

„UN PORTRET
CUTREMURĂTOR
AL UNEI RELAȚII CU UN
SFÂRȘIT DEVASTATOR.“

Heather Gudenkauf

A. S. A. HARRISON

SOTIA TĂCUTĂ

THRILLERUL PSIHOLOGIC AL ANULUI

Alte cupluri vorbesc, se ceartă
iar și iar, discută lucrurile, însă la
ei doi totul e disimulare.

Pune-ți o mască, respectă rutina,
nu spune nimic. Prefă-te că totul
e bine și totul *va fi* bine. Marele
dar al lui Jodi e tăcerea ei, iar lui
întotdeauna i-a plăcut asta la ea,
faptul că știe cum să-și vadă de
treaba ei, să țină totul în sine,
însă tăcerea e totodată arma ei.
Femeia care refuză să obiecteze,
care nu țipă și urlă... e o forță
în asta, o putere. Felul în care
își controlează emoțiile, în care
evită să-l cicălească și să-l
învinovățească nu-i lasă lui nici
o cale de ieșire, nu-i permite
să riposteze. Iar ea știe că acest
refuz al ei îi lasă lui toate
alegerile. Și totuși, își dă seama
că ea suferă.

A. S. A.
HARRISON

SOTIA
TĂCUTĂ

Traducere din limba engleză
ADRIANA BĂDESCU

editura rao

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

HARRISON, A. S. A.

Soția tăcută / A. S. A. Harrison; trad.: Adriana Bădescu.

București: Editura RAO, 2014

ISBN 978-606-609-748-2

I. Bădescu, Adriana (trad.)

821.111-93-31=135.1

Editura RAO

Str. Bărgăului, nr. 9-11, sector 1, București, ROMÂNIA

www.raobooks.com

www.rao.ro

A. S. A. HARRISON

The Silent Wife

© A. S. A. Harrison, 2013

Această ediție a fost publicată prin înțelegere cu

Penguin Books, membru al Penguin Group (USA) Inc.

Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce sub orice formă
în întregime sau parțial.

© Editura RAO, 2013

Pentru versiunea în limba română

2014

ISBN 978-606-609-748-2

Pentru Jonathan

MULȚUMIRI

Îi sunt recunoscătoare lui John Massey pentru că m-a însoțit pe tot parcursul; lui Beth Kapusta, prima și cea mai bună cititoare a mea; psihoterapeuților Diane Scally și Elle Roselle, pentru că mi-au împărtășit cunoștințele și experiența lor; lui Margaret Dragu, pentru că mi-a arătat dedesubturile vieții de club; și lui Bruce Bailey pentru că mi-a împrumutat cu generozitate reședințele sale. Pentru căutarea locurilor potrivite, le mulțumesc Lisei Harrison, lui Chelsea Nash-Wolfe, Barb Webb, Steve Reinke și Philip von Zweck. Nimeni nu merită mai multe mulțumiri decât agenții mei, Samantha Haywood și Kimberly Witherspoon. Și William Callahan trebuie amintit. De asemenea, îmi exprim recunoștința față de editorii mei, Tara Singh, Adrienne Kerr și Marion Donaldson, precum și față de redactorul Sheilla Moody. Nu în ultimul rând, îi sunt îndatorată lui Karyn Marcus pentru că ea a schimbat totul.

PARTEA ÎNTÂI
EA ȘI EL

EA

Este începutul lui septembrie. Jodi Brett e în bucătărie, pregătind cina. Grație planului deschis al apartamentului, poate vedea bine de-a lungul camerei de zi, până la ferestrele orientate spre răsărit, și dincolo de ele, spre peisajul dominat de lac și de cer, învăluit de lumina înserării într-o nuanță de albastru uniform. O dungă subțire, de un albastru mai închis – orizontul – pare să se afle foarte aproape, la îndemână, gata s-o atingi. Îi place arcul acesta de cerc net trasat și senzația pe care i-o dă, de a fi înconjurată. Sentimentul restrângerii, al închiderii, este cel care o încântă cel mai mult cu privire la viața ei aici, în cuibul de la etajul douăzeci și șapte.

La vârsta de patruzeci și cinci de ani, Jodi se consideră încă o femeie tânără. Nu stă cu privirea ațintită mereu spre viitor, ci trăiește deplin momentul, concentrată asupra existenței de fiecare zi. Presupune, fără a se fi gândit în mod special la asta, că lucrurile vor continua la infinit în felul lor imperfect de a fi, dar acceptabil. Cu alte cuvinte, habar nu are că viața ei a ajuns acum la o culme,

că forța ei tinerească – pe care cei douăzeci de ani de căsnicie cu Todd au erodat-o puțin câte puțin – se apropie de stadiul ultim al dezintegrării, că ideile ei despre cine este ea însăși și despre felul în care ar trebui să se comporte sunt mult mai puțin ferme decât își închipuie, dat fiind că doar de câteva luni va fi nevoie pentru a face din ea o ucigașă.

Dacă i-ai spune asta, nu te-ar crede. Crima e un simplu cuvânt în vocabularul ei, un concept lipsit de semnificație, subiectul acelor reportaje de la știri în care sunt implicați oameni pe care ea nu-i cunoaște și nu-i va întâlni niciodată. Violența domestică i se pare mai cu seamă implauzibilă – faptul că frecuşurile dintr-o familie ar putea ajunge până la un asemenea nivel. Există motive pentru această incapacitate de a înțelege situația, chiar lăsând la o parte obișnuința ei de autocontrol: nu este o idealistă, crede în existența împreună a binelui și a răului, nu e certăreață și nu se lasă ușor încolțită.

Câinele, un golden retriever cu blana aurie și mătăsoasă, stă la picioarele ei în vreme ce ea taie legumele. Din când în când îi aruncă o feliuță de morcov crud, pe care el o prinde și o ronțăie bucuros. Acest ping-pong cu legumele este un vechi ritual care precedă cina, unul pe care ea și cățelul l-au împărtășit încă de când l-a adus acasă, un ghemotoc de pui care să-i mai îndepărteze lui Todd atenția de la dorința de a avea copii, dorință care l-a podidit aparent pe neașteptate, cam pe când a împlinit patruzeci de ani. Îl botezase Freud, sperând că se va putea amuza pe seama tizului său celebru – misoginul pe care fusese nevoită să-l ia în serios la universitate. Freud trage părături, Freud papă mizerii. Freud aleargă după propria coadă. Câinele e vesel din fire și nu-l deranjează câtuși de puțin să fie subiect de glume.

Tăind legumele și tocând verdețurile, se lasă complet absorbită de ceea ce face. Îi place intensitatea gătitului – disponibilitatea

flăcării aragazului, timerul care numără minutele, rezultatul vizibil pe loc. Este conștientă de tăcerea care domnește dincolo de bucătărie, totul curgând rapid spre momentul în care va auzi cheia în ușa – moment pe care îl anticipează cu plăcere. Încă mai simte că a-i pregăti masa lui Todd este o ocazie deosebită, încă se mai poate mira de întorsătura fericită a destinului care l-a adus în viața ei, o chestiune de noroc absolut, care nu părea prielnică unei relații mai apropiate și cu atât mai mult unui viitor caracterizat de mese apetisante, pregătite cu dragoste.

Se întâmplase într-o dimineață ploioasă de primăvară. Ocupată cu studiile ei de psihologie, cu o slujbă de chelneriță seara, istovită, se muta și era la volanul unei camionete închiriate, în care își încărcase tot ce avea, și se îndrepta spre nord, pe State Street. Pregătindu-se să schimbe banda de pe dreapta pe stânga, poate că se uitase peste umăr. Sau poate nu. Camioneta i se părea greu de condus, n-o simțea, iar partea de sus a geamurilor de la portiere era aburită, așa că la ultimul semafor nu apucase să cotească. Date fiind condițiile, e posibil să fi fost distrasă – o chestiune care mai târziu avea să fie îndelung discutată între ei. Când el îi lovise portiera stângă și-i proiectase camioneta pe contrasens, izbucnise o cacofonie de claxoane și scârțâit de frâne, și înainte să-și poată da seama ce se întâmplă – înainte să realizeze că mașina se oprișe, iar ea nu pășise nimic – el urla la ea prin geamul închis al portierei.

– Muiere idioată! Ce-ți închipui că faci aici? Nu ești în toate mințile? Cine te-a învățat să conduci? Oameni ca tine n-au ce căuta pe drumurile publice! Ai de gând să ieși din mașină sau vrei să stai acolo ca o imbecilă?

Tirada lui în ploaie nu avea darul de a face o impresie favorabilă, dar e firesc ca un bărbat implicat într-un accident rutier să-și iasă din fire, chiar dacă fusese vina lui, ceea ce nu era cazul

acum, așa că după câteva zile, când o sunase ca s-o invite la masă, ea acceptase cu amabilitate.

O dusesse la Greentown, unde mâncaseră souvlaki cu carne de miel și băuseră retsina rece. Restaurantul era aglomerat, mesele aproape unele de altele și lumina puternică. Se văzuseră nevoiți să strige pentru a se auzi în hărmălaia din jur și începuseră să râdă de încercările lor ratate de a se face înțeleși. Conversația, atâta cât fusese posibilă, se rezumase la fraze scurte, ca „Mâncarea e bună... Îmi place aici... Geamurile mele erau aburite... Dacă nu s-ar fi întâmplat, nu te-aș fi întâlnit“.

Ea nu ieșise până atunci la prea multe întâlniri adevărate. Bărbații pe care îi cunoștea de la universitate o scoteau la o pizza cu bere, după care își numărau banii. O așteptau la restaurant nebărbieriți, neîngrijiți, în hainele în care fuseseră la cursuri. Todd îmbrăcase o cămașă curată și venise s-o ia de acasă, mergând apoi împreună la restaurant, iar acum era curtenitor, îi reumplea paharul și o întreba dacă se simte bine. Așezată în fața lui, era mulțumită de ceea ce vedea – felul în care el se simțea firesc, în largul lui, și aerul că avea totul sub control. Îi plăcuse maniera lui relaxată de a-și șterge cuțitul pe felia de pâine și faptul că întinsese cardul de credit fără să se uite la nota de plată.

După aceea urcaseră din nou în camioneta lui și el condusesse până la clădirea în care locuia, un conac din secolul al XIX-lea pe care îl renova, retransformându-l din pensiune în locuință unifamilială. O ținuse ușor de cot în vreme ce străbăteau aleea crăpată.

– Ai grijă. Uită-te unde pui piciorul.

Era o construcție neogotică din cărămidă, care stătea să cadă, cu tencuială cojită și ferestre înguste, cu frontoane ascuțite care păreau s-o înalțe amenințător – o aberație vulgară pe o stradă mărginită de clădiri cubice, pe deplin restaurate. În locul vestibulului de la intrare se afla o scară, iar pe podeaua din hol zăcea, pe o

parte, un candelabru masiv. Încăperea din față, un spațiu boltit cu plafonul mult prea de înalt, era plină de grămezi de moloz și fire atârânăd.

– Aici a fost un perete, îi spusese el, arătându-i cu mâna. Îi poți vedea urma pe podea.

Ea privise spre scândurile lipsă din podea.

– Când au transformat casa în pensiune, au construit numeroase ziduri despărțitoare. Acum clădirea respectă din nou planul inițial. Poți să-ți dai seama cum va arăta în final.

Ei nu i se păruse deloc ușor să-și imagineze un eventual rezultat final. Nu ajuta nici faptul că nu exista curent electric, singura sursă de lumină fiind strălucirea palidă a becurilor din stradă. El aprinsese o lumânare, turnase ceara topită într-o farfurioară și o fixase în poziție verticală. Era dornic să-i arate totul și, ținând lumânarea în mână, străbătuseră încăperile goale – viitoarea bucătărie, vechiul salon, spațiile auxiliare definite de pereți dezgoliți până la zidărie. La etaj, structura anterioară de pensiune era mai vizibilă, cu ușile prinse în ivăre și pereții zugrăviți în culori implauzibile. Izul de vechi și umed era mai puternic aici, iar atmosfera avea ceva straniu, cu lemnul scârțâind sub picioare și flacăra tremurândă a lumânării proiectându-le pe pereți și pe tavan umbrele spectrale.

– Nu e o restaurare, spusese el. Totul va fi refăcut și modernizat. Podele de stejar, uși din lemn masiv, ferestre cu dublu strat... Va fi ceea ce își dorește toată lumea, o casă veche cu personalitate, însă una cât se poate de solidă și de modernă.

Se ocupa singur de lucrări, îi explicase apoi, învățând totul din mers. Prefera să facă asta, în loc de studii universitare, împrumutase bani, trăia din credite și din optimism. Ea își dăduse seama cât de strâmtorat era când văzuse sacul de dormit rulat într-unul dintre dormitoare, iar în baie, aparatul de ras și un borcan cu spumă.

– Deci, ce părere ai? o întrebase el când coborâseră din nou la parter.

– Aș vrea s-o văd când va fi gata.

El izbucnise în râs.

– Crezi că m-am ambalat prea mult.

– E un proiect ambițios.

– O să fii impresionată.

Când îl aude în sfârșit intrând, lacul și cerul se confundă deja cu întunericul catifelat din jur. Ea stinge lampa din plafon, lăsând aplicile să orchestreze o lumină difuză, își scoate șorțul și își umezește cu salivă degetele cu care își netezește părul la tâmples – un gest care nu-i altceva decât pură anticipare, în vreme ce-i ascultă mișcările în hol. El zăbovește o clipă lângă câine, își pune sacoul în cuier și își golește buzunarele în bolul din bronz de pe masuță. Liniște apoi, cât el sortează corespondența. Ea așază păstrăvul afumat pe o farfurie, punând alături câțiva biscuiți.

El e un tip masiv, cu părul de culoarea nisipului, ochi cenușii ca ardezia și o vitalitate explozivă. Când Todd Gilbert intră într-o încăpere, ceilalți se ridică în picioare. Asta ar răspunde ea dacă ar întreba-o cineva ce-i place mai mult la el. Și că știe s-o facă să râdă atunci când vrea și că, spre deosebire de mulți alți bărbați pe care-i cunoaște, are atenție distributivă, așa că poate, în timp ce vorbește la mobil, să-i desfacă închizătoarea lăncșorului de la gât sau să-i arate cum se folosește un tirbușon profesional.

El îi atinge fruntea cu buzele, pășește pe lângă ea și întinde mâna în dulap, după paharele de cocktail.

– Arată bine. Ce e? întreabă apoi, referindu-se la carnea în aluat auriu, scoasă din cuptor și aflată încă în tigaie.

– Vită Wellington. Am mai mâncat și altă dată, îți amintești? Ți-a plăcut.

El e cel care pregătește paharele de martini. În vreme ce prepară marinata pentru legume, ea aude clinchetul cuburilor de gheață și simte aroma lămâii tăiate. El îi stă în cale, dărâmnă lucrurile, se lovește de ea, însă îi place să-l știe aproape, trupul lui masiv o reconfortează. Adulmecă mirosul lui după o zi de lucru, gravitează spre căldura lui corporală. E un bărbat cu atingerea întotdeauna caldă – un lucru cu o semnificație animalică pentru cineva aproape în permanență rece.

După ce i-a pus paharul pe blatul din bucătărie, și-l ia pe al lui, plus farfuria cu păstrăvul, în camera de zi, unde își ridică picioarele comod și deschide ziarul pe care ea i l-a lăsat pe măsuta de cafea, frumos reîmpăturit. Ea pune la abur fasolea franțuzească și morcovii, separat, și ia o înghițitură din băutură, încântată de felul în care votca îi înfierbântă imediat sângele și îi coboară în mâini și în picioare. De pe canapea, el comentează știrile zilei: apropiatele Jocuri Olimpice, o analiză a ratei dobânzilor, previziuni meteo ce anunță ploaie. După ce mănâncă aproape tot păstrăvul și ia ultima înghițitură de martini, se ridică și deschide o sticlă de vin, în timp ce ea taie vita în felii groase. Își iau farfuriile la masă, de unde amândoi pot vedea cerul strălucitor.

– Ce-ai făcut astăzi? o întreabă el, înfigând furculița într-o bucată de carne.

– Am văzut-o pe Bergman.

– Bergman. Și ce-a avut de zis?

Mănâncă vita concentrat și vorbește fără a ridica privirea din farfurie.

– Mi-a amintit că sunt trei ani de când a făcut reclama la budincă. Cred că avea de gând să dea o parte din vină pe mine.

El îi cunoaște clienții după numele de cod pe care le folosește ea. Cum ei vin și pleacă în timp ce el e la muncă, nu-l știe personal pe niciunul dintre ei, însă ea îl ține mereu la curent, așa că, într-un

fel, îi cunoaște bine pe toți. Ea nu vede nimic rău în asta, atât timp cât numele lor reale rămân secrete. Bergman e codul pentru actrița șomeră al cărei ultim rol – celebra reclamă la budincă – e o amintire îndepărtată.

– Deci, acum e vina ta, replică el.

– Înțelege că disperarea ei e ceea ce îi îndepărtează pe ceilalți și vrea să știe de ce n-am ajutat-o în privința asta. La naiba! Săptămâni întregi altceva n-am făcut!

– Nu știi cum de accepți așa ceva.

– Dacă ai vedea-o, ai înțelege. E vivace, o adevărată luptătoare. N-o să renunțe niciodată, și până la urmă ceva se va schimba.

– Eu n-aș avea atâta răbdare.

– Ai avea, dacă ai ține la ei. Știi, clienții mei îmi sunt ca niște copii.

O umbră se așterne pe chipul lui, iar ea își dă seama că ideea surogatelor de copii i-a amintit de copiii reali, pe care nu-i are. Revenind la Bergman, continuă:

– Dar îmi fac griji pentru ea. E unul dintre cazurile acelea în care nu are încredere în sine dacă n-o angajează nimeni și nimeni n-o angajează fiindcă nu are încredere în sine, iar chestia e că nu știu dacă îi sunt cu adevărat de ajutor. Uneori mă gândesc că ar trebui să mă concediez singură, să nu-i mai fiu terapeut.

– Și de ce n-o faci? Dacă tot n-ajungi nicăieri.

– Ei, undeva ajungem. Așa cum ți-am spus, cel puțin și-a dat seama că ea e responsabilă pentru ceea ce i se întâmplă.

– Îmi place friptura asta, o întrerupe el. Cum ai pus carnea în aluat?

Așa cum pui o corăbioară în sticlă, i-ar răspunde, dar știe că el nu glumește. Pentru un tip care construiește ziduri și sapă fundații, e surprinzător de inept în privința gătitului.

– E înfășurată, îi explică ea. Gândește-te la izolația unei conduite.

Dar el privește în gol și nu pare să-i fi auzit răspunsul.

Întotdeauna a avut asemenea momente de pierdere, dar în ultimul timp par să fie mai dese. Aici într-o clipă, departe în clipa următoare, purtat de apele gândului, ale supozițiilor, ale îngrijorării, cine știe?! Poate că numără în tăcere înapoi de la o sută sau recită în minte numele președinților americani. Cel puțin n-o mai supără dispoziția lui. De la o vreme e evident mai binedispus, mai el însuși, așa că ea a început să creadă că depresia lui e deja de domeniul trecutului. La un moment dat se temuse că s-ar putea permanentiza. Dura de prea mult timp și nici măcar Freud nu-l mai putea scoate din ea. Freud, cățelușul, cu năzbâțiile lui caraghioase, era la fel de amuzant ca un bufon la curtea unui rege.

La petreceri cel puțin, întotdeauna reușise să se prefacă – să toarne mereu în pahare, să mențină antrenul, să-i facă pe ceilalți să se simtă în largul lor. Femeile reacționează bine în fața lui, fiindcă e candid și generos. „Rosalie, iar ai băut din izvorul tinereții.“ „Deirdre, arăți numai bine pentru masă.“ Dar știe să se poarte și cu bărbații, lăsându-i să vorbească nestingheriți despre ei înșiși, și stârnește râsete cu imitațiile lui: indianul adept al naturismului („Ești prea tensionat... trebuie s-o iei încetișor, încetișor“) sau mecanicul jamaican („Mașinii îi trebe trei cauciuce noi... scoate banu, omule“).

Acum e categoric mai bine, mai energic, gata să râdă chiar și când sunt singuri, mai relaxat și mai liniștit, mai puțin îngrijorat, așa cum era la început – deși s-au dus zilele în care obișnuiau să zăbovească goi în pat citind ziarul, uitându-se la meciuri și împărțind un bol cu floricele de porumb, cu cutia de lapte în echilibru precar pe capătul patului și cu zahărul scuturându-se din punga cu dulciuri pe așternuturi. Pe atunci se bucurau de libertatea

pe care le-o dădea faptul că abia dacă se cunoșteau; aveau la îndemână un viitor relaxat, cu toate ușile încă deschise și cu toate făgăduințele sale încă pe deplin disponibile.

– Dau un ban pentru gândurile tale, spune ea.

Pleoapele lui tremură, iar el zâmbește.

– Mâncarea e delicioasă, răspunde și se întinde după sticla pe jumătate goală, reumplând ambele pahare. Cum ți se pare vinul ăsta?

Îi place să vorbească despre vin. Uneori, băutura de la masă poate constitui subiectul unei întregi conversații. Dar acum, în loc să aștepte replica ei, își trage o palmă peste frunte și exclamă:

– Am tot vrut să-ți spun. În weekend se organizează o excursie la pescuit. Unii dintre băieți merg.

– O excursie la pescuit...

El a terminat cele două felii de vită și acum șterge sosul din farfurie cu o bucată de pâine.

– Se pleacă vineri, după lucru. Întoarcerea e duminică.

Todd nu merge în excursii de pescuit și, din câte știe ea, nici vreunul dintre băieți. Dar înțelege imediat – și nu e niciun dubiu în mintea ei – că el folosește expresia ca pe un eufemism.

– Te duci și tu? îl întreabă.

– Mă mai gândesc.

Ea încă n-a terminat din farfurie și încearcă să se grăbească acum. Felul în care mănâncă uneori, luând îmbucături foarte mici și ținându-le în gură, îi pune lui răbdarea la încercare, și ea știe asta. Înghite pe jumătate nemestecat și dumicatul i se oprește în gât, făcând-o să se înece. Amabil, el se ridică și o bate pe spate, iar ea tușește și scuipă. În cele din urmă, bucata de carne problematică îi țâșnește în palmă. Fără să se uite la ea, o pune pe marginea farfuriei.

– Să-mi spui ce hotărăști, îi zice apoi, ștergându-și ochii cu șervetul din poală. Dacă te duci, poate dau covoarele la curățat. Și fac niște marmeladă.

N-are de gând să facă nici una, nici alta, dar trebuie să spună ceva. Întotdeauna a considerat un avantaj faptul că n-o minte – că nu-și împănează poveștile despre sine cu acel gen de detalii care le-ar transforma în minciuni. Problema actuală nu are nimic de-a face cu perifrazele lui. Problema e că el nu pleacă în weekend, că niciodată până acum n-a mai plecat undeva în weekend.

– Hei! exclamă el, și-am luat un cadou.

Iese din cameră și revine cu un pachet – unul plat, cam cât o carte, învelit în hârtie maro și legat cu bandă adezivă. Îl pune pe masă, lângă farfuria ei, și se așază pe scaun. Deseori îi face cadouri, iar ei îi place asta, dar nu și atunci când darurile au rolul de a o împăca.

– Cu ce ocazie? întreabă.

– Cu niciuna.

El zâmbește, dar atmosfera e încărcată. Obiectele ar fi trebuit să zboare aruncate dintr-un capăt în altul al încăperii; ar fi trebuit să se lase cu capete sparte. Ea ia pachetul și constată că nu cântărește aproape nimic. Banda adezivă se îndepărtează ușor, iar dintre două foi de carton protector iese la lumină o pictură splendidă, un tablou Rajput, un original. Scena, în nuanțe de albastru și verde, înfățișează o femeie în rochie lungă, într-o grădină împrejmuată. Având în jur păuni și o gazelă, și împodobită cu bijuterii din aur, este în mod clar lipsită de orice griji sau preocupări lumești. Ramuri înfrunzite se arcuiesc protector deasupra ei, iar iarba îi formează un covor verde sub picioare. Studiază scena împreună și o comentează – mâinile decorate cu henna ale femeii, coșul ei alb, silueta ei delicată întrezărită prin țesătura rochiei. În vreme ce analizează detaliile și petele de

culoare, viața lor revine pe nesimțite la normal. A avut dreptate când i-a cumpărat pictura. Are instincte bune.

S-a făcut aproape ora de culcare când ea strânge masa și începe să spele vasele. El se oferă în treacăt s-o ajute, dar amândoi știu că e cel mai bine să lase gospodăria în seama ei și să iasă la o plimbare cu câinele. Nu că ea ar fi exagerat de exigentă. Nu are standarde nerezonabile, dar dacă speli o tigaie de friptură, e de preferat să nu mai fie unsuroasă când termini și nici nu e cazul să ștergi grăsimea cu prosopul de vase, pe care o să-l folosești pe urmă la pahare. E o chestiune de bun-simț. El nu e neglijent când vine vorba de construcții. Dacă ar monta un raft, nu l-ar fixa înclinat, ca obiectele așezate pe el să cadă și să se spargă. Ar fi atent și ar face treaba cum trebuie și nimeni care l-ar vedea nu ar zice că e un perfecționist și nu l-ar acuza că face fasoane. Pe urmă, ea nu e genul care să se plângă. E un lucru cunoscut că, în anumite contexte, cele mai mari atuuri ale cuiva pot deveni defecte catastrofale. Lipsa lui de răbdare în privința activităților gospodărești provine din faptul că energia lui năvalnică depășește în amploare ceea ce are de făcut. Poți să-ți dai seama de asta văzând cum persoana lui umple efectiv încăperea, înalt și masiv în spațiul restrâns, cu glasul sonor, cu gesturile largi. E un om care-și are locul afară sau pe un șantier de construcții, unde magnitudinea lui e relevantă. Acasă, cel mai bine e când doarme alături de ea, cu trupul în repaus și energia latentă, într-un soi de absență reconfortantă.

Ea trece dintr-o încăpere încântătoare în alta, trăgând perdele, umflând perne, îndreptând tablouri, culegând câte o scamă de pe covor și creând astfel scena în care vrea să se trezească a doua zi dimineța. În dormitor, dă la o parte cuvertura și așază pe pat o pijama pentru el și o cămașă de noapte pentru ea, netezind materialul și îndoind mânecile, ca să nu mai lase impresia unor

trupuri nelocuite. Chiar și așa, ceva la ele o descumpănește – cusăturile albe pe pijamaua închisă la culoare, șnururile de mătase ale cămășii. Iese din cameră și pășește pe balcon. Bate un vânt aspru și, în noaptea fără lună, în jur nu e decât beznă fără sfârșit. Se apleacă în întuneric, lăsându-se pradă unui sentiment de izolare, pe care-i plăcea că-l poate controla – prelungindu-l până când își pierde farmecul și intrând apoi în casă. E recunoscătoare pentru stabilitatea și certitudinea vieții ei, a ajuns să prețuiască libertățile de fiecare zi, absența complicațiilor și a cerințelor. Amânând căsătoria și copiii, a păstrat o pagină mereu goală și și-a oferit conștiința unui spațiu suficient. Nu are regrete. Instinctele ei materne își găsesc un debușeu în clienții pe care-i are și, din toate punctele de vedere, e cât se poate de măritată. Prietenii ei o știu, firește, ca Jodi Brett, dar pentru cei mai mulți oameni e doamna Gilbert. Îi place numele și titlul; îi conferă un fel de pedigree și funcționează ca un substitut universal valabil, eliminând necesitatea de a-i corecta pe ceilalți sau de a le da explicații și scutind-o de termeni incomozi ca „partener de viață” sau „perechea mea”.

Dimineața, după ce el pleacă la serviciu, ea se ridică din pat, se îmbracă și scoate câinele la o plimbare pe malul apei, până la Navy Pier. Soarele scânteiază în pâcla lăptoasă, aruncând asupra lacului o lucire argintie. Briza care suflă pe țărm e înțepătoare, grea de mirosurile specific marine de ulei de motor, pește și lemn putred. La ora asta din zi, digul e aidoma unui uriaș adormit, cu inima bătându-i lent și răsuflarea domoală. Numai localnicii sunt prin zonă – unii fac jogging, alții își plimbă câinii – și privesc bărcile care se leagănă în parâme, apa clipocind, aerul părăsit al caruselului și al roții din parcul de distracții, pescărușii plonjând în căutarea mesei de dimineață. Când se întoarce și pornește înapoi, spre oraș, în zare, clădirile se profilează de-a lungul țărmului, scăldate spectaculos de

lumina soarelui la răsărit. Venise la Chicago în studenție, cu mai bine de douăzeci de ani în urmă, și se simțise imediat ca acasă. Trăiește aici nu doar fizic, ci și temperamental. După privațiunile specifice unui oraș mic, fusese încântată de clădirile înalte, de mulțimea locuitorilor, de diversitatea abundentă și chiar de vremea capricioasă. Aici se maturizase, aici își cizelase identitatea, aici învățase să prospere ca adult și ca profesionist deopotrivă.

Își începuse activitatea în primăvara în care terminase facultatea. Pe atunci locuia deja împreună cu Todd într-un minuscule apartament cu un singur dormitor în Lincoln Park. Primii clienți îi fuseseră trimiși de relațiile ei de la universitate și se obișnuise să-i primească în camera de zi în timp ce Todd era la lucru. Cum decisese demult, încă din școală, că va avea o abordare eclectică – apelând la toate acele elemente din repertoriul ei care păreau relevante în cazul respectiv – practica ascultarea activă, aplica tehnica Gestalt la interpretarea viselor și combătea în mod deschis atitudinile și comportamentele negative. Își sfătuia clienții să pretindă mai mult de la ei înșiși și să se implice în asigurarea propriei lor stări de bine, iar ea le oferea încurajări și un feedback pozitiv. În primul an de practică învățase să fie răbdătoare și să le permită celorlalți să avanseze în ritmul lor propriu. Principalul ei atu era firea prietenoasă – își îndrăgea clienții și le acorda prezumția de nevinovăție, lucru care îi ajuta să se relaxeze. Ei o recomandau altora și astfel portofoliul ei crescuse.

Timp de aproape un an se descurcase bine, intrându-și în ritm, rafinându-și abilitățile și consolidându-și încrederea în sine. Iar apoi, într-o zi, unul dintre clienții ei – Sebastian, un adolescent de cincisprezece ani diagnosticat ca bipolar, un băiat cuminte, cu rezultate bune la școală și care *părea* cât se poate de bine, brunet cu ochii negri, curios, căruia îi plăcea să pună întrebări retorice (De ce

există ceva în loc de nimic? Cum putem ști ceva cu certitudine?) – fusese găsit mort pe trotuarul de sub balconul apartamentului său de la etajul zece, unde locuia împreună cu părinții. Când Sebastian nu venise la obișnuita ședință programată, ea telefonase acasă la el și afluase vestea de la mama lui. Băiatul era deja mort de cinci zile.

Mama lui fusese suficient de amabilă, încât să-i spună că nu era cazul să se învinovățească pentru această nereușită, dar Sebastian se aruncase în gol exact în ziua în care avuseseră ei ultima ședință de terapie. Îl văzuse dimineață, iar el își luase viața la nici douăsprezece ore mai târziu. Despre ce vorbiseră oare? Despre o problemă minoră cu ochii: băiatul zărea diverse lucruri cu vederea periferică, lucruri care îi apăreau pentru o clipă fără să fi fost cu adevărat acolo.

Atunci se înscrisese ea la cursuri suplimentare la Școala Adler și tot atunci începuse să-și selecteze clienții.

Străbate acum Parcul Gateway, stă puțin de vorbă cu un vecin și se oprește la Caffé Rom pentru un latte la pachet. În timp ce-și mănâncă oul fiert moale și pâinea prăjită cu unt, citește ziarul. După micul dejun spală vasele și scoate fișa primului client – nume de cod judecătorul, un avocat homosexual cu soție și copii. Judecătorul are în comun anumite trăsături cu ceilalți clienți ai ei. A ajuns la un punct mort în viață și crede, sau speră, că psihoterapia îl va ajuta. S-a angajat față de sine însuși să depășească situația problematică. Și nu-i pune ei direct mai mult decât poate duce. Acest din urmă punct l-a determinat ea printr-un proces de selecție. Persoanele cu comportamente autodistructive sunt direcționate spre alți profesioniști. Nu acceptă dependenți, de pildă, dependenți de droguri, de alcool sau de jocurile de noroc, și îi respinge pe toți cei cu tulburări alimentare, pe cei diagnosticați cu schizofrenie sau tulburare bipolară, pe cei care

suferă de depresie cronică și care au avut gânduri suicidare sau au încercat să se sinucidă. Oamenii de felul ăsta ar trebui să fie sub tratament medicamentos sau la dezintoxicare.

Programul ei de lucru îi permite să primească doar doi clienți pe zi, înainte de prânz. Cei pe care îi acceptă după procesul de selecție sunt în general persoane blocate, confuze sau nesigure pe sine, genul de oameni cărora le este greu să-și dea seama ce vor și să ia decizii pe baza a ceea ce se așteaptă din partea lor sau a ceea ce cred ei că se așteaptă din partea lor. Sunt duri cu ei înșiși – fiindcă au internalizat criticile unor părinți insensibili – și în același timp se comportă iresponsabil sau inadecvat. În ansamblu, nu-și pot ordona prioritățile corect, nu reușesc să-și stabilească granițe personale, își neglijează propriile interese și se percep ca victime.

În dormitorul pentru oaspeți, care îi servește drept cabinet de consultații, încape un birou, un dulap și două fotolii așezate față în față pe un covor țesut, de doi metri pe trei. Între fotolii se află o măsuță joasă pe care sunt aranjate mapa și pixurile ei, o cutie cu batiste de hârtie, o sticlă cu apă și două pahare. Judecătorul e îmbrăcat ca de obicei, cu un costum închis la culoare, pantofi negri și șosete cu romburi în nuanțe aprinse, care se văd când omul se așază și-și încrucișează picioarele. Are treizeci și opt de ani, ochi și buze senzuale și fața prelungă. Așezându-se vizavi de el, îl întreabă cum s-a mai descurcat de când s-au văzut ultima dată, cu o săptămână în urmă. El îi vorbește despre vizita lui la un bar homo și despre ce s-a întâmplat pe aleea din spatele localului. Intră în detalii, sperând poate s-o șocheze, dar sexul de comun acord acceptat între doi adulți nu e șocant pentru ea și, oricum, nu e prima dată când el îi încearcă răbdarea cu așa ceva. Vorbește repede, schimbând subiectul pe neașteptate, reluându-l apoi și făcând tot posibilul s-o implice.

– Pantalonii mi-erău căzuți în jurul gleznelor – imaginează-ți poza asta – și, Doamne, ce putea gunoiul! M-am concentrat pe asta – ca să mai încetinesc lucrurile... trebuia să fac ceva. Se tot holbase la mine în bar. Îl mai văzusem acolo și înainte, dar nu mă gândisem... nu mai fusesem în barul ăla de o veșnicie.

Pe măsură ce povestea se apropie de sfârșit, o privește pe furiș, cu ochii lucindu-i, cu buzele umede de salivă. I-ar plăcea dacă ea ar râde și ar zice „ștrengarule, ce pezevenghi ești“, dar treaba ei nu e să umple golurile în conversație sau să se dedea la acțiuni de salvare socială. El așteaptă, dar cum ea nu spune nimic, începe să se agite și să se uite la propriile mâini.

– Deci, reia el într-un târziu. Îmi pare rău. Sincer. Îmi pare foarte rău. N-ar fi trebuit s-o fac.

Sunt cuvinte pe care nu i le poate spune soției, așa că le deșartă în fața psihoterapeutului.

Tiparul lui comportamental e negarea urmată de îngăduință, la rândul ei, urmată de o nouă fază de negare. Etapa negării e semnalată de fraze precum: „Îmi iubesc familia și nu vreau să rănesc pe nimeni“. Remușcările sunt sincere, însă omul nu se poate abține de la activitățile lui homosexuale și nu poate renunța nici la plasa de siguranță a vieții de familie. Ambele îi împlinesc anumite nevoi și ambele sunt importante pentru identitatea lui, așa cum o percepe el. Pretinde față de sine însuși că atracția pe care o resimte față de bărbați e o fază trecătoare și nu înțelege că abstenența și culpabilitatea sunt modurile lui de a-și încărca bateriile pentru o doză substanțială de adrenalină. La fel ca mulți alții care înșală, îi place să dramatizeze.

– Tu să-ți fii propriul judecător, îi spune ea.

Dar el e încă departe de a-și asuma situația.

Miercurea e ziua adulterului. Următoarea clientă e Miss Piggy, o tânără rezervată, cu obraji durdulii și mâini pistruiate; faptul că

are un amant, susține ea, îi stimulează apetitul sexual și îi menține vie căsnicia. E sigură că soțul ei nu bănuiește nimic și că, dacă ar ști, n-ar avea niciun drept să se plângă. Nu e foarte clar de ce vine la terapie sau ce se așteaptă să câștige din asta. Se deosebește de judecător prin lipsa conștiinței vinovate și prin modul practic în care abordează situația – luna și marțea după-amiază, între cumpărăturile de la băcănie și drumul pentru a-i lua pe copii de la școală.

Miss Piggy pare mai puțin marcată de conflicte interioare decât judecătorul, dar din punctul de vedere al lui Jodi, constituie o provocare mai mare. Anxietatea i se revarsă dincolo de exteriorul vizibil, în curenți subterani care rareori țâșnesc la suprafață sau creează vreo turbulență. Nu-i va fi ușor să ajungă la ei și să-i aducă în planul conștient. Judecătorul, pe de altă parte, e ca o carte deschisă, un ins emotiv, care a dat de necaz. În cele din urmă, cu sau fără ajutorul ei, problema judecătorului va ajunge la un punct culminant și se va rezolva de la sine.

În ciuda convingerii lui Miss Piggy că soțul ei nu bănuiește nimic, Jodi e de părere că omul are, probabil, anumite suspiciuni. Întotdeauna există unele semne, ea știe bine asta. De exemplu, infidelul, cel vinovat de adulter, este deseori preocupat sau distras; nu-i place să fie luat la întrebări; mirosuri inexplicabile se simt în părul și în hainele lui – și pot fi orice fel de mirosuri: de smirnă, de iarbă ori de mucegai. Sau de apă de gură. Cine folosește apă de gură seara, înainte de a veni acasă, să se culce? Un duș poate elimina asemenea mirosuri corporale, dar săpunul pe care infidelul îl folosește în baia unui hotel nu are același parfum precum cel de acasă. În plus, există toate celelalte indicii obișnuite: câte un fir de păr blond sau roșcat, urmele de ruj, hainele boțite, telefoanele date pe furiș, semne misterioase pe corp... unde mai pui achizițiile ciudate – un breloc neobișnuit sau un flacon aparte cu aftershave – care apar parcă de nicăieri, mai ales de Sfântul Valentin.

El, cel puțin, face tot ce poate pentru a fi discret și, ca regulă generală, nu se dă la prietenele ei, deși s-a mai întâmplat și asta. Era un cuplu cu care se înțelegeau bine la un moment dat, oameni pe care-i cunoscuseră în vacanța din Caraibe și de care se apropiaseră la câte un pahar de margarita și la lecțiile de scufundări. Cei doi aveau o afacere în care vindeau case prefabricate, iar Todd nu vorbea despre ea decât cu dispreț. Și totuși, timp de câteva ierni la rând se întâlniseră în mod regulat cu ei în anumite stațiuni. Ea bănuise că există ceva între Todd și Sheila, dar își alungase gândul din minte până în după-amiaza în care dispăruseră amândoi de la piscină și reapăruseră puțin mai târziu arătând ca doi motani care dăduseră gata o oală plină cu smântână. Dacă ar fi fost numai asta, poate că ar fi trecut cu vederea, dar a remarcat și unele modificări subtile la chiloții de baie ai lui Todd și un strop de ceva gelatinos lucind în părul de pe pieptul lui.

Dar nimic din toate astea nu contează. Pur și simplu nu contează că iar și iar se întâmplă să se dea de gol, fiindcă el știe, și ea știe, că e infidel, iar el știe că ea știe, însă ideea e că aparențele, vitalele aparențe trebuie păstrate – iluzia că totul e bine și nu există probleme. Atât timp cât lucrurile nu sunt spuse pe față, atâta vreme cât el îi vorbește în eufemisme și perifraze, câtă vreme lucrurile decurg lin și calmul de suprafață persistă, își pot vedea mai departe de viață, fiind un lucru îndeobște cunoscut că o viață bine trăită presupune o serie de compromisuri – adică să-i accepți pe cei din jurul tău cu nevoile și cu idiosincraziile lor, care nu întotdeauna pot fi modelate după placul tău sau constrânse să respecte normele unei societăți conservatoare. Oamenii își duc viața, se exprimă și își caută împlinirea în felul lor propriu și în ritmul lor. Fac greșeli, erori de judecată și o dau ca nuca-n perete, o iau pe căi nepotrivite, capătă obiceiuri vătămătoare și o apucă razna. Dacă a învățat ceva

în școală, apoi asta a învățat, prin amabilitatea lui Albert Ellis, părintele schimbării de paradigmă cognitiv-comportamentală în psihoterapie. Rolul celorlalți nu e să ne satisfacă nouă nevoile sau să ne împlinească așteptările, și nu se vor purta întotdeauna bine cu noi. Nereușita de a accepta această realitate va genera furie și resentimente. Împăcarea și liniștea mentală vin atunci când îi accepți pe oameni așa cum sunt ei și când accentuezi părțile pozitive.

Infidelii prosperă – mulți dintre ei. Și chiar dacă nu le merge bine, nu se vor schimba fiindcă în general oamenii nu se schimbă – nu fără o motivație substanțială și fără un efort susținut. Trăsăturile fundamentale ale personalității se conturează la o vârstă tânără și cu timpul devin imuabile. Majoritatea oamenilor învață prea puțin din experiență, rareori gândindu-se să-și ajusteze comportamentul, consideră că problemele sunt cauzate de cei din jur și continuă să facă ceea ce fac orice ar fi, la bine și la rău. Un infidel rămâne un infidel așa cum un optimist va rămâne totdeauna optimist. Optimistul e cel care, după ce a fost călcat de o mașină condusă de un șofer beat și se pomenește cu ambele picioare rupte și cu casa ipotecată ca să plătească spitalizarea, declară că „Am avut noroc. Puteam să fiu mort“. Pentru un optimist, o asemenea atitudine e firească. Pentru un infidel, firesc e să ducă o viață dublă și să mintă și-n stânga, și-n dreapta în același timp.

Când susține că oamenii nu se schimbă, Jodi vrea să spună de fapt că nu se schimbă în bine. Că se schimbă în rău – asta se înțelege de la sine. Viața are felul ei de a eroda ceea ce credeai că ești. Ea era înainte o persoană drăguță, chiar drăguță, însă acum n-ar mai putea pretinde că e așa. Ca atunci când a aruncat telefonul lui în lac – telefonul lui cu mesajul de la tipa care îl alintase cu apelativul „Lupule“. Ca atunci când îi pusese boxerii

la spălat în mașina încărcată cu rufe colorate. Și ca în multe ocazii când avusese ea grijă ca el să rățăcească unele lucruri. Nu e deloc mândră de asemenea fapte. I-ar plăcea să creadă că e mai presus de astfel de comportamente, că îl acceptă așa cum e el, că nu e genul acela de femeie care consideră că bărbatul îi e dator cu ceva după ce intră amândoi în relație în perfectă cunoștință de cauză, dar greșelile ei i se par minore în comparație cu libertățile pe care el și le asumă cu larghețe.

După ce și-a luat la revedere de la Miss Piggy, coboară în sala de fitness a apartamentului, unde ridică greutate și face zece ture la bicicleta fixă. După prânzul cu legume reci cu maioneză, de ieri, face un duș și se îmbracă să iasă în oraș. Înainte de a pleca scrie instrucțiunile pentru Klara, femeia care vine la curățenie în fiecare miercuri după-amiază. Rutina zilnică e un veritabil balsam pentru moralul ei, izbutind să-i mențină viața pe linia de plutire și ferind-o de temerile acelea existențiale care riscă să te ia pe nepregătite atunci când ai anumite ezitări sau incertitudini și care îți amintesc de magnitudinea hăului de sub tine. Timpul mereu ocupat e modul de viață al clasei mijlocii – unul practic și eficient. Îi place activitatea ei intensă, în care își programează clienții, își administrează gospodăria și se menține pe ea însăși în bună condiție fizică. Îi place ca lucrurile să fie ordonate și previzibile și se simte în siguranță când are totul bine planificat din vreme. E o plăcere să-și răsfoiască agenda și să vadă ce o așteaptă: vizitele la spa, programările la coafor, consulturile medicale, ședințele de Pilates. Participă la aproape toate evenimentele organizate de asociația ei profesională și se înscrie la cursuri despre tot ce o interesează. Seara, când nu gătește pentru Todd, ia cina cu prietenii. Și apoi sunt cele două vacanțe prelungite – una vara și cealaltă iarna – pe care le petrece întotdeauna împreună cu Todd.

La volanul mașinii ei, un Austin Coupé, coboară geamurile la portiere și se bucură de zgomotele și agitația orașului, încântată de tumultul care o înconjoară: vânzătorii ambulanți, muzicienii din stradă și piețele de alimente – ba chiar și aglomerația, sirenele și ambuteiajele. O adolescentă cu un buchet de baloane traversează strada în pas de dans. Un bărbat cu șorț alb șade în poziția lotus pe treptele unui restaurant. Jodi se oprește la atelierul de rame pentru pictura Rajput, ia o carte de călătorii, cumpără un cântar de bucătărie în locul celui stricat și, în drum spre casă, se tratează cu un frappuccino la un Starbucks din apropiere, lăsându-și suficient timp ca să plimbe câinele și să frigă un cotlet pentru cină, înainte de a se duce la cursul de aranjamente florale.

EL

Lui îi place să se trezească devreme dimineața și în decursul anilor și-a redus rutina matinală până la elementele ei fundamentale. Face duș cu apă rece, ceea ce-i alungă tentația de a zăbovi sub jetul de apă, iar trusa lui de bărbierit conține doar un tub de spumă și un aparat de ras. Se îmbracă în semiobscuritatea dormitorului, în timp ce Jodi și câinele încă dorm. Uneori ea deschide un ochi și-i spune: „Ți-au venit cămășile de la spălătorie“ sau „Pantalonii ăia au făcut genunchi“, la care el răspunde: „Culcă-te la loc“. Înghite o tabletă de multivitamine cu o ceașcă de suc de portocale, își perie dinții orizontal – greșit, dar rapid – și la o jumătate de oră după ce s-a trezit e deja în lift, coborând spre garaj.

Cu mult înainte de ora șapte se așază la biroul lui de la etajul patru și ultimul al unei clădiri de pe South Michigan, înainte de Roosevelt. Clădirea – o construcție din piatră de var și cărămidă cu acoperișul plat și ferestre izolate, cu ramă din oțel de ultimă generație atunci când le montase – fusese prima lui lucrare de renovare de amploare după zece ani în care vânduse case și înainte

ca nebunia apartamentelor din South Loop să umfle aberant prețurile proprietăților imobiliare. Când o preluase el, nu era altceva decât un spațiu mort, iar pentru a o transforma în clădire de birouri avusese nevoie de trei ipoteci și o linie de credit, plus că muncise cot la cot cu echipa pe care o angajase. Ar fi putut să facă el singur totul, dar dacă ar fi rămas fără bani, banca l-ar fi executat. În afacerea asta, lucrurile precum ipotecile, taxele și asigurările confirmă la modul propriu zicala conform căreia timpul înseamnă bani. Apartamentul pe care și l-a atribuit e unul modest, format din două birouri, o mică zonă de recepție și o baie. Biroul său e cel mai mare, cu vedere la stradă. Mobila e modernă și puțină, cu suprafețe goale și jaluzele – fără decorațiuni și alte nimicuri care ar fi umplut spațiul dacă ar fi lăsat-o pe Jodi să aranjeze biroul după gustul ei.

Primul apel telefonic al zilei îl face la magazinul care-i livrează micul dejun și de unde comandă, ca de fiecare dată, două sendvișuri cu șuncă, salată și roșii și două cafele mari. Cât timp așteaptă, scoate din sertar vechea lui tabacheră, îi desface capacul și îi răstoarnă conținutul pe birou: foițe de țigară Bugler, chibrituri și un săculeț cu câteva frunze și flori uscate. Cât a fost deprimat a constatat că, dacă primul lucru pe care îl face e să fumeze niște iarbă, reușește să mai scape de apatie și să se pună pe treabă. S-a obișnuit deja cu ceremonia rulării și a aprinderii țigării și îi place modul ăsta lejer de a-și începe ziua. Își ia priza, se apropie de fereastră și suflă fumul afară. Nu că ar fi un secret faptul că îi place să tragă un fum sau două, dar e de părere că TJG Holdings n-ar trebui să duhnească a dormitor de colegiu.

Înainte vreme, de la fereastra biroului avea o priveliște largă asupra cerului, dar acum tot ce mai vede e un mic petic de albastru cu contururi neregulate, plutind printre blocurile de apartamente de vizavi. Mai bine totuși decât nimic, și în niciun caz n-o să-i pară rău pentru boomul imobiliar. Atenția îi e atrasă însă de oamenii

care așteaptă în stația de autobuz. Câțiva stau la adăpostul ei, cu toate că e o dimineață senină, cu vreme caldă, iar pe jos e plin de gunoaie. Îi place când izbutește să-i identifice pe unii dintre obișnuiții locului: amatorul de jazz cu rucsac și căști audio în urechi, bătrânelul slăbănog cu șapcă de baseball, care fumează țigară de la țigară, femeia însărcinată cu sari și sacou de blugi. Aproape toți se uită la fluxul de mașini care se apropie, încercând să zărească autobuzul așteptat. Ca de obicei, unul sau doi au coborât de pe trotuar și stau pe carosabil, ca să vadă mai bine. Când autobuzul apare la orizont, încordarea se disipează vizibil, de parcă toți ar fi un singur trup și o singură minte. Grupul răzlețit se transformă într-o coloană ordonată, fiecare membru al ei pregătindu-și banii pentru plata călătoriei. El, desigur, a zărit autobuzul încă de când era la câteva străzi distanță. Uneori se simte aidoma lui Dumnezeu aici, la fereastra sa de la etajul patru.

Comisionarul îi pune micul dejun pe birou și ia banii lăsați pentru el sub un prespapier. Todd înclină ușor capul spre el și continuă să vorbească la telefon cu Cliff York. Ia notițe, dar nu va avea nevoie să se uite peste ele mai târziu. Nu are probleme în a-și aminti numele, datele și cifrele, orele și locurile sau numerele de telefon. Proiectul despre care discută, o clădire cu șase apartamente din Jefferson Park, e în plină desfășurare. Obstacolele inițiale – planuri, permise, finanțare – au fost depășite și toate apartamentele au fost curățate. El și Cliff, antreprenorul cu care lucrează, vorbesc acum despre presiunea apei. Stabilesc să se întâlnească mai târziu pentru a revedea situația și a auzi ce părere are instalatorul.

Începe să mănânce, și pâinea i se pare puțin cam umedă, însă șunca e proaspătă. După ce termină ambele sendvișuri și una dintre cafele, ia din nou telefonul și vorbește cu agentul lui imobiliar, care i-a găsit un potențial cumpărător. Asta e o veste bună. Clădirea de birouri este un proiect intermediar. Dacă va fi nevoit, o va păstra și

va închiria apartamentele, dar planul inițial e s-o vândă și să folosească banii obținuți pentru următoarea afacere, o clădire de birouri la scară mai mare, ceva ce va depăși tot ce reușise el până acum.

La nouă și douăzeci vine Stephanie. Nu se grăbește și trec mai bine de zece minute până când apare în biroul lui cu agenda și o serie de dosare, trăgându-și un scaun aproape. Stephanie e o tânără de treizeci și cinci de ani cu aer de fetișcană și cu părul des, pe care și-l strânge în coadă la spate. Todd e întotdeauna curios unde și cum o să se așeze ea – chiar în fața lui, astfel încât s-o vadă doar de la talie în sus, sau în dreapta, unde în general stă picior peste picior și își sprijină antebrațul pe birou în timp ce ia notițe. Tăblia ovală a biroului, așezată pe o bază rectangulară, oferă un spațiu generos pentru jocul de picioare, așa că în zilele în care ea decide, indiferent de motiv, să și le arate, el se consideră norocos. Dacă poartă blugi, îi vede coapsele și zona inghinală; dacă are fustă, se regalează cu priveliștea genunchilor și a gambelor ei. Stephanie nu flirtează, însă nici nu pare să observe – sau să-i pese – că el se uită când ea își tot înfrunzează picioarele. Astăzi e îmbrăcată în blugi, dar se așază de cealaltă parte a biroului, așa că el trebuie să se mulțumească cu cele două rotunjimi care pun presiune pe nasturii de la mijlocul bluzei ei. Are cu puțin peste un metru și cincizeci și de asta dimensiunile pieptului ei sunt atât de impresionante.

A adus cu ea un teanc de dosare și o listă pe care trebuie s-o parcurgă împreună cu el: prețul ventilatoarelor de plafon, adresele de internet ale peisagiștilor, facturi puse sub semnul întrebării. Tot ce nu ține de rutina strictă trebuie adus la cunoștința lui. La urma urmei, n-a ajuns unde e azi neglijând detaliile și luându-și mâna de pe propria afacere. Lucrează singur și marjele de profit nu-s cine știe ce, iar asta înseamnă că totul contează. Se uită la ceasul de la mână, ca ea să știe că venirea ei târzie n-a trecut neobservată.

- Nimic de la Cliff? o întreabă când ajung la facturi.
- Încă nu.
- Să mi-o arăți când o primești. Ultima dată a inclus și costurilor unor materiale pe care ni le-am asigurat singuri. Ce era?
- Gresia din baie.
- Așa e. Gresia din baie. Și ipsosul. Mi-a trecut pe factură ipsosul naibii!

Stephanie s-a informat despre vasele de WC, așa cum i-a cerut el, iar acum îi arată broșurile.

- Closetele cu flux redus sunt mai ieftine decât cele cu flux dublu, dar nu sunt fiabile, îi explică ea.
  - Dar care e problema?
  - Nu se scurg bine de fiecare dată.
  - Trebuie să se scurgă.
  - Nu se duce totul de fiecare dată.
  - Cliff le-a mai instalat și înainte.
  - Nu poți să riști, îi spune ea. Nu la apartamentele închiriate.
- Ar trebui să te uiți la variantele cu flux dublu.

El se încruntă și întreabă:

- Cât costă?
- Nu teribil. Poți găsi ceva bun la cinci sute.
- Asta înseamnă trei mii pentru amărătele de closete! Putem să ne ducem la Home Depot și să cumpărăm WC-uri cu cincizeci de dolari bucata.
- Poți să te duci, dar n-o să faci.
- Bun, altceva?
- Trebuie să te gândești la aragazuri și frigidere. Ar putea dura o vreme până să ne parvină.
- Dă-mi câteva cotații de preț. Dacă luăm totul de la același furnizor, ar trebui să obținem o reducere de preț.
- De unde să știu ce dimensiuni trebuie?

- Uită-te la planuri.
- Nu-s la mine. Le-ai luat tu acasă.
- Cere-i un set lui Carol de la Vanderburgh. Apartamentele nu sunt toate la fel.

După ce ea își strânge hârtiile și-i oferă un prim-plan al fundului ei îndepărtându-se, Todd se relaxează pentru un timp, ascultând cu o ureche zgomotele ce răzbat din biroul ei. Minteia lui cuprinde totul în același timp, făcând un tur complet al întregii lui lumi, de parcă ar fi un teren de baseball, iar el ar încerca un home run, alergând de la o bază la alta fără a-și lua ochii de la minge. A ajuns într-un punct în care gustă tensiunea continuă, riscul pe care și-l asumă odată cu fiecă decizie mărunță, efortul presupus de suprasolicitare și presiunea pe care o implică faptul că-și joacă toate cărțile pe afacerea curentă. Anxietatea are într-un fel un efect stabilizator, indicându-i că e încă viu și pe drumul cel bun. E o anxietate combinată cu anticipare, un interes pentru ceea ce urmează, o miză pusă pe felul în care decurg lucrurile. Și asta-l împinge să meargă mai departe.

Când fusese deprimat, își pierduse acest elan. De fapt, exact asta era problema cu el. Fusese o perioadă fără nuanțe sau inflexiuni, totdeauna la fel, minut de minut, zi de zi. Ceilalți își închiuiau că simte doar apatie și zădărnici, dar el habar n-avea de asta. Pur și simplu nu era prezent, era ca o absență, ca un spațiu gol.

Se uită la ceas și mai dă un telefon. Vocea somnoroasă care îl salută îi dă un imbold agreabil, îi trezește hormonii.

- Doar nu ești încă în pat!
- Ba da...
- Dar nu ai cursuri?
- Abia mai târziu.
- Putredă până-n măduva oaselor.
- Așa sper.

- Cu ce ești îmbrăcată?
- Tu ce crezi?
- Cu hainele în care te-ai născut.
- De ce vrei să știi?
- Tu de ce crezi că vreau să știu?
- E oficial?
- Da, dar nu știi de la mine.
- Vreau să-mi dai asta în scris.

Și dialogul continuă astfel o vreme. Și-o imaginează culcată în așternuturile boțite, în dormitorul mic de pe North Claremont, unde împarte un apartament cu alte fete. S-a dus și el acolo o dată, în zilele de început, când încă mai erau părticele din trupul ei pe care încă nu le atinsese. După aceea, în bucătărie, colegele se strânseseră în jurul lor și începuseră să pună tot felul de întrebări obraznice – majoritatea despre vârsta și despre soția lui. Pe urmă începuseră să se întâlnească la Crowne Plaza, pe Madison Avenue, unde personalul e totdeauna discret și politicos.

În vreme ce vorbește cu ea se simte năpădit de emoții care încă i se par vag străine, prin urmare, se întreabă dacă nu cumva e altcineva, nu Todd Gilbert, ci un bărbat care s-a furișat în corpul lui în acele luni cât el a fost absent. În scurta perioadă de când a cunoscut-o, ea i-a redat viața. Asta îi datorează el acum, darul vieții, de regăsit în sentimentele care fac ca un om să fie într-adevăr om – nu doar dragoste, ci lăcomie, poftă, dorință... toată gama clocotindă și turbulentă. Chiar și nerăbdarea lui e un dar, nerăbdarea de a fi cu ea, care îl roade întreaga zi. Ba chiar și gelozia e un dar. Știe că e dreptul ei să aibă un iubit mai tânăr și se teme că e doar o chestiune de timp până ce-și va da și ea seama de asta. Și oricât de dureros ar fi, cel puțin a revenit pe tărâmul celor vii.

Gelozia e ceva nou pentru el; înainte se simțea încrezător în privința femeilor. După spusele lui Jodi, încrederea provine din

faptul că a fost singur la părinți și a avut o mamă excesiv de protectoare, o infirmieră care a ținut să lucreze doar cu jumătate de normă, cu toate că erau strânși cu banii, ca să poată sta mai mult acasă și să aibă grijă de copil – acesta fiind modul ei de a compensa defectele tatălui, un funcționar care obișnuia să bea. Încă din liceu își asumase rolul de cap al familiei, învățând cum să facă bani și să fie responsabil, iar pentru acest lucru primise multe laude, nu doar din partea mamei lui, ci și de la prietenele ei, de la profesori și de la fetele pe care le cunoștea. Femeile îl plac. Îl plac fiindcă știe cum să aibă grijă de ele. Are grijă de Natasha acum, dar cu ea e un clenci. Ea îl face să-și conștientizeze trupul care începe să îmbătrânească și vitalitatea în scădere. Nu prin ceea ce spune sau ce face, ci doar fiindcă e tânără și dezirabilă și insațiabilă.

Încă vorbește la telefon când Stephanie se întoarce cu un teanc de cecuri pe care să le semneze. Se plimba de colo colo, iar acum se oprește în dreptul ferestrei. Stephanie pune cecurile pe birou și așteaptă. Secretara știe bine – fără nicio îndoială – ce se petrece între el și Natasha, care a venit o dată aici cu o privire de parcă l-ar fi mâncat cu fulgi cu tot. Astea fuseseră cuvintele lui Stephanie. Ce secretară îi vorbește șefului ei așa? Iar în ultima vreme obișnuiește să intre exact în mijlocul conversațiilor telefonice cu ea, iar el nu are de ales decât să le încheie brusc, așa cum face și acum. În mână are un pix și-l îndreaptă spre el cu un gest brusc, de parcă s-ar duela.

Înainte de a pleca de la birou, o sună pe Jodi să-i spună că nu vine acasă la cină. E un apel de curtoazie: ea știe că urmează să se vadă cu Dean diseară. Dar lui îi place să-i arate că se gândește la ea. E un bărbat norocos și nu uită asta. Jodi arată încă extra, cu silueta ei zveltă și cu părul negru; în plus, cu toate că ea își petrece mai tot timpul acasă, înțelege că el nu-și poate petrece serile în apartament. Unii dintre prietenii lui trebuie să fie acasă la cină în fiecare zi. Unii nu pot nici măcar să iasă la o bere după serviciu. Din fericire, el are

mulți amici – toți cei cu care a lucrat vreodată – și mulți dintre ei sunt necăsătoriți sau divorțați, așa că își găsește un partener de pahar aproape de fiecare dată. Nu că l-ar deranja câte o seară petrecută de unul singur, dacă s-ar ajunge la așa ceva.

El și Dean Kovacs se știu din liceu. Dean îi e cel mai vechi prieten și singurul care l-a cunoscut pe tatăl lui. Când îl aude vorbind despre părintele lui ca despre un boșorog nenorocit, Dean știe exact la ce se referă. Fiindcă aproape că face parte din familie, îi e ca un frate. Dar e și tatăl Natashei, iar asta ar putea fi o problemă. Sau poate că nu. E greu de spus cum va reacționa Dean când va afla ce se petrece. Va fi șocat, fără îndoială, dar odată ce se va obișnui cu ideea, cine știe? Poate chiar vor râde împreună – el ar putea să-i spună lui Dean „tati“ ori „ticuță“, iar el i-ar zice să-și vadă de treabă. Ar fi în stare să parieze zece la unu că totul s-ar aranja. Cel puțin nu el e cel care trebuie să-i dea vestea lui Dean. Asta-i datoria Natashei. Ea o să-i spună, când o să considere că e momentul potrivit. Așa au decis împreună.

E o zi toridă, și jos, în stradă, căldura și praful se ridică din asfalt ca efluviile unui parfum. Îi place totul în orașul ăsta, chiar și betoanele lui, îi place caracterul lui pregnant fizic, greutatea clădirilor lui masive, și chiar mai mult îi iubește forța și avântul, religia comerțului, mereu mai numeroasele panouri cu „De vânzare“ și avalanșa de oportunități care amintesc de un oraș din vestul sălbatic. Mergând pe jos cale de trei străzi spre sud, unde își parchează de obicei mașina, se simte norocos fiindcă trăiește aici, acum – în locul ăsta, în epoca asta.

În loc să se îndrepte direct spre Jefferson Park, cotește pe Roosevelt Avenue, la vest, și se oprește la Home Depot. Dacă ar face socoteala, timpul pe care l-a petrecut în magazinul ăsta ar însuma luni din viața lui. Îi pasă de interioarele clădirilor pe care le renovează, are propriile păreri despre lucruri precum parchetul și

corpurile de iluminat. Toate detaliile astea au un rol decisiv în reușita sau în eșecul unui proiect. Cliff s-ar mulțumi să cumpere vopseaua, gresia, mocheta, instalațiile electrice și sanitare și să-și adauge cei zece la sută pe factură, dar nu Cliff e acolo când potențialii clienți se retrag fiindcă nu le place culoarea finisajelor, și orice s-ar întâmpla, el își primește banii.

Iese din magazin fără să fi cumpărat nimic și o ia pe autostradă, cu geamurile coborâte la portiere și cu acordurile din *Nevermind* răsunând la combina stereo. Singurul loc unde încearcă vreodată să cânte e în mașină, când vântul care-i șuieră în urechi și huruitul motorului fac ca nici măcar el să nu se poată auzi. Știe cuvintele tuturor pieselor și le urlă în vreme ce accelerează. Are albumul de douăzeci de ani, de când era un tânăr plin de el, amețit de propriile forțe și resurse. Pe Jodi o întâlnise în anul în care trupa Nirvana îl înlocuise pe Michael Jackson în fruntea topurilor, iar acum fiecare piesă e ca un fel de mașină a timpului, transportându-l înapoi, în vremea boomului sonic al iubirii lui.

O văzuse prima dată pe State Street, unde mașinile lor ciocnite blocau ambele benzi ale sensului de mers spre est, cu o coloană de vehicule încremenită în spatele lor, cu claxoanele urlând, cu lumea strângându-se în jurul lor sub ploaia care nu contenea, ea cu părul ud lipit de față și cu tricoul learcă, în care arăta de parcă ar fi fost goală de la talie în sus. Dar cu toate că sânii ei erau splendizi – mici, dar perfecți, cu sfârcurile ridicate ca două săgeți sub rafalele de ploaie, ceea ce-l năucise de-a dreptul fusese atitudinea ei, calmă și imperturbabilă, demnă și regală. Niciodată nu mai întâlnise, nici înainte și nici după aceea, o femeie care să aibă măcar jumătate din clasa lui Jodi.

Ajuns la șantier, îl găsește pe Cliff fumând în salopeta lui prăfuită, cu trusa de scule atârându-i la brâu. Cliff e un tip solid, care vorbește târăgănat și lasă impresia că prinde rădăcini sub tălpi.

E de aceeași vârstă cu Todd, dar are o mustață căruntă, pe oală, care îl îmbătrânește cu zece ani. Când sosește și instalatorul cu furgoneta lui, intră toți trei și trec dintr-un apartament în altul. Discuția se axează pe țevi, scurgeri și altele asemenea – chestii obligatorii când te cheamă Todd Jeremy Gilbert de la TJG Holdings și ești implicat până în măduva oaselor. Locul era o ruină când îl cumpărase el și fusese nevoit să-i evacueze pe chiriași, lucru care nu-i făcuse plăcere, dar acum chiar începe să semene a clădire locuibilă. Muncitorii pe care îi întâlnesc în drum scot firele vechi și montează bârne noi, deși activitatea nu e atât de intensă pe cât ar dori Todd. Cu toate că lucrează cu Cliff de aproape două decenii, tot trebuie să stea cu ochii pe proiect. Cheltuielile lui – ceea ce plătește în fiecare zi pentru proprietatea asta și pentru ca municipalitatea și banca să nu-i sufle în ceafă – sunt suficiente pentru a hrăni un întreg sat african timp de un an.

Pe drumul de întoarcere în oraș îi telefonează Natashei, sperând că va dori să ia prânzul împreună, dar ea mănâncă deja un sendviș.

- Mănânci un sendviș în timp ce vorbim?
- Îl desfac și tocmai mă pregătesc să iau o îmbucătură.
- Lasă-l și hai să mergem la Francesca's.
- Nu pot. Trebuie să mă duc la cursuri.
- Am putea să ne întâlnim după program?
- Sunt babysitter de la patru la șapte.
- Vin eu să te iau.
- Nu-i o idee bună.
- Știi că mai târziu o să fiu ocupat.
- Hai să lăsăm prânzul pe mâine.
- Asta înseamnă că azi nu te văd.
- Crezi că o să supraviețuiești?
- Ce fel de sendviș ai?
- Salam și pâine de secară. De la Manny's. Cu muștar extra.

– Stai jos undeva?

– Ți-am spus, sunt în drum spre cursuri.

– Te duci la cursuri acum?

– Merg pe Morgan Avenue, spre nord. Tocmai am trecut de bibliotecă. Și o să întârzii dacă mă mai ții la telefon.

– Spune-mi cu ce ești îmbrăcată.

Se prefăce enervată, dar el știe că-i place. Îi place atenția fin dozată, cu aluziile ei erotice. Își imaginează rucsacul ei plin, cu baierile care o trag de umeri, dinții perfecți mușcând din pâinea moale cu salam deasupra. E în ultimul an și va termina în primăvară, cu licența în istoria artei. Nu se gândise încă la o carieră; ce i-ar plăcea ei să facă e să se mărite și să aibă copii. Apropo de asta, îi spusese că ar fi un tată excelent. Todd se simte încurajat de implicația cuvintelor ei – că nu-l va părăsi pentru un bărbat mai tânăr –, dar n-a stat să se gândească la viitor, decât ca să recunoască față de sine însuși că relația asta cu Natasha e ceva diferit, nu o simplă aventură. Pentru el, o aventură e ca sportul, o formă de recreere care nu-ți afectează modul de viață și nu te face să-ți pierzi punctele de referință. Legătura cu ea este însă solicitantă, încurcată, creează dependență și îl umple de frustrări. Uneori îi vine să jure că o va lua pe calea dreaptă, dar în general se simte ca un om care se îneacă, dar nu se poate depărta de apă.

Excursia din weekend a fost ideea ei. Ea a găsit motelul acela de pe malul râului Fox cu cele șaptesprezece hectare de pădure ale sale, cu piscina încălzită și cu bucătarul francez, și tot ea a rezervat camera și l-a convins apoi pe el. S-ar putea băga înapoi în pat după micul dejun și ar face duș împreună înainte de cină. S-ar putea plimba prin pădure, făcând dragoste în vreo poieniță însorită. Spre deosebire de partidele lor obișnuite pe fugă, furișate, și-ar putea satisface poftelile pe săturate... și tot așa, mai departe.

– Sau ai prefera să stai acasă cu Jodi? îl întrebase ea.

Ar fi vrut să n-o implice și pe ea în toată afacerea asta. Viața lui cu Jodi aparține unei lumi care nu are nicio legătură cu Natasha, un univers paralel în care totul merge ca uns și va merge la fel în continuare, iar anii perfecți se înșiruie lin în trecut și confortabil în viitor. A făcut odată greșeala de a-i spune Natashei că, în pat, Jodi e ca o farfurie cu terci rece de ovăz. Ideea nu fusese s-o desconsiderare pe Jodi, ci s-o liniștească pe Natasha. El e un tip generos, a cărui atitudine relaxată poate îngloba o lume de imperfecțiuni, mai ales când vine vorba despre femei. Se pricepe să accepte lucrurile așa cum sunt și să scoată din ele ce-i mai bun. Lucrurile în privința lui Jodi. Și lucrurile în privința Natashei.

Unul dintre detaliile pe care le tolerează la Jodi e faptul că are o serie de diplome. Nu doar o licență, așa cum va avea Natasha, ci un doctorat și două masterate. Nu-l deranjează că e o femeie inteligentă; din sărite îl scot glumele acide ale băieților, care turuie mereu că Jodi e mai deșteaptă decât el. Nu că ar crede vreo clipă măcar că șirul acela de titluri universitare are o valoare în sine. Educația înseamnă să știi cum să obții puterea – amenințarea e alta: dacă nu te duci la școală, ajungi să muncești la McDonald's. În America, țelul tuturor e banul, nu educația.

Se oprește pentru masa de prânz la un local în stil britanic și își înfrânează pornirea de a comanda o bere. Când revine la birou, Stephanie îi dă cotația de preț pe care o ceruse și o listă de apeluri telefonice de făcut. Se întinde pe canapea ca să dea telefoanele, iar pe urmă trage un pui de somn. Când se trezește, e deja patru și jumătate, așa că pleacă la sală.

Trasul de fiare e o chestie recentă. A început ca o modalitate de a combate depresia, când medicul i-a spus că exercițiile fizice viguroase generează endorfine – analgezicele naturale ale organismului. La început nu simțise endorfinele astea și îi fusese greu să ocolească barul în drum spre sală, dar totul s-a schimbat când a

întâlnit-o pe Natasha. Acum lucrează cu un antrenor și folosește greutateți libere în locul aparatelor, plus că a început să poarte apărători pentru încheieturi și tricou fără mâneci.

După ce a tras de greutateți mai bine de o oră, se simte cu bătăile încărcate și ușor excitat. Își face duș, se șterge, își leagă prosopul în jurul taliei și o sună pe Natasha, cu toate că în vestiarul aglomerat o conversație intimă e imposibilă. De fapt, trebuie să-și țină și gândurile în frâu, fiindcă nu vrea ca ardoarea să-i iasă în relief îmbățosată, într-o încăpere plină de bărbați goi.

O lasă să spună „alo“ de trei ori înainte să vorbească.

– Dar ce, ești vreun pervers? întreabă ea.

– Exact asta sunt.

– Știi că telefonul îmi afișează numele și numărul tău.

Data viitoare, își spune el, o să folosească un telefon public.

Când intră în holul hotelului Drake, după ce a lăsat un valet să se ocupe de Porsche, Dean Kovacs e deja acolo, așezat la bar. Clubul de noapte în stil retro, cu scaunele din piele rubinie, lemnul lustruit și o eleganță masculină de lume veche, e pentru el o casă confortabilă și atrăgătoare departe de casă. Acum e plin de clienți care și-au terminat ziua de lucru, zumzetul glasurilor crescând și coborând în valuri lirice în timp ce el își croiește drum până în celălalt capăt al sălii, își lasă o palmă grea pe umărul lui Dean și se așază pe taburetul liber din stânga lui, care seamănă mai degrabă a fotoliu decât a taburet.

– Hei, amice! exclamă Dean dând pe gât și ultima înghițitură de bere. Am început fără tine.

– Javră bătrână! Mi-ai luat fața aici.

– Întotdeauna ți-am luat fața, amice, răspunde celălalt, după care îi face semn barmanului, cu două degete ridicate.

Dean s-a tot îngărașat și, cu fața rotundă și bărbia dublă, a ajuns

să semene cu un țânc dolofan. Poartă un costum de vară albastru cu o cămașă neșifonabilă care i se cascade pe burdihan, fără să lase să se vadă însă ceva mai rău decât un maiou curat și alb. Cravata mototolită i se ițește din buzunarul de la piept al sacoului. De doisprezece ani lucrează ca director de vânzări la o companie de materiale plastice – o slujbă care îi convine.

Barmanul le pune în față două halbe. Todd ia o primă înghițitură generoasă și își șterge spuma de la gură cu dosul palmei. Obosit după sală, nu vrea decât să se relaxeze și să asimileze alcoolul și atmosfera. Dean e un vânzător înăscut, iar pentru a-l stârni, Todd nu trebuie decât să-l întrebe despre încasări.

– Data trecută când ne-am văzut erau în scădere, spune el, mușcând momeala.

Și continuă să vorbească despre cote de piață și prezență competitivă, ceea ce-i permite lui Todd să se relaxeze și să asculte cu o jumătate de ureche. Mai degrabă ar vrea să audă despre produse și noi evoluții – chiar și plasticul are atracțiile lui –, dar Dean se simte inspirat de ținte, cote, profituri și prognoze.

Todd și amicul lui se întâlnesc de două, poate de trei ori pe an. Totdeauna Dean e cel care sună pentru a stabili detaliile, dar dacă el n-ar face-o, Todd ar prelua el inițiativa. Deși trăiesc în lumi diferite, trecutul a creat între ei o legătură puternică. Au crescut în Ashburn, în partea de sud-vest, au mers la același liceu, Bogan High, au jucat hochei, s-au îmbătat și și-au pierdut virginitatea împreună. Ultimul eveniment se petrecuse la o întâlnire dublă, în rulota părinților lui Dean. Dă-i să bea un pahar sau două și întotdeauna începe să vorbească despre asta. Pentru el e important că au trăit acea experiență decisivă împreună, că a auzit manifestările vocale ale devenirii lui Todd întru bărbăție și că prietenul lui i-a fost alături în mod similar. Înainte ca discuția să ajungă prea departe, îi cere chelnerului meniul și astfel gândurile lui Dean se îndreaptă spre masă.

După burgeri, trec de la bere la tărie, moment în care Dean se lansează într-o readucere la viață a soției lui, care e moartă de zece ani.

– Să nu zici că n-a fost cea mai grozavă femeie la care ar putea visa vreodată un bărbat. O femeie care nu-ți apare decât o singură dată în viață, spune el, îndreptându-și spatele pentru a-și sublinia ideea și bâțâind din cap ca una dintre păpușile acelea cărora li se clatină scăfârli la cea mai mică mișcare. O dată, repetă el, și izbește cu degetele în masă. Asta, dacă are noroc!

– A fost o femeie bună, se arată Todd de acord.

– Femeia aia a fost o zeiță-n mă-sa mare! Am idolatrizat-o pe femeia aia. Știi că așa am făcut.

Așteaptă confirmarea lui Todd, care se grăbește să i-o ofere. În mintea lui nu există nicio contradicție între sentimentele actuale ale lui Dean și faptul că omul avusese o serie întreagă de aventuri cât timp fusese căsătorit.

– A știut ce mult ai iubit-o. Toată lumea a știut.

– Asta așa-i. Am idolatrizat-o pe femeia aia. Știi că-i adevărat, fiindcă dacă n-ar fi, m-aș fi însurat din nou, ceea ce n-am făcut.

În ultimii ani, Dean avusese un șir lung de prietene, niciuna la fel de bună ca perfecta lui soție răposată și niciuna cu șanse de a-i lua locul. Situația îi convine de minune lui Dean, căruia îi place jocul de-a vânătoarea și cucerirea, dar și sentimentul de putere pe care-l are când ține o femeie la distanță, odată ce i-a captat interesul.

Pe măsură ce dă pe gât tărie după tărie, Dean trece de la sentimentalism la agresivitate. Mulțimea din club s-a rărit, zgomotul din jur a devenit un zumzet vag, iar Dean își pierde răbdarea. Aplecându-se și răsucindu-se în scaun, trage cu ochiul la o fetișcană cam de vârsta fiicei lui, cu părul negru tuns scurt și buzele de un roșu aprins, și se lansează într-un monolog sonor, aparent direcționat spre Todd, cu privire la ce i-ar plăcea să-i facă el ei și ea lui. Aflată

la o oarecare distanță și prinsă într-o conversație, fata nu-și dă seama că Dean vorbește despre ea, dar alți oameni – majoritatea celor așezați aproape de ei – s-au întors și se uită la el.

Între timp, Todd s-a retras într-o lume a lui. Sentimentul sinelui său fundamental, benevolent – aura, generozitatea lui – s-a tot extins, atingând deja proporții colosale, înglobând parcă sala întreagă. În mărinimia sa, nu judecă și nu exclude pe nimeni, nici pe Dean, nici pe dușmanii pe care el îi tot cultivă. Toți cei prezenți sunt incluși în limitele largheței lui. Așa e Todd când bea. Când bea, Todd are o viață molcomă ca a unui preot, iertând și izbăvind întreaga omenire.

După ce și-a pierdut interesul pentru fata cu buze roșii, Dean se întoarce spre femeia așezată la bar, în dreapta lui. E o tipă grasă și mai apropiată de vârsta lui, iar în pâcla creierului său îmbibat în alcool, asta îi sporește șansele pe lângă ea. Faptul că e angrenată în conversație cu partenerul ei nu pare să fie observat de Dean, care își apropie gura de sânul ei stâng și se preface că-l linge. Femeia l-a văzut deja și și-a mutat scaunul mai departe, iar acum îi aruncă o privire dezgustată și-i spune să-și tragă singur picioare și s-o șteargă. Dean nu aude decât ceva cu „să-și tragă“ și avansează o propunere, moment în care ea și partenerul ei – un tip elegant cu ochelari de designer – se ridică și schimbă locurile. Bărbatul, care formează o barieră între Dean și femeia pe care el o vrea, nu spune nimic, dar Dean are unele obiecții de principiu la adresa lui și-i trage un ghiont în coaste.

– Hei, amice, zice el, îmi exercitam și eu drepturile de mascul al speciei.

– Da, bine, du-te și exercită-le în altă parte.

Dean se întoarce spre Todd și-i spune și lui:

– Eu doar îmi exercitam drepturile de mascul al speciei. E o lume liberă, nu-i așa?

Todd e martor la asemenea scandaluri cu Dean încă din liceu. Dacă acum ar fi într-o dispoziție cu adevărat belicoasă, ar prelua el frăiele și l-ar scoate din local, dar, după cum vede el, atitudinea lui Dean e una inofensivă.

– Încearcă să nu dai de necaz! se mărginește el să replice.

La asta, Dean răspunde cu glas tare:

– Oricum, tipa-i o potaie. Pot eu mai mult de atât.

Todd izbucnește în râs.

– Așa te vreau, amice.

Dean rânjește, mândru de el însuși.

Todd știe că amicul lui devine așa numai când bea. Unii oameni rezistă la băutură; nu și Dean. N-ai crede, dar e un tip sensibil, genul care plânge ușor și iubește copiii. După liceu, s-a dus la Marină, dar n-a reușit să termine și a renunțat înainte să primească un post. Atunci și-a început cariera în vânzări. În general, s-ar putea spune că e calm și relaxat. S-a mai pierdut cu firea de câteva ori, dar e nevoie de mult pentru a-l stârni. Așa că singura problemă care se pune e cum o să primească vestea – lucru care lui Todd i se pare greu de prevăzut. Nu poate decât să spere că Natasha o să-i spună cu delicatețe.

Când se apropie miezul nopții și a urcat în mașină, Todd apelează unul dintre numerele ascunse din agendă și, după o scurtă conversație, se îndreaptă spre Four Seasons, la numai câteva străzi distanță. Fata este una dintre cele pe care le ține de rezervă, toate cu suficientă clasă ca să facă față la un hotel de cinci stele și toate disponibile la orice oră, mai ales la solicitarea unui bărbat cu generozitatea lui. În nopți ca asta, când nu s-a putut întâlni cu Natasha și e prea energizat, prea plin de efervescență ca să se ducă direct acasă, în nopți ca asta îi place să profite de bunurile și serviciile de lux pe care orașul le oferă.

EA

E vineri dimineața și Jodi tot nu are un plan pentru weekend. Deși nu-i stă în fire, nu s-a gândit din vreme la asta. În timpul săptămânii, încrederea ei obișnuită a pălit și locul ei a fost luat de îndoieli și ezitări și de speranța naivă că Todd se va răzgândi și-și va anula călătoria. Dar acum s-a terminat. El și-a făcut bagajele seara trecută și le-a luat cu el la lucru în dimineața asta, intenționând să plece direct de la birou.

Își ia telefonul, se duce la fereastră și se uită afară. Ziua e frumoasă, cu strălucirea orbitoare a unui soare alb reflectat în apa și ea albă. Ace de lumină îi înțepă ochii și pielea sensibilă de pe față și gât. Se simte expusă, vulnerabilă, ca un liliac orbecăind în plină zi, dar nu se mișcă de acolo, derulând lista prietenelor.

O sună întâi pe Corinne, apoi pe June și pe Ellen, lăsându-le tuturor același mesaj: „Ce faci în weekendul ăsta? Dă-mi de știre dacă ești liberă pentru o cină. În seara asta, poate. Sau mâine. Și la prânz ar fi bine. Aștept să ne vedem. Sună-mă“. Se întoarce cu spatele la fereastră, se plimbă prin încăpere inspectând comoda în căutarea urmelor de praf și trăgând cu degetul pe suprafața lăcuită.

Apoi o sună și pe Shirley, lăsându-i și ei mesajul. Shirley a avut probleme psihice la un moment dat. Jodi a întâlnit-o când făcea practică și i-a plăcut fiindcă era isteasă și amuzantă, o poetă care câștigase câteva premii pentru poeziile ei.

Planificarea meticuloasă are meritele ei. Viața cu adevărat bună decurge într-un mod elegant, cu evenimente programate și angajamente stabilite cu săptămâni, dacă nu cu luni înainte. Să dea din colț în colț în căutarea unei întâlniri de ultim moment e un lucru pe care rareori îl face, și i se pare degradant. Seamănă cu cerșitul. De ce să nu se așeze la un colț de stradă și să întindă mâna acolo? Ba ar putea chiar să scrie bilețele și să le dea trecătorilor. Femeie părăsită caută partener la cină. Disperată, deci fără fasoane. Nu are mari speranțe că June, Corinne, Ellen sau Shirley vor fi libere. Corinne și Ellen au copii, June călătorește mult, iar Shirley... ei bine, Shirley nu-și citește întotdeauna mesajele. Dar Jodi are o limită în privința numărului de apeluri pe care e dispusă să le facă.

Abia mai târziu – după ce nimeni n-a sunat-o – decide să încerce și cu Alison, deși șansele ca ea să răspundă la telefon sau la mesaj mai devreme de săptămâna viitoare sunt aproape de zero. De fapt, e atât de sigură că apelul la Alison e o cauză pierdută, încât în clipa în care îi aude vocea, pentru o secundă își spune că a greșit numărul.

– Ai avut noroc că m-ai prins, începe Alison. Ar trebui să fiu la muncă, dar e una din zilele acelea. Nici n-ai crede dacă ți-aș povesti ce serie de dezastre m-a lovit, așa că te scutesc de detalii. Când l-am sunat pe J.B. să-i spun că întârzii, ai fi crezut că s-a prăbușit cerul. E o prostie, fiindcă aglomerația începe la noi abia după cinci. Bărbații sunt niște copii! Probabil că mutându-și greutatea de colo colo se simt importanți. E o chestie bună că femeile dețin cu adevărat puterea, nu-i așa? Oricum, fac ture duble în weekendul ăsta, dar luni sunt liberă. Ce zici de cină?

Cina de luni nu-i rezolvă problema actuală, dar Jodi însemnează bucuroasă data în agendă. Alison e una dintre prietenele ei aparte, un fel de outsider, ca Shirley; n-o cunoaște din universitate și nu face parte din cercul ei profesional. A întâlnit-o la un curs de gătit, cel la care a învățat cum să curețe calamarul și crevetele. Alison nu gătește, dar trecea atunci printr-o fază în care credea că ar fi cazul să facă un efort. Jodi nu știe exact ce anume presupune slujba ei, și nu poate decât să presupună că e ceva ce implică relații directe cu clienții – cu toate că Alison e o auxiliară, nu una dintre fete. Poate că primește bacșișuri mari când servește la mese, dar trebuie să facă ca ceva mai mult decât atât, judecând după gusturile ei privind restaurantele și după vinurile pe care le comandă – sticle vechi pe care chiar și Jodi le consideră scumpe.

A doua zi, sâmbătă, nu are clienți. După o noapte albă, a adormit în zori și a lăncezit în pat până spre prânz. Acum își face de lucru cu micul dejun și cu ziarul. Nu are sens să se simtă atât de ezitantă. E firesc ca Todd să lipsească de acasă în timpul zilei, chiar și sâmbăta, când de obicei își petrece dimineața la șantierul lui și apoi se duce să se tundă și să-și spele mașina. Duminica e altceva – o zi în care zăbovesc împreună la un mic dejun târziu și pe urmă iau câinele la o plimbare pe malul apei, momente pe care le așteaptă o săptămână întreagă. Dar mâine n-o să fie așa.

Dorindu-și să primească un telefon de la una dintre prietenele ei, deschide televizorul și trece de pe un canal pe altul până când dă peste un episod în reluare din *Seinfeld*. L-a mai văzut, dar a uitat aproape tot. În ultima vreme așa se întâmplă și cu filmele. Trece un an sau doi și e ca și cum ar fi lovit-o amnezia. Îi vine să creadă că, dacă ar fi să mai trăiască o dată aceeași viață – exact aceeași viață, cu totul petrecându-se exact în aceeași ordine – cele mai multe întâmplări ar lua-o prin surprindere. Când episodul ajunge la

sfârșit și ea vede scena finală pentru prima dată, e năpădită de un potop de regrete și irosire.

Își găsește refugiul într-o baie, un ritual care presupune cufundarea până la gât în apa cât se poate de fierbinte. Norii de abur, căldura învăluitoare, senzația de imponderabilitate și totuși de intensă imersiune (trupul suspendat și presiunea apei) sunt tonice puternice care pot vindeca maladii de toate tipurile, dar cu toate că stă în apă până când i se încrețește și i se albește pielea de pe vârfurile degetelor, iese din cadă simțindu-se obosită, părăsită și iritată. Adoarme pe canapea și se trezește o oră mai târziu, tremurând în halatul de baie umed.

Dezorientată, cu ecourile vagi ale unui vis încă în minte, se îmbracă, prinde lesa câinelui și coboară spre lac, alăturându-se mulțimii care umple sâmbăta aleea de pe mal. Apa are luciri iridescente în soarele amiezii, iar oamenii au ieșit la aer cu zecile, atrași de vremea tot mai caldă, alergând, mergând cu bicicletele sau cu rolele, ori plimbându-se simplu, majoritatea în perechi sau cu întreaga familie, cu brațele și picioarele bronzate, cu glasurile sonore în aerul cristalin. Freud pășește alături de ea, dând din coadă la copiii care o întreabă dacă pot să-l mângâie. Traversează peluza, până la fâșia de plajă, aruncă un băț și îl privește cum înoată după el. Câinele, cel puțin, are poftă de viață azi. E o ființă adaptabilă, ușor de amuzat și ușor de mulțumit. Știe și el că Todd n-a fost acasă seara trecută, dar în vreme ce taie apa, cu nasul la suprafață și urechile date pe spate, Todd este ultimul lucru la care se gândește.

Când ajunge înapoi acasă, înghite o pastilă de Advil și își verifică mesajele. Ellen a sunat-o, propunând un prânz împreună cândva săptămâna viitoare. Își pune pantalonii de trening, trage draperiile în dormitor și se trânteste în patul nefăcut, cu un roman alături – o poveste despre trei generații de femei care se confruntă

cu soți agresivi, copii nerecunoscători și privațiunile socio-culturale ale unei mici comunități rurale. Viața lor chinuită o distrage pentru o vreme, dar când ajunge la ultima pagină și închide cartea, revenirea la realitate e dură. Văzut pe fereastră, cerul e cenușiu, camera e cufundată în penumbră și temperatura a scăzut. E limpede că niciuna dintre prietenele ei n-o va suna; planurile lor pentru cină sunt deja făcute, serile lor sunt în curs de desfășurare. Își dezbracă hainele boțite și își pune o pereche de blugi și o cămașă din flanel, resemnată cu o seară petrecută acasă.

În frigider găsește o jumătate de plăcintă cu mere și o mănâncă direct de pe cartonul ei, mai întâi fructele, cu o lingură, și apoi aluatul, pe care îl ia cu degetele. Nici Todd n-o va suna. Nu-i va telefona să-i spună că-i e dor de ea, s-o întrebe dacă e totul în regulă. Într-un fel, știe asta, și realizarea vine însoțită de senzația a ceva de neoprit, ca un stol de păsări ce-și iau zborul înainte de o furtună. Cu douăzeci de ani în urmă, dragostea lor a erupt într-o vâlvătaie pătimasă și a țâșnit ca o rachetă pe orbită. Că a încetinit în ultimul timp este o realitate meschină pe care ea nu este în stare s-o înfrunte. Deseori i se pare că anii scurși de atunci s-au prăbușit în ei înșiși, s-au strâns ca faldurile unei armonici, aducându-i aproape amintiri îndepărtate în timp.

La a doua lor întâlnire s-au dus să vadă *The Crying Game*, după care s-au oprit în fața cinematografului și au început să discute despre film, mutându-se de pe un picior pe altul, glumind și râzând. O a doua întâlnire este un teritoriu de sine stătător, un câmp energetic cu legi și condiții proprii. Deja la a treia, lucrurile sunt bine înțelese, pe când prima întâlnire este un experiment brut, fără perdea. Dar cea de-a doua, întâlnirea de la mijloc, e un târâm al bâjbâielilor și al încercărilor, o probă a marilor speranțe și a scepticismului în floare. O a doua întâlnire este o recunoaștere

francă și reciprocă a interesului pentru celălalt, cu conștiința faptului că întreaga situație îți poate bufni în față în orice clipă, că totul în ceea ce vă privește este incert, aparține ipoteticului. O a doua întâlnire nu e altceva decât un ocean de ambiguitate în care trebuie să înoți sau să te duci la fund.

Nu fusese cald în seara aceea; primăvara abia începuse. Și totuși, era o perioadă a anului în care oamenii se arătau optimiști cu privire la vreme și nu se înfofoleau așa cum ar fi trebuit. Jodi și Todd nu făceau excepție – ea îmbrăcase un cardigan, el un hanorac. Porniseră să se plimbe, cu ideea vagă că vor merge undeva să mănânce, dar fără a avea o destinație anume, și în scurt timp se lăsaseră cuprinși de o profundă inerție a mișcării, o hipnoză a deplasării din care nu se puteau trezi. Se îndreptaseră spre sud pe Michigan Avenue, intraseră în parc, ieșiseră din parc și o luaseră înapoi, pe Loop. Nu se țineau de mână și nici măcar de braț, dar respectau conștiințioși cerințele momentului, cerințele celei de-a doua întâlniri, cu o serie nesfârșită de mărturisiri și destăinuiri sincere.

– În copilărie eram gras, recunoscuse el în vreme ce traversau podul Michigan.

– Dar nu prea gras, replicase ea, incapabilă să și-l imagineze astfel.

– La școală fusesem poreclit Tubbo.

– Oh! Și cât a durat faza asta? Nu prea mult, sunt sigură.

– Ei, până pe la doisprezece sau treisprezece ani. Când am început să fur mașini.

– Ai furat mașini?

– Poate că n-ar fi trebuit să spun asta.

– Dar nu le-ai furat cu adevărat!

– Cum adică?

– Le-ai dus înapoi când ai terminat cu ele.

– Nu tocmai.

– Dar nu le-ai... știi tu... nu le-ai dezmembrat și ai vândut piesele sau chestii de genul ăsta.

– Nu, nu. În niciun caz. Doar dădeam drumul la muzică și mergeam de colo colo. Luam în drum un prieten, luam fete. Mă prefăceam pentru un timp că eram un bogătan căruia nu-i lipsea nimic.

– Ai fost prins vreodată?

– Niciodată. Cred că am avut noroc.

Ea nu-l văzuse deloc într-o asemenea lumină. Avea el ceva, ceva... ei bine, de *lord*, ăsta era cuvântul care-i venise în minte – ceva ce contrazicea imaginea neașteptată a tinereții lui. Opinia ei trecuse deci printr-o ajustare.

– Când eram eu copil, îi povestise ea, părinții mei aveau perioade repetate în care nu-și vorbeau. O dată a durat aproape un an.

– Cum e posibil așa ceva?

– Păi, vorbeau. Dar nu unul cu celălalt. Și dacă nu mai era nimeni prezent, dacă nu eram decât noi, copiii, mai devreme sau mai târziu auzeam: „Jodi, poți să-i spui tatălui tău că ar avea nevoie să se tundă?” Iar el era chiar acolo, în aceeași cameră, normal.

– Și tu îi spuneai?

– Ca o fraieră, de cele mai multe ori, da, repetam mesajul. Cred că eram prea mică pentru a-mi da seama că aș fi putut să nu mă amestec.

– Probabil că se urau cu adevărat.

– Uneori așa părea. Dar alteori totul era bine.

– Ai mei, cel puțin, erau consecvenți. El era agresorul, iar ea era victima. Întotdeauna la fel.

– N-aș fi crezut una ca asta.

Se simțise șocată și începuse să caute în geantă balsamul de buze, în vreme ce imaginea ei despre el suferise încă o transformare.

– Și cu tine era agresiv? îl întrebase apoi.

– Nu chiar. În cea mai mare parte a timpului mă ignora.

– Dar el ce făcea – tatăl tău?

– Lucra prin parcuri, dar era o muncă sezonieră. Iarna stătea mai mereu acasă. Pierdea vremea în subsol, avea acolo un scaun și proviziile de băutură. Îl auzai mormăind și știai că până la ora cinei avea să fie beat mort și mergeai în vârful picioarelor rugându-te să adoarmă și să rămână acolo unde era.

– Pare ceva chinuitor, spusese ea, încă ajustându-și opiniile.

– A fost cu mult timp în urmă. Acum e mort. Amândoi sunt morți.

Se opri să-și lege un șiret, aplecându-se greu în aerul rece.

– În familia mea, cred că cel mai dificil lucru a fost prefăcătoria, continuase ea. Adică de multe ori totul era grozav, dar chiar și atunci când nu era, el se ducea la muncă, ea pregătea masa, ne așezam și mâncam cu toții, ne întrebau pe noi, copiii, cum a fost la școală și în fiecare seară se culcau în același pat. Niciodată nu era nimic de spus. Toți ne prefăceam că nu se întâmplă nimic.

– Dar care era problema lor, mai exact?

– Păi, știi tu, lucrurile obișnuite. El nu era tocmai monogam.

– Monogamia n-a fost făcută pentru bărbați. Sau bărbații n-au fost făcuți pentru monogamie – cum vrei s-o iei. Ambele sunt adevărate.

– Așa crezi?

– Așa știu.

– Părinții tăi aveau și ei aceeași problemă?

– Bătrânul meu a avut o singură iubire și aia a fost băutura.

– Și atunci, de ce spui asta despre monogamie?

– Toți bărbații înșală mai devreme sau mai târziu, într-un fel sau altul. Tatăl meu o înșela pe mama cu sticla.

Amintindu-și acum aceste cuvinte, își spune că ar fi trebuit să-i

atragă atenția, s-o pună puțin pe gânduri. Dar clopoțelul de alarmă care ar fi trebuit să sune în mintea ei rămăsese tăcut.

În vreme ce se îndreptau spre nord pe LaSalle, trecând pe lângă Camera de Comerț, pe lângă bănci, magazine și pe lângă primărie, fusese copleșită de senzația că mergeau printr-un tunel, cu o perspectivă punctiformă în față, creată de clădirile de birouri care se ridicau aidoma unor versanți de munte în stânga și-n dreapta lor, cu o felie mică de cer în capăt, ce-și exercita forța de atracție magnetică. El îi vorbise apoi despre moartea tatălui său și despre mama care se dăruise complet îngrijirii lui. Ieșit din bârlogul de la subsol, zăcea pe canapea și, cum tot era pe moarte, ea îl lăsase să bea în continuare.

– Era galben și duhnea a alcool și a urină, îi povestise Todd. Îi tremurau mâinile și nu-și mai putea controla vezica. În ziua în care l-au scos din casă, a trebuit să arunc canapeaua.

– Cred că mama ta a fost o sfântă, replicase ea.

– Ar fi trebuit să-l părăsească de mult.

– Și de ce n-a făcut-o?

– Dintr-un soi de loialitate perversă? Cine știe? Nu poți pătrunde în căsnicia altcuiva.

– Înțeleg asta. Oricum ar părea lucrurile pentru ceilalți, legătura matrimonială e indestructibilă.

– Îmi închipui că tatăl tău a fost medic, sau profesor, sau altceva important, spusese el.

– Nu chiar. Acum e pensionar, dar a fost farmacist. Aveam o farmacie la colțul dintre străzile Park și Main. Lucram și eu acolo după școală. Toate familia lucra acolo. Mă rog, eu și frații mei. Nu și mama.

– De ce nu?

– Cred că avea destule de făcut prin casă. Nu știu. Poate că era ceva legat de dezamăgirile ei în viață. Mama a avut pregătire

muzicală, dar niciodată n-a ajuns mai departe de corul bisericii. Visul ei era să joace într-un muzical pe Broadway. Știa toate melodiile și obișnuia să le cânte prin casă. Mama e puținel excentrică. Oarecum visătoare, să zicem.

- Nu se spune oare că fetele seamănă cu mamele?
- Așa se spune. Dar eu cred că aduc mai mult cu tata.
- Deci, care dintre părinții tăi e un șofer jalnic?

Mai târziu concepuse ea o teorie cu privire la motivele pentru care stătuseră afară în frig așa de mult, dar acum nu și-o mai amintește – doar că era ceva cu rezistența și formarea unei legături. Știe însă că, atunci când găsiseră un loc unde să mănânce și unde își încălzeau mâinile pe câte o ceașcă de cafea în vreme ce așteptau mâncarea, se instalase deja un sentiment al ineluctabilului, o senzație că toate barierele fuseseră doborâte. Iar la miezul nopții se întorseseră la casa în renovare din Bucktown, unde aprinseseră lumânări și întinseseră sacul de dormit.

EL

O lasă pe Natasha în fața ușii ei și merge mai departe, spre casă. E o zi înăbușitoare, cu un soare fierbinte și fără o adiere de vânt – o reîntoarcere temporară la vară. Elegantul lui Porsche e plin de gunoaie – șervețele mototolite, ambalaje de la mâncare, pahare goale de plastic, dovezi ale călătoriei înapoi – iar somnul insuficient i-a dat o stare de confuzie, însă mirosul ei persistă în hainele și în pielea lui, un damf îmbătător al secrețiilor ei amestecate cu parfum, loțiune de față și gel de păr. Părți din corpul lui sunt încă umflate și deja îi e groază de orele care trebuie să treacă înainte de a o revedea. Timpul neîntrerupt petrecut cu ea i-a alterat chimia creierului, iar sinapsele lui funcționează dureros în absența ei.

Temător, privește cu ochii minții încercarea care-l așteaptă – seara acasă împreună cu Jodi. Mai întâi va fi cina, cu conversație măsurată și băuturi moderate, urmată de ritualul nocturn al stingerii luminilor și al întinerii sub cuverturi complet îmbrăcați în pijamalele proaspăt spălate. Când devenise viața lui domestică o pedeapsă? Nu-și poate aminti momentul declanșator, clipa în care

și-a pierdut orice gust pentru tipul de confort pe care Jodi îl asigură cu atâta pricepere.

Însă când ajunge acasă, starea de spirit i se schimbă. E întâmpinat cu o asemenea revărsare de afecțiune și o uitare de sine atât de zgomotoasă, încât izbucnește în râs. Cum a putut să uite de câine? Camerele sunt răcoroase și învăluite în parfumul dulceag al trandafirilor înfloriți în vasele așezate ici și colo. În bucătărie găsește o sticlă deschisă de vin alb, rece la atingere, și alături de ea o farfurie cu pâine prăjită și stridii afumate. Efectul acestor ispite îl surprinde ca o revelație.

Jodi nu se vede, însă ușa balconului e deschisă. Todd se dezbracă și intră la duș, deschizând robinetele la maximum, pentru ca apa să-i biciuiască pielea, dându-i o plăcută senzație de amorteală și curățând mirosurile lipicioase ale weekendului. După ce s-a șters și a îmbrăcat pantaloni curați și o cămașă nouă, mănâncă stridiile și își toarnă un pahar de vin.

Pe balcon, Jodi stă întinsă pe șezlong, pe jumătate goală; chilotul de la costumul de baie e o minune din spandex stacojiu care se lipește ca o a doua piele de șoldurile ei curbate și de fesele rotunjite. Picioarele, într-un V alungit, îi atrag privirea spre pubisul ei și mai sus, spre mijlocul pieptului. Sâni ei, micuți de la natură, sunt întinși și aplatizați din cauza poziției, cu sfârcurile inerte în căldura zilei, expuse ca doi dolari norocoși din argint. Jodi rareori stă la soare, Todd știe asta, fiindcă nu se bronzază. Pielea ei e nuanțată de o abureală rozalie, care mai târziu o s-o irite, dar acum nu e niciun pericol, fiindcă soarele s-a mutat, iar balconul a rămas în umbră.

— Mi s-a părut că te aud venind, spune ea, ridicându-și ochelarii de soare și privindu-l printre pleoapele mijite.

E ceva economic în felul ei de-a fi — emoțional și fizic — care întotdeauna îl atrage. Stăpânirea de sine rareori o părăsește; e o

femeie care se ridică la înălțimea oricărei situații. Și chiar după toți anii ăștia, el are sentimentul că abia dacă o cunoaște, că nu poate sesiza ce se ascunde dincolo de suprafață. Ca o forță a vieții lui, Jodi e cizelată, ca un virtuoz care lucrează asupra lui cu măiestrie, în vreme ce Natasha acționează direct asupra părții primitive a creierului lui. Dacă Jodi e sus, Natasha e jos. Dacă Jodi e un urcuș lin, Natasha e o cădere de zece etaje.

Proprietarul motelului de la țară nu se străduise deloc să-și mascheze dezaprobarea când sosise el cu Natasha, solicitând camera rezervată. Le ceruse să-și repete numele, se uitase încruntat în registrul lui și spusese, clătînând din cap: „Ați rezervat apartamentul nupțial“, de parcă i-ar fi îndemnat să se răzgândească. „Cel cu patul dublu și cu jacuzzi“, subliniase Natasha. După privirile scandalizate care îi urmăriseră tot weekendul, ai fi zis că Todd își face de cap cu propria fiică. Iar când ieșise din apartament împreună cu ea, sâmbătă la amiază, și intrase în restaurant pentru masa de prânz, ar fi putut la fel de bine să fie în pielea goală, cu buzele roșii și umflate și cu o erecție de zile mari. Iar după cum se purtau ceilalți, ai fi crezut că Natasha era o fetiță de doisprezece ani.

În prima zi, când se întorseseră la motel încălziți și însetați după o plimbare prin pădure, intraseră în foaier – o încăpere spațioasă, cu jaluzele din bambus și mobilier rustic din lemn de arțar – barmanul burduhănos le luase comanda și îi făcuse lui Todd cu ochiul când așezase paharul cu Manhattan în fața Natashei, într-un fel care însemna, în jargonul macho, „Îmbat-o bine și pe urmă chiar și un bătrânel ca tine poa' să aibă nițel noroc“ sau „L-am preparat mai tare decât de obicei, fiindcă îmi pari că ai nevoie de tot ajutorul pe care-l poți primi“, sau chiar „Poate-ncerc și eu după ce termini tu cu ea, ce zici?“

I se părea aproape evident că Natasha era de vină pentru asta, felul în care lăsa să se vadă tot – sânii ridicându-se din harnașamentele

lor, inelul din buric sclipind, părul lăsat să cadă în valuri pe spate – și poziția pe care o adopta, curbându-și șalele ca să-i iasă pieptul în relief, de parcă ar fi fost Nadia Comăneci evoluând la bârnă.

Răsucindu-se de colo colo pe taburetul ei, își trecea degetele pe sub cureaua lui de la pantaloni și se freca de el ca un vițel proaspăt fătat.

– Dacă e să ne căsătorim în iunie, și mi-ai promis asta, trebuie să începem să facem planurile pentru nuntă, îi spusese ea. Și să căutăm o casă, ceva.

Trăgând de cureaua lui, cu buzele aproape atingându-i urechea, adăugase că noaptea petrecută împreună – toată noaptea în patul acela dublu din apartamentul nupțial – schimbase lucrurile, iar acum nu mai era cale de întoarcere. Depășiseră un prag, precisase ea, și nu mai puteau să se furișeze și să-și ascundă dragostea, așa cum făcuseră înainte.

Îi promisese el c-or să se căsătorească în iunie? Nu-și amintea așa ceva. Pentru a o răcori puțin, îi spusese că va trebui să discute cu avocatul lui înainte de a face vreun plan.

Jodi se ridică din șezlong și, trecând pe lângă el, intră înapoi, în apartament. El simte mirosul cărnii ei calde amestecat cu cel al loțiunii de bronzat și o privește cum se îndreaptă spre baie. Trupul ei e mic și subțire, spre deosebire de al Natashei, cu spatele ei lat și curbele largi. Se întoarce purtând un pareo scurt din mătase, legat în talie. Când se așază, pânza se desface, dezvăluindu-i coapsele și relieful sânilor.

– Cum a fost în weekend? îl întreabă.

– E bine că m-am întors acasă, răspunde el evaziv. Tu ce-ai făcut în lipsa mea?

– Nu cine știe ce. Ai prins ceva pește?

Când vorbește despre pește, ochii i se încrețesc ușor, de amuzament. Dacă știe sau bănuiește adevărul, cel puțin n-o să-l pedepsească.

– Aș vrea să-ți pot spune că am umplut frigiderul cu știuci, replică el. Dar te scot la cină în oraș, dacă vrei.

Se duc la Spiaggia și mănâncă trei feluri delicioase, stropite cu un Amarone robust. El poartă smoching, iar ea o rochie de seară cu umerii goi și un șirag dublu de perle. În noaptea asta fac dragoste pentru prima dată în ultima lună.

A doua zi începe cu o serie de ghinioane. Mai întâi, el ajunge la birou la obișnuita oră matinală, ca să constate însă că una dintre chei – cea de la ușa din stradă – lipsește de pe inelul brelocului. Stând pe trotuar cu telefonul mobil la ureche, înjură când nu poate lua legătura cu îngrijitorul. Nu știe cum s-a putut întâmpla una ca asta; cheile nu se desprind singure de pe un inel de oțel. Și totuși, parcurge pe jos cele trei străzi înapoi până la Porsche, caută pe jos și pe scaune, după care o sună pe Jodi, trezind-o din somn, ca s-o roage să se uite ea prin casă. Pe urmă așteaptă în fața clădirii, spunându-și că la un moment dat va veni cineva să-i deschidă, însă e încă devreme, și nu peste mult timp renunță și se duce să ia micul dejun.

Îngrijitorul ar trebui să vină la lucru la ora opt fix. La opt fără cinci, Todd e înapoi în fața clădirii, cu o cafea la pachet, dar mai trec încă douăsprezece minute până când apare omul de serviciu. Această așteptare spulberă și ceea ce mai rămăsese din răbdarea lui, iar întreaga responsabilitate pentru timpul irosit, de o oră și jumătate, cade asupra îngrijitorului. Un om tăcut și serios, care lucrează în postul respectiv de câțiva ani, îngrijitorul se pierde și pleacă fără a scoate la iveală nicio cheie. Alte minute trec, alte nouăsprezece mai precis, înainte ca un chiriaș să sosească și să-i dea

și lui drumul înăuntru. Când reușește să intre în vestiarul îngrijitorului ca să ia un alt set de chei, primește un mesaj de la Stephanie: unul dintre copiii ei e bolnav, așa că ea nu vine la birou. Todd își petrece restul dimineții ocupându-se de lucrurile pe care în mod normal le-ar fi făcut secretara, iar când sună Natasha, la prânz, ca să-l întrebe dacă a vorbit cu avocatul, îi spune că lumea nu se învârte după cum i se năzare ei.

Felul supărăcios al Natashei, ușurința cu care plânge, se îmbufnează și se retrage în sine e ceva nou pentru el și i se pare obositor. Jodi nu se poartă așa. Care-i problema Natashei? I-ar plăcea să discute asta cu ea, dar e prudent și-și ține gura și, cu toate că ziua i se scurge aiurea, o convinge să se întâlnească și să ia prânzul împreună.

Când ajunge la Francesca's, în Mica Italie – un loc obișnuit al lor, fiindcă e aproape de universitate – Natasha stă deja la masă lângă o coloană și citește meniul. În vreme ce el se așază pe scaunul de vizavi, ea nu-și clintește ochii și nu dă niciun semn că l-ar fi observat, continuând să studieze meniul de parcă nu l-ar cunoaște deja pe de rost. De ce n-o putea să se poarte ca o femeie de vârsta ei și să-i spună ceva, să-l înjure puțin și să se răcorească? Pe de altă parte, faptul că a acceptat să se întâlnească aici a fost, fără îndoială, o concesie substanțială din partea ei, după felul în care i-a vorbit el. Cu gesturi delicate, îi ia meniul din mână și-l pune pe masă.

– Să nu ne certăm, începe el. Îmi pare rău.

După privirea pe care i-o aruncă – fără urmă de zâmbet, apăsătoare – înțelege că are de gând s-o rupă cu el. Dar a fost o nimica toată! Probabil că mai e și altceva la mijloc. Sigur că da. Acel altceva de care s-a temut el întotdeauna. S-a întâmplat, în sfârșit, și cum ar fi putut să nu se întâmple cu sumedenia de tineri care îi stau în preajmă zi de zi la școală?! Nu și-a închipuit niciodată că Natasha va rămâne lângă el pentru totdeauna, în ciuda spuselor

ei. Discuția despre căsătorie a fost doar așa, ceva de umplură, ceva de probat ca să vezi cum îți vine. Așa e ea. Îi place să speculeze și să presupună, doar ca să afle ce se poate întâmpla. Și de ce nu? Are toată viața înaintea ei și trebuie să-și dea seama ce-o să facă și cu cine. El, pe de altă parte, a trecut de jumătate. Patruzeci și șase de ani. E deja dincolo de culme. Câțiva ani încă și o să-nceapă să ia vitamina V. Nu poate concura cu un rival care are jumătate din vârsta lui. Trebuie să accepte situația și s-o lase să plece.

– Nu pot să te las să pleci, îi spune cu glas tare. Te iubesc.

Ea face ochii mari și râde ușor.

– Nu te prosti, îi răspunde.

– Nu vrei să mă părăsești?

– Nu. Chiar dacă ai merita.

Vine chelnerul și Natasha comandă un sendviș cu chiftea, așa că Todd cere și el unul, cu toate că nu-i e foame. Apoi își încalcă propria regulă a prânzului și ia o bere. Ea nu-l părăsește, iar el ar trebui să se simtă ușurat, dar ceva nu pare-n regulă.

– Ce s-a întâmplat? o întreabă.

Ignorându-l, ea începe să povestească despre școală: cursul de la ora nouă, cu ce era îmbrăcat profesorul, ce a zis despre foviști. Cel puțin a decis să-i vorbească, dar când le e adusă mâncarea, se năpustește asupra ei și tace din nou. El îi spune despre dimineața lui, despre șirul de ghinioane început cu cheia pierdută. Încearcă s-o amuze, s-o facă să râdă, dar ceva o preocupă. Își bea berea și comandă încă una. Ea nu vorbește până când nu-și termină sendvișul, și ultima bucă, și are în față o ceașcă de ceai. Când îi spune, parcă i-ar fi tras una în cap.

– Cum s-a putut întâmpla una ca asta? urlă el. Credeam că iei pilule!

Ea îi face semn să tacă. E palidă și pare derutată.

– Credeam că vrei copii, îi șoptește.

– Sigur că vreau copii! continuă el să strige.

Sigur că vrea copii, deși *copii* poate că nu e termenul corect pentru ce vrea el. Natasha vrea *copii*, adică niște mici cerșetori neajutorați care au nevoie de atenția ei permanentă și-i oferă un sentiment de conexiune, de apartenență. El nu asta vrea. El vrea urmași, moștenitori, sau un singur moștenitor, preferabil un fiu, cineva care să aibă același ADN cu el, o variantă a lui însuși, care să-l înlocuiască atunci când el n-o să mai fie. În tinerețe nu s-a gândit nicio clipă serios la asta și nimic nu s-ar fi schimbat dacă nu s-ar fi trezit într-o dimineață cu dorința de a avea un vlăstar țâșnind în el ca un virus – dorință care mai târziu, când a întâlnit-o pe Natasha, se transformase într-un jind pătimăș, care nu-l mai părăsise niciodată. Și care îi dădea senzația că viața, așa cum era ea acum, era pustie. Din cauza asta, relația cu ea avea un caracter imperios. Iar faptul că ea îl putea iubi însemna că nu era prea târziu.

– Sigur că vreau copii, repetă el. Dar nu așa.

– Nu așa cum?

– Așa. Vărsându-mi vestea în poală la masă.

– Dar când ar fi trebuit să ți-o vărs?

– Nici măcar n-am discutat despre asta.

– Ba da, am discutat. Tu vrei copii.

– Asta n-are importanță!

Strigă iar, și-și dă seama, după expresia ei, că a pierdut-o. Ea se ridică, își ia rucsacul de pe spătarul scaunului și pleacă. El scoate portofelul, pune câteva bancnote sub o farfurie și se grăbește după ea, temându-se că a fugit, dar uite-o acolo, stând nemișcată.

– Trebuie să mă duc la cursuri.

El își pune un braț pe după umerii ei și-l ține acolo cât timp merg împreună pe Loomis Street, spre Harrison.

– Pot să fac un avort, spune ea.

– Ai face așa ceva?

– Dacă asta vrei.

E o rază de lumină, și cu speranța pe care ea i-o oferă, panica lui cedează puțin. Se oprește din mers și o întoarce cu fața spre el.

– În câte luni ești? o întreabă. Adică, se mai poate face?

Ea îi aruncă o privire încărcată de o ură atât de intensă, încât lui i se întoarce stomacul pe dos.

– Tu ai adus ideea în discuție, replică el.

Ciorovăiala continuă, iar el uită să insiste să afle cum se putuse întâmpla una ca asta. Nu-i trece prin minte că poate ea a făcut-o intenționat. Nu e suspicios sau răzbunător din fire și, fără să-și dea seama, trece peste învinovățirea ei și începe procesul de lămurire a situației, așa cum ar face cu o țeavă care curge sau cu o factură neîncasată. Acum îi spune lucruri ca: „Nu-ți face griji... rezolvăm noi chestiunea... o să fie bine“. Dar genul ăsta de cuvinte nu duce nicăieri.

– Încă vorbești de parcă ar fi o problemă, ripostează ea.

– Da, bine. Dar eu n-am douăzeci de ani. Am un trecut și asta complică situația. Nu sunt, deocamdată, un om liber.

– Și a cui e vina? Trebuia să-i spui despre noi acum un secol.

El se întreabă dacă așa stau lucrurile. Nu-și amintește de nicio discuție cu Natasha în care să fi acceptat să stea de vorbă cu Jodi. Știe doar că ea l-a tot presat s-o facă.

– Nu cred că ar fi trebuit să-i spun, rostește cu glas tare. Dar acum va trebui să-i vorbesc.

Realitatea situației i se înstăpânește în minte. Dacă Natasha nu ia în calcul ideea avortului, lumea va trebui să afle. Poate nu imediat, dar în cele din urmă, da. Jodi va trebui să afle. Și Dean.

– Nu cred că ar trebui să-i spui tatălui tău. Nu încă.

Natasha a început să meargă din nou. E la câțiva pași în fața lui.

– I-am spus deja, aruncă ea cuvintele peste umăr.

El lungește pasul și o prinde din urmă.

– I-ai spus lui Dean? Când i-ai spus?

– După ce am vorbit cu *tine*.

– Nu pot să cred!

Ea ridică din umeri, iar el înțelege că a făcut-o ca să-l pedepsească, fiindcă i-a tăiat-o la telefon, când l-a întrebat dacă a vorbit cu avocatul.

– Și ce i-ai spus, mai exact? Nu despre mine... despre noi.

– Tu ce crezi? Că i-am povestit ce-am făcut, dar nu și cu cine?

– Nu era nevoie să-i spui nimic.

Ea ridică iar din umeri, cu toată ciuda, mândria și agresivitatea condensate în acest unic gest insolent. Cum continuă să meargă într-un ritm alert, el trebuie să facă eforturi ca să țină pasul. Se simte ca un gândac târându-se pe lângă ea.

– Stai mai încet, o roagă. Vorbește cu mine!

– Ce mai e de zis?

– Multe. Multe sunt de zis. În câte luni ești? Când ai aflat?

– Nu știu în câte luni sunt. Am aflat în dimineața asta.

– În dimineața asta? Credeam că ai fost la cursuri în dimineața asta.

– Am verificat imediat când m-am trezit. Așa se face.

Todd, care nu auzise în viața lui de teste de sarcină pentru acasă, întreabă:

– Ce ai verificat când te-ai trezit?

– E un bețișor de plastic pe care faci pipi. Îl cumperi de la farmacie. Dacă e pozitiv, apare o linie roșie.

– Un bețișor de plastic?

– Nu-i numai atât. Mi-a întârziat și ciclul.

– Dar trebuie să te duci la doctor ca să fii sigură.

– Deci, ai vrea să nu fie adevărat!

Sunt pe Harrison Street acum, mergând spre est. Trotuarul este plin de studenți care se grăbesc în ambele direcții, iar ei sunt prinși în aglomerație.

– Când i-ai spus tatălui tău, cum a reacționat?

– Tu cum crezi?

– N-a fost vesel.

– Deloc.

– Și ce-a zis?

– A zis c-o să-ți frângă gâtul.

– Atâta tot?

– Nu e suficient?

– Trebuie să fi spus mai mult de atât.

– Ah, da, aproape că uitasem. A zis și că se duce să stea de vorbă cu Jodi.

Așteaptă până ce ea intră în Henry Hall și apoi se întoarce la mașină, regretând deja halul în care a zăpăcit lucrurile. În mod clar, e o situație delicată, una care o să aibă repercusiuni, și ar fi trebuit să dea dovadă de mai mult tact. Deși asta n-ar fi schimbat cu adevărat lucrurile. Femeile au sau nu copii în funcție de ce le trece prin cap, iar ceea ce vrea un tip, chiar și tipul în cauză, este complet lipsit de relevanță. Nu există scăpare pentru bărbații din lumea asta. Bărbații sunt o specie de fraieri care nu-și dau seama că sexul e cel mai mare risc pe care și-l asumă. Toată lumea lui se va schimba de acum, iar el nu poate să facă absolut nimic în privința asta. Ar trebui să aibă și el ceva de spus, dar nu așa merg lucrurile. În ciuda tuturor platitudinilor rostite de unii și de alții, femeile sunt cele care fac regulile. Iar în cazul ăsta, Natasha e cea care face regulile. Acum e supărată pe el, și, în plus, mai sunt și Dean și Jodi cărora trebuie să le facă față. Indiferent de sentimentele lui față de nașterea unui copil sau a unui moștenitor, ori cum vrei să-i spui,

situația de acum este prea complicată, prea tensionată și evoluează prea rapid. E ca și când s-ar afla într-o mașină care a derapat și a intrat pe sensul opus. N-are nicio importanță că nu știe cum a ajuns aici. El va fi cel considerat responsabil.

Trecând prin fața pavilionului central al Universității Illinois, formează pe automat numărul de mobil al lui Dean. Ar avea nevoie de puțin timp pentru a-și pune gândurile în ordine și a decide ce anume să spună, dar timpul trece și trebuie să dea de Dean înainte să dea el de Jodi – dacă nu cumva e deja prea târziu. I se pare că are o șansă, fiindcă Dean a aflat abia de câteva ore. Principalul e că este dispus să se arate umil, este dispus să-i dea lui Dean tot spațiul de care are nevoie și să accepte o anume doză de săpuneală. Dean poate fi uneori cam sălbatic și cam turbulent, Dean poate fi încăpățânat, dar nu e un idiot. Probabil că nu-i place ce s-a întâmplat, dar cu timpul se va adapta, fiindcă Dean este în primul rând un tip loial, iar Todd e cel mai vechi prieten al lui.

Dar Todd greșește crezând că Dean a avut suficient timp pentru a se calma și a putea purta o conversație rațională. Înainte să poată el rosti un cuvânt, Dean explodează.

– Credeam că-mi ești prieten, jigodie unsuroasă! Ce mama mă-tii faci cu fiică-mea?

Todd ar vrea să-i spună că regretă, că n-a vrut să se întâmple una ca asta, că n-a intenționat niciodată să-l rănească pe Dean și să le pericliteze prietenia, și că Dean are tot dreptul să fie supărat. Ar vrea tare mult să-i spună lucrurile astea și să fie iertat, dar mai presus de toate, în momentul ăsta, vrea să-l roage frumos să nu discute cu Jodi, să-i dea lui șansa să vorbească mai întâi cu ea. Dean însă nu are chef să asculte.

– Îți frâng gâtul, balebă puturoasă! strigă prietenul lui. Pun să te aresteze pentru abuz sexual.

Și cu asta, închide.

Todd s-a înfuriat acum. Ticălosul l-a stârnit. Trebuie să se liniștească, iar faptul că merge pe jos îl ajută. Mersul e un remediu recunoscut pentru situațiile în care ai nevoie să-ți recapeteți stăpânirea de sine. Ieși și plimbă-te, așa spun toți. Ieși la aer și calmează-te. E una dintre zilele acelea în care soarele răzbate prin norii joși și câte o aversă de ploaie șuieră pe asfalt. Rafale răzlețe. Îi udă capul și umerii și ridică în aer mirosul de iarbă proaspătă care domină campusul universitar. Trebuie să se concentreze pe viitor. Nu pe viitorul îndepărtat – cu toate că și asta e în joc – ci pe orele care urmează. Unde o să mănânce de seară? Jodi avusese de gând să gătească. Și unde o să doarmă? Ceva trebuie făcut, dar ce?

Gândurile lui sunt o cacofonie de note discordante, răsunând dureros în creierul lui suprasolicitat, bubuindu-i în tâmpile. Dar se mai petrece și altceva. Chiar și în starea asta agitată, tulbure și dificilă, este conștient de o anume dilemă. Gândurile lui se îndreaptă în principal într-o direcție, dar nu în întregime, nu categoric. Pâlpâind vag în toată nebunia se întrezărește ceva robust, ceva amuzant, comic chiar, o poantă ișindu-se din nebunia asta orchestrală, ceva ce are legătură cu Natasha și cu ceea ce simte el pentru ea.

O cunoaște de o viață – din ziua în care s-a născut – și într-o parte învechită a minții lui încă o consideră o biată copilă a cărei mamă a murit, o răzgâiată cu gura mare în uniformă de școală, o adolescentă cu aparat dentar și fața plină de coșuri – toate astea într-o singură persoană. Dacă i-ar fi spus cineva atunci că ea va fi cea care-i va face un copil, ar fi râs în gura mare. Ar fi râs cu lacrimi.

Își amintește de momentul în care o văzuse prima dată complet maturizată, în noua și încă surprinzătoarea înfățișare pe care ajunsese s-o cunoască și s-o iubească. Ședea la barul din Drake, așteptându-l pe Dean, și se uitase în jur exact în clipa în care a intrat ea, o necunoscută superbă care i-a atras atenția și a plutit

spre el în toată splendoarea ei apetisantă, cu toată ostentația ei scandaloașă, cu șoldurile unduind, cu sânii săltând, cu cerceii legănându-se... și n-a mai avut nicio șansă. Când ea i-a plantat un sărut pe buze, o lume întreagă a viselor și speranțelor a înflorit în mintea lui fertilă.

– Natasha, s-a prezentat ea. Mă întâlnesc cu tata aici. Trebuie să-mi dea niște bani.

N-o mai văzuse de ani buni. Ea comandase un Manhattan și până când venise Dean, douăzeci de minute mai târziu, trecuseră deja de punctul dincolo de care nu mai exista cale de întoarcere.

Își amintește aceste lucruri și zâmbește în sine sa, mergând mai departe. Dar odată ce ajunge la birou, necazul de care a dat îi revine în minte, așa că începe să se agite. Cum Stephanie lipsește, trebuie să facă față singur și trece din biroul lui în biroul ei și apoi prin sala de recepție – un întreg circuit. Palmele îi sunt umede și lipicioase, iar în gură are gust de fier ruginit. Refuză să-i telefoneze lui Jodi, habar n-are ce să-i spună, cum să deschidă subiectul existenței lui neoficiale, cum să-i vorbească despre un lucru pe care niciunul din ei nu îl recunoscuse vreodată în mod deschis. În mintea lui, nimic nu s-a schimbat. Ce se întâmplă cu Natasha nu are nicio legătură cu Jodi – și invers. Dar perspectiva acestor două lumi ale lui ciocnindu-se, două lumi care se mișcă în mod cert pe două orbite separate, i se pare imposibil de imaginat, imposibil de suportat – o viziune a finalului vieții sale așa cum o știe astăzi.

Așteaptă cât timp sună de numărul de ori programat, până când începe mesajul înregistrat, propria lui voce spunându-i că nu e nimeni acasă pentru a prelua apelul. Ar trebui să se simtă ușurat. Scoate din sertar cutia plată, scormonește printre resturi după o țigară cu marijuana, o aprinde și se duce cu ea lângă fereastră. Câteva fumuri, asta e tot ce-i trebuie, suficient cât să-și limpezească

mintea. Javra de Dean trebuie s-o fi sunat deja. Deși e posibil să nu fi reușit. Iar pentru moment, ăsta e cel mai bun lucru la care poate spera.

Încuie biroul și se îndreaptă spre mașină. Are impresia că ora de vârf în trafic începe acum mai devreme decât altădată. Înainte, oamenii lucrau de la nouă la cinci, dar există tot felul de programe decalate și nimeni nu mai muncește opt ore pe zi. Timpul pierdut în trafic îl face nerăbdător, agresiv, ostil. Claxonează, schimbă benzile, îi presează pe cei din față. Gândurile lui jinduiesc la spațiu într-o arenă mentală mult prea plină.

Locul de parcare al lui Jodi, chiar lângă al lui, e gol. În vreme ce urcă cu liftul, încearcă să-și aducă aminte când a fost ultima dată acasă într-o după-amiază din mijlocul săptămânii. La urma urmei, e foarte posibil ca Jodi să aibă un amant de ani buni, ar putea fi cu el chiar acum, în propriul lui pat. Îi vine în minte adolescentul care locuiește două etaje mai jos, băiatul acela înalt, cu șapcă de baseball. Jodi spunea că se pricepe la matematică și cântă la vioară. De unde știe atât de multe despre el?

Când deschide ușa, câinele țâșnește afară și începe să alerge în sus și-n jos pe culoar. Vecina de alături, în drum spre lift, se oprește să-l salute și râd împreună de giumbușlucurile câinelui. O femeie de peste șazeci de ani, bine făcută, cu picioare care arată încă bine în ciorapii subțiri și pantofii cu tocuri înalte. Când ea pleacă, Todd ia câinele înăuntru și intră în camera de zi. Se vede că Jodi nu-i acasă, după aerul neclintit și jaluzelele pe jumătate coborâte, și totuși el verifică toate încăperile, pe rând. Cum nu găsește nimic decât patul frumos strâns, prosoape curate așezate simetric, pernuțe în poziție verticală și reviste bine aliniate, caută mobilul, îl zărește pe biroul ei, îl ia și se uită prin lista apelurilor. Numele lui Dean apare de trei ori, la interval de o jumătate de oră, începând cu ora amiezii. Nu e niciun mesaj nou. Dacă Dean a lăsat un mesaj,

înseamnă că Jodi l-a ascultat deja și, poate, l-a sunat ea apoi. Ah, dacă Dean nu s-ar aprinde atât de repede! Ar trebui să învețe să se stăpânească, să aștepte până când se calmează și nu să pună mâna pe telefon să distrugă viața cuiva numai fiindcă e el puțin înconștient.

Se întoarce la garaj și pleacă spre Drake, în centru. E încă devreme, dar ceea ce e grozav în privința unui bar de hotel e faptul că niciodată nu-i gol, deci nu ești nevoit să bei de unul singur. În orice hotel, la orice oră din zi sau din noapte o să găsești clienți, fiindcă oamenii vin la hoteluri din toate colțurile lumii și fiecare funcționează după propriul orologiu. Comandă o votcă dublă și o dă pe gât înainte de a trece la bere. Pe măsură ce alcoolul i se revarsă în corp, ghemul de panică surdă care l-a apăsător toată după-amiaza începe să se dizolve. Mușchii i se relaxează, iar nervii i se destind. O mică fisură apare în sistemul lui defensiv și prin ea năvălește un concept pe care până acum n-a putut sau n-a vrut să-l asimileze. Paternitatea. Sentimentul prinde contur în interiorul lui și treptat — în vreme ce termină prima bere și o începe pe a doua — se transformă într-o realitate simplă, rudimentară, ca vaporii de apă care se condensează în picături palpabile.

Privind în jurul lui în bar, vede bărbați de toate genurile și dimensiunile, bărbați care, fără îndoială, au zămislit copii, căci asta fac bărbații. Simte un val de afecțiune pentru ei, pentru fiecare individual și pentru toți la un loc, ca grup. Țăsta e tribul lui de acum, confreria lui, iar ei trebuie să-l accepte de azi înainte ca tovarăș al lor într-o procreare, un membru distins al asociației zămisliților, un competitor cu virilitate dovedită, un începător de dinastie. În ciuda celor întâmplătoare, nu poate nega că asta și-a dorit — asta și-a dorit încă de când a întâlnit-o, și de fapt dintotdeauna, chiar dacă nu și-a dat seama fiindcă era prea ocupat să se afirme în alte moduri. Asta. Marele proiect carnal. Mlaștina primordială a genezei și perpetuării. Paternitate verificabilă, certificată. Împlinirea

supremă. Iar acest lucru, acum, e ceva ce trebuie împărtășit cu ea. Trebuie să-i spună tot ce simte și ce gândește, să-i aclame fertilitatea, să și-o asume pe a lui însuși, să se angajeze într-un dialog al venerării reciproce. Își scoate mobilul, nu înțelege de ce ea nu răspunde, cum mai poate fi încă supărată. Cearta aceea a fost minoră, lipsită de sens. Dacă ar răspunde, el i-ar putea cere și ar putea primi iertarea ei și ar putea înainta amândoi spre viitor, spre noul lor mod de a funcționa în lume.

Se întoarce la berea și la gândurile lui, continuând s-o apeleze din când în când și amintindu-și într-un târziu că pe Jodi voia de fapt s-o sune. Există un motiv pentru care e nevoie să vorbească cu Jodi. Ca să-i dea vestea înainte să i-o ia Dean înainte. Dar trebuie să-și păstreze atitudinea asta sărbătorească și, în spiritul ei, în loc să formeze numărul, cumpără un rând de băuturi pentru toți cei prezenți, adică tot mai mulți pe măsură ce se apropie ora cinci. Oamenii din jur își ridică paharele spre el, salutându-i generozitatea. Le spune tuturor că va fi tată și felicitările curg. Când grupul de la o masă din apropiere îl ovaționează, le spune cu o candoare caldă: „Sper doar că soția mea nu știe“. Lasă-i să descurce singuri enigma asta.

EA

Gândurile mohorâte care au chinuit-o în weekend i-au dispărut din minte în mare parte. Orice ar fi făcut el și cu oricine ar fi făcut-o... acum s-a terminat, iar ea nu e omul care să trăiască în trecut. Dacă ar fi fost tentată să întoarcă pe toate fețele lucrurile care nu merg bine, l-ar fi părăsit sau l-ar fi strâns de gât cu ani în urmă. În plus, a avut parte de mica ei răzbunare cu cheia și, în privința asta cel puțin, se simte mulțumită.

După ce termină micul dejun, răsfoiește fișa Tristului Sack, care trebuie să apară dintr-o clipă în alta pentru ședința de luni dimineața. Odată ce i-a deschis ușa, iar el și-a așezat în scaunul clienților trupul osos îmbrăcat în costumul prea larg, se uită la el de parcă ar fi un mistreț pe care trebuie să-l prindă și să-l domesticească, iar el îi întoarce privirea cu o expresie morocănoasă. Tristul Sack e cât se poate de convins că a tras un bilet necâștigător la loteria vieții. Crede din tot sufletul că norocul are ceva împotriva lui și că el nu poate schimba situația cu niciun chip. Asta-i litania pe care o tot repetă Tristul Sack, eroarea lui cognitivă dominantă, care îl

definește și-i marchează drumul posomorât prin viață. Nu este un tip foarte complex, dar, din cauza obstinației lui, e dificil să imprimi ceva în psihicul lui.

Majorității clienților lui Jodi le-ar prinde bine să se ia mai puțin în serios, iar stilul ei terapeutic implică o anumită doză de persuasiune și flatare, ceea ce nu e tocmai regulamentar, dar modul în care tratează problemele clienților seamănă foarte bine cu cel în care le tratează pe ale ei. Tristul Sack mai ales reacționează la o mică întărâtare și, după ce-l ascultă plângându-se o vreme, Jodi spune:

– O să te taxezi în plus pentru cicăleală. Știu că unicul motiv pentru care te afli aici este acela că familia ta nu te mai suportă. De ce nu vrei să-mi povestești despre un singur lucru bun care s-a întâmplat săptămâna trecută – unul singur? Cred că poți, dacă încerci.

Provocarea, așa vagă cum e, îl amuțește. Se uită la ea cu o privire goală, cu gura căscată, și apoi pe neașteptate zâmbeste meditativ, arătându-i un set de dinți albi și perfecți. Surâsul îl transformă instantaneu.

– Serios, acum, reia ea, exploatând momentul. Gândește-te la săptămâna care a trecut. Găsește o singură experiență pozitivă.

El nu e pregătit pentru un asemenea exercițiu și îi povestește în schimb despre problemele pe care le are cu mașina. Dar Jodi este mulțumită. E prima dată când îl vede zâmbind.

După Tristul Sack vine o clientă nouă, pe care n-a mai văzut-o până acum – o femeie atât de ștearsă, încât după câteva minute Jodi o botează în mintea ei Jane Doe. Problema pe care o acuză e că nu-i poate face față soțului ei, un bărbat gelos, care-i monitorizează furibund fiecă mișcare. Restul ședinței e consacrat strângerii de informații – completarea chestionarului despre copilărie și

antecedente. Necazul e că Jane nu-și amintește prea multe de când era mică. Memoria ei e ca o foaie albă până la vârsta de opt ani.

După ședință, Jodi se simte agitată și se duce să-și consume energia la sală. La prânz mănâncă un sendviș cu brânză și arugula și bea un pahar cu apă. Apoi face un duș, se îmbracă și se întoarce la birou să pună fișele în ordine și să-și verifice mesajele. A sunat Alison să confirme cina împreună și mai e un mesaj de la Dean Kovacs, care zice că trebuie să vorbească urgent cu ea. Jodi nu-și poate imagina de ce. Îl știe destul de bine – timp de un an sau doi după ce-i murise soția obișnuia să vină des la masă împreună cu fiica lui, iar acum îl mai întâlnește din când în când la câte o petrecere, dar în mod normal Todd este intermediarul. Dean și Jodi nu au o prietenie independent de Todd. Îl sună și-i lasă și ea un mesaj.

Principalul punct pe agenda după-amiezii este un seminar pe teme de tulburări alimentare sponsorizat de asociația ei profesională. Cu toate că ea nu tratează pacienți cu tulburări alimentare, îi place să fie informată și să socializeze cu colegii. Își lasă timp suficient pentru câteva trebușoare în drum și, înainte să plece, adună cecurile lăsate de clienți și strânge hainele de dus la spălătorie.

Prima oprire e la bancă. Deși lui Todd îi place să spună că activitatea ei e un hobby, probabil că ea câștigă la fel ca funcționarul care îi primește banii și mai mult decât barmanul de la Starbucks, care îi prepară cafeaua cu lapte de luat la pachet. Suficient, oricum, pentru nevoile de bază ale gospodăriei și încă ceva în plus. La spălătorie așteaptă până ce Amy discută cu un bărbat despre petele de sânge de pe cămașa lui. Omul are o înfățișare îngrijită, cu pantofi cu șireturi și degete lungi, manichiurate. Pare agitat, jenat de starea cămășii lui, dar Amy este o profesionistă și nu lasă să se întrevadă niciun dram de interes.

Jodi se apropie când îi vine rândul, pune hainele pe tejghea și așteaptă cât timp își face Amy de lucru cu ele – le scutură, se uită după nasturi lipsă și alte defecte, caută în buzunare și le sortează. Când ajunge la perechea de pantaloni roși ai lui Todd, scoate din buzunar un obiect și i-l întinde. Jodi se uită la el și îl pune apoi în geantă.

Parcase neregulamentar și se grăbește înapoi la mașină. Următoarea oprire e la atelierul de înrămat de pe malul stâng, de unde ia pictura Rajput pe care o lăsase acolo săptămâna trecută. Deja e în întârziere, dar nimerește un șir de semafoare pe verde și reușește să ajungă la seminar, la bibliotecă, mai devreme chiar cu câteva minute. Sala de lectură e ca un stup; unele persoane stau jos, dar majoritatea sunt în picioare, în perechi sau grupuri. Studiind figurile, vede câteva cunoscute, dar înainte să apuce să le abordeze, un prezentator se apropie de microfon și le cere tuturor să se așeze.

Primul conferențiar este o femeie în costum de tweed cu dungulițe și pantofi comozi. E scundă și face o glumă despre înălțimea ei în vreme ce privește peste pupitru și coboară puțin microfonul.

Râsete de apreciere se aud din rândul publicului. Gheața fiind spartă, femeia își enumeră titlurile și pregătirea, care au fost deja detaliate de prezentator. Este doctor în psihologie socială și director de program la o clinică pentru tulburări alimentare de pe Coasta de Vest. Jodi a auzit că anorexicii tratați la asemenea clinici sunt hrăniți cu forța, fapt care-i transformă uneori în bulimici, și că mulți dintre ei fug. Directoarea de program nu pomenește însă nimic despre asta. Vorbește despre personalul clinicii, despre procesul de evaluare, planul de terapie și cursurile de nutriție. Tulburările alimentare, precizează ea, sunt dificil de tratat, iar pacienții necesită îngrijiri specializate care nu le pot fi acordate decât într-un cadru instituționalizat. Învățați să recunoașteți simptomele, recomandă ea, adăugând că asistența unui terapeut pregătit în acest sens poate

fi utilă ca parte a unui program de îngrijiri ulterioare. Și atrage atenția publicului asupra unui teanc de broșuri de pe masa alăturată.

Cel de-al doilea vorbitor, și ultimul, este autorul unei cărți intitulată *Tu și tulburarea alimentară a copilului tău*. E doctor în medicină, puțin trecut de patruzeci de ani, cu obraji supti și o atitudine plăcută. A început să studieze acest subiect, explică el, când s-a confruntat cu anorexia de care au suferit toate cele trei fiice ale lui la debutul adolescenței. Vorbește despre standardele de frumusețe și despre obsesia pe care o au americanii pentru mâncare și dietele alimentare. Vorbește despre imaginea de sine și despre ura de sine. Povestește cum s-a simțit el când fetele lui reveneau iar și iar din centrele de tratament doar pentru a cădea din nou în aceleași tipare autodistructive. Nu că el ar avea vreo soluție. A scris cartea pentru a le oferi un sprijin moral părinților care se confruntă cu situații similare, pentru a le spune că nu e vina lor și că nu toate afecțiunile pot fi tratate, fie ele fizice sau psihologice. Ca medic, spune acest lucru cu toată convingerea. Uneori trebuie să acceptăm anumite realități neplăcute.

Discuțiile se concentrează pe aparenta contradicție dintre cele două prezentări. Medicul repetă că centrele de tratament nu au dat niciun rezultat. Directoarea de program se refugiază în cifre: rata de succes a clinicii ei – ridicată – și rata recidivelor – scăzută. Fiicele doctorului, susține ea, ar putea face parte dintr-un mic grup de cazuri rezistente la tratament. Medicul contestă cifrele directoarei de program, cerând informații despre studii ulterioare și despre metodele de culegere a datelor. Cei doi se aprind din ce în ce mai tare, iar publicul format din consilieri și terapeuți este absorbit.

Jodi rămâne la o cafea, pe care o bea stând în picioare, în cerc împreună cu colegii ei, care disecă joviali disputa abia încheiată. Mintea îi rătăcește pentru o clipă, gândindu-se la spălătorie și la

obiectul aflat acum în geanta ei. Îl scoate și i-l arată femeii de lângă ea, care din întâmplare este psihiatru.

– Somnifere, nu-i așa?

Psihiatrul ia flaconul și citește eticheta.

– Așa e. Ezopiclonă.

Și i-l înapoiază cu un aer absent, prinsă în conversația generală.

Ieșind din clădire, Jodi încearcă să înțeleagă ce face Todd cu un flacon de somnifere prescrise Natashei Kovacs. Ea n-o mai văzuse pe Natasha de câțiva ani și, din câte știe, nici Todd. El ieșise la cină cu Dean săptămâna trecută, dar nu pricepe ce legătură poate să aibă asta. Dacă nu cumva li se alăturase și Natasha. Dar el i-ar fi spus dacă ar fi fost așa.

Pe drumul spre casă încearcă să-și amintească figura Natashei adolescentă – așa cum o văzuse ea ultima dată – o fată masivă, cu un fel de-a fi direct. Cu ușoare tendințe maniace, fapt care ar putea explica somniferele. La fel ca faptul că acum e studentă. Așa cum bine își amintește ea, facultatea poate fi stresantă. E important să înveți și să obții note bune, dar atracțiile care îți distrag atenția sunt puternice. Stai până la ore târzii cu prietenii, bei prea multă cafea și mult alcool, mai iei și câte un energizant și până la urmă devii atât de tensionat, încât nu mai dormi. Abia după ce parchează mașina își aduce aminte de Dean – de faptul că o căutase, că îl sunase ea pe urmă și că acum e din nou rândul lui. Când intră în casă își verifică telefonul, dar nu mai e niciun mesaj.

Desface tabloul din ambalajul lui și îl așază pe polița șemineului. Rama poleită scoate în evidență nuanțe aurii pe care nu le remarcase înainte la penele păunilor. Femeia din pictură e încântătoare, dar azi pare nostalgică, ba chiar oropsită. Lasă impresia că e izolată și închisă, prizonieră în splendida ei grădină. Poate că rama e prea bogat ornamentată, prea îndrăzneță pentru pictura delicată, cu personajul ei vulnerabil.

Jodi știe că e posibil să-ți vii în fire într-o fracțiune de secundă, fiindcă a văzut asta la clienții ei, dar cu ea nu așa se petrec lucrurile. În cazul ei s-a întâmplat treptat, o bună bucată de vreme. Aproape că ai putea zice că a început odată cu depresia lui Todd – când lucrurile au luat o întorsătură urâtă – și apoi încă o dată când depresia a dispărut așa, de parcă el ar fi găsit brusc un motiv pentru a trăi. Asta a fost în primăvară sau la începutul verii, iar ea era fericită să-l aibă înapoi, cu toate că de multe ori el părea să fie cu gândurile în altă parte. Dar acum evenimentele se precipită, avansând într-un zvâcnet amețitor, iar ea știe de ce o caută Dean.

Își schimbă hainele de zi cu o rochie neagră, simplă. Stând în fața oglinzii din garderobă, e vag surprinsă văzând cât de bine arată. Tenul ei e palid, dar întotdeauna a avut o paloare naturală. Oamenii o remarcă și-i spun că ar trebui să consulte un doctor. Din când în când apelează la un roșu de obraz pentru un plus de culoare, dar contrastul cu pielea ei ca laptele îi poate da un aer vulgar, așa că de cele mai multe ori nu-l folosește.

Telefonul sună în momentul în care ea își mută portofelul și cheile într-un sac de umăr. Îl ia și se uită la identitatea apelantului. Nu poate vorbi cu Dean acum. E timpul să plece spre restaurant. Deja e târziu, iar Alison va fi nevoită să aștepte. O să discute cu Dean mai târziu, așa decide, însă ia telefonul în hol și-l lasă pe măsută cât îmbracă mantoul, iar când sună pentru a șasea oară, pune mâna pe el și, irațional, apasă tasta pentru preluarea apelului.

– Dean, spune ea, m-ai căutat.

Alison e o blondă plinuță, cu obraji rotunzi și ochi albaștri, mobili. Faptul că e cam de o vârstă cu Jodi – puțin trecut de prima tinerețe – este, după părerea ei, un motiv bun ca să poarte tocuri puțin mai înalte și decolteuri o idee mai joase. Divorțată de două ori, se bucură acum de o independență funcțională și consideră că

scurtele ei mariaje n-au fost decât două turbulențe minore în viața ei, temporare și inevitabile, deloc mai imputabile ei decât vremea rea – neașteptate înfurieri ale vântului pe un lac cu ape altfel placide.

Clubul Garnet este o a doua casă pentru Alison și totodată centrul ei social. Deseori își petrece ziua întreagă șezând la bar și bând o cola. Personalul și clienții obișnuiți îi sunt ca o familie extinsă, iar ea e mama surogat a fetelor, care se ceartă pentru orice – program, costume, muzică, teritoriu. Șeful lui Alison, managerul clubului, știe că ea e liantul care ține lucrurile laolaltă, așa că îi permite anumite libertăți. Asta înțelege Jodi din spusele ei.

În seara asta vor cina la Cité, sus în Turnul Lake Point, de unde le place să admire orașul în lumina asfințitului. Văzând-o pe Alison în celălalt capăt al sălii, deja așezată la masă cu un pahar de vin în față, Jodi surâde încântată. Ca de obicei, persoana lui Alison o frappează – o prezență energică, plină de vitalitate. La cursul de gătit la care s-au întâlnit, Alison s-a impus ca un lider natural, ajutându-i pe ceilalți la manevrarea cuțitului, cu toate că ea nu gătea niciodată. La rândul ei, i se părea uimitor că Jodi primește bani pentru a da sfaturi – un lucru pe care ea în făcuse dintotdeauna pe gratis.

– Ce bei, Duckhorn? întreabă Jodi, așezându-se.

– De unde știi?

– Asta comanzi de fiecare dată.

Îi face semn chelnerului și cere același vin.

– Deci, ce mai zici, dulceață? întreabă Alison, fără a aștepta un răspuns; interogația e doar un preludiu al buletinului de știri care urmează: O să te bucuri aflând că Crystal s-a despărțit de prietenul ei. I-a luat mult ca s-o facă. Iar soția lui Ray a murit în sfârșit, biata de ea. Pentru el e greu, dar acum cel puțin poate să meargă mai departe.

Crystal, știe Jody, e o stripteuză care suferă de prea puțin respect de sine. A auzit multe despre banii pe care îi câștigă ea cu greu și despre modul în care îi cheltuiește prietenul ei. Ray este unul dintre clienții obișnuiți ai clubului, un bătrânel pe care fetele îl tratează ca pe un cățeluș preferat.

– Mă bucur atât de mult pentru amândoi, continuă Alison. Au scăpat de o povară. Să știi că da.

Sosește vinul lui Jodi, iar ea ridică paharul.

– Să ciocnim pentru vremuri mai bune în viețile lui Crystal și Ray.

Alison își lipește paharul de al ei și continuă, dornică să-i împărtășească în cele mai mici detalii povestea bolii fatale a soției lui Ray și reacția pe care a avut-o prietenul lui Crystal când a fost părăsit. Jodi înțelege că Ray și Crystal sunt ca niște frați pentru Alison – ceea ce li se întâmplă lor face parte integrantă din propria ei viață. Inima ei e ca un vast teritoriu deschis, și cu toate că se muștră singură pentru că se lasă prinsă în viețile altora, asta e unica ei menire.

Atmosfera din restaurant este mai liniștită decât de obicei, unica acțiune desfășurându-se afară, pe cerul învăpăiat de dincolo de ferestre, unde soarele își urmează coborârea febrilă. Și cu cât se apropie mai mult de linia orizontului, cu atât mai impresionante sunt efectele sale. Alison turuie mai departe, întrerupându-se doar atunci când vine chelnerul să le ia comanda. Glasul ei e mângâietor și liniștitor, o sporovăială constantă, sigură, precum ploaia care cade pe un acoperiș. Abia când paharele le-au fost reumplute și mâncarea e așezată pe masă se oprește să râsufle și să ia în calcul o schimbare de subiect.

– Ești tăcută în seara asta, spune ea.

Într-adevăr, în mod normal, Jodi ar întrerupe-o cu diverse întrebări și comentarii. Acum înclină capul și răspunde:

– Probabil că sunt obosită.

Nu conștientizează că minte sau că încearcă să ascundă ceva; are mai degrabă senzația că viața cu Todd în toți anii ăștia chiar a obosit-o. De fapt, i-ar povesti bucurioasă lui Alison ce-a aflat de la Dean, dar vestea se zbate în ea ca o pasăre prinsă-n cușcă, provocându-i un fel de amețeală psihică.

– Nu înțeleg, spune ea, referindu-se într-un mod vag la revelația stupefiantă pe care a avut-o – sarcina, nunta, amplexarea trădării, profunzimea intrigii – însă chiar în vreme ce vorbește, cuvintele, ba până și gândurile din spatele lor, par a se disipa și a-și pierde orice înțeles. Dacă e cineva care să despice firul în patru, cel mai bine e să fie Alison.

– Cum merg lucrurile cu Renny? întreabă ea, știind că, odată ce începe să vorbească despre primul ei soț, Alison e ca și îmbarcată într-un tren din care nu mai poate coborî. Așa un ratat cum e, Renny a intrat pe sub pielea ei, iar cuvintele pe care le rostește acum le-a mai repetat de multe ori.

– Sunt nebună după omul ăsta. M-aș mărita din nou cu el, dacă s-ar maturiza.

Renny a copilărit într-un mic orașel din Quebec, fiind crescut acolo de o mamă englezoaică și un tată francez. Numele lui întreg e Sylvestre Armand René Dulong. A făcut închisoare pentru trafic de droguri. Alison l-a cunoscut într-un club din Montreal unde servise la mese într-o vară. El venea împreună cu prietenii lui motocicliști și se așezau cu toții aproape de scenă, de unde puteau îndesa bancnote de o sută de dolari în chiloteii fetelor. Renny îi dădea ei aceeași sumă ca bacșiș, cu toate că era doar chelneriță.

Perioada de început cu Renny – una de vârf în viața ei – implicase doze de cocaină, sex din seară până-n zori și excursii pe munte cu Harley-ul lui. Căsnicia în sine durase mai puțin de o lună. El nu-i spusese că se mai vede cu cineva, doar încetase să mai vină

acasă și o lăsase să-și imagineze singură adevărul. Dar continuă încă să mai apară din Montreal și s-o ia prin surprindere, și tot îi mai place s-o amețească din când în când.

— Totdeauna încearcă să stoarcă bani de la mine, spune Alison. Știe că lucrez de obicei seara, așa că mă sună la patru sau cinci dimineața, când încerc și eu să dorm. Sigur, nu-mi cere niciodată pe șleau. Nu așa procedează Renny. Vorbește de parcă mi-ar da cine știe ce oportunitate fantastică să investesc în vreo afacere a lui — bag zece miare și primesc în loc cincizeci. Dar dacă face afaceri în stil atât de mare, cum de se dă mereu falit?

Jodi face tot ce poate ca să fie atentă și să urmărească spusele lui Alison. Are senzația că e cocoțată într-un vârf de copac, sub rafalele de vânt.

— Ce-mi trebuie mie, continuă Alison, e un tip drăguț, cuminte și fidel, cu bani frumoși. Bărbații care vin la club, una-două se dau la mine. Bărbați însurați. Drept cine mă iau ei?

Apoi ia o înghițitură de vin și se încruntă la manichiura ei. Chelnerul vine să ia farfuriile goale și le lasă meniul pentru desert.

— Cred că tipul cuminte și fidel e un mit, replică Jodi. Biologic vorbind, bărbații sunt animale de pradă.

— Cum adică? întreabă Alison.

— Femeilor le place să creadă că bărbații lor sunt mai buni decât sunt în realitate. Și le găsesc scuze. Nu reușesc să vadă imaginea completă, ci doar fragmente din ea, așa că nu li se pare atât de urâtă cum e de fapt.

Jodi consultă meniul de deserturi, pe care chelnerul i l-a pus drept în față. Cuvintele plutesc — mici bărcuțe în derivă pe foaia albă.

— E greu de ales, spune ea în cele din urmă.

— Îți plăcea să iei crème caramel.

— Bine.

– Dar nu e obligatoriu să rămânem și pentru desert. Dacă te simți prea obosită...

– Noi întotdeauna luăm desert.

– Da, dar nu suntem obligate s-o facem. Cum te simți?

– Păi, sunt puțin amețită, răspunde Jodi.

„Amețită“ nu este cuvântul potrivit pentru ceea ce simte ea, dar e un fel de abreviere convenabilă a unui întreg set de simptome pe care nu le poate identifica sau descrie.

Îngrijorarea prietenei ei se manifestă imediat și e autentică. Îi face semn chelnerului, îi dă cardul ei de credit, îi cere să se grăbească, o ia pe Jodi de braț și insistă s-o ducă acasă cu mașina ei.

– Nu te prosti, replică Jodi. E la doar zece minute de mers pe jos.

Alison îi ignoră refuzul. În vreme ce părăsesc restaurantul, ține un braț protector pe umerii ei și, după ce valetul îi aduce mașina, îi prinde centura de siguranță de parcă ar fi un copil. Când ajung acasă, îi spune să se întindă pe canapea și îi aduce o ceașcă de ceai.

– Unde e Todd? o întreabă apoi.

Jodi clatină din cap.

– E încă devreme.

– Poate că ar trebui să-l sun.

– Oh, Doamne, nu!

– De ce nu?

– Aș prefera să n-o faci.

– Așa deci, conchide Alison, așezându-se pe fotoliu și rezemându-se de spătar. Ce s-a-ntâmplat?

Jodi nu răspunde imediat. Prietena ei așteaptă. Clipele care trec sunt tensionate, marcate de sunetul îndepărtat al apei curgând prin conducte și de ticăitul ceasului Keininger de pe poliță. Jodi nu vrea să divulge vestea, fiindcă acum nu e altceva decât o sumă de

cuvinte în mintea ei, o poveste care i-a fost spusă și pe care încă încearcă s-o uite.

– Am pomenit vreodată de o persoană pe nume Natasha Kovacs? întreabă ea într-un târziu.

– Nu cred. Eu nu-mi amintesc.

– Todd a lăsat-o însărcinată.

– Oh, Doamne!

Odată ce a făcut începutul, Jodi constată că nu-i mai e chiar atât de greu să continue.

– Natasha nu poate avea mai mult de douăzeci sau douăzeci și unu de ani. E fiica lui Dean Kovacs. Iar Dean e un vechi prieten din școală al lui Todd.

– Dezgustător! exclamă Alison. Cum a putut să-ți facă una ca asta?

– Are de gând să se însoare cu ea. Așa zice Dean.

– Dar nu trebuie să se însoare cu ea! Ce ridicol! Fata poate să facă un avort.

Jodi constată că începe să se ridice la nivelul indignării afișate de Alison.

– El *vrea* să se însoare cu ea! După spusele lui Dean, *moare* de dorință să se însoare cu ea.

– Ei, poate că Dean nu știe ce vorbește. Sau poate că însurătoarea e ideea lui. Poate că Dean e un tip de modă veche, care crede că trebuie să te căsătorești cu fata dacă ai lăsat-o însărcinată.

– Nu cred că Dean vrea ca Todd să se însoare cu ea. Cred că ăsta e ultimul lucru pe care și-l dorește.

– Bun, e-n regulă, dar hai să nu ne pripim. Mai bine spune-mi toată povestea de la început.

Jodi ridică din umeri. Dean nu are niciun motiv s-o tragă pe sfoară. Iar ceea ce i-a spus el e, probabil, adevărul cel mai adevărat.

După plecarea lui Alison, se ridică de pe canapea, își netezește părul și rochia și intră în dormitor. Hainele pe care le-a purtat la seminar sunt întinse pe patul aranjat: pantaloni bej, bluză albă, sutien și slip în nuanța pielii, dres de nylon. Geanta Fendi e pusă pe un scaun, iar sub el, pantofii Jimmy Choo zac pieziș. Imaginea hainelor ei de calitate îi oferă o doză de confort. Nu că ar fi nesigură în privința înfățișării ei, dar e posibil ca tenul să nu-i mai fie la fel de proaspăt precum odinioară, pentru ca o femeie mai tânără să se bucure de avantaje pe care ea nu le mai are. Cândva putea trage pe ea o pereche de blugi Levi's și un tricou, și încă mai poate face asta, fără îndoială, dar faptul că se îmbracă bine îi dă un plus de siguranță. Ia bluza și lenjeria de corp și le aruncă una câte una într-un coș. Pantalonii îi așază pe umeraș, în dulap. Pantofii merg în cutia lor, pe care o pune înapoi, pe raftul cu celelalte cutii de încălțăminte. Și-a golit parțial geanta înainte să plece la cină, dar încă mai sunt în ea câteva articole. O deschide, o întoarce cu susul în jos și-i varsă conținutul pe pat: pix, carnețel, chitanțe diverse, mărunțiș... și somniferele. Flaconul, unul dintre acelea de plastic transparent cu dop prea mare, care se înșurubează, sună ca zornăitoarea unui bebeluș când se rostogolește într-o adâncitură a cuverturii. Îl ridică și citește scrisul de pe etichetă: „Kovacs, Natasha. Administrare: 1 (una) tabletă la culcare, după nevoi“.

Acum se simte mai bine. „Am revenit aproape la normal“ sunt cuvintele pe care le-a folosit ca s-o liniștească pe Alison, și au fost foarte aproape de adevăr. Cel puțin acum se simte din nou ținută de gravitație, iar lucrurile din jur nu-și mai tot schimbă forma. Metodic, fiindcă i se pare liniștitor, își urmează rutina de seară: desface patul, umflă pernele, aranjează un obiect sau altul. Își scoate rochia, se demachiază și își perie părul. Când aude cheia lui Todd în broască, stă deja pe canapea în halatul de casă și în papuci, citind o revistă de călătorii. Așteaptă până când el își face de lucru

în hol, lăsându-și haina, cheile și mărunțișul. Îl aude dregându-și vocea și mormăind un cuvânt sau două. Îi aude chiar și pantofii când se apropie, târșâiți pe covor.

– Nu te-ai culcat încă, remarcă el.

Ocolește canapeaua, vine în fața ei și o sărută în creștet. Ea își închide revista, o pune alături și se ridică în picioare. E ceva deosebit cu postura lui. A prins de veste de telefonul lui Dean și crede că ea a rămas trează ca să discute. Îi pune o mână pe umăr, scrutându-i chipul.

– Alison a fost aici, spune ea. Am mâncat la Cité și m-a adus acasă. Ce-ai făcut azi? Ai mâncat de cină?

– Am luat un burger la Drake.

Miroase a alcool și a prăjeală. Nasul îi lucește, iar glasul are un timbru ascuțit. Jodi ia revista pe care o citea și o așază pe teancul de pe măsuța de cafea. Când se întoarce, el stă tot acolo și o privește.

– Ce e? îl întreabă.

– Nimic. Îmi pare bine să te văd.

– Ar trebui să scoți câinele la plimbare. Te aștept.

Când el revine, ea e în bucătărie și folosește o lingură de lemn pentru a amesteca într-un vas cu Ovaltine. Acum el devine vorbăreț. Vrea să-i povestească despre diversele lucruri întâmplare la bar în cursul serii – doi care se sărutau, și o făceau pe rupte, și un grup de preoți îmbătându-se. La hotel era un fel de convenție religioasă. Îi spune despre ghinionul de dimineață, cu cheia dispărută, și râde singur de furia lui.

– Bietul de el, adaugă, referindu-se la îngrijitor. A dispărut atât de repede! Aproape ai crede că aștepta o scuză ca s-o șteargă.

Jodi pune patru felii de pâine în prăjitor și apasă maneta. În vreme ce el vorbește, ea răspunde mecanic, cu murmure și înclinări ale capului. El nu pare să remarce că ea de fapt nu-l ascultă. Când pâinea e gata, o unge cu unt, apoi cu gem de căpșuni și o taie în

triunghiuri. Aranjează bucățelele de pâine pe un platou și-l pune pe bar. El duce un triunghi la gură și dă ocol încăperii. Se întoarce, ia platoul și continuă să pășească prin bucătărie.

– N-ai vorbit azi cu Dean, spune la un moment dat. Așa, din întâmplare.

– Dean... De ce să vorbesc eu cu Dean?

– Așa, fără motiv.

– Pot să mai prăjesc pâine, replică ea.

– Dean e o javră. Sper că știi asta.

Se apropie periculos de mult de o mărturisire. Ea e ușurată când el se apropie de șemineu și se uită la pictura înrămată de pe poliță.

– E un tablou excelent, constată Todd. Detaliile sunt fenomenale.

– Cum îți place rama?

– Rama? Nici n-am observat-o, râde el. Foarte bună. Îmi place.

Când se întoarce cu platoul, îl așteaptă cana cu Ovaltine. Nu e prea fierbinte și înghite jumătate fără răsufare.

Ea stă la chiuvetă, spălând vasul și lingura de lemn.

– E drăguț, spune privind-l peste umăr. Cum e cacaoa?

– Bună.

Duce cana la gură și o golește fără să stea pe gânduri.

– Dă-mi-o! cere ea, întinzând mâna.

El se apropie și-i dă cana. În vreme ce ea o spală, el se lipește de spatele ei, înconjurându-i talia cu brațele.

– Ești prea bună cu mine.

Când se trezește pe canapea, îi trebuie o vreme ca să-și amintească de ce e acolo și apoi urmează o clipă de panică crescândă. Noaptea trecută, după ce l-a dezbrăcat pe Todd și l-a așezat pe marginea patului, după ce i-a dat un brânci și s-a uitat cum cade pe

spate ca un mort, cu gura căscată și ochii pe jumătate închiși, după ce i-a ridicat picioarele de pe podea și a încercat fără succes să-l rostogolească la locul lui, l-a acoperit cu cuvertura și l-a lăsat acolo, întins în diagonală pe saltea.

Unsprezece pastile. Atâtea erau în flacon, tablete rotunde, albastre, ca nasturii de pe salopeta unui bebeluș. Și le-a răsturnat în palmă și le-a numărat în timp ce le dădea drumul una câte una în mojar. O femeie care pisează somnifere în mojarul din bucătărie și amestecă praful obținut în cacaua de seară a soțului ei ar putea atrage o doză substanțială de atenție negativă, și-ar putea face chiar un nume așa, dar nu la asta se gândise ea atunci; fusese mai degrabă o chestiune de procedură justă și corectă. Găsise pilulele în buzunarul lui; fusese suficient de nesăbuit încât să le lase acolo; era drept ca el să fie cel care să le-nghită. Dacă le înghițea, pastilele dispăreau, și astfel lucrurile între ei doi se aranjau.

Din păcate, nu se uitase la doză, iar acum era deja prea târziu, fiindcă informația dispăruse – eticheta fusese jupuită și aruncată, flaconul ajuns la tomberon odată cu restul gunoiului de seara trecută. Oricum, nici dacă ar fi știut n-ar fi ajutat-o, fiindcă habar n-avea ce doză îl putea ucide sau cât ar trebui să bea, ori ce efect exponențial ar avea alcoolul. Privind acum în urmă, își dă seama că s-a purtat nebunește, asumându-și un asemenea risc fără să stea măcar să se gândească.

Știe că-i place să țină scorul – o sintagmă pe care consilierii maritali o folosesc cu referire la clienții care țin socoteala cine ce i-a făcut celuilalt – fapt care nu e în spiritul generozității presupus caracteristice unei relații sănătoase. După cum vede ea lucrurile, generozitatea e admirabilă, dar nu totdeauna și practică. Fără o anume răzbunare discretă care să echilibreze balanța, fără un mic și clandestin dinte pentru dinte ca să te ferești de necazuri, majoritatea relațiilor – a ei inclusiv – ar exploda într-o vâlvătaie de resentimente.

Chestia e că unsprezece pastile nu i s-au părut atunci și nu i se par nici acum foarte multe. Alcoolul l-ar putea doborî, dar Todd e un tip masiv, care suportă multe. Cel mai probabil rezultat, cel intenționat – și să nu uităm că tatăl ei e farmacist – e acela că mai devreme sau mai târziu tot se va trezi.

Evitând dormitorul și baia lui, intră în cea de serviciu de lângă hol. Încă în picioarele goale și în cămașa de noapte, își face de lucru ridicând jaluzelele și trăgând perdelele, strângând pătura cu care s-a învelit și bătând pernele canapelei până când revin la forma lor normală, umflată. După ce îi dă câinelui să mănânce, se așază la birou să-și verifice agenda și e-mailurile. Bergman a anulat programarea, așa că astăzi o are doar pe Mary Mary, prima clientă a zilei. Ăsta e un noroc, fiindcă nu se poate să fie agitație cât sunt clienți aici, iar dacă el o să se trezească și o să-nceapă să se împletească de colo colo, probabil că n-o va face înainte de unsprezece, oră la care Mary Mary va fi plecat deja.

Când nu mai poate evita dormitorul, intră ca un animal temător, numai nas și urechi în întunericul periculos. Aerul închis are un iz acid care îi gâdilă gâtul, aducându-i violent în minte gândul cutremurător că Todd a supraviețuit pastilelor și alcoolului, dar s-a sufocat cu propria vomă. A auzit ea de asemenea cazuri. Dacă respiră, o face fără zgomot. Oprindu-se la capătul patului, studiază umflătura de sub pătură, amenințătoarea creastă alpină. Din câte își poate da seama, forma nu s-a modificat de când s-a uitat ea ultima dată, cu vreo opt ore în urmă.

Se îmbracă rapid și se duce în baie unde se spală pe dinți, își strânge părul la spate și se fardează de zi – cu rimel și un strat subțire de pudră compactă. Fața ei văzută în oglindă e absurdă, tinerească și drăguță până dincolo de limită. Trecând din nou prin dormitor, se uită și așteaptă un indiciu, un semn despre felul în care va decurge ziua, dar nu primește nimic.

Din dulapul de pe hol scoate lesa câinelui și tot acolo își găsește pantofii Nike și jacheta de fâș. Ea și Freud coboară cu liftul până la parter, unde îi face cu mâna portarului și salută un vecin care intră când ea se pregătește să iasă. E bine să fie afară, sub cerul liber, să respire aerul proaspăt, nealterat. Abia acum, când se disipează, își dă seama de apăsarea sub care a trăit, furișându-se în propria casă ca un hoț. Cel puțin nu i-a revenit greața sau amețeala de seara trecută, sau ce-o fi fost. Nu i se mai întâmplase așa ceva și nu vrea să i se mai întâmple.

Își urmează traseul obișnuit de dimineață, mergând pe țărm până pe chei și apoi întorcându-se prin Gateway Park. Cerul este cenușiu, iar lacul e de un verde tern, ca de sticlă, dar aerul rece și picioarele care o duc mai departe pompează un dram de viață în ea. Când ajunge înapoi acasă, cu cafeaua cu lapte la pachet, deschide cu precauție ușa dormitorului și, fără a trece pragul, încearcă să răzbată cu privirea în semiobscuritate. Din câte își dă seama, nimic nu s-a schimbat.

Mary Mary este o fată de doisprezece ani pe care părinții au trimis-o la Jodi fiindcă e rebelă și neascultătoare. Îi plac ședințele de terapie, care îi permit să lipsească de la școală și o fac să se simtă deosebită, dar are grijă să fie sâcâitoare și băgăreață. Fata are probleme de granițe personale. Dacă apare vreo neplăcere cu Todd, Mary Mary sigur își va băga nasul. Ca atare, Jodi se consideră norocoasă când vede că Todd stă cuminte, iar fata vine și pleacă fără vreo diversiune.

Stând pe balcon ca să-și limpezească mintea, evaluează situația. Cât timp ea a fost împreună cu Mary Mary, a sunat telefonul lui Todd de pe comoda de dincolo de ușa închisă a dormitorului, unde îl lăsase ea seara trecută după ce îi golise buzunarele lui Todd

și-l ajutase să se dezbrace. El își ține telefonul pe vibrații, și bâzâitul pe suprafața de lemn a comodei lăsase impresia că aveau în casă o echipă de muncitori cu bormașini. Sunase suficient de tare pentru a-l trezi, ar fi crezut ea, mai ales că între Todd și mobil există o relație specială. Pentru el, telefonul lui care sună e aida plânsului unui bebeluș pentru o mamă, impunând o atenție imediată și drăgăstoasă. Și nu e genul care să-l ignore, să se întoarcă pe partea cealaltă și să doarmă mai departe. Todd e omul care sare din pat în clipa în care deschide ochii.

Urmărește doi pescăruși care coboară în picaj și plonjează în lac. Fără ezități și fără dubii, când zăresc dincolo de oglinda apei ceva ce-și doresc, atacă în viteză, direct, fulgerător. Strigătele lor belicoase – o versiune proprie de rânjet și împăunare – nu par să avertizeze prada în vreun fel, victima fiind înghițită pe de-a-ntregul înainte să apuce măcar să înțeleagă ce se petrece.

Se simte tentată acum să-și urmeze programul mai departe, ca și când nimic ieșit din comun nu s-ar fi petrecut. Să închidă ochii – uite un lucru la care se pricepe. Știe să lase lucrurile în pace, așteptând să vadă ce-o să se mai întâmple. E timpul pentru aerobic, după care în mod normal ar mânca de prânz. Poștește deja la micul file care se decongelează în frigider. Dar când se va trezi, Todd va începe să-i pună întrebări. „De ce m-ai lăsat să dorm atât de târziu? Nu te-ai gândit că s-ar putea să nu fie ceva în regulă?” Iar dacă nu se va trezi, întrebările vor veni de la altcineva. De la paramedici. De la poliție. Ar trebui să se hotărască ce să spună, dacă va ajunge în situația respectivă – care e povestea, cum să-și explice comportamentul, faptul că nu făcuse nimic, absolut nimic, când dragul ei nu se trezise dimineață. Parcă-l și aude pe vreun polițist zelos spunându-i: „Doamnă Gilbert, soțul dumneavoastră era mort de șase ore – ori opt, ori chiar douăsprezece – când ați sunat la Salvare“. Și așa mai departe. „Nu v-ați gândit să vă uitați

măcar la el? Nu v-ați dat seama? Nu ați înțeles? Nu v-a trecut prin minte? Că soțului dumneavoastră i-ar putea fi rău. Că ar putea avea probleme. Că ar putea fi inconștient. Că ar putea fi *mort*, doamnă Gilbert!“

Inconștient, își spune ea. Ar putea fi inconștient. Și în trena acestei idei vine alta, mai sumbră – ideea că ar putea fi în comă, o posibilitate care i-a scăpat până acum. Aidoma unui intrus cu priviri sugestive, sintagma *afectare cerebrală* își face loc în peisajul ei mintal, aducând cu ea imaginea lui Todd ca o legumă umană, nici viu, nici mort, aparținând nimănui, nici măcar lui însuși, dar impunându-se, lumea grăbindu-se să-l hrănească, să-l spele, să-l maseze, să-l ridice și să-l culce la loc zi de zi, lună de lună, ani la rând, în vreme ce angajamentele lui, laolaltă cu bunurile lui, rămân în suspensie. Dar chiar și așa, tot vor fi întrebări. Începe să se simtă cercetată și judecată, fiecare mișcare fiindu-i consemnată pentru a fi folosită împotriva ei. Nu e liniștitor nici faptul că Freud a tot amușinat pe la ușa închisă a dormitorului toată dimineața. „Doamnă Gilbert, până și câinele și-a dat seama că ceva nu e în regulă.“

EL

Stă pe closet, cu coatele sprijinite pe genunchi, cu fața în palme, urinând într-un jet fetid. Doar așa își poate menține poziția verticală. Se gândește la cafea, la mirosul și la gustul ei, și se târăște de pe WC la duș, unde deschide robinetele pe apă rece. Stropii înghețați sunt durere pură, absolută, dar nu se compară cu barosul care-i bubuie în cap. Își ridică fața spre șuvoiul de apă, deschide gura, face puțină gargară și scuipă. Tușește, niște flegmă i se ridică în gât și o scuipă și pe ea.

După ce s-a șters, stă în fața chiuvetei, încercând să se bărbie-rească. Degetele lui mânuiesc cu greu aparatul de ras. Bănuiește că a dormit prea mult și are confirmarea când se întoarce în dormitor ca să se îmbrace. Jodi s-a trezit deja. Probabil că e mai târziu decât credea el. Dar abia când s-a îmbrăcat complet și își pune ceasul la mână se uită cât arată.

O găsește în bucătărie, bătând ouăle.

– Ceasul meu a rămas în urmă, spune el, apropiindu-se. Cred că s-a terminat bateria.

– E gata cafeaua, răspunde ea.

Umple o cană, adaugă zahăr și frișcă și i-o întinde.

– Cât e ceasul? întreabă el. La mine arată unu și jumătate.

– E unu și jumătate ziua.

– Glumești!

– Atâta e ceasul, replică ea.

– Nu se poate. Mă întâlnesc cu Cliff la zece.

Ea ridică din umeri.

– Va trebui să-l suni și să-i spui că ai dormit până târziu.

Deșartă ouăle într-o tigaie în care uleiul sfârâie și le întinde cu o furculiță.

– Dar e o idioțenie! De ce nu m-ai trezit?

– Aveai nevoie de somn.

– Isuse! exclamă el, bând din cafea și ducându-și o palmă la tâmplă. Trebuie să fi căzut lat. Nici nu mi-amintesc când m-am culcat.

Izbit de un val de oboseală, își ia cafeaua la masă. Jodi a așezat un suport de farfurie, o furculiță, un cuțit și un șervețel.

– A trebuit să te ajut eu să te dezbraci, spune ea. N-ai mai putut nici măcar să-ți scoți pantofii.

Răstoarnă ouăle pe o farfurie și adaugă cartofi și șuncă dintr-o tigaie pe care a ținut-o la cald, pe aragaz. Ia farfuria, se apropie de masă și o așază în fața lui. El pune mâna pe furculiță.

– Mulțumesc. Mi-e o foame teribilă.

În vreme ce mănâncă, limba îl încurcă, e ca un corp străin în gura lui. Îndeesă totuși mâncarea, alimentându-și slăbiciunea și oboseala. Ar vrea să se prăbușească – să se întoarcă în pat, să se ghemuiască pe jos – și compensează stând cu spatele drept și tălpile înfipite în podea.

– N-aș fi crezut că am băut chiar atât de mult, zice apoi. Nu mai mult decât de obicei, oricum.

Încearcă să-și amintească ce s-a întâmplat la bar – la ce oră a ajuns acolo, cât a stat, câte rânduri a comandat, dar matematica nu i se supune. Ce-și aduce aminte e că era într-o dispoziție sărbătorească. Iar în spiritul celebrării, poate că a întrecut măsura.

– Adică, da, e posibil să fi fost puțin mai mult decât de obicei, adaugă cu glas tare.

– Probabil că aveai nevoie să mai dormi.

– Spune-i asta lui Cliff. Și lui Stephanie.

Ea aduce cafetiera la masă și-i umple din nou cana.

– Dumnezeu, Jodi! Nu înțeleg de ce nu m-ai trezit.

– Vii acasă la cină?

– După cum mă simt, da.

– Ți pregătesc o tocăniță. Carnea de porc are mult fier.

Îi sună telefonul în timp ce el zăbovește la masă, așa că se ridică și se ia după sunet până în dormitor. Numărul Natashei pe ecran îi dă un mic impuls. Un lucru pe care și-l amintește e că aseară nu vorbea cu el.

– Unde ești? întreabă ea. Am încercat toată dimineața să dau de tine.

– Am dormit mai mult după o beție.

– Ești încă acasă?

– Aproape am ieșit pe ușă.

– Ea ce-a zis?

Todd se străduiește să-și dea seama la ce se referă. Mintea îi e înțepenită, un motor ars într-o baltă de zoaie.

– Nu poți să vorbești acum? întreabă ea.

El aruncă o privire spre ușa deschisă. Aude apa curgând la robinetul din bucătărie.

– Doar pe scurt, spune apoi în telefon.

– Deci? Ce-a zis?

– Cine ce să zică?

Ea oftează cu zgomot.

– Cât de supărată e? Are de gând să se poarte decent în privința asta?

Sarcina, bănuiește el. Oare promisese să-i spună lui Jodi?

– Am ajuns acasă târziu. N-am apucat să vorbesc cu ea.

Stă sprijinit cu antebrațul pe comodă. Suprafața ei albă e crăpată și pătată – un efect de îmbătrânire care l-a costat mai mult decât ar fi plătit pentru o antichitate veritabilă.

– Știi că te iubesc, rostește în telefon.

– Pentru numele lui Dumnezeu, Todd! Ce s-a întâmplat după ce a vorbit cu tata?

– Jodi n-a vorbit cu tatăl tău.

– Ba da, a vorbit. Ieri. Tata i-a spus totul.

– Imposibil!

– Cum să fie imposibil? Așa a fost. Ce se întâmplă acolo? Te simți bine?

El se prăbușește pe pat. Începe să se întrebe dacă nu cumva a luat vreun virus, ceva.

– Sunt bine. N-ai de ce să-ți faci griji. Te sun eu.

Închide telefonul și prin minte îi trece gândul că situația asta e tipică pentru viața lor împreună, a lui cu Jodi: prefăcătoria obstinată, abisurile de tăcere, mersul orbește înainte. Ar fi trebuit să-și fi dat seama, dar într-un fel sau altul nu conștientizase niciodată nebunia situației, absurditatea ei totală. Alte cupluri vorbesc, se ceartă iar și iar, discută lucrurile, însă la ei doi totul e disimulare. Pune-ți o mască, respectă rutina, nu spune nimic. Prefă-te că totul e bine și totul *va fi* bine. Marele dar al lui Jodi e tăcerea ei, iar lui întotdeauna i-a plăcut asta la ea, faptul că știe cum să-și vadă de treaba ei, să țină totul în sine, dar tăcerea e totodată arma ei. Femeia care refuză să obiecteze, care nu țipă și urlă... e o forță în asta, o putere. Felul în care își controlează emoțiile, în care evită să-l

cicălească și să-l învinovățească nu-i lasă lui nicio cale de ieșire, nu-i permite să riposteze. Iar ea știe că acest refuz al ei îi lasă lui toate alegerile. Și totuși, își dă seama că ea suferă.

Todd înțelege cum e cu suferința; a crescut într-o familie catolică. Înțelege că în viață există suferință, nu poate să nu existe, fiindcă viața include totul. Viața e un mozaic complet, fără delimitări clare. În mozaicul vieții, lucrurile se suprapun, fiindcă nimic nu e doar alb sau negru. Iată, de exemplu, tatăl lui. A ajuns să-și disprețuiască tatăl, și asta e un fapt, dar au existat momente împreună cu el la care se poate gândi chiar și azi cu o anume plăcere. O după-amiază la aeroport, urmărind avioanele cum vin și pleacă. A văzut probabil șapte sau opt o dată. Îi plăcea să se uite la formele rotunjite ale avioanelor înaintând pe pistă și înălțându-se apoi cu o grație fluidă, cu vârful aripilor scânteind în soare. Mulți ani după aceea a vrut să se facă pilot, iar tatăl lui l-a încurajat, i-a spus că poate fi tot ce-și dorește. Era un fel de dragoste între ei, dragoste amestecată cu alte lucruri, firește, conform principiului că nimic în viață nu e doar alb sau negru. Bătrânul avea ceva bunătate în el, era chiar amuzant și știa să râdă, dar întunericul din centrul lui creștea, creștea mereu, iar când părintele tău e în esență un bețiv și un tiran, înveți să ai răbdare, să aștepti ziua în care o să fii suficient de mare și de puternic ca să intervii, și te gândești la ziua aia ca la eliberarea ultimă, ceea ce și este până la urmă, însă asta nu-i tot, iar aici apare iar lecția aia despre viața care are de toate.

Și a venit ziua în care Todd a împlinit șaisprezece ani. Deja crescuse înalt și vânos, căpătase forță și încredere lucrând în construcții peste vară, cărând saci cu ciment și găleți de smoală. Era o sâmbătă de toamnă, rece și ploioasă, o zi în care să stai în casă, să-ți faci temele și să te uiți la televizor. Bătrânul era agitat, exploziv ca o mină de teren, și ieșea din când în când de la subsol ca să se ia de nevastă-sa. Oricine putea vedea că se pregătea o

furtună. Singura întrebare era când o să izbucnească. Dar în el mocnea întotdeauna un optimism adânc, un refuz încăpățânat de a crede că lucrurile puteau să ia o întorsătură foarte urâtă – iar asta o simțea și mama lui, el își dădea seama, fiindcă îi spusese în vreme ce curăța cartofi: „O să se liniștească după ce mănâncă“. Dar pe urmă, în timp ce ședea cu farfuriile în poală uitându-se la televizor (la un episod din *Ce vrăji a mai făcut nevasta mea*, din câte-și amintește el), mama lui a întins mâna, blândă și umilă, să ștergă cu șervetul un strop de sos de pe bărbia soțului ei, și deodată erau în picioare toți trei, cu mâncarea azvârlită pe jos, bătrânul cu mâna în părul ei, iar în urechile lui Todd ceva a început să vâjâie și pete negre i-au apărut în fața ochilor, și atunci a ridicat pumnul și a lovit, o lovitură sălbatică și stângace, una care a aterizat nu știe unde, iar tatăl lui s-a îndoit ca un scaun pliant și a căzut și a rămas acolo pe podea, cu sângele curgându-i din nas, iar în zilele care au urmat, băiatul, acum devenit bărbat, a fost copleșit de durere, disprețuind situația clară dintre ei, faptul că nu mai erau tată și fiu, ci doar doi adulți într-o proximitate sărăcăcioasă și plină de ură.

Acum, acasă în miezul unei zile din mijlocul săptămânii, când ar trebui să fie la lucru, șezând pe pat cu telefonul în mână, năucit de ce-i spusese Natasha, privește aiurea în jurul lui, înregistrând lungimea și înălțimea dormitorului, proporțiile lui ample, ferestrele mari și albastrul de gheață al pereților. Nu se aude niciun sunet, nicăieri în apartament, și nimic nu răzbate de afară. Când ești atât de montat, nu mai auzi nici măcar păsările. Atmosfera n-ar putea fi mai liniștită de atât, dar el își simte greutatea trăgându-l în jos și mintea asediată ca de diavoli ori de câini sălbatici.

Așa cum înțelege suferința, la fel înțelege abnegația, iar el și-a adus ofrandele cu inima deschisă, ofrandele către iubirea lui, către Jodi. I-a oferit sprijin, susținere, da, dar nu numai atât. A fost atent

și devotat, uneori i-a masat picioarele ore întregi când erau acasă împreună uitându-se la vreun film și și-a petrecut weekendurile în bucătărie ajutând-o cu gemurile și dulcețurile ei, amestecând la nesfârșit în oală, în compoziția aceea apoasă care părea că nu se mai îngroașă niciodată. Ei îi place când îl vede că-și pune șorț și devine gospodar. Se simte mai aproape de el în astfel de momente. E genul acela de intimitate la care jinduiește, o companie care o face fericită. Iar el și-a asumat misiunea asta benevol, cu religiozitate chiar, cu un spirit de devoțiune, și ar fi făcut mai multe pentru ea dacă l-ar fi rugat, dar Jodi rareori cere ceva. Dacă i-ar fi cerut mai multe, poate că acum lucrurile ar fi stat mai bine. La fel era și mama lui, nu cerea nimic, dar asta a fost un lucru bun, fiindcă tatăl lui n-ar fi reacționat bine. Cât despre înșelătorie, bătrânul juca în altă ligă. Înșelatul cu sticla nu e doar o simplă distracție, un divertisment de o seară, ci un angajament serios, un contract, un legământ, iar pe el l-a îndepărtat de soția lui categoric și iremediabil. Mama lui Todd fusese o femeie părăsită, singurătatea ei nefiind altceva decât o ceață care îl învăluisse pe el pe toată durata copilăriei.

Se ridică și stă în prag, adunându-și puterile. Asta nu e o mahmureală obișnuită. Poate e o intoxicație alimentară de la burgerul pe care îl mâncase la bar. Dar dacă ar fi așa, n-ar vomita sau n-ar avea diaree? Lui însă îi vine să plângă, să renunțe. Conștient că încearcă să păstreze controlul, punând un picior în fața celuilalt, o găsește pe Jodi șezând pe canapea cu picioarele îndoite sub ea; nu citește o revistă sau o carte de bucate, nu vorbește la telefon, nu face nimic. Se așază lângă ea și își lasă capul să cadă pe umărul ei.

– Îți stric după-amiaza, îi spune el.

– Nu chiar, răspunde ea părând cu gândurile duse, undeva departe. O să cumpăr câte ceva de mâncare și pe urmă o să pregătesc masa de seară. Poate o să fac o supă de pui.

– Trebuie să ai tu alte planuri.

– Nimic important. Ceea ce contează acum e să am grijă de tine.
– M-aș duce înapoi în pat.

– Și de ce nu te duci? Dormi până când îți trece. Mâine o să fi
în formă.

– Ar fi bună o supă de pui. O prepari cu găluște?

– Cum vrei.

– Ce m-aș face fără tine? Îmi pare rău că nu sunt un soț mai bun.

– Nu te prosti! Nu ești în apele tale, asta-i tot. Îți fac eu patul.

Întinde-te aici până când e gata.

EA

Când năzbâția ei culinară, mica ei poznă domestică ratează intrarea în istorie și își păstrează statutul de banal incident de natură personală care nu-i privește decât pe ei doi, Jodi se consideră răzbunată. Rapiditatea cu care el și-a revenit – după douăzeci și patru de ore e perfect pe picioare din nou – e o confirmare ilustrativă a bunelor ei instincte. Nu crezuse că unsprezece pastile îl vor ucide și nu l-au ucis.

Dezastrul fiind evitat, a revenit în zona ei de confort și poate să râdă acum de propriile temeri. Modul în care Dean i-a prezentat lucrurile este aproape sigur incorect – așa a decis ea. A ajuns la concluzia că Dean nu e un om în care să ai încredere. Pentru moment cel puțin, nu mai este el însuși, ci un om care a fost nevoit să-și revizuiască drastic opiniile fundamentale despre realitate. Cel mai vechi prieten al lui se dovedește a fi un animal de pradă; fiica lui nu e fata cuminte pe care o știa. E de înțeles că, temporar, și-a pierdut mințile. În plus, Dean a fost întotdeauna prea exploziv. Înclinat spre teatral. Un soi de primadonă. Ea, Jodi, îl cunoaște pe

Todd cel mai bine, și știe sigur că, pentru el, căminul este important. Nu numai pentru Todd, ci pentru majoritatea bărbaților căminul conjugal e contraponderea care conferă strălucire unei aventuri. Prin definiție, o aventură extraconjugală e secretă, temporară, lipsită de angajamente, ferită de complicațiile unei relații pe termen lung – și tocmai de asta e ispititoare. Todd nu are nicio intenție să se însoare cu fata aia.

În copilărie, Natasha era banală, iar după moartea mamei ei a scăpat de sub control. Jodi și-o amintește purtând ruj negru și părul cu țepi, cu abdomenul proeminent și unghiile roase. E greu de crezut că între timp a devenit în vreun fel atrăgătoare. Ceea ce îi place lui Todd la ea e tinerețea, faptul că o fată care are jumătate din vârsta lui e interesată de el. Așa sunt bărbații, au nevoie de mereu alte asigurări. În mod cert, Natasha Kovacs nu e o *forță*. Nu e o persoană pe care s-o iei în seamă. Todd e prins doar pe termen scurt. Ăsta e tiparul pe care-l urmează el și oricine știe că cel mai bun indicator pentru comportamentul viitor este comportamentul anterior.

E bine că ea, cel puțin, e matură, stabilă și loială, capabilă să mențină unitatea unei căsnicii. Lumea e plină de oameni tulburați și, fără cei sănătoși care să țină frâiele, niciun cuplu nu ar fi în siguranță. Ea o face benevol, bucuroasă, încântată că e membrul pe deplin funcțional al relației, cel cu nota zece la sănătatea mintală, cel care a avut o copilărie fericită și a scăpat fără niciun deficit psihologic. Nu are nicio îndoială în privința asta, că e capabilă și cu mintea normală. În anii de facultate a urmat un curs de psihoterapie. „Diploma“ care-i atestă cunoașterea de sine a câștigat-o cu greu.

Ideea psihoterapiei i-a aparținut unuia dintre profesorii ei de la Școala Adler, care i-a spus că i-ar prinde bine să afle pe propria piele cum e să stai pe scaunul clientului. Sondarea psihicului ei, a insistat el, îi va arăta cum să-i ajute pe alții să procedeze la fel. Știa

că profesorul nu oferea acest sfat tuturor studenților și se întrebase de ce se oprirea asupra ei, însă nu-l întrebase niciodată. Știa însă că unele școli le impun studenților, în vederea absolvirii, să urmeze un curs personal de psihoterapie. Cei care studiază psihologia jungiană, de exemplu, sunt supuși unei riguroase analize personale în cadrul pregătirii profesionale.

După universitate, când se gândea să urmeze studii suplimentare, dar înainte de a se hotărî pentru Școala Adler, a luat în calcul ca opțiune posibilă Institutul Jung. I-a plăcut ideea jungiană de individuație, procesul realizării de sine independent de moștenirea culturală și rasială, o modalitate de a atinge împlinirea. Fiecare om trebuie să ajungă la o înțelegere proprie a vieții și a sensului ei, neinfluențată de ceea ce a deprins de la înaintașii săi. Dar în general abordarea jungiană i s-a părut absconsă, amintind de o casetă încuiată, determinată de înclinația lui Jung spre misticism și simbolism. Un psiholog jungian i-a spus la un moment dat că a duce o viață semnificativă ar presupune să se experimenteze pe sine însăși ca participantă într-o dramă simbolică – o suspendare a neîncrederii la care ea nu ar putea ajunge niciodată. Cu opiniile sale mai pragmatice privind interesul social și formularea obiectivelor, Adler i s-a părut mai interesant.

Terapeutul pe care îl alesese, Gerard Hartmann, era un adlerian și, la fel ca ea, psiholog, numai că el era mai în vârstă și avea mai multă experiență și deci titluri care să-l recomande. Ea avea pe atunci douăzeci și ceva de ani, iar el trecuse de patruzeci. În diminețile de marți se prezenta la ședința stabilită pentru ora zece la cabinetul lui de pe Washington Street, lângă parc, și îl însoțea într-o încăpere dotată cu încălzire și aer condiționat care funcționau indiferent de vreme – drept care se obișnuise să-și aducă două pulovere pe care să le îmbrace sau să le dezbrace după nevoie, oricare ar fi fost temperatura de afară. Celălalt lucru important pe

care îl aducea era viziunea ei despre premisa fundamentală a psihoterapiei, o premisă inspirată din diverse școli de gândire și care ar fi putut fi exprimată astfel: oricine ai fi și indiferent de unde ai veni, ai crescut și ai dobândit alura actuală în grădina copilăriei mici. Altfel spus, orientarea ta în viață și în lumea din jur – cadrul tău psihogen – a fost stabilită deja înainte de a te maturiza suficient pentru a pleca de acasă fără supravegherea părintească. Înclinațiile și preferințele tale, punctele slabe și cele tari, felul în care îți circumscrii fericirea și zonele în care simți durerea – toate acestea te precedă în viața de adult, fiindcă atunci când erai foarte mic, în sinele tău naiv, impresionabil și în dezvoltare, ți-ai evaluat experiențele și în funcție de ele ai luat decizii referitoare la locul tău în lume, iar aceste decizii au prins rădăcini și au dus la alte decizii care s-au cristalizat în atitudini, obișnuințe mentale, un stil de exprimare – acel eu al tău cu care ai ajuns să te identifici în mod profund și fără echivoc. Și fiindcă înțelesese toate acestea la nivel teoretic în timpul școlii, era pregătită să le abordeze la nivel practic în cadrul terapiei. Ușurința și lejeritatea cu care acceptase această perspectivă izvorâseră din convingerea că în cazul ei, date fiind începuturile sale pozitive și abordarea sănătoasă, durerea nu se va face simțită.

Pe Gerard îl plăcuse imediat, îi plăcuse doza substanțială de bărbăție pe care i-o dădea masivitatea lui – avea capul mare, picioarele mari, umerii lați și pieptul larg, o înălțime impresionantă. Era foarte păros, cu o coamă bogată, închisă la culoare, și încheieturi acoperite de păr, și mirosea a țigări și a interior de automobil – mirosuri pe care ea le asocia cu bărbății și cu masculinitatea, cu tatăl și cu unchii ei. În plus, avea o privire ușor mijită. După felul în care se uita, ai fi zis că e cowboy, dar contracara această imagine purtând întotdeauna costum cu cravată și refuzând să-și scoată vreodată haina, aparent fără a remarca fluctuațiile de temperatură din cabinetul său.

În prima zi, așezată în fața lui și privind carnetul și pixul pe care le ținea pe brațul fotoliului, dar rareori le folosea, și familiarizându-se cu obiceiul lui de a-i lăsa tot timpul din lume pentru a răspunde la o întrebare, își spusese că arată obosit, sleit de puteri, că trecuse prin prea multe confruntări cu clienții lui. Dar expresia lui mereu rușinată arăta că îi pare rău pentru suferința lor, și pentru suferința ei, și că era un tip afectuos, compătimitor și de încredere.

– Spune-mi care e primul lucru pe care ți-l amintești, începuse el, iar ea îi povestise amintirea care îi venise în gând.

– Eram în spital, unde urma să-mi fie scoase amigdalele, dar partea asta mi-a spus-o mama abia mai târziu. Ceea ce-mi amintesc e că stăteam în pătuțul meu și mă uitam în jur, la ceilalți copii din pătuțuri, și că m-am simțit tulburată când unul dintre ei a început să plângă.

Cum el aștepta, Jodi continuase:

– Nu puteam înțelege de ce plânge. Și voiam să aflu.

Gerard așteptase mai departe, așa că ea adăugase în final:

– Cred că aveam încă de pe atunci o chemare spre psihoterapie.

Asta îl făcuse să râdă, iar ea se bucurase că are simțul umorului.

Îi ceruse să-i povestească și despre alte amintiri din vremea copilăriei, iar ea îi oferise încă șase, după care el insistase să audă mai multe. Jodi era, desigur, familiarizată cu abordarea adleriană a amintirilor din copilăria mică și știa că lui nu-i pasă dacă ceea ce relata ea era corect sau real. Pentru un adlerian, amintirile sunt doar povești; valoarea lor rezidă în modul în care-ți reflectă atitudinile – un teren fertil pentru terapeut, însă ea nu aplicase niciodată acest filtru asupra propriei persoane. Nefiind sentimentală, nu păstra suvenire, nici măcar un album cu fotografii, și rareori se gândea la trecut. Ceea ce o surprinsese fusese valul de emoție pe care i-l stârnise fiecare amintire. Rămășițele zilelor apuse nu erau

vechiturile pe care le crezuse, nu erau fosile, ci erau proaspete, încă vii și animate.

Își amintise de o rochiță cu model în carouri și aplicații de catifea, de mama ei care îi ondula părul cu fierul, de momentul în care limba i se lipise de o balustradă înghețată, de încheietura pe care și-o luxase căzând dintr-un pom, de fursecurile pe care le copsese împreună cu bunica Brett, de tatăl ei citindu-i povești, de fratele ei mai mare împingând-o când se dădea în leagăn, jucându-se împreună de-a familia și șotronul și alte jocuri cu ceilalți copii, își amintise cum îi dăduse prietenei ei o brățară pe care ar fi preferat s-o păstreze și cum își regretase generozitatea când prietena pierduse brățara. Din școală îi reveniseră în minte o fată drăguță pe nume Darlene, cu care ar fi vrut să semene, și o alta numită Penny, care răspunsese greșit la întrebarea câți membri sunt într-un trio. Odată cu fiecare amintire venise și evaluarea, ceea ce decisesse la momentul respectiv: îi plăcea să fie fată, nu avea să câștige nimic dacă își dădea aere sau făcea bravadă, bărbații erau drăguți cu ea, era distractiv să se joace cu ceilalți, era în regulă să fie egoistă când asta conta, putea copia de la Darlene lucrurile care îi plăceau (postura ei excelentă, de pildă), era mai isteasă decât Penny și avea potențialul să ajungă cineva.

Dezvăluirile continuaseră și în următoarele ședințe. Îi povestise lui Gerard despre începuturile ei în psihologie, despre cum o percepușe ca pe o chemare... dar poate că greșise. De la vârsta de șapte sau opt ani, familia o considerase psihiatrul casei, cea care îl putea calma pe fratele ei mai mic, Ryan, predispus la coșmaruri și accese de furie în care se mușca singur. „Chemați-o pe Jodi“, spuneau ei când copilul sângera sau se zvârcolea în pat. Iar ea se concentra asupra lui. Îl strângea lângă ea și îl legăna până când adormea sau îi distrăgea atenția cu glume și jocuri. Avantajul era că părinții o lăudau, iar ea credea în laudele lor și se bucura să le

primească. Dar calmarea fratelui mai mic nu seamănă nicidecum cu lucrul cu clienții și cu felul în care le abordezi furiile, invidiile, singurătatea și lăcomia.

– Facem întotdeauna tot ce putem, îi spusese Gerard.

– Dar dacă tot ce putem nu e suficient?

– Dacă clienții tăi știu că îți pasă de ei, jumătate din bătălie e deja câștigată. Sprijinul emoțional în sine poate face minuni. Mai departe te bazezi pe pregătirea ta și pe intuiție.

– Și cum rămâne cu talentul, cu aptitudinile? Trebuie să aibă și ele un rol.

– E ca în orice altă activitate. Ți le dezvolți. Devii tot mai bună pe măsură ce exersezi.

Gerard câștigase tot mai mult respect în ochii ei, devenise o ancoră care îi menținea stabilitatea în ape necunoscute și, într-un fel, muza ei. O încuviințare, un cuvânt, un gest al lui Gerard putea fi un indiciu sau o subliniere. Privirea lui întotdeauna mijită și vocalele rotunjite erau complici în misiunea de a o deschide. Chiar și încăperea în sine, culorile ei neutre, lumina uniformă și liniștea întreruptă doar de câte o izbucnire ocazională de voci din hol sau de bufnetul îndepărtat al unei uși închizându-se, înăbușit de parcă s-ar fi petrecut sub apă – chiar și aceste detalii îi puteau deschide robinetul memoriei, o puteau întoarce în lumea primilor ani ai copilăriei, readucându-o încă o dată la viață.

Și totuși, nu avusese așteptări mari, nu crezuse că va obține prea multe din activitatea ei cu Gerard. Tindea s-o ia drept ceea ce era la nivel fundamental, o parte din educația ei, un nivel al pregătirii profesionale. Fiindcă, la urma urmei, nu venise la el cu probleme. Viața ei la momentul respectiv decurgea excepțional de bine. Clientul care îi zdruncinase încrederea sinucigându-se, tânărul Sebastian, se depărta treptat, dar sigur, într-un trecut în care imaginea de ansamblu includea alți factori decât neglijența ei; în plus,

ea și Todd erau în al treilea an fericit de relație, încă în faza aceea fragilă și tihnită în care mergeau pretutindeni împreună, ieșind în lume doar pentru a fi văzuți în toată gloria lor senzuală. Niciodată nu fusese mai îndrăgostită și nu se cufundase mai adânc în plăcerile carnale, nici măcar în primul an de universitate, când trecuse printr-o etapă pe care n-ar fi putut s-o descrie, chiar și atunci, decât ca promiscuitate absolută.

Inevitabil, discuțiile cu Gerard ajunseseră și la mariajul părinților ei, îndeosebi la tăcerile dintre ei, care i se păruseră lui a fi un fertil teren de discuție, judecând după felul în care tot revenea la ele. Dar pentru ea era un subiect vechi, care nu mai putea oferi surprize.

Gerard: Cum te simțeai când ei nu vorbeau unul cu celălalt?

Jodi: Cred că pentru noi, copiii, era o atmosferă tensionată.

Gerard: Tu te simțeai tensionată?

Jodi: Uneori îmi venea să râd. Când aveam oaspeți la cină și părinții mei se gudurau pe lângă ei – știi tu, concentrează-te asupra lor ca să nu fii nevoit să vorbești cu soțul ori soția – eu mă uitam la Ryan, iar el își dădea ochii peste cap și se prindea cu mâna de gât, iar eu izbucneam în râs și pe urmă el începea să râdă și stăteam amândoi acolo scuturându-ne de râs și străduindu-ne să nu scuipăm mâncarea din gură. Asta chiar s-a întâmplat de câteva ori. Lucruri de genul ăsta.

Gerard: Râsul aduce o puternică detensionare.

Jodi: Nu știi dacă era ceva atât de grav... faptul că ei nu vorbeau. Adică pentru ei era, evident. Dar mi-am dat seama de asta abia când am mai crescut.

Gerard: De ce anume ți-ai dat seama?

Jodi: De ceea ce i-a făcut el. De ceea ce a fost nevoită ea să suporte. Era un oraș mic și toată lumea știa ce se petrece. Cred că umilința a durut-o mai rău decât orice altceva. Ideea că oamenii o compătimeau. Se simțea demoralizată.

Gerard: Deci, tatăl tău era infidel, iar mama ta, demoralizată. Ce efect avea situația asta asupra ta?

Jodi: Ciudat, tocmai mi-am amintit ceva. La un moment dat l-am urmărit până acasă la ea.

Gerard: Povestește-mi!

Jodi: Era o clientă. Venea la farmacie, iar eu remarcam mereu cum era îmbrăcată, cum se purta și ce cumpăra. Pastile de tuse, de obicei. Și Valium. Întotdeauna el îi prepara rețeta pentru Valium. Ea se îmbrăca frumos – fustă, tocuri înalte, ruj de buze – totul era atât de evident! Era foarte nerușinată, ceea ce într-un fel mi s-a părut șocant.

Gerard: Continuă!

Jodi: A venit într-o sâmbătă, când eram și eu acolo, dând o mână de ajutor, și imediat ce a plecat cu cumpărăturile, el și-a scos halatul și mi-a cerut să am grijă de magazin, dar eu am închis și m-am luat după el. Cred că până atunci am mai putut avea dubii. Dar a fost foarte explicit, foarte categoric să-l văd urcând treptele din fața casei ei și sunând la sonerie, și s-o văd apoi pe ea deschizând ușa și invitându-l înăuntru.

Gerard: I-ai spus ceva mamei tale?

Jodi: Ce rost ar fi avut?

Gerard: Cu *el* ai vorbit despre asta?

Jodi: Nu. Cred că înțelesesem deja. Femeia era văduvă – una dintre poveștile acelea din Vietnam, cu soțul care vine acasă în scaun cu roțile și câteva luni mai târziu moare din cauza unei supradoze. Tata intrase într-o relație pe care, poate, o regreta, dar nu putea pur și simplu s-o abandoneze pe femeia aceea.

Gerard: Iar mama ta nu l-a părăsit.

Jodi: Ar fi însemnat să destrame familia.

Gerard: În locul ei, tu ce-ai fi făcut?

Jodi: Dacă aș fi avut trei copii? Cred că aș fi procedat la fel. Aș fi rezistat. Dar trebuie să înveți din greșelile lor, nu-i așa? Eu nu mă voi pune într-o asemenea situație.

Gerard: Ce vrei să zici?

Jodi: Nu mă voi mărita. Nu voi avea o familie.

Gerard: Spui asta pe un ton foarte emfatic.

Jodi: Așa simt.

Gerard: Într-un fel, asta te pune în situația de a plăti pentru greșelile lor.

Jodi: Vreau să dețin controlul asupra vieții mele. Vreau să fiu fericită.

Gerard: Fericirea nu e un medicament pe care îl putem prescrie.

Jodi: Dacă voi ajunge ca mama, numai eu voi fi vinovată.

Dar problemele părinților ei erau probleme de adulți și nu-i afectaseră prea mult viața de copil. Ar fi fost foarte dificil să găsească ceva mai bun decât familia ei prosperă de clasă mijlocie, cu valorile fundamentale solide traduse în muncă îndârjită, putere, spirit comunitar și educație. Sau decât copilăria ei stabilă și echilibrată, cu vacanțe de vară, lecții de pian, cursuri de înot, mers la biserică

duminica și cine liniștite în familie. Crescând, fusese iubită, lăudată, disciplinată și încurajată. Avusese rezultate bune la școală, își făcuse prieteni pe care îi păstrase, ieșise la întâlniri cu băieții și nu trecuse prin nicio fază dificilă. Singura fiică într-o familie cu trei copii, fusese protejată între fratele mai mare și cel mic, iar din discuțiile cu Gerard realizase că și acest lucru acționase în avantajul ei. Fusese răsfățată, dar nici mai mult, nici mai puțin decât mezinul familiei, Ryan. Iar celălalt frate, Darrell, era mai mare decât ea cu suficienți ani ca să-i fie un mentor, nu rival.

Uneori, în timpul ședințelor cu Gerard, avantajele certe de care se bucurase îi dădeau o senzație de stânjeneală, aproape că-i venea să se scuze. Modul în care el o privea (întrebător, spera ea), obiceiul lui de a aștepta ca ea să spună mai multe, să mai adauge ceva – toate astea o făceau să se împotmolească și să-și pună semne de întrebare. Existau momente în care se simțea artificială – sau avea impresia că el o consideră artificială. Începuse s-o preocupe faptul că ar fi suspectat-o de disimulare – că ar ascunde vreun adevăr profund despre ea însăși, că n-ar dezvălui o latură mai întunecată și mai sumbră a poveștii, că i s-ar opune lui și terapiei. Dar el nu spusese niciodată așa ceva, iar ea fusese nevoită să conchidă că-și imagina lucruri, că avea o ușoară paranoia, un vag disconfort în privința procesului psihoterapeutic.

EL

Pentru o vreme, frâiele lui Todd sunt preluate de Natasha, care insistă ca el s-o însoțească prin tot orașul, la diverse cumpărături și alte deplasări. În fiecare zi pleacă de la birou la ore neobișnuite. Se duc la obstetrician, se uită după apartamente de închiriat și cumpără lucruri pentru copil – jucării, un căruț, un set cu pătuț și dulăpior – lucruri pe care Todd trebuie să le depoziteze în subsolul igrasios al clădirii lui de birouri, fiindcă nu au unde să le pună altundeva. Un motiv în plus, susține Natasha, ca să-și găsească o locuință împreună.

În a treia săptămână din septembrie, Todd semnează un contract de închiriere pentru un apartament cu două dormitoare în zona River North. Natashei îi place, fiindcă e recent renovat, cu jacuzzi și bucătăria îmbrăcată în granit și lemn de tek. E încântată și că se pot muta în el pe 1 octombrie, adică în foarte scurt timp.

După semnarea contractului, care are loc într-o zi de lucru înainte de amiază, Natasha declară că se impune o partidă de sex pentru celebrarea momentului, așa că iau obișnuita lor cameră la

Crowne Plaza, iar Todd face tot posibilul să fie la înălțime, în ciuda veștilor pe care le primise ceva mai devreme de la Cliff, despre infiltrațiile din subsolul clădirii de apartamente de pe Jefferson Park. Știa despre situație, dar Cliff i-a spus că e mai rău decât crezuseră și că ploaia de ieri fusese un semnal de avertizare. Imediat ce poate pleca, se duce la clădire ca să vadă el însuși infiltrația de pe peretele vestic (unde are de gând să amplaseze spălătoria), care nu va face decât să se agraveze. Asta înseamnă o știrbire considerabilă a marjei lui de profit și, după contractul semnat dimineață, nu are darul să-l lase într-o stare de spirit pozitivă. E o prostie să plătească două locuințe în același oraș, dar ce alte opțiuni are? La urma urmei, Natasha îl are la mână, iar situația cu Jodi încă nu e rezolvată. Deși Natasha insistă că soția lui știe adevărul, el nu e tocmai sigur că așa stau lucrurile. Se gândise să aibă o discuție cu Jodi, dar când își imaginează conversația, ajunge la un punct mort, dat fiind că el însuși nu a luat o decizie fermă cu privire la viitor și că despărțirea de ea nu e în niciun caz un element clar în agenda lui. Natasha n-are decât să-l preseze și să-l bată la cap, dar el va ajunge singur la propria concluzie, la timpul potrivit.

Un alt lucru care-i pune răbdarea la încercare e gelozia Natashei. Insistă ca el s-o părăsească pe Jodi și să se mute la hotel. Nu e drept, susține ea, ca Todd să se ducă acasă la Jodi în fiecare seară în vreme ce ea îi crește copilul în pântec. Mai rău, a căpătat o curiozitate bolnăvicioasă în privința vieții lui cu Jodi. Vrea să știe despre ce vorbesc, ce mănâncă la cină, în ce se îmbracă la culcare. Todd îi spune că el și Jodi sunt prieteni, că n-au mai făcut dragoste de ani buni. Odată i-a zis chiar că Jodi le dorește numai bine, dar nimic nu pare s-o potolească. Ce bine ar fi dacă s-ar controla puțin și s-ar liniști. El și Jodi sunt împreună de mult timp. Natasha e tânără, nu înțelege greutatea anilor. E nerăbdătoare și îi lipsește

perspectiva, se înfierbântă repede, tinde să fie încăpățânată și voluntară, ca tatăl ei.

E totodată o mamă înnăscută, genul mămos care vrea o familie mare, iar lui îi place asta, aproape că se poate imagina în rolul de patriarh, părintele binevoitor al unui șir de fete și băieți mari și mici. Îi vede aliniați ca la o fotografie de familie, curați și aranjați, tăcuți și cuminiți. Mai presus de orice, copiii trebuie să știe să se poarte; nu poți să-i lași de capul lor, să te conducă ei pe tine. Când băieții lui vor fi suficient de mari, îi va învăța trucurile meseriei, le va arăta orașul, le va explica modul în care s-au dezvoltat cartierele în timp, cum s-a schimbat valoarea proprietăților, cum să recunoască o afacere bună – toate cunoștințele lui fiind transmise mai departe, fără nimic irosit. E o viață diferită de cea pe care o duce acum și în multe privințe îl atrage, dar deocamdată e doar o idee, o proiecție, o posibilitate. Natasha trebuie să aibă răbdare și să ia lucrurile așa cum vin, fiindcă nimic nu-i bătut în cuie. Nimic nu e hotărât. El nu va face niciun pas înainte ca un drum clar să se deschidă în fața lui. Nu va renunța orbește la căminul pe care și l-a clădit cu Jodi și la tot ce au împărțit ei în toți anii ăștia. Jodi e piatra lui de temelie, lumea lui, pământul făgăduinței. Când intrase în viața lui – când apăruse arătând jalnic în rafalele de ploaie într-o intersecție blocată, când îl ajutase să finalizeze conacul Bucktown, când decisese să creadă în el și venise a doua zi să-i dea o mână de ajutor la zugrăveală, urcată pe scară cu o grație supremă, pe atunci el nu-și dorea decât să fie în ea – în pielea ei imaculată, în trupul ei suplu, în inima ei deschisă. Și apoi, pe măsură ce lucrurile au evoluat, iar comuniunea dintre ei s-a adâncit, ceva în el s-a schimbat, pământul s-a solidificat sub picioarele lui, iar el și-a pierdut sentimentul acela că nu poate face niciun pas corect și că orice mișcare a lui se va dovedi greșită.

În casa în care a copilărit nu existase niciodată o senzație de echilibru; totdeauna era o problemă de alianțe incerte: mama lui

care îl proteja de tată, tatăl lui montându-l împotriva mamei, propria lui confuzie și loialitățile mereu în schimbare. Petrecuse mult timp împreună cu familia Kovacs, mâncând de seară alături de Dean și ai lui și uneori rămânând să doarmă acolo, părându-i-se ciudat și impresionant că domnul Kovacs era de fiecare dată prezent la masă, că își lauda soția pentru felul cum gătise și că rareori îl vedeai cu un pahar de băutură în mână. Doamna Kovacs îl invita pe Todd să li se alăture de Ziua Recunoștinței, iar într-un an îl rugase să vină cu ei în vacanța de vară – ca să-i țină companie lui Dean, adăugase ea. Fusesse amabilă și diplomată, lăsând impresia că el le făcea lor o favoare, nu invers.

Când îi întâlnise, părinții lui Jodi îi amintiseră de doamna și domnul Kovacs. Aveau același aer lejer al unor firi plăcute și cordiale, iar casa lor îi dădea același sentiment de confort stabil de clasă mijlocie, iar când se așezase împreună cu ei la o friptură și un pahar cu suc de mere, avusese o pregnantă senzație de déjà vu. Fusesse impresionat de relația deschisă și fluidă dintre Jodi și mama ei, evidentă când aduseseră mâncarea la masă, și de camaraderia dintre ea și tatăl ei, care o tachina cu privire la progresele rapide în pregătirea profesională, numind-o Frau Doktor Jodi, motiv pentru care ea căpătase o delicioasă roșeață în obraji. Se simțise un intrus venit dintr-o clasă socială inferioară, prietenul care renunțase la școală și preferase viața riscantă, poate chiar fără sorți de izbândă, a unui întreprinzător la început de drum incert. Era sărac, neîncercat în ale vieții și nu reușise să demonstreze nimic, așa că se înțelegea de la sine că nu va întruni aprobarea părinților lui Jodi.

Dar domnul Brett – un bărbat solid, cu ochelari cu rame negre, un om care nu zâmbea nici măcar atunci când făcea o glumă și care, după spusele fiicei lui, fusesse un ferm adept al disciplinei în relația cu copiii – se dovedise afabil și atent, iar doamna Brett se

arătase, de asemenea, foarte drăguță, o femeie frumoasă, cu un aer rafinat, care îl întâmpinase pe Todd cu o căldură evident afișată.

Când toată lumea se așezase la masă, cu șervetele pe genunchi, Jodi spusese:

– Todd restaurează un vechi conac în Bucktown. Proprietarul anterior l-a transformat în pensiune și l-a lăsat într-o stare jalnică. Todd face un mare serviciu municipalității, numai că autoritățile habar n-au.

– Într-adevăr, Todd? întrebasese doamna Brett.

– Pare un proiect dificil, constatase domnul Brett.

– Și face toată munca el singur, precizase Jodi. Cunoaște toate procedurile tehnice și chiar se pricepe.

– Și ce program ai? se interesase tatăl ei.

– Păi, cred că lucrez cât de repede pot.

– Se descurcă de minune și la partea economică, adăugase Jodi.

Ei bine, n-o mințise chiar, însă nici nu-i spusese adevărul – faptul că conacul Bucktown era la fel de solid ca niște nisipuri mișcătoare, că mlaștina datoriilor era cât pe ce să-l înghită, că va ajunge să lucreze în construcții, lucru pe care-l făcuse verile în timpul liceului și din nou timp de câțiva ani după ce terminase școala – și că în acel moment critic, momentul în care ar fi trebuit să ezite abia perceptibil în fața părinților ei, în acel moment încrederea îl părăsise complet.

– E nevoie de curaj ca să te implici în așa ceva, spusese domnul Brett. Dar acum e timpul s-o faci, cât ești tânăr încă și ai energia necesară.

– Tu ai cumpărat farmacia în tinerețe, remarcase Jodi privind spre tatăl ei.

– Eu și mama ta aveam cam aceeași vârstă pe care o aveți voi acum.

– Cel mai rău lucru este să-ți lași visurile să piară fără să lupți pentru ele, intervenise doamna Brett.

– Mama a vrut să fie cântăreață, îi explicase Jodi. Are o voce minunată.

– Aveam odinioară!

Domnul Brett se întorsese spre el.

– Să ai propria afacere, asta e soluția. Nu contează ce faci, atât timp cât ești propriul tău stăpân.

– Unii oameni sunt mai interesați de securitate, spusese Todd, îndoindu-se într-un fel de această aprobare unanimă.

– Va veni și asta cu timpul, îl asigurase tatăl lui Jodi.

– Trebuie să începi de undeva, adăugase mama ei.

– Și ce fel de casă e? se interesase domnul Brett.

Todd răspunsese că fusese construită în 1880, dar că, spre deosebire de multe dintre clădirile ridicate în Chicago în acea perioadă, aparținea mai degrabă stilului gotic revivalist, decât celui victorian, și că era de fapt un fel de monstruozitate.

– Seamănă cu o casă bântuită tipică. Și a ajuns o ruină. Chiar și terenul e compromis, plin de bălării și moloz. Trebuie să închiriez un tractor ca să ar pământul.

– Va trebui să plantezi semințele de iarbă cât mai curând, îi recomandase domnul Brett. Să le dai o șansă să prindă rădăcini înainte să vină vremea rece. Sau gazonul, dacă așa preferi, dar semințele dau rezultate mai bune pe termen lung și sunt mai ieftine.

– Crede-l pe cuvânt, intervenise Jodi. Tata știe multe despre iarbă.

– Am remarcat peluza când am venit.

– Peluza aceea e bucuria și mândria lui, îi explicase doamna Brett.

– Să nu lași iarba să te intimideze, spusese apoi tatăl. Să plantezi și să întreții iarba e doar o simplă chestiune de chimie.

Puțin mai târziu, când se plimbau amândoi pe afară, Todd îi mărturisise lui Jodi:

— Îmi plac părinții tăi. Sunt foarte drăguți.

Era spre sfârșitul verii, acea perioadă a anului în care florile luxuriante încep să se treacă, iar asfințitul se așterne cu o lentă și arhaică maiestruozitate. Lumina înserării șovăia spre apus în vreme ce ei rătăceau pe străzile liniștite, pe lângă liceul lui Jodi, pe lângă biserica metodistă la care mersese în copilărie cu familia și pe lângă casele prietenilor care, la fel ca ea, crescuseră și se mutaseră din zonă. Jodi era deja o prezență solidă în viața lui, dar încă persista o aură de mister în jurul ei, o strălucire ale cărei origini îi era greu să se discearnă. Un singur lucru știa, că nu întâlnise niciodată o fată pe care să-și fi dorit atât de mult s-o impresioneze. Năzuia să se ridice la înălțimea încrederii pe care o avea ea în el, să fie omul pe care și-l dorea ea și pe care-l merita. Mergând alături de ea în lumina radiantă a crepusculului, pe străduțele nefiresc de pustii ale orașelului de provincie, mângâiați de adierile înmiresmate ale aerului ce părea el însuși o baie liniștitoare, simțea că viața lui stătea în sfârșit să înceapă, că Jodi era zeița pe care avea s-o venereze și talismanul care urma să așeze toate lucrurile pe făgașul lor.

Când se întorseseră din plimbare, cerul se întunecase, iar luminile se aprinseseră pe străzi. Plănuiseră să rămână la ai ei peste noapte și să plece spre casă a doua zi, după prânz. Știa că vizita lor trebuia să fie una castă, fiindcă Jodi îl avertizase că părinții ei erau de modă veche și, într-adevăr, domnul Brett avusese grijă să-l conducă în camera care fusese odinioară a lui Ryan, în vreme ce Jodi, din câte înțelesese el, avea să-și petreacă noaptea în dormitorul ei, din capătul holului. Lui situația i se păruse înduioșătoare, chiar vrednică de laudă — acel impuls al părinților ei de a-și proteja fiica după toate posibilitățile lor, cel puțin cât timp se afla sub acoperișul lor. La fel ca majoritatea părinților, fără îndoială că și ei își vedeau

fata ca fiind încă un copil și la un anumit nivel trebuie să-l fi perceput pe el ca pe un străin periculos, care-și făcuse loc în nucleul familiei. El însă fusese bucuros să ia ospitalitatea lor drept ceea ce era și să nu se intereseze de ceea ce ar fi putut mocni sub temelia tribală. Știa, de pildă, că exista un fel de problemă între Jodi și frații ei – că nu vorbea cu cel mare și că-și făcea griji în legătură cu cel mic, care se dovedise a fi oaia neagră a familiei – dar băieții nu figuraseră în conversația generală și nu existau semne de tensiune între părinți.

Câteva luni mai târziu, în splendoarea zilelor de toamnă, când copacii erau învăpăiați în culori vii, iar lumina piezișă arunca o scânteiere aurie asupra orașului – lui întotdeauna toamna i se pare că ar trebui să răsunе chemări de trâmbițe și surle – după ce vânduse conacul Bucktown și își consolidase viitorul, în mintea lui cel puțin, găsisе împreună cu Jodi un mic apartament în zona Loop și își uniseră astfel bunurile și viețile.

Voia să se însoare cu ea, intenționa să se însoare cu ea și căuta modalități în care să-i ceară mâna, așa încât să-i anihileze orice opoziție. Era perfect să fie împreună, spunea ea, de ce să strice lucrurile? Dar lui i se părea că ar putea s-o convingă, se flata că ar putea trece de garda ei ținută sus. Îl atrăgea ideea unui angajament, a unei fortărețe comune, ca un legământ care să le garanteze viitorul. Dacă nu-ți asiguri cetatea de la bun început, cum ai putea spera să reziste când vor veni furtunile? Voia să-și dăruiască reciproc iubirea, s-o consacre unui scop mai mare decât ei doi.

În final decisese că cea mai bună tactică era să i-o declare în mod direct, cu speranța că ea ar putea accepta cuprinsă de spiritul spontaneității, și încercase de multe ori s-o facă, dar ea nu-l luase niciodată în serios. El îi spunea: „Hai să ne căsătorim“, iar ea replica: „N-am putea să ne oprim mai întâi la supermarket?“

Atitudinea ei îl irita puțin, însă era ceva de admirat în fermitatea pe care o dovedea. Oricum, băieții nu renunță niciodată la visul nunții. Să știe că are făgăduința ei – s-o audă spunând cuvintele, rostind legământul – ar fi însemnat mult pentru el, dar dragostea și devotamentul ei nu le-ar fi pus niciodată la îndoială. Ea era a lui; își aparțineau unul altuia. Și erau fericiți. Ea avea grijă de el în moduri surprinzătoare, făcând o artă din detaliile gospodăriei, ușurând povara vieții de zi cu zi, iar asta era ceva nou pentru el, această gratificare domestică – faptul că o găsea acolo, pentru el, când venea acasă, că era atât de drăguță, că mâncarea era delicioasă, că avea hainele spălate și călcate mereu, că ea voia să facă toate astea pentru el. I se părea totul atât de fragil, de superb, încât se temea că nu poate dura, dar cuplul pe care îl formau avea o surprinzătoare stabilitate intrinsecă. Cu Jodi, relația nu avusese niciodată la bază sexul – sau nu în principal sexul. Sau hai să zicem că era ceva ce depășea cu mult sexul. Jodi avea valori fundamentale ferme, știa bine ce vrea. Alături de Jodi te puteai relaxa. Nu existau agende ascunse, nimic care să te șocheze când te aștepti mai puțin. Și totuși, era în persoana ei ceva mult mai mult decât asta. Erau profunzimi pe care el nu le putea sonda, focuri care nu îl încălzeau, locuri la care el nu putea ajunge. Jodi avea substanță. Era tot ce-și putea dori un bărbat și mai mult decât atât.

EA

– Doamna Gilbert?

– Da.

– Sunt Natasha Kovacs.

Urmează o pauză, timp în care Jodi se gândește să închidă telefonul. Nu va avea nimic de câștigat din discuția asta.

– Vă rog să nu închideți, doamnă Gilbert.

Oare ce-ar putea să vrea? se întreabă Jodi.

– Nu sunt așa cum mă credeți dumneavoastră, continuă Natasha. Vă rog să mă credeți, mă simt îngrozitor după tot ce s-a întâmplat. Și eu, și Todd. Cred că într-un fel vă sun ca să vă spun că îmi pare rău. Că amândurora ne pare rău.

Cum e posibil ca viața ei să fi ajuns la un moment culminant atât de implauzibil, când ea a făcut tot ce i-a stat în puteri, atâția ani, ca lucrurile să meargă bine, s-a străduit să fie utilă și înțelegătoare, o bună soție și prietenă, chiar și în circumstanțe adverse? Todd nu e un bărbat alături de care să fie ușor să trăiești, și totuși

ea a făcut ca totul să fie un succes, a ținut lucrurile laolaltă, a creat și a menținut o existență agreabilă și liniștită pentru amândoi.

– Voiam să vă spun că apreciez tot ce ați făcut pentru noi, pentru mine și tatăl meu, când a murit mama, spune Natasha. Vă rog să mă credeți că nu am uitat. Cadourile de aniversare. Zilele în care ați mers cu mine la cumpărături pentru haine de școală. V-ați dat toată silința, doamnă Gilbert. Ați fost singura care a umplut golul rămas și asta a însemnat mult. Întotdeauna mă gândesc la dumneavoastră cu drag și niciodată n-am vrut să...

Nu poate permite ca pălăvrăgeala asta să continue. Ce-o fi în mintea fetei ăsteia?

– Natasha, o întrerupe ea. Îți dai seama, cred, că situația asta o să se termine urât pentru tine. Și nu mă mai privi ca pe un mentor. Nu-ți mai vreau binele și nu mai avem nimic de discutat.

Și totuși, Natasha continuă.

– Pot să înțeleg de ce vă simțiți așa. Poate chiar mă urâți, și nu v-aș învinovăți dacă așa ar fi. Dar trebuie să recunoașteți că am încercat. Nu mi-a fost ușor să vă sun, doamnă Gilbert. Nici nu știam măcar dacă veți vrea să vorbiți cu mine, în ciuda spuselor lui Todd. Mi-a zis că sunteți fericită pentru noi, dar poate că asta e doar ceea ce-și dorește și-și închipuie el. Ați trăit împreună mult timp. Știu că vă va lipsi. Cel puțin până când vă veți obișnui cu situația. V-a spus, nu-i așa, că am închiriat împreună un apartament în River North?

Se oprește, îi așteaptă reacția. Jodi răspunde cu tăcere.

– Îmi pare rău dacă vestea vă șochează, doamnă Gilbert. Trebuie să avem un cămin pentru copil. E un apartament frumos. Poate veți veni să ne vizitați după ce ne vom muta. Ne-ar face mare plăcere. Într-un fel, veți fi ca o mătușică.

Până acum Jodi s-a tot plimbat prin încăpere, schițând un soi de opt strâmb – în sens orar în jurul canapelei și al scaunelor din

fața șemineului, pe lângă peretele cu ferestre, în sens invers orar pe după masă și înapoi. Acum se oprește. Tod e cel vinovat aici. Todd a expus-o la așa ceva. Să-i fie rușine că a pus ochii pe copila asta, care e atât de naivă și de înciudată, atât de teribil de nesigură. Todd e un tip insensibil, dar cum poate abuza de fata asta cu atâta meschinărie... fiica celui mai bun prieten al lui?! Biata de ea, habar n-are cine e Todd cu adevărat și cum operează el.

– Natasha, spune ea, înțeleg că ești îndrăgostită până peste urechi și că nu știi cum să procedezi. Cât ai, douăzeci, douăzeci și unu de ani? Tatăl tău mi-a zis că ești încă la școală. Și că ești foarte inteligentă, dar eu trebuie să-ți spun că n-am aceeași impresie, ținând seama de alegerile pe care le faci. Ținând cont de direcția pe care pari s-o fi adoptat în viața ta. Oricum, ideea e că nimic din toate astea nu mă privește pe mine și nu-mi plăci, nu-mi pasă de tine suficient cât să te ajut, sunt ocupată și acum trebuie să plec, și te sfătuiesc să nu-mi mai telefonezi niciodată.

Sunt momente, iar asta e unul dintre ele, în care se gândește că a greșit refuzând să se mărite cu Todd. Uneori îi e greu să-și aducă aminte de ce s-a opus atât de vehement căsătoriei. A fost mai mult o reacție, decât o decizie. Aversiune, dezgust, ceva la nivel visceral. El a vrut să se însoare cu ea și chiar i-a cerut mâna. A făcut-o de mai multe ori, dar momentul pe care și-l amintește cel mai bine, momentul care a avut ceva special a fost într-o zi din august, o zi cu arșiță și un soare strălucitor.

Stăteau amândoi până la brâu în apa lacului și priveau o iolă plutind în zare. Se uitau la ea de mult, absorbiți de felul în care se micșora treptat în zare, ajungând doar cât un punct, mică și informă, profilată pe linia orizontului.

- Nici n-ai zice că e o barcă, spusese Todd. Ar putea fi orice.
- E atât de mică! Poate că e doar un grăunte de sare.
- Un grăunte de sare. Cam atât de mare e.

- Cumpănită la marginea lumii.
- Vezi, aproape că vibrează.
- Tremură. De parcă ar pulsa.
- Gata să se dematerializeze.
- Să dispară în eternitate.
- O să fie spectaculos.
- Ca și când ai privi imposibilul.
- Ca și când ai fi martor la mersul universului.

Ținându-se unul de celălalt, îmbătați de anticipare și de efortul de a privi în distanță, făceau tot posibilul să nu clipească, de teamă că vor rata acea fracțiune de secundă în care legile fizicii ar sincopa și s-ar produce imposibilul – o iolă dispărând chiar în fața lor. Uzi, tineri, îndrăgostiți, protejați de cerul arcuit deasupra lor, absorbeau întreaga experiență ca pe *ceva*, ca pe o exaltare, un moment de izbândă și împlinire, o celebrare. Și când miracolul se petrecuse, când iola dispăruse și nu existase nicio pauză, nicio clipă între secunda în care el o văzuse și ea o văzuse, când strigaseră amândoi la unison, într-o izbucnire spontană, atunci el spusese: „Hai să ne căsătorim“. Un gând exuberant, pentru un moment exuberant. Un moment pe care acum ar vrea să-l retrăiască și să-l reconsidere.

EL

În dimineața de 1 octombrie, Todd se trezește devreme. Stă întins pe spate ținându-și penisul în mână, încercând să nu piardă firavele reminiscențe ale unui vis erotic. Când visul e irevocabil pierdut, se întoarce pe o parte și privește spre întinderea de pat care îl desparte de Jodi. Stă cu spatele la el, cu genunchii îndoiți. Prinzând-o cu un braț pe după talie, își lipește trupul de al ei. Ea scoate un mic sunet jos, din gât, dar respirația ritmică nu i se schimbă. Umplându-se de mirosul ei, un amestec de păr proaspăt spălat și piele caldă, închide ochii și se cufundă într-o toropeală somnolentă. Abia când se trezește a doua oară își amintește de problema pe care o are și care îi năvălește în gânduri ca un bubuit de tunet.

Ziua în care se mută.

Vede cuvintele scrise parcă în litere de tipar pe o bandă care clipește, ca un banner pe cerul albastru, ca desenate cu un băț în nisipul ud. N-a existat niciun moment în care să fi luat el decizia asta și nici chiar acum n-ar putea spune că s-a hotărât. Dar simte

un impuls să meargă înainte, un imbold să încerce, să iasă din zona lui de confort, să se scuture puțin. E ca și când și-ar smulge rădăcinile și s-ar muta într-o altă țară, sentimentul că oamenii care fac asta au un apetit pentru ce-i exotic, o pornire de a se crea pe ei înșiși din nou. Știe că agitația asta a lui e în parte biologică, dar îi place povestea înnoirii. Știe și că ceea ce e pe punctul să facă îl va transforma într-un clișeu pe două picioare, însă instinctul de-a se ierta e puternic.

Natasha a insistat ca el să-și ia liber de la lucru azi, iar Todd a acceptat să ajungă la ea pe la ora zece, cam în același timp cu angajații firmei de mutări. Vesela și mobilierul ei de doi bani le vor oferi măcar un început. Un singur lucru nu are el de gând să facă – să se certe cu Jodi pentru bunurile din casă. Orice s-ar întâmpla, el n-o să transforme situația asta într-o ciorovăială meschină. Despărțirea o să-l coste, asta știe, dar teama pentru viitorul lui financiar este încă neclară, un spectru fără formă și contur. A evitat să-i confere substanță așa cum a evitat multe alte lucruri. Să-și sune avocatul, de exemplu. Să-i spună lui Jodi că pleacă de acasă.

☉ să fie dificil, își dă seama de asta. Într-o asemenea privință nu e deloc o idee bună să aștepti până în ultimul moment. Când vine vorba despre schimbări, femeile țin mult la sincronizare. Dar, cine știe, poate că Jodi se va arăta înțelegătoare. E o fire blajină, nu posesivă și nici teritorială, și obișnuiește să ia lucrurile așa cum vin. E greu de asimilat faptul că toate astea se întâmplă, că diseară n-o să mai vină acasă, că niciodată n-o să mai doarmă lângă ea în camera asta familiară, că viața lor împreună, pe care el o privise întotdeauna ca pe un peisaj cu dealuri unduioase, era de fapt un tren pe șine, îndreptându-se spre o destinație finală. Încearcă să vadă cu ochii minții apartamentul închiriat în River North și nu reușește. A stat acolo cincisprezece minute cel mult, iar timp de zece minute din astea cincisprezece a discutat detaliile cu proprietarul.

Când Jodi își face apariția, el stă la masă răsfoind ziarul de dimineață și bând a treia ceașcă de cafea.

– Încă mai ești aici, constată ea.

O explicație e necesară, dar cu toate că s-a tot gândit la asta timp de aproape o oră, tot nu știe ce ar trebui să spună.

– Ieși tu cu câinele? o întreabă.

– Da, de ce?

Jodi ține lesa într-o mână și cheile în cealaltă.

– Vin cu tine.

Ea se încruntă.

– Ce s-a întâmplat?

– Nimic. Doar că... Trebuie să vorbesc cu tine.

– Spune-mi.

– Așteaptă să ieșim.

În lift, stau toți trei cu fața înainte: el, Jodi și câinele. Cineva ar trebui să aștepte jos, în hol, cu un aparat foto, gata să-i pozeze când se deschid ușile. E un moment care merită immortalizat, familia chiar înainte să se destrame, plăci tectonice odinioară aliniate depărtându-se acum una de cealaltă. Totul e altfel. Fără cale de întoarcere. Cel mai rău ar putea fi pentru câine, care nu va înțelege ce s-a întâmplat și va dormi cu un ochi deschis, așteptându-l să vină acasă din clipă-n clipă. În vreme ce se îndreaptă spre apă, lacrimile îi curg pe obraji. Jodi nu comentează. Poate că n-a observat. N-a spus nimic de când au ieșit din casă, clipă în care a remarcat că e o zi frumoasă și și-a pus ochelarii de soare. Trebuie să știe ce urmează, mai ales dacă a vorbit cu Dean, așa cum susține Natasha. Tăcerea ei i se pare densă și intenționată, o baricadă.

Traversează aleea pentru bicicliști spre spațiul verde de lângă lac și dau drumul câinelui din lesă. Promenada de pe mal e aglomerată pentru o zi de lucru. Oamenii se bucură de soarele de toamnă, făcându-și provizii pentru iarna care se apropie. Ea stă cu

spatele spre apă, încadrată de fundalul luminos format de cer și lac. El se vede în lentilele ochelarilor ei de soare, cu umerii aduși, cu două fire umede strălucindu-i pe obraji. Ochii ei nu se văd, însă el simte că starea de spirit i s-a schimbat, că într-un fel știe și înțelege.

– Îmi pare rău, spune Todd.

O trage spre el și hohotește cu fața în părul ei. Ea nu se opune și se lasă moale în brațele lui. Împărtășesc un moment de durere distrugătoare, strânși afectuos unul lângă celălalt, piept la piept, inimă la inimă, împreună ca o singură ființă în lumina dimineții. Abia când se despart, iar ea își schimbă poziția, întorcându-se pe sfert și scoțându-și ochelarii, abia atunci își conștientizează el greșeala. Ea îl privește cu ochi uscați, încruntată, cu sprâncenele strânse una în alta, cu ochii plini de suspiciune.

– Ce e? îl întreabă. Ce-ai vrut să-mi spui?

Acum îi pare rău că s-a băgat în așa ceva. Ar fi fost mai bine să-i lase un bilet, ceva scurt și vag, ca s-o familiarizeze delicat cu noua situație. De ce să aibă o confruntare când fără ea ar fi mai plăcut pentru amândoi? Discuția față-n față este prea dură, la fel ca drumul fără întoarcere pe care îl deschide. Nu e nevoie să ridice un zid din vorbe! Cuvintele sunt ca niște instrumente, ușor de transformat în arme, creând un final acolo unde nu-i nevoie de unul. Viața nu înseamnă cuvinte. Prin natura lor, oamenii sunt cu picioarele în două luntri, purtați încolo și-ncoace de vânturi capricioase și schimbătoare.

– Credeam că știi, îi spune el. Credeam că ai vorbit cu Dean.

Expresia ei nu se schimbă. Îl ținutuește cu ochi mijiți și duri. El simte cum se chircește, ofilindu-se din interior.

– Nu, reia el. Nu-mi îngreuna situația. N-am planificat eu lucrurile în felul ăsta. Așa au căzut zarurile. Nu putem decide tot ce ni se întâmplă. Tu *știi* asta!

Se simte ca un ticălos. Ea n-a scos nicio vorbă, dar pe el l-a montat. Se întoarce cu spatele și se uită spre pajiște, unde doi bărbați se joacă aruncându-și unul altuia un disc.

– La ce te referi, mai exact? întreabă Jodi.

– Uite ce e. Îmi pare rău. N-o să vin acasă în seara asta.

– Cum adică n-o să vii acasă? Dar unde o să fii?

– Mă mut. Tu chiar n-ai știut?

– Te muți? Unde te duci?

– Ți-o amintești pe Natasha Kovacs, spune el, și e o afirmație, nu o întrebare. Nu că nu te-aș iubi.

Cearta publică și zgomotoasă care începe îi ia pe amândoi prin surprindere. Vreme de ani și-au ținut în frâu diferendele. Cel mai rău e că disputa se axează pe elemente irelevante. Așa cum știa el că se va întâmpla, Jodi are ce are cu momentul pe care el l-a ales.

– Frumos din partea ta că-mi spui. Mă bucur mult că n-ai așteptat mai mult. N-aș fi vrut să fiu ultima care te felicită.

Îi displace când e sarcastică.

– Ai dreptate, răspunde el. Am dat-o-n bară. Sunt vinovat. Am stricat totul.

– Ei bine, pierderea-i a ta. Aș fi putut să-ți organizez o petrecere. Să-ți cumpăr un ceas de aur.

– Îmi pare rău că nu ți-am spus mai din timp.

– De ce? De ce nu mi-ai spus mai din timp?

– Fiindcă nici eu însumi n-am știut ce-o să fac.

– Știai că te-aș fi dat afară, de asta nu mi-ai spus.

– Nu-i adevărat.

– Chiar te-aș fi dat afară.

– Da, dar eu nu la asta m-am gândit.

– Dar la ce te-ai gândit, Todd? Spune-mi și mie. Ce-a fost în mintea ta? De ce ai așteptat până în ultima clipă, la ieșirea pe ușă, ca să-mi comunici vestea?

– Ți-am zis! Nu știam ce vreau. E complicat. Situația e complicată.

– Ai semnat un contract de închiriere pentru un apartament acum o săptămână. Ai semnat un contract! Cât de complicat e lucrul ăsta?

– Deci ai știut. Ai știut tot timpul.

– Nu mi-a venit să cred. N-am crezut că vei merge până la capăt.

Amândoi țină, aruncând cuvinte peste întinderea anilor. O parte din el vrea să se oprească, să-i spună că totul e o uriașă greșală, că nu știe ce-a fost în mintea lui. Înțelege că la asta se gândește și ea – asta i-ar plăcea și poate că pe jumătate la asta se așteaptă – ca toată nebunia asta urâtă să se încheie ca o furtună într-un pahar cu apă, cu o paradă de iertare și mai târziu cu o seară în oraș, cu șampanie și o plimbare pe malul râului la lumina lunii. Este o imagine plăcută, și aproape că o poate vedea aieva.

Fără niciun avertisment, ea scoate un urlet și se repede asupra lui cu pumnii încheștați. El e de două ori cât ea și îi prinde încheieturile fără efort. Ea ridică un genunchi, dar el o ține la o lungime de braț. Până la urmă ea obosește, iar el îi dă drumul. Părul îi e ciufulit, fața îi e distorsionată și găfâie. Lumea se uită la ei. Todd privește în jur după Freud și îl zărește într-un tufăriș nu departe, săpând o groapă așa cum fac câinii – cu fundul în sus, dând din coadă și scormonind cu labele.

– Bine, spune ea. Du-te și ia-ți lucrurile. Ai zece minute. Nu vreau să te mai văd când ajung acasă.

EA

Pe măsură ce emisfera nordică se depărtează de soare, nopțile tot mai lungi și zilele care dispar i se par o pedeapsă special concepută pentru ea. Vânturile aspre biciuiesc ploaia și ceața, şuieră printre copaci și zgâlțâie ferestrele. Frunzele săptămâna trecută verzi au acum culoarea excrementelor și se adună grămezi pe asfalt. Pentru Jodi, nesăbuita rapiditate a acestor schimbări meteorologice contrastează batjocoritor cu zguduitoră curgere a timpului, fiecă zi fiind o altă greutate pe care o trage după ea.

Dimineața, când deschide ochii, cu obrazul în pernă și răsuflarea ieșind în valuri line, primul lucru pe care îl vede este scaunul prea umflat din colț, cu șezutul lui mare și brațele joase, cu husa din bumbac mătăsos și model cu vițe închise și deschise la culoare. Urmărește desenul înfrunzit cu o privire de copil, cu mintea suspendată într-o plăcută meditație, până în clipa în care acceptă că să se ridice din pat și să-și înceapă ziua e lucrul brutal și fără rost pe care trebuie să-l facă.

Ciudat este faptul că nu atât absența lui fizică e cea care îi provoacă durere. Deseori se întâmplase ca el să vină acasă abia după ce adormea ea și în mod normal dimineața pleca înainte să se trezească ea. Ceea ce o supăra cel mai tare e lovitura dată rutinei ei. Îi lipsesc orele pe care le petrecea cufundată în cărțile de bucate, compunând un meniu, cumpărând ingredientele, dând o tușă originală felurilor lui preferate. Și apoi mai e povara acelor activități care întotdeauna căzuseră în sarcina lui – să plimbe câinele după cină, să ducă mașina ei la service. Chiar și răsturnatul gunoiului pe tobogan îi pare un lucru trist și apăsător pe care n-ar trebui să fie obligată să-l facă. Ziarul îi creează o altă problemă. Odată ce a renunțat la obiceiul de a-l reîmpături cu grijă și a i-l lăsa lui Todd pe măsuta de cafea, constată că absența lui o surprinde câteodată. Uneori se duce în garderoba lui și-i rearanjează jachetele. Într-o zi i-a scos toate tricourile din sertare, le-a scuturat, le-a împăturit din nou și le-a așezat la loc.

Rutina zilnică distrusă o deconcertează, dar mai rău e faptul că multe dintre lucrurile care o încântau înainte nu-i mai oferă acum nicio bucurie. Să iasă din casă dimineața și să ia pulsul zilei. Să mângâie urechile catifelate ale câinelui. Să-și pună pe ea o bluză italiană din bumbac fin și să-i încheie nasturii mici, sidefii. Acum nu-i mai place nimic din toate astea, și când îi face cu mâna portarului în drum spre ieșire, nu poate decât să-și imagineze compătimirea și curiozitate cu care el o privește. Fără îndoială, e subiectul de bârfe și supoziții al locatarilor din clădire. Vecinii, constată ea, o tratează altfel acum – fie și doar prin intonația vocii când o salută sau prin modul cum zăbovesc o clipă prea mult cu privirea pe chipul ei.

N-o ajută nici faptul că Dean tot lasă tirade pe robotul ei telefonic, adăugând tristețea *lui* peste a ei. Știe că, la fel ca ea, Dean a fost destabilizat – a primit o lovitură din aceea care vine din

lateral și te ia mereu pe nepregătite – și poate că îi face bine să-și descarce inima și să peroreze, dar durerea lui nu e problema ei. Sigur, dată fiind profesia pe care o are, oamenii fac asta în fața ei tot timpul, de parcă ar crede că e programată să le rezolve necazurile.

Cele mai bune momente ale zilei sunt cele petrecute împreună cu clienții. Îi place provocarea pe care o reprezintă camera de consultații, complexitățile pe care fiecare client i le pune în față – probleme ale vieții, garda coborâtă, deprinderea de a avea încredere, valurile mai mici sau mai mari ale rezistenței. Unii sunt mai rigizi decât alții, dar în general oamenii care catadicsesc să apeleze la ea sunt motivați să se schimbe, sunt pradă unei suferințe emoționale suficient de severe ca să merite efortul. Clienții scot la iveală ce-i mai bun în ea. Se place pe sine însăși mai mult când e cu ei, mai ales acum, când lumea i s-a zdruncinat și optimismul îi e din ce în ce mai firav. Cu clienții poate fi răbdătoare, înțelegătoare, receptivă, iar ei o răsplătesc cu progresele lor, cu salturile lor mereu înainte, cu treptata lor deschidere spre lumină. Acum câteva zile, Jane Doe i-a povestit despre soțul ei. „Când el îmi spune ce să fac, mă simt în siguranță. Îmi place protecția pe care mi-o oferă supunerea.“ Uimitor. E prima dată când Jane își asumă propria situația, când recunoaște deschis că, în căsnicie, nu e atât o victimă cât mai degrabă un participant – un pas curajos pe calea realizării de sine. Spusele ei i-au oferit totodată un indiciu privind motivele pentru care Jane nu renunță – nu că Jodi ar găsi asta surprinzător. Există multe motive pentru care o femeie rămâne alături de un bărbat, chiar și atunci când a abandonat orice idee de a-l schimba și când știe fără dubii cum va fi restul vieții ei împreună cu el. Mama ei a avut un motiv. Fiecare femeie are un motiv.

A fost o vreme când ea însăși obișnuia să spună despre Todd: „El e una dintre slăbiciunile mele. Am o slăbiciune pentru el.“ Și-a spus asta sieși și a spus-o prietenelor ei ca un fel de justificare. Să te

dai pe spate pentru un bărbat nu mai e la modă în ziua de azi, în mod cert nu e o abordare emancipată a unei relații. Sacrificarea propriilor valori pe altarul iubirii nu mai constituie o ideologie. Toleranța dusă dincolo de o limită nu mai e larg susținută, cu toate că în mod inevitabil, când doi oameni trăiesc zi de zi împreună, când își absorb unul altuia felul de a fi ca o premisă intrinsecă a vieții, vor exista unele sacrificii. La finele unei relații nu vei mai fi aceeași persoană care ai fost când ai început-o. Numai că ea n-a înțeles lucrul ăsta atunci, la început. Când l-a certat, când el s-a scuzat, când au vărsat lacrimi amândoi, când și-au reafirmat iubirea, când au făcut toate astea iar și iar, ea n-a simțit renunțarea de sine din interiorul ei, fiindcă la urma urmei el era Todd și pentru ea era prețios. Chiar și răzvrătirea lui putea fi prețioasă, modul consecvent în care rămânea el însuși. Nu fusese crud în privința asta, niciodată nu fusese rău. N-ai putea spune în niciun caz despre Todd că era lipsit de inimă sau dușmănos. Ba dimpotrivă. Dacă îl supărai, îți mai dădea o a doua șansă, iar dacă îl supărai de o sută de ori, îți dădea o sută de noi șanse. Dar Todd era ferm hotărât să-și trăiască viața, iar ea nu avusese altceva de făcut până la urmă decât să accepte asta, știind totuși că devenise o altă versiune a mamei ei. Deși făcuse alte alegeri, deși trăia alte timpuri, deși fusese avertizată de pregătirea ei în psihologie, care o învățase că tarele trec de la o generație la alta, situația în care ajunsese era exact cea pe care intenționase s-o evite.

Îi e mai bine în zilele în care știe că o așteaptă ceva: cursul de aranjamente florale sau masa în oraș. E greu să fii morocănos într-o încăpere plină de flori proaspăt culese sau în compania unor necunoscuți bine îmbrăcați, în spațiul social festiv al unui restaurant. Face un efort să-și ordoneze întâlnirile la cină, rotindu-și metodic prietenele ca nu cumva s-o sune pe vreuna dintre ele prea des. Când vorbește despre situația ei, o face cu un aer detașat, râzând

uneori și lăudând forța tinereții. Și, constată ea, prietenele ei sunt ușurate că ia totul atât de lejer.

Numai cu Alison coboară garda. Cu ea se întâlnește des, mai des decât obișnuiau înainte – la un prânz înainte de tura de după-amiază a lui Alison sau la cină când termină ea lucrul. Alison e singura dintre prietenele ei care se îndoiește când Jodi își tratează situația cu lejeritate. E totodată singura care își dă seama că îl tot așteaptă pe Todd să se întoarcă acasă.

– Scumpa mea, știu că te doare, dar nu poți să fii naivă. Omul și-a trecut în revistă opțiunile și a hotărât să plece. Ce-ți trebuie ție acum e un avocat specializat în divorțuri. Ai nevoie de un acoperiș asupra capului, ai nevoie să te asiguri că vei primi ceea ce ți se cuvine. După ce l-ai șters la fund timp de douăzeci de ani.

– Nu cred că Todd ar vrea să mă lase fără nimic.

– Un om în situația lui? Eu n-aș conta pe asta. Oricum, e mai bine să te asiguri.

E o mângâiere să știe că Alison are grijă de ea, însă nu e deloc receptivă la sfaturile pe care i le dă. În mintea ei bântuie ideea că oamenii acționează impulsiv, fac greșeli și după aceea le regretă. Poate că Todd trebuie să știe că a fost iertat. Poate că așteaptă doar un semn. Și dacă stai să te gândești, de fapt nu s-a întâmplat nimic cu adevărat rău. Nici chiar copilul nu este o complicație serioasă, și nu trebuie să fie. Todd nu va petrece mult timp cu el cât e foarte mic. Bebelușii au nevoie de mama lor. Iar când va fi mai mare... ei bine, ar putea fi plăcut să aibă un copil pe aproape, care să mai însuflețească lucrurile.

EL

Refuzând să privească în urmă, plonjează cu capul înainte în noua lui viață, începând prin a-și cumpăra haine în locul celor pe care le-a lăsat acasă. Natasha îl însoțește, iar el îi permite să-i influențeze deciziile de cumpărare, cu avantajul că aspectul lui devine mai elegant și mai modern. Cureaua lui are o cataramă mai mare; pantofii au vârful ascuțit. Învăță să poarte tricou cu blazer și blugi. Noile haine au etichete de designer și i se potrivesc mai bine pe corp. Îi place această reinventare de sine și se afundă în ea, lăsându-și părul să crească și cultivând un aer exotic, cu o barbă abia mijită. Una peste alta, devine un bărbat mai tânăr și mai sexy; arată ca un tip aflat încă pe val. Și apoi mai e și avantajul care le depășește pe toate celelalte: când ies împreună, lumea nu-l mai ia drept tatăl Natashei.

Serile și le petrec pregătind cina, ieșind la o plimbare, mergând la cumpărături sau făcând dragoste. Dacă Natasha are cursuri, Todd se ocupă de activități ca spălatul vaselor sau al rufelor. Dacă el se duce la bar, Natasha îl însoțește, deși – fiindcă e gravidă și deci

nu bea – de obicei îl târăște de acolo înainte să apuce măcar să înceapă. Pentru asta încasează câteva coate în coaste de la băieți, de la Cliff mai cu seamă, care când vorbește despre Natasha îi spune „șefa“. În weekenduri își iau mâncare la pachet și ies din oraș sau mănâncă pizza și se uită la filme, ori au grijă de copiii familiilor din bloc. Natasha zice că trebuie să se împrietenească cu vecinii.

Într-o sâmbătă își petrec după-amiaza tatuându-se la fel – cu două brățări din ramuri împletite, a ei și a lui. Din cauza înțepăturilor îi dau lacrimile – nu era pregătit pentru durere – dar îi place ideea de rit de trecere, un fel de inițiere, ceva care să simbolizeze începutul vieții lor împreună. Asta a fost ideea Natashei. Tatuajele, spune ea, sunt permanente și nu-s negociabile, spre deosebire de verighete. Nu că ar vrea să amâne nunta. Dimpotrivă, a schimbat data pentru mijlocul lui decembrie – o perioadă ideală, susține ea, fiindcă pică în vacanța de Crăciun și, în plus, burta abia dacă i se va vedea și va încăpea deci în rochia ei de vis.

Zilele de lucru și le petrece într-o stare plină de energie și hotărâre. Cumpărătorul pe care l-a tot curtat pentru clădirea de apartamente din Jefferson Park a acceptat să semneze, așa că acum n-a mai rămas decât problema finalizării. Asta include săparea fundației din partea de vest, hidroizolarea zidului exterior și înlocuirea aleii asfaltate care va fi distrusă în timpul lucrărilor. Grămada de bani lichizi pe care conta pentru noua clădire de birouri va fi una mai mică decât prevăzuse el, dar în momentul de față e plin de optimism și simte că Natashei trebuie să-i mulțumească pentru toate binecuvântările pe care i le oferă viața. Nu va uita prea curând chinul depresiei. Înainte de Natasha, viața abia dacă merita trăită. Acum, noua lui vigoare se răsfrânge în afară, creând perspective noi pentru viitor. Își asumă ferm alegerile pe care le-a făcut și calea pe care a pornit. Și are un sfat pe care l-ar da oricui: nu lăsa pe nimeni și nimic să te împiedice să-ți trăiești viața.

În cele din urmă, știe bine, va trebui să clarifice lucrurile cu Jodi, dar nu-i place să se gândească la asta. Și-a văzut destui prieteni divorțând ca să poată anticipa șocul pe care-l vor suferi finanțele lui. Trebuie să-și sune avocatul. Amânarea asta continuă nu-i face niciun bine. Chiar în momentul ăsta, Jodi umblă și-i cheltuiește banii. Extrasele cardului ei de credit vin la biroul lui și sumele sunt achitate de Stephanie, la fel ca întreținerea apartamentului și celelalte cheltuieli conexe.

În ciuda acestor gânduri, cicăleala Natashei e cea care îl determină în cele din urmă să treacă la fapte. Ea insistă și e inflexibilă: trebuie să clarifice lucrurile cu Jodi. L-a tot întrebat și a scos de la el fiecă detaliu al aranjamentelor financiare dintre el și Jodi și clocotește fiindcă el lasă lucrurile să continue ca și când nimic nu s-ar fi schimbat, ca și când ei doi ar fi tot împreună.

Avocatul lui Todd, cel care se ocupă de toate aspectele tranzacțiilor lui imobiliare, este specializat și în dreptul familiei. Om trecut de șaizeci de ani, Harry LeGroot a trecut prin trei divorțuri și știe ce înseamnă să faci greșeli și să plătești pentru ele. S-a însurat întâia dată când era student la drept și, cu toate că nu și-a mai văzut prima soție de treizeci de ani, și azi trebuie să-i trimită lunar un cec. Pe lângă faptul că îl storc de bani, a doua și a treia soție locuiesc în veritabile palate pe care el le-a cumpărat și le-a plătit ca un zevzec când era căsătorit cu ele. Cât despre el, Harry locuiește într-un apartament închiriat și se roagă în fiecare zi ca fostele neveste să dea ortul popii. Dragă Doamne, te rog s-o iei pe Shoshana; te rog s-o iei pe Becky; te rog s-o iei pe Kate. Dar Shoshana, Becky și Kate nu se grăbesc să răposeze.

Todd se întâlnește cu Harry la Blackie's în Printers Row, unde comandă sendvișuri cu carne și bere draft. Harry are părul argintiu pe care și-l piaptăna drept pe spate, punându-și în evidență

trăsăturile bine subliniate și fruntea înaltă. Poartă un costum din stofă de lână gri-deschis și o cămașă antracit, fără cravată. Harry și Todd se cunosc de peste douăzeci de ani, aproape de la începutul carierei lui de dezvoltator imobiliar. Relația lor este una de afaceri, dar le place să discute chestiunile profesionale în baruri și restaurante, unde se pot simți bine, deschizându-se și în plan personal. Pentru Todd, Harry este o figură paternă și totodată un specialist în sfera absconsă a dreptului corporatist și a politicii urbane. Iar Harry, ale cărui mariaje eșuate i-au erodat toleranța la risc, admiră forța și îndrăzneala care îi alimentează lui succesul.

Când le sunt aduse mâncarea și băuturile, Todd îi dă vestea.

– N-o să-ți placă asta. Am părăsit-o pe Jodi.

Harry mușcă din sendvișul său, mestecă, înghite, își trece limba peste dinții de sus și peste cei de jos, bea din halba de bere și râgâie politicos, cu mâna la gură. Când vorbește, glasul lui are un ton baritonal profund.

– Uită-te la tine, ai o casă splendidă, o soție superbă care te iubește și, în plus, tot divertismentul pe care și-l poate dori un bărbat. Să nu mai punem la socoteală viața ferită de orice povară financiară reprezentată de foste soții hrăpărețe, care te urăsc de moarte. Iar acum vrei să arunci totul pe apa sâmbetei și să te alături hoardelor de bărbați trecuți de o vârstă și dependenți de păsărici, ca mine, care au creierul în pantaloni. M-ai dezamăgit, Todd. Credeam că ești mai deștept.

Și clatină din cap cu tristețe. Ochii lui de un albastru apos privesc în jur.

– Câți ani are? întreabă apoi.

– Câți ani are Jodi?

– Câți ani are distrugătoarea de căsnicii. Și nu-mi spune, te rog, că ai de gând să te însori cu ea.

– Încetează, Harry! Nici măcar n-ai cunoscut-o.

– N-am nevoie s-o cunosc. Oricine ar fi, nu merită. Iar dacă e mai tânără decât tine, o să-ți facă viața un iad.

– Există un motiv pentru care ești o javră atât de cinică, replică Todd. Mi-e milă de tine, Harry, sincer, fiindcă, în ciuda tuturor mariajelor tale, n-ai găsit niciodată iubirea adevărată. Ce e între mine și Natasha tu n-o să înțelegi în vecii vecilor. E ca și când aș fi fost mort, iar acum am revenit la viață. Da, e mai tânără decât mine, dar asta înseamnă că putem avea o familie. Voi fi tată, Harry. Felicită-mă! Tu, cel puțin, ai copii. Imaginează-ți cum ai fi fără ei.

– Paternitatea este mult supraevaluată. Tu nu te uiți la televizor? Judecătorii acordă custodia mamei, fosta soție, care își face o vocație din a-i întoarce pe cei mici împotriva ta, iar tu ajungi să vezi niște oameni care te disprețuiesc cum stau și lenevesc și se îngrașă pe banii tăi, în vreme ce tu muncești de-ți sar capacele și tot degeaba.

– Îmi frângi inima, ricanează Todd.

– Îți închipui cumva că tu ești imun? Orice s-ar întâmpla, Jodi primește jumătate.

– Bine. Asta voiam să știu. Jodi primește jumătate din ce, mai exact?

– Jumătate din tot cei ai, fraiere. Jumătate din investițiile tale. Jumătate din fiecare proprietate pe care o deții. Voi doi ați fost împreună practic din copilărie. Dinainte de a vă cumpăra prima casă. Asta înseamnă că ea are dreptul la jumătate din tot până la ultimul cent, inclusiv din mărunțișul pe care-l ai în pușculiță.

Todd stă cu gura căscată, încercând să proceseze ce aude. Nu se poate să fie adevărat ce spune Harry. Se întoarce cu mintea în trecut, străduindu-se să-și amintească exact cum s-au petrecut lucrurile.

– Deja îmi cumpărasem prima casă când am întâlnit-o pe ea. Îmi aduc aminte fiindcă am dus-o să i-o arăt, și era încă la roșu.

Deci nu, nici n-o cunoșteam când am cumpărat casa. Și ne-am mutat împreună abia după ce am vândut-o.

- Să trăiți împreună e una, spune Harry. Când v-ați căsătorit?
- Nu ne-am căsătorit. Adică n-a fost o ceremonie adevărată.
- Nu sunteți căsătoriți?
- E un parteneriat civil.
- Glumești!
- E de rău? întreabă Todd.
- Biata Jodi! Aproape că îmi pare rău pentru ea.
- Ea n-a vrut să ne căsătorim. Nu vedea rostul.

Harry face ochii mari și rânjește ca o maimuță. Todd crede că e luat în balon.

- Ce înseamnă asta? insistă el.

– Înseamnă că ar trebui să mai luăm o bere. Trebuie să sărbătorim.

EA

Într-o marți, după ora de fitness și înainte de prânz, îl sună pe numărul lui de mobil. El răspunde și murmură notele numelui ei.

– Surpriză! spune ea. Unde ești?

– În mașină. Ce-ai mai făcut?

Pare tulburat, reținut, presupunând, fără îndoială, că a sunat ca să mai țipe la el.

– Sunt bine, răspunde ea. M-am gândit la tine. Într-un fel pozitiv.

– Serios? Nu mă așteptam la asta.

– Păi, știi tu. Lucrurile sunt așa cum sunt, iar noi nu putem decât să mergem înainte.

– Mă bucur că așa simți. Și eu m-am gândit la tine.

– Drăguț. Ți e dor de mine?

Nu voise să-l întrebe asta.

– Sigur că mi-e dor de tine. Mi-e dor în fiecare zi.

Ea trage aer în piept și apoi răsuflă adânc.

– Aici sunt, spune apoi.

- Mda. Bine... Nu credeam că...
- Știu. Nu ne-am despărțit în termeni prea buni.
- Chiar și sunetul vocii tale... e plăcut.

Amândoi sunt oarecum reticenți, alegându-și cuvintele cu grijă. Ea intenționase să sondeze mai întâi terenul și, dacă el părea receptiv, să lanseze invitația.

- Uite, continuă ea, ce-ar fi să vii la mine la cină?

El nu răspunde imediat. Ea așteaptă, ascultând zgomotele care răzbat în receptor: traficul din stradă, un crainic la radio. Când și-l imaginează la volan, îl vede purtând aceiași pantaloni și puloverul cu care era îmbrăcat în dimineața în care a plecat. Se gândește în fiecare zi la faptul că a plecat doar cu hainele de pe el. Trebuie să fi făcut unele cumpărături, dar ea nu și-l poate închipui decât așa cum arăta atunci.

- Mi-ar face plăcere, răspunde el în cele din urmă. Când vrei să vin?

- Măine, mă gândeam.
- Măine, repetă el, cu un ton de îndoială în glas.

Dar ce-o fi în mintea lui? Ce, trebuie să dea socoteală pentru fiecare ieșire în oraș? Oare nu i se permite să iasă o seară în oraș?

- Măine să fie, răspunde Todd.
- Poți să vii la șapte?
- La șapte. Abia aștept să te văd.

Conversația se dovedește transformatoare. Când lasă telefonul din mână, Jodi trăiește deja în altă lume, o lume creată de renașterea iubirii lor așa cum a fost ea odată, o iubire mai tânără, imaculată și completă, nepredispusă la dezintegrare – la dezmembrarea celui alt și evaluarea fragmentelor, unul bun, altul rău. Pe atunci, chiar și excentricitățile ei îl încântau: dependența ei de cheltuieli, aversiunea față de dezordine care friza obsesia, obiceiul de a păstra dopurile de la sticlele cu vin și ambalajul de la brânză, faptul că-i plăceau

dresurile, pe care le purta chiar și pe sub blugi, și firea ei rezervată. Obişnuia să-i scrie bilețele tandre și să i le lase în locuri neașteptate înainte să plece la serviciu. Îi plăcea să se joace cu părul ei, să i se alăture la duș. Și pe de altă parte, pe atunci nu exista la el nimic, nicio trăsătură pe care ea să n-o adore. Felul în care-și bea cafeaua, suflând în ea cu buzele ținute comice, chiar și mult timp după ce se răcise. Felul în care își făcea duș, săpunindu-se din cap până-n picioare până ce nu se mai vedea aproape nimic din el. Felul în care tăia untul în bucăți și începea să-și ungă pâinea. Îi plăcea chiar și felul în care conducea mașina, tăindu-le fața celorlalți și râzând când ei îi arătau degetul. L-a iubit așa mult timp, chiar și după ce a început să-l cunoască foarte bine. Iar această renaștere a dragostei pentru el o atribuie separării lor. Șocul pierderii lui a afectat-o profund, i-a reactivat energia, i-a curățat cămăruțele nefolosite ale inimii.

Își petrece restul zilei de marți și toată ziua următoare numărând frenetic orele. Timpul se scurge cu drumuri la supermarket, la magazinul de brânzeturi, la pescărie, la florărie. Se scurge tocând verdețuri, preparând marinate, curățând calamarul, mărunțind legumele. Duce câinele la tuns, iar ea se răsfață cu manichiură, pedichiură, epilat inghinal, tratament cosmetic și un masaj. Nerăbdătoare la ședințele cu clienții, încheie orele puțin mai repede. Se culcă târziu seara și se trezește devreme dimineața. Are accese de probat rochii. Se agită cam mult, știe asta. Un pahar la un bar sau cina într-un restaurant ar fi fost la fel de potrivite. Dar e copleșită de o euforie convingătoare, și nu vede decât stelele din propria privire și tot ce aude e muzica din mintea ei.

Perioade de sublimare ca asta fac parte din istoricul ei, marcate de un entuziasm crescând cauzat de un apropiat eveniment social. În copilărie, se bucura de ele împreună cu mama ei. Un sentiment

al oportunității, un flirt cu posibilitatea și eventualitatea – ele facilitează momentele de vârf în viață. Însă chiar în zilele obișnuite, chiar și pe fondul dezamăgirii, atitudinea pozitivă o caracterizează. Știe să-și revină după un recul, știe să reziste în fața contracurenților, știe să prindă valul bun. Întotdeauna s-a priceput să rămână la suprafață, iar asta a remarcat-o și Todd. Îi place această flotabilitate a ei, ea este cea care l-a împiedicat să se prăbușească pentru totdeauna într-o gaură neagră și să devină dependent de alcool, de felul în care trăia tatăl lui. Chiar dacă atunci când a fost deprimat, ea n-a putut să-l ajute.

A încercat să facă terapie cu el, dar Todd a refuzat. „Asta e lumea ta“, i-a spus el. „Nu mă atrage pe mine în ea.“ Poate că ar fi trebuit să se străduiască mai mult. I-ar fi fost utilă abordarea practică a unui adlerian ca Gerard Hartmann. Todd ar putea fi un exemplu când vine vorba de copilării dificile. Orice copil cu un tată alcoolic și o mamă victimizată va fi afectat, iar Todd s-a descurcat bine ținând seama de asta, însă adevărul e oglindit în minciunile și atitudinile lui echivoce, în incapacitatea lui de a vorbi despre propriile sentimente, în aversiunea față de autoritate și în riscurile pe care și le asumă compulsiv – lucruri care au funcționat pentru el în lumea afacerilor, dar alături de infidelitățile lui nesfârșite îi reflectă complexul de inferioritate adânc înrădăcinat, care îl împinge să demonstreze continuu cine e și ce poate. În conformitate cu Adler, un nivel considerabil de respect de sine este cel care ne permite să ne orientăm nu atât asupra valorii personale cât mai degrabă asupra scopului în tot ceea ce facem, în vreme ce sentimentele de inferioritate ne mențin focalizați pe propria persoană. Ceea ce-l caracterizează perfect pe Todd.

Jodi a aflat despre Adler la universitate, dar în cadrul studiilor de la Școala Adler și prin activitatea alături de Gerard

s-a familiarizat pe deplin cu principiile adleriene. La fel ca Jung, Adler a fost coleg cu Freud în Viena începutului de secol XX, dar amândoi s-au distanțat, pe rând, de aceasta din urmă, formându-și propriile școli de gândire. Faptul că școala adleriană este pragmatică și orientată social este evident în cele trei obiective principale din viață, pe care Adler le-a identificat ca jaloane ale sănătății mintale: 1) experiența și exprimarea dragostei, 2) dezvoltarea prieteniiilor și a relațiilor sociale și 3) angajamentul într-o activitate profesională semnificativă. Din aceste puncte de vedere, Jodi nu poate fi considerată decât perfect sănătoasă, și pe măsură ce terapia urmată cu Gerard a avansat, acest lucru a devenit evident. Oriunde ar fi privit, orice cale ar fi abordat, ajungeau drept la relația ei inspirată cu Todd, la excelentele ei abilități sociale și la dedicarea profesională care o caracteriza. Își petrecuse suficient timp pe scaunul clientului; chiar mai era nevoie să continue cu ședințele săptămânale? Deseori se întreba asta, și lucrurile au culminat când i-a sugerat lui Gerard să se oprească. El însă a preferat să persevereze, așa că au perseverat. El îi puna întrebări, asculta și lua notițe. Jodi își povestea visele și vorbea despre familia ei de bază – părinții, fratele cel mare, Darrell, și mezinul, Ryan.

Era cu trei ani mai mare decât Ryan, dar nu-și amintea despre apariția lui în familie, nu avea o imagine a felului în care arăta când îl văzuse prima dată. Fratele cel mic existase în viața ei parcă dintotdeauna, iar interesul pe care-l resimțea pentru el era unul de tip posesiv. În copilărie, el fusese oarecum pe același plan cu ursulețul ei preferat – îi aparținea și putea să-l alinte, să-l răsfete, să-l îmbrăce, să-l învețe, să-l certe și, în general, să-l dirijeze și să-l controleze. Pe atunci Ryan era cuminte, ascultător și vesel, și se supunea cu ușurință despotismului ei bine intenționat. Abia când a mai crescut, devenind un băiețel, au început izbucnirile, coșmarurile

și rănille autoprovocate care îi îngrijoraseră pe toți, dar totul trecuse până la urmă, la fel ca multe alte faze: farsorul enervant, Gică-contra știe-tot, solitarul paranoid.

Ea îl iubise întotdeauna și îl iubea încă, deși nu se împăcase deloc cu ceea ce ajunsese el – cu faptul că după ce renunțase la facultate își petrecuse al treilea deceniu din viață călătorind în India și Asia de Sud-Est și că de atunci trăia jumătate de an în Kuala Lumpur predând limba engleză și cealaltă jumătate în Baja California Sur, unde făcea surfing și lucra ca ospătar; nici cu faptul că era o oaie neagră cu acte în regulă, care într-o zi avea să fie prea bătrân pentru a mai continua astfel și atunci ce-o să se-ntâmple cu el... fără bani, departe de casă și prea orgolios ca să ceară ajutor?

Nu exista nicio modalitate de a lua legătura cu el, fiindcă Ryan nu avea telefon sau nu voia să-i dea numărul – Jodi nu știa sigur care era adevărul – așa că trebuia să aștepte s-o caute el, și, slavă Domnului, suna din când în când, deși rareori izbuteau să se vadă. Pe vremea aceea, când lucra cu Gerard, nu-l mai văzuse de foarte mult timp – de când se întâlniseră la aeroport, într-una dintre escalele lui mereu pe fugă. O sunase la șase dimineața și se văzuseră la un mic dejun cu sendvișuri cumpărate de la chioșcul din aeroport, pe care le mâncaseră de pe genunchi. Era sfârșit de noiembrie, dar fiind în drum de la un climat tropical la altul, călătorea cu puține bagaje, doar cu un rucsac. Pe lângă tricou, blugi și sandale, purta un șirag de mărgele din sticlă albastră și o pălărie de paie neagră, care avea imprimat pe calotă și pe borurile ridicate în lateral motivul craniului cu oase încrucișate dedesubt. Se îngrășase puțin și ar fi avut nevoie de un bărbierit, dar nu-și pierduse acel aer dintotdeauna de elf cu ochi albaștri și părea să fie bine, doar puțin prea bătrân pentru a fi prizonierul aceluia moment din viața lui – încă singur, preocupat de surfing, ignorându-și talentele și potențialul. În copilărie fusese bun la gimnastică și desen, atras de plante și de

insecte, spunând mereu că vrea să se facă atlet, grafician, biolog și altele. În liceu fusese consilier de tabără și își dorise să devină profesor – nu unul care să muncească de mântuială, ci un profesor care urma să aibă grijă de elevii lui și să-și lase amprenta asupra lor.

Jodi avea deseori vise în care îi apărea rătăcit sau pe fugă și era înnebunită să dea de el, dar nu reușea să rezerve un bilet de avion sau să urce la bordul unui. Încă se gândea la el în fiecare zi – sau mai degrabă el era prezent continuu în mintea ei, un companion permanent care se remarcă prin absența îngrijorătoare. Instinctiv, voia să-l ajute și să-l protejeze, dar el făcea ca asta să fie imposibil. Știa că, dacă ar fi îndrăznit să spună ceva despre modul lui de viață, Ryan s-ar fi gândit de două ori înainte de a-i mai telefona vreodată. Părinții lor făcuseră greșeala asta și, în consecință, acum mai aflau câte ceva despre el de la ea. În plus, nici nu-i dădea vreo ocazie. Îi plăcea să păstreze distanța, evita să vorbească despre orice lucru cât de cât important, n-o lăsa niciodată să se apropie, glumind și minimalizând orice. Iar ea nu putea decât să râdă de poveștile lui și să-și înfrâneze dorința de a-i oferi bani, ca să nu-i rănească mândria.

Pe de altă parte, fratele ei mai mare, Darrell, călcase pe urmele tatălui lor, luându-și doctoratul în farmaceutică la Minneapolis și revenind apoi acasă ca să se însoare cu prietena lui din liceu. Părinții speraseră că el va rămâne să preia farmacia familiei, dar el alesese în cele din urmă să se mute, iar acum era directorul farmaciei dintr-un mare spital universitar din Canada.

Darrell era cu șase ani mai mare decât Jodi și, băiat fiind, fusese de la bun început o lumină strălucitoare în viața ei – un mentor blând, amabil și vesel, care avea timp pentru ea și o făcea să râdă. Darrell o lua cu el la colindat de Halloween, Darrell o învățase să-și lege șireturile de la pantofi cu fundă. Își amintea chiar și o petrecere cu păpuși la care Darrell pusese pe masă plăcințele din nisip și imitase vocea peltică a surorii mai mici a lui Barbie, Skipper.

Când mai crescuseră, începuse s-o ajute cu temele și să joace cărți cu ea, deși el intrase deja la liceu, iar ea era un copil. Darrell era unul dintre băieții aceia rari, cu o fire plăcută și îndatoritori care se înțelegeau bine cu toată lumea – tânărul prin excelență diplomat, nepretențios și serios, care era destinat să reușească în viață fiindcă toți sar să-i dea o mână de ajutor.

Gerard se arătase interesat de viața ei de familie și o potopise cu întrebări.

Gerard: Cu care din frații tăi te jucai?

Jodi: Cu Ryan. Și Darrell era dispus să se joace cu mine, dar asta presupunea să se coboare la nivelul meu.

Gerard: Și cu cine te certai?

Jodi: Cu Ryan uneori.

Gerard: Mi-ai spus că Ryan a trecut prin diverse faze – asculțător și plăcut în copilăria mică, apoi enervant, negativist și paranoid. (Aici își consultase notițele.) Cum l-ai caracteriza la modul general? Dacă ar trebui să folosești un singur cuvânt pentru a-l descrie.

Jodi: Sensibil. Ryan era cel sensibil. Obişnuiam să-l tachinez în privința asta.

Gerard: Dar tu ce fel de copil erai?

Jodi: Se spunea că sunt autoritară, că mă dau șefă.

Gerard: Cu cine te dădeai șefă?

Jodi: Cu toată lumea, dar numai Ryan făcea ce-i spuneam eu. Adică până când a crescut și el.

Gerard: Când erai copil, cum era tatăl tău?

Jodi: Aștepta mult de la noi. Dar era mai strict cu băieții decât cu mine.

Gerard: Deci, tu scăpai mai ușor pentru că erai fată. Mama ta cum era?

Jodi: Puțin visătoare. Gătea bine și ținea casa în ordine, își făcea datoria în comunitate, dar trăia destul de mult într-o lume a ei.

Gerard: Ce anume făcea pentru comunitate?

Jodi: Organiza colecte de alimente pentru nevoiași, făcea voluntariat la cantina săracilor. Tata antrena copiii din Liga Mică.

Gerard: Deci, serviciul comunitar era o valoare de familie.

Jodi: Țineau mult la datoria față de comunitate. Și la o educație adecvată.

Gerard: Cine dintre voi, copiii, avea cel mai pregnant spirit comunitar?

Jodi: Darrell. Obişnuia să le citească bătrânilor în fiecare sâmbătă. A făcut asta câțiva ani.

Gerard: Și cine avea cel mai redus spirit comunitar?

Jodi: Cred că Ryan. Nu mi-l amintesc implicându-se vreodată într-o astfel de activitate.

Gerard: Dar tu?

Jodi: Eu ajutam la vânzarea de prăjituri, la biserică. Dar n-aveam zelul lui Darrell.

Gerard: Cine a avut cele mai bune note în școală?

Jodi: Darrell.

Gerard: Și cine le-a avut pe cele mai proaste?

Jodi: Ryan.

Gerard: Cine era preferatul părinților?

Jodi: Darrell. Toți îl plăceau pe Darrell.

Gerard: Și cine era la polul opus?

Jodi: Ryan. Așa cum era el, parcă nici nu făcea parte dintre noi. Uneori îi spuneau micul lor orfan găsit. Părinții mei adică. Îi spuneau așa când se dădea în spectacol.

Gerard: Cine era ascultător și cine rebel?

Jodi: Eu și Darrell eram ascultători. Ryan era rebelul.

Gerard: Deci, Darrel și-a câștigat locul de favorit, iar Ryan s-a distins ca rebelul familiei. Tu pe unde erai?

Jodi: Eu eram fata. Nimeni nu se aștepta să concurez cu băieții.

Gerard: Dar dețineai în sânul familie o poziție mai bună decât Ryan. Și te certai cu el și-i dădeai ordine.

Jodi: Cred că în mintea mea îmi spuneam că am grijă de el. Dar poate că el nu vedea lucrurile așa.

Gerard: Și cum crezi că le vedea?

Jodi: Bănuiesc că simțea nevoia să iasă de sub controlul meu. Fiindcă eram foarte apropiați în copilărie, dar acum nu mai suntem.

Gerard: Și cum te simți din cauza asta – din cauză că nu mai sunteți apropiați?

Jodi: Mă doare, cred. Distanța pe care a pus-o între noi. Și îmi fac griji pentru el. Dar poate că e vina mea. Bănuiesc că eram mai competitivă decât îmi închipuiam că sunt.

EL

Pleacă de la birou și străbate drumul familiar. Când începe să urce spre Upper Randolph Drive și vede clădirea în depărtare, se așteaptă la un val de nostalgie, care însă nu vine, înlocuit poate de tumultul tuturor celorlalte sentimente și emoții pe care le simte. Mai presus de toate este anxietatea. Nu știe la ce să se aștepte. La telefon s-a arătat destul de prietenoasă, dar trăiește vremuri neobișnuite. Orice s-ar întâmpla, trebuie să încerce să pună mâna pe câteva dintre lucrurile lui cât e acolo – unele pulovere și paltonul, cel puțin. Va fi nevoit să le lase în portbagaj, altfel Natasha va ști unde a fost. E posibil să-și dea seama oricum, fiindcă are un nas de copoi. În seara asta se presupune că el va lua masa cu Harry, că se vor uita peste contracte, dar ea ar putea găsi o modalitate de a verifica dacă așa stau lucrurile. Asta va fi prima lor seară pe care o vor petrece despărțiți de când se mutaseră împreună.

Oprindu-și mașina în locul de parcare numărul 32, conștientizează pentru o clipă cu un seniorial sentiment de posesiune. Oricât ar fi de absurd, nu-și poate suprima instinctele teritoriale.

Bucata asta de asfalt de zece metri pătrați este a lui – e proprietatea lui – și la fel e locul numărul 33, unde stă Audi-ul lui Jodi, iar judecând în felul ăsta, și Audi-ul e tot proprietatea lui.

Urcă cu liftul și, încă animat de mândria stăpânului, își folosește cheia ca să intre în apartament. Aromele complexe ale cinei pe care ea o gătește îl întâmpină încă înainte de a trece pragul, stârnindu-i nostalgia aceea așteptată. Freud vine să-l salute, sărind și învârtindu-se pe la picioarele lui. Câinele arată bine – ochi strălucitori, blană lucioasă și deasă. Intră în camera de zi, privind-o cu ochi noi, de parcă ar fi lipsit foarte mult timp. Încăperea are un aer opulent cu care el trebuie să se fi obișnuit cât locuise aici, sau poate că a fost deja corupt de aerul sordid al actualului său domiciliu, unde obiceiul Natashei de a înghesui în fiecare spațiu disponibil resturile vieții ei de zi cu zi este principiul de bază al gospodăriei.

O caută pe Jodi în bucătărie și n-o găsește, dar când se întoarce, iat-o în fața lui, mai mică decât și-o amintește și diferită din alte puncte de vedere – mai fragilă, cu gâtul mai lung, cu pielea mai albă și trăsăturile parcă altfel aranjate. Cum e posibil să se fi schimbat atât de mult doar fiindcă nu s-a uitat la ea?

Poartă pantalonii ei bej de fiecare zi, cu o bluză albă. Poate că pentru ea nu e o ocazie deosebită, nu e entuziasmantă reunire sau despărțirea la care s-a tot gândit el. În privire i se zărește o scânteiere întrebătoare când îi vede sacoul de cașmir și părul mai lung. A avut de gând s-o sărute, dar acum se întoarce spre bucătărie.

– Să prepar eu băuturile? o întreabă.

Vechea rutină îi trece peste începuturile stânjenitoare, dar în vreme ce el pregătește paharele și scoate sticla de Stolichnaya din frigider, în vreme ce ea toacă pătrunjelul și așază mici crustacee pe un platou, devine șocant de limpede că nimic nu mai e nici pe

departe cum a fost. Ar putea fi doi străini, atât de politicoasă și de sacadată le e conversația, cu atâta precauție își dozează amândoi mișcările și monitorizează spațiul dintre ei. După ce au ciocnit paharele și au luat primele înghițituri de alcool, el se așază pe un taburet și o privește cum taie o lămâie în patru. Ea zâmbește când îi oferă aperitivul, însă tot ce distinge el în ochii ei e distanța. În timp ce mestecă și înghite, iar ea continuă să-și facă de lucru prin bucătărie în bluza ei albă imaculată, închisă cu nasturi până la claviculă, el încearcă să-și aducă aminte cum arată goală.

La cină, conversația se axează pe munca lor, iar alte subiecte sunt evitate: noua lui locuință, nopțile ei solitare, paternitatea care-l așteaptă, tot ce are legătură cu viitorul. Elefanții din încăpere sunt vii și bine mersi. El vorbește cu obstinație despre țevi și condens. Ea îl pune la curent cu situația clienților ei. Când află că Miss Piggy e însărcinată și nu știe dacă soțul sau amantul e tatăl, îi vine să râdă. Niciodată n-a avut sentimente pozitive pentru Miss Piggy și, de fapt, pentru nimeni dintre cei care au o relație extraconjugală de durată, ceea ce nu e altceva decât o formă de poligamie. O aventură trecătoare e una, sexul cu o prostituată e alta, dar să-ți faci din loialitățile împărțite un mod de viață i se pare o atitudine lipsită de fidelitate, una care poate duce la rezultate urâte.

Jodi, de pildă, a înțeles întotdeauna lucrul ăsta în ceea ce-l privește pe el; Jodi știe să vadă imaginea de ansamblu. Cât timp au fost împreună, el i-a aparținut ei, iar ea a știut asta. Multe femei, probabil majoritatea, ar face tărăboi pentru micile diversiuni, s-ar da lovite tare de câte un biet flirt aici și o mărunță escapadă acolo. Se poate ca el să se fi bazat prea mult pe toleranța și pe îngăduința ei; e posibil să-i fi subestimat capacitatea de recul. E o greșală ușor de făcut. Jodi are un nivel ridicat de toleranță. Nu se simte ușor amenințată și nici nu se dezechilibrează rapid. Își duce viața într-un

pas măsurat, cu un bun simț al proporțiilor, nu se alarmează și nu duce lucrurile la extrem.

În timp ce-și termină salata, calamarul și somonul în aluat, începe să se simtă ca și când nici n-ar fi plecat de acasă. Iată-i cum stau pe locurile lor obișnuite la masă, mâncând din farfuriile de fiecare zi. Nu numai că poartă hainele de toată ziua, dar nici nu s-a obosit să pună pe masă paharele de cristal, tacâmurile de argint sau măcar o față de masă. Mâncarea e bună, dar Jodi s-a priceput întotdeauna la gătit. A decorat masa cu lumânări aprinse și șervete din pânză, dar și asta e un lucru obișnuit.

Și apoi își dă el seama: chiar a vrut să confere ocaziei o notă banală. Fiindcă nu e ceva ce se poate întâmpla o singură dată, nu e un eveniment special, ci unul uzual, care se va mai repeta. Vrea ca amândoi să se poarte ca de obicei, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Pregătirea cinei pentru el e o parte a vieții normale, de zi cu zi, iar plăcerile rutinei au fost întotdeauna jalonul ei, esența fericirii, tema dominantă a existenței ei. O sticlă de vin, o masă pregătită acasă, deliciile căminului, amuzamente previzibile, simple și banale plăceri liniștitoare. Acum îi înțelege perfect intențiile. E aproape ca un joc.

S-a făcut vinovat de subestimarea ei. Jodi are o inteligență practică admirabilă. Are o claritate superbă. Îi trece prin minte gândul că bărbații o vor remarca, poate chiar au și făcut-o. Poate că în perioada cât a lipsit el, alții au mâncat chiar din farfuriile astea. Și poate că au iubit-o, au dormit în patul ei, au folosit articolele de toaletă pe care le-a lăsat el aici. Nu sunt gânduri plăcute și se străduiește să-și domolească imaginația scăpată de sub control, acea parte a lui care vrea să se ridice de la masă și să-și verse furia, să-și impună dominația, să-și afirme dreptul de proprietar.

- Ce-ai mai făcut de una singură? întreabă pe neașteptate.
- Ei, știi tu. Lucrurile obișnuite.

– Aha.

Își schimbă poziția în scaun și continuă cu întrebările:

– Cu cine te-ai mai văzut?

– E un interogatoriu oficial? se interesează ea pe un ton blând.

– Deloc.

– Cu Ellen, cu June, cu Alison.

Todd răpăie cu degetele pe masă.

– Te-ai văzut cu cineva așa... știi tu... romantic?

Ea face ochii mari, iar el își dă seama că e surprinsă nu numai de întrebare, ci de ideea în sine.

– Bine, bine, replică el. Dar ești o femeie atrăgătoare. Se va întâmpla și asta până la urmă. Bărbații te vor căuta. Dacă n-au început deja s-o facă.

Mâncarea de pe farfuria ei e așezată într-un triunghi: somon, mazăre, dovlecel, crevasele despărțitoare formând un vag trasat semn al păcii.

– Care bărbați? întreabă ea. Eu nu cunosc niciun bărbat.

– Păi, ha-ha, lumea e plină de ei!

– Nu și în profesia mea. Psihologia e un domeniu plin de femei.

– Adler, Freud și Jung sunt bărbați, contraatacă el, numind vedetele din constelația ei profesională.

– Timpurile s-au schimbat. Acum sunt doar femei.

Ar trebui să-și țină gura, știe asta, dar acum, că și-a imaginat-o, nu-și mai poate scoate scena din minte: un bărbat fără nume și fără chip stând gol în baia lui, încă ud de la duș, cu mădularul atârând, folosind prosoapele, spuma de ras și pasta de dinți pe care le-a lăsat el în urmă.

– Te-ai împrietenit cu puștiul acela, Carson, care stă la doar câteva uși mai încolo.

– Joel Carson? Dar are numai cincisprezece ani!

– Am văzut eu cum se uită la tine.

- E un băiat drăguț. Dulce și inocent.
- Adolescenții nu-s deloc inocenți.
- Ei, poate că nu. Dar eu am ani suficienți ca să-i fiu mamă.
- Poate că ești destul de în vârstă ca să-i fii mamă, dar nu-i ești.

Și pariez că poate face și el deosebirea.

- Todd, ești ridicol!

- Când eram de vârsta lui, m-am îndrăgostit de profesoara mea de istorie. Domnișoara Larabee o chema. Era drăguță și rafinată, dar și foarte fermă și exigentă, și chiar mă excita. Dacă stau să mă gândesc, semăna bine cu tine. Mă gândeam la ea tot timpul. Îmi imaginam cum îi telefonez, cum o scot la o întâlnire. O dată m-am oferit să-i repar mașina. Dar nu mașina ei mă interesa pe mine.

- Ei bine, dacă asta îi trece prin cap lui Joel, să știi că nu lasă nimic să se vadă. Singura dată când a venit aici a rămas în pragul ușii, cu mâna pe clanță, de parcă abia aștepta să fugă.

- Când a fost aici?

- A venit o dată să împrumute o revistă. Era un articol despre violonistul acela, cum îl cheamă, solistul din coloana sonoră de la *Îngeri și demoni*. Joel cântă la vioară splendid.

Se ridică să mai ia o sticlă de vin, o aduce la masă, o deschide și umple paharele golite.

- Nu că lucrurile astea te-ar privi pe tine, adaugă apoi. Date fiind circumstanțele.

- Când l-ai auzit cântând? întreabă Todd.

- La concertul de la școală.

- Te-ai dus la concertul lui de la școală? Da' știi că ești aprinsă tare după puștiul ăsta!

- Mda, așa e! Eu și Joel Carson. Ei, acum, dacă tot ți-ai dat seama, e mai bine să recunosc. Avem o aventură toridă, care ține de

ceva vreme. A început când a împlinit el cincisprezece ani. Sau să fi fost paisprezece? Ori doisprezece. Ce ciudat, nu pot să-mi amintesc! Poate că avea doar nouă sau zece ani când ne-am îndrăgostit.

– Bine, am priceput, răspunde Todd. Dar ești o femeie atrăgătoare și frumoasă, știi bine, și toți cei care au ochi să vadă te vor remarca... chiar și un puștiulică acneic care cântă la vioară.

– Joel nu e acneic.

– Mă rog, acceptă el, pierzându-și interesul pentru tânărul Carson. Ideea e că ești răpitoare și fantastică și m-am îndrăgostit de tine din prima clipă în care te-am văzut, și da, erai udă leoarcă și tocmai îmi loviseși mașina, dar erai splendidă. Și încă mai ești.

Vede cum ochii ei se umplu de lacrimi, întinde brațul peste masă spre mâna ei și înțelege brusc că a rătăcit dezlădăcinat, că s-a trezit într-o zi în viața altcuiva și nu și-a mai putut găsi drumul spre casă. Stând așa acolo, strângându-i mâna în palma lui, simte cum timpul trece departe de ei, ca un tren pe o linie undeva în zare, că în clipa asta cu final deschis toate gândurile și sentimentele pe care le-a împins deoparte se năpustesc asupra lui.

– Mi-a fost dor de tine, rostește el. Mi-a fost dor să vin acasă, mi-a fost dor să mă culc în pat lângă tine, mi-a fost dor să mă trezesc dimineața lângă tine... și tot ce pot să spun că trebuie să fi fost nebun să cred că aș putea renunța la tine.

Ea îi strânge mâna și lacrimile încep să curgă, lacrimile lui și lacrimile ei, hrănindu-le inimile chircite și dragostea ofilită. Se privesc în suflet acum, dincolo de înstrăinare și de distanță, și când în sfârșit își șterg ochii, iar ea se ridică și aduce la masă spuma de ciocolată, o înfulecă amândoi ca niște copii pofcicioși, își ling farfuriile și râd de ei înșiși.

După ce au strâns masa, iar ea spală vasele cu mânecile suflecate până la cot, cu părul curgându-i în bucle suple, se apropie de ea din spate, îi prinde talia cu brațele și își pune bărbia pe creștetul

ei.

– Te iubesc, îi spune.

Jodi se întoarce, răsucindu-se în inelul brațelor lui cu mâinile împreunate la piept, ca într-o rugăciune.

– Încă nu m-am obișnuit cu tot ce e schimbat la tine, replică ea. Nu mă refer doar la haine și la păr. Arăți mai tânăr. Ai mai slăbit?

Mâinile lui îi explorează oasele delicate ale spatelui și umerilor, se redeprind cu proporțiile ca de fetiță și curbele subtile ale trupului ei. S-a obișnuit deja cu Natasha, cu corpul ei vânos și șoldurile bine rotunjite, cu îngustimea exagerată a mijlocului ei.

– E o iluzie, răspunde.

Ea murmură cu gura în pieptul lui, răsuflarea ei încălzindu-i-l prin bumbacul cămășii.

– Dacă aș fi trecut pe lângă tine pe stradă, nu te-aș fi recunoscut. Aș fi mers mai departe fără să mă uit la tine a doua oară.

– Te-aș fi oprit eu și m-aș fi prezentat.

– Dar eu nu vorbesc cu bărbați necunoscuți, replică ea, ridicând privirea și surâzând, iar el o simte înmuindu-se, lipindu-se de el și scurgându-se de parcă s-ar fi transformat în gelatină.

– Trebuie să treci peste asta, îi recomandă.

Cu un efort foarte mic o ridică și o ține în brațe, de parcă ar fi inconștientă sau moartă. Chiar și așa, greutatea ei e ca de păpușă, neglijabilă. În vreme ce o poartă peste prag, în dormitor, își amintește asta despre ea, slăbiciunea ciudată care o cuprinde când e excitată.

EA

Zăbovește cu micul dejun în față când primește un apel de la biroul lui Harry LeGroot. La telefon e asistenta lui Harry, o fată ageră pe nume Daphne, pe care Jodi a întâlnit-o o dată sau de două ori în trecut.

– Domnul LeGroot mi-a cerut să vă contactez, spune ea. Ar dori să ia legătura cu avocatul dumneavoastră. Dacă sunteți atât de amabilă încât să ne oferiți un nume și un număr de telefon, domnul LeGroot ar dori să inițieze procedura.

Jodi aude cuvintele, dar ele şuieră în jurul ei ca niște pale de vânt rebele. Dacă Todd are ceva chestiuni juridice pe care le vrea rezolvate cu ea, ar trebui să-i vorbească el, în mod direct.

– Doamnă Gilbert? Mai sunteți pe fir?

– Aici sunt. Mai spuneți-mi o dată. Ce doriți să fac?

– De fapt nu trebuie să faceți nimic, doamnă Gilbert, replică Daphne pe un ton amical, și totuși protocolar. Principalul e că domnul LeGroot dorește ca procedurile să demareze cât mai

curând posibil și de aceea avem nevoie de numele și numărul de telefon al avocatului dumneavoastră.

Motivele, intențiile și viața lui Todd au fost o preocupare constantă pentru ea din seara în care a venit el la cină, seara noului lor început. Nici nu și-ar fi putut dori o reunire mai idilică, o reînnoire mai îmbucurătoare a relației lor. A avut dreptate să-l invite, a procedat bine făcând ea prima mișcare. Nu i-a plăcut când, pe urmă, s-a ridicat și a plecat, dar poate să aibă răbdare știind că nimic bun nu se întâmplă peste noapte, că lucrurile se încheagă la timpul lor. E posibil să se întâlnească așa pentru o vreme, înainte ca el să se mute înapoi acasă – asta crede ea și cu asta se resemnează. Dar nu înțelege de ce n-a mai sunat-o.

Ținând încă telefonul în mână, se duce în camera de zi, unde razele soarelui se reflectă în luciul mobilei și înviorează culorile covorului.

– Îmi pare rău, Daphne, nu cred că înțeleg. De ce nu-i spui lui Harry să-l sune pe soțul meu și să rezolve situația împreună. Sunt sigură că asta ar fi cea mai bună soluție.

Auzind-o, Daphne scoate o exclamație de parcă cineva ar fi lovit-o.

– Oh, doamnă Gilbert! Îmi pare foarte rău! Credeam că știți.

E evident că fata a făcut o gafă, dar în loc să închidă ca să se adune și, poate, să se consulte cu șeful ei, Daphne începe să-i bâiguie o explicație pe care Jodi refuză s-o asculte și să-i ofere sfaturi care nu sunt deloc bine-venite.

– Dacă aș fi în locul dumneavoastră, doamnă Gilbert, încheie ea, mi-aș angaja un foarte bun avocat de divorțuri.

Ceea ce o determină pe Jodi să închidă telefonul.

După ce a strâns masa, scoate fișele celor doi clienți de vineri și citește notițele. Primul este Cenușăreasa, o fată banală, lipsită de

respect de sine. Corector în tura de noapte pentru unul dintre cotidianele locale, se plânge mereu că viața trece pe lângă ea. Jodi a fost proactivă, reliefându-i opțiunile, încurajând-o să facă pași mici, care ar putea avea efecte exponențiale. Ar putea, spre exemplu, să urmeze un curs, să se înscrie la o sală de fitness sau să încerce diverse alte lucruri menite să-i îmbunătățească aspectul exterior, de pildă să-și pună lentile de contact sau să-și facă o tunsoare potrivită. Dacă vrei să ieși dintr-o rutină mentală, deseori cel mai ușor e să schimbi ceva la exterior și să aștepți ca schimbările interioare să vină și ele. Când faci un efort pentru tine însuși, circumstanțele se vor întoarce de multe ori în favoarea ta. Jodi așa crede. A văzut lucrurile întâmplându-se astfel. La urma urmei, asta a determinat-o să preia inițiativa și să-l invite pe Todd la cină.

Cel de-a doilea client, fiul risipitor, este un tânăr care are un fond de curatelă și ai cărui părinți îi plătesc în mod curent datoriile. Fiindcă e tânăr și își caută încă drumul, fiindcă nu și-a descoperit potențialul sau limitele și fiindcă părinții îi știrbesc continuu încrederea în sine, Jodi îi oferă o susținere necondiționată. Trebuie să descopere totul singur. Iar dacă ea le-ar lua partea părinților, el s-ar închide în sine pur și simplu.

Abia după-amiază târziu primește de la Todd telefonul pe care-l aștepta mai mult sau mai puțin după discuția cu Daphne. Se simte nesigură în privința lui și nu știe ce să mai creadă. Dar dacă încă are speranțe deocamdată – privind un oarecare viitor roz – e rapid adusă cu picioarele pe pământ.

– Știi în ce situație sunt, spune el. Mă străduiesc să fac față lucrurilor acum.

– Nu înțeleg. Trebuie să-mi explici de ce am nevoie de un avocat.

– De ce are oricine nevoie de avocat? Ca să-ți apere interesele. Ascultă-mă, Jodi! Nu trebuie să iei situația cu titlu personal. Chestia

asta nu trebuie să intervină între noi. Lasă-i pe avocați să descurce iştele, pentru ca noi să putem rămâne prieteni.

Mintea i se blochează, ca un computer cu probleme. N-a reuşit să proceseze lucrurile corect, iar acum e în ceaţă.

– Prieteni... Asta suntem noi? Ar fi bine să-mi explici chestia asta, fiindcă eu n-o pricep.

– Jodi, Jodi, trebuie să te relaxezi. Noi doi ne iubim. Avem un trecut împreună. Dar lucrurile se mai schimbă, asta-i tot. E sănătos să evoluezi şi să mergi mai departe. Asta-mi spuneai *tu* mie întotdeauna.

– Bun. Oamenii evoluează. Dar dacă aşa stau lucrurile, ce-ai căutat aici acum câteva seri? Ce-a fost aia?

– Ai prefera să nu ne mai vedem deloc? Ți se pare ceva rațional? Mi-e dor de tine. Îmi face plăcere să te mai văd din când în când.

– Îți face plăcere să mă mai vezi din când în când.

– Sigur că da. Ție nu?

EL

Natasha e ocupată cu planurile pentru nunta care se apropie rapid. În fiecare seară la cină monologhează despre flori, meniuri, aranjamente, muzică, jurăminte și tort, până când lui îi vine s-o strângă de gât. L-a luat deja la cumpărături, pentru un costum, și asta cel puțin s-a dovedit ceva mulțumitor. Când l-a probat la magazin, a fost încântat de croiala elegantă și de silueta tinerească pe care i-o dă. Nu s-a uitat la preț și a așteptat afară până când a plătit ea cu cardul de credit pe care el i-l dăduse. Nunta îl costă o avere și, pe lângă asta, Natasha tot insistă pentru o lună de miere la Rio. Nu e un moment potrivit ca el să arunce cu banii în stânga și-n dreapta.

Unul dintre lucrurile cu care e de acord este decizia în favoarea unei ceremonii religioase. Ea s-a tot gândit și răzgândit în privința asta o vreme, iar el a avut grijă s-o îndrume în direcția bună. Nu că ar fi un tip credincios, dar nici nereligios nu e. Ritualurile și tradiția își au locul lor, iar căsătoria e unul dintre ele, fiindcă, mai presus de orice, e un act de credință.

Lista invitaților include o sumedenie de mătuși, unchi și veri din partea Natashei, în timp ce de la el vin câțiva amici – Harry, Cliff și unii dintre băieți plus, desigur, soțiile lor. Norul care umbrește ceremonia e Dean, care rămâne neclintit în decizia lui de a nu participa. Încă nu vorbește cu Todd și abia dacă a schimbat două cuvinte cu Natasha. Ultimul lucru pe care i l-a spus a fost că mai degrabă moare decât s-o vadă măritată cu unul de teapa lui Todd Gilbert. Drept care Natasha a izbucnit în lacrimi. Dean trebuie să se mai deștepte. Dacă ar avea pic de minte, ar fi fericit pentru fiica lui, care va fi bine aranjată, o femeie înstărită, cu o viață ușoară. Ar prefera oare s-o vadă măritată cu vreun șmecher tinerel care nu-i poate oferi nimic? Ar avea el multe să-i spună lui Dean, dacă Dean i-ar da ocazia s-o facă.

A început să se întrebe când o să se aranjeze viața lui cu Natasha, când o să devină mai stabilă și mai structurată, așa cum era cu Jodi. Natasha se poartă în mod atât de neprevăzut! Fără nicio îndoială, nu e deloc senină și strălucitoare, așa cum se zice că sunt femeile însărcinate. Dimpotrivă, s-a transformat într-un soi de viperă, iar el nu poate ști când și ce anume o să-i declanșeze următorul atac. Dar face tot ce poate ca să fie înțelegător și tolerant. Ea e stresată rău, cu semestrul care e pe sfârșite, cu nunta care se apropie și cu necazul cu tatăl ei. Poate că din cauza stresului se tot îngrașă, deși sarcina încă nu se vede. Și poate că tot stresul i-a provocat erupția aceea care i-a apărut pe frunte. Cel puțin nu și-a pierdut interesul pentru sex – ceea ce și-a închipuit el că o să se întâmple, din câte i-au povestit băieții. Unii dintre ei, tipi care *niciodată* nu și-au înșelat soțiile, s-au văzut nevoiți să-și găsească salvarea în saloanele de masaj erotic și în secțiunea pentru adulți exclusiv a anunțurilor de mică publicitate. El se consideră norocos, fiindcă Natasha îl dorește la fel de mult ca întotdeauna, dar e interesant cum s-a întors roata. Natasha e acum meniul standard, în

vreme ce sexul cu Jodi, ca în seara în care s-a dus la ea, are aroma agreabilă a adulterului. Aproape că uitase de pasivitatea bizară a lui Jodi, de felul în care ochii ei își pierd focalizarea și privirea îi lunecă într-o parte când intră în ea. Înainte chestia asta i se părea enervantă, dar în noaptea aia, cine știe din ce motiv, fusese oarecum excitantă. Viața îți servește uneori niște pase de unde nici nu te aștepti.

I-ar putea fi dor de Jodi, dacă și-ar permite. Rutina zilnică este cea care definește o căsnicie, obișnuințele pe care le capeți în cuplu și care devin un fel de ritm de fundal al vieții. Cu Natasha, situația nu s-a cantonat încă într-o cadență cu care el să poată ține pasul. Dar nu-și poate permite să fie sentimental. Legea spune că nu-i datorează lui Jodi nimic, că nu e decât o fostă iubită al cărei bol de smântână s-a terminat. Ea ar trebui să-i mulțumească lui pentru generozitatea pe care i-a arătat-o în toți aniiăștia cât au fost împreună. Așa zice Harry. Iar Harry vrea să-i servească un ordin de evacuare, care le va da o bază de plecare legală, dacă vor avea nevoie de una. Dar și el, și avocatul speră că Jodi se va purta rațional și se va muta fără scandal, însă dacă ea va decide să se încapățâneze, vor recurge la ordinul de evacuare, adică vor aduce poliția s-o dea afară cu forța. El speră să nu se ajungă la așa ceva, însă numai de ea depinde.

Cu atâtea câte are pe cap, ultimul lucru care-i mai trebuie e o problemă de sănătate. Uite așa, te duci la dentist pentru un detartraj de rutină și pleci de acolo crezând că ești cu un picior în groapă. Indiferent ce-or face la școală specialiștii în igiena dentară, e clar că tactul și diplomația nu le învață.

— E o leziune, i-a spus ea. Arată ca o aftă, a adăugat apoi, pipăind locul cu un deget înmănușat. Ați fost testat recent pentru HIV?

A fost atât de neașteptat, încât l-a apucat râsul, dar cu mâna ei în gura lui, a ieșit mai degrabă ca o exclamație de protest.

– Nu e cazul să vă alarmați, s-a grăbit ea să adauge. Poate că nu e nimic îngrijorător. Problemele de acest gen pot apărea dintr-o diversitate de motive. Deseori însă, și trebuie să vă spun asta, sunt asociate cu un sistem imunitar deficient. Mai bine să verificați, ca să fiți liniștit.

Află. Un cuvânt inofensiv, care nu-l neliniștește. *Leziune* e însă cel care-i dă furnicături. Legătura dintre leziune și HIV sau SIDA e neîndoielnică în mintea lui, fiindcă la un moment dat anul trecut el și Jodi s-au uitat la o reluare cu *Philadelphia*, filmul în care apariția unei singure leziuni pe fruntea lui Andrew Beckett, rol interpretat de Tom Hanks, s-a soldat rapid cu moartea individului.

Virusul n-a constituit niciodată un motiv de preocupare personală pentru el. Când s-a aflat prima dată despre HIV, pe la începutul anilor 1980, el era un adolescent vorace sexual, care făcea tone de sex neprotejat, dat fiind că copularea repetată pe bancheta din spate a unei mașini nu se pretează la măsuri de protecție care, dacă tot a venit vorba, nu sunt propice unei experiențe fabuloase. Dar pe atunci, singura lui preocupare era riscul unei sarcini. SIDA nu era un lucru la care să te gândești, decât dacă erai homo, sau așa se spunea. Iar el nu prea a depășit niciodată convingerea asta.

Un specialist în igiena dentară nu e medic, dar se uită într-o sumedenie de guri și poate că deprinderea de a identifica o situație anormală, chiar fără nicio legătură cu dinții, face parte din pregătirea lor. Când s-a întors la birou, s-a încuiat în baie și și-a întors obrazul pe dos ca să vadă cu ochii lui mica pată de ciupercă albă lipită pe mucoasa lui, ca un rest de ipsos. Iar acum nu-și mai poate ține limba departe de ea. Dar, după toate probabilitățile, se va dovedi doar o alarmă falsă. Femeile pe care le frecventează el și care ridică cele mai multe riscuri sunt profesioniste, iar ele nici nu se apropie dacă nu-l văd că folosește prezervativ. Într-adevăr,

prezervativele se mai și rup, dar ăsta nu-i un motiv ca s-o ia razna acum. La urma urmei, e doar o ciupercă, și Todd constată că poate să și-o alunge din minte chiar și preț de câteva ore la rând, mai ales în timpul zilei când e ocupat, deși uneori când se trezește în miez de noapte nu se poate gândi la altceva decât la moarte. La moartea lui, desigur, dar și la moartea celor din jur, la faptul că într-o zi, în viitorul nu chiar atât de îndepărtat, fiecare persoană pe care o știe, fără nicio excepție, va fi dusă, răposată, laolaltă cu toți oamenii pe care el nu-i cunoaște, locul ei fiind luat de o serie de necunoscuți care vor intra în posesia tuturor lucrurilor lăsate în urmă – case, profesii etc. Casa și profesia lui. Când mintea i-o ia pe făgașul ăsta, singurul lucru care-l alină e gândul la copilul încă nenăscut.

EA

Stimată Doamnă Brett,

Sunt avocatul lui Todd Jeremy Gilbert, care – așa cum nu mă îndoiesc că știți – este unicul proprietar îndreptățit al reședinței existente la adresa 201 North Westshore Drive (numită de aici înainte „Reședința“), unde domiciliați dumneavoastră în prezent.

Clientul meu mi-a solicitat să vă informez că nu mai dețineți dreptul de a ocupa Reședința. El vă cere să părăsiți Reședința în termen de maximum 30 de zile de la data prezentei. Până la data respectivă sunteți obligată să eliberați și să predați Reședința liberă de orice ocupant și de bunurile personale.

Conformarea dumneavoastră la această solicitare va evita o evacuare forțată. Dacă nu veți da însă curs acestei solicitări, clientul meu nu va ezita să apeleze la toate mijloacele de care dispune în conformitate cu prevederile legale.

Cu sinceritate,
Harold C. LeGroot
LeGroot and Gibbons
Firmă de avocatură

În anii care vor urma își va aminti de această scrisoare ca marcând o schimbare radicală în dispoziția ei, una care a ucis pe tăcute fetița din ea însăși și a înlocuit-o cu o versiune actualizată și blazată a ei înseși. Privind înapoi în timp, va percepe transformarea ca fiind practic instantanee, ca atunci când aluneci într-un vis sau te trezești din el, dar se va înșela. Adevărul e că schimbarea se petrece treptat, în zilele și săptămânile care urmează. Și are etape, iar cea dintâi e negarea. Dar e ceva involuntar, ceva ce nu poate controla și gestiona; e o formă spontană de apărare care o protejează împotriva unei pierderi catastrofice. I se întâmplă în felul acela în care păsările, la fel ca gândurile care te asaltează, pot da roată în aer fără să coboare pe sol, sau așa cum un mesaj captat de micro-receptorul tău poate fi afectat de paraziți, ori așa cum poți să fii împușcat și totuși să continui să mergi în direcția în care te îndreptai.

Bărbatul cu coadă de cal i-a înmănat-o. A abordat-o în hol, când ea a intrat cu câinele. Probabil că îi strecurase ceva portarului. Era o dimineață de sâmbătă ploioasă. Și-a închis umbrela și a scuturat-o, așteptând ca omul să spună ceva.

– Doamna Jodi Brett?

– Da.

A luat plicul pe care el i l-a pus în față și l-a auzit rostind cuvintele.

– Considerați-vă servită.

În lift, a citit-o de două ori. Când a intrat în casă, a lăsat-o în hol cu restul corespondenței și s-a dus în bucătărie, unde a dat drumul la cafetieră. Acum, așteptând să se scurgă cafeaua, mănâncă un fursec din pungă și-i dă altul câinelui. Se duce în birou, pune câteva dosare deoparte și își verifică mesageria vocală. A căutat-o o femeie, pentru fiica ei supraponderală. O sună înapoi ca să-i explice că ea nu tratează tulburări alimentare și-i turuie câteva numere ale

unor specialiști de pe o listă pe care o păstrează în sertar. Uitând de cafea, trece dintr-o cameră în alta, aranjând piesele de mobilier și culegând câte o scamă de pe covoare. Găsește o cârpă și un flacon cu Lemon Pledge și începe să ștergă praful și să lustruiască. Vine și clipa în care gândurile i se întorc la înștiințare și înregistrează un anume răspuns, un nivel de iritare care o determină să lase cârpa din mână și să ia telefonul.

– Deci, spune ea, ce-i cu scrisoarea de la Harry?

– Jodi! Am vrut să te sun și eu.

– *Trebuia* să mă fi sunat. Cum poți lăsa să se întâmple așa ceva?

– Harry ți-a trimis o scrisoare?

– Mi-a dat-o un tip în holul clădirii.

– Și ce zice?

– Pentru numele lui Dumnezeu, Todd! Zice că trebuie să mă mut.

– Isuse! exclamă el. Asta-i o greșeală. N-ar fi trebuit să se întâmple așa ceva.

– Sigur că e o greșeală. O greșeală foarte supărătoare.

– Jodi, ascultă-mă. Din câte știu eu, Harry trebuia să aștepte să vorbesc eu mai întâi cu tine.

– Să vorbești cu mine despre ce?

– Aș fi vrut să nu fiu nevoit să fac asta, sincer. Dar înțelegi, sunt sigur, că n-am de ales. Nu-mi pot *permite* să păstrez apartamentul. Și nici nu *pare* în regulă s-o fac. Te rog, încearcă să-nțelegi!

– Nu poți vorbi serios!

– Dar ca să-ți spună asta printr-o scrisoare...! Nu asta a fost intenția mea.

– Ce se-ntâmplă aici, Todd? Ce fel de joc faci?

– Ascultă-mă, Jodi. Vreau să știi că n-o să mă târguiesc cu tine pentru mobilă. Tot ce vrei – e al tău. Ia tot, dacă vrei. Vreau să iei tu totul.

– Todd, ce te-a apucat? Trebuie să-ți vii în fire. Eu nu mă *mut*. Iar tu *nu vrei* ca eu să mă mut. Gândește-te puțin. Gândește-te la viața noastră împreună.

– Jodi, încearcă să fii rațională. Lucrurile s-au schimbat.

Apasă tasta de deconectare, lasă telefonul din mână și se depărtează de el. Cum adică n-are de ales? Așa e Todd, dramatizează întotdeauna, evită responsabilitatea, pretinde că nu el își controlează viața, ci o forță din afara lui... e una dintre modalitățile prin care își justifică purtările urâte. Ea știe, desigur, că intenționează să cumpere o altă clădire de birouri; a tot vorbit despre asta de ani buni. Va fi următorul lui proiect de amploare, posibil ultimul, cel care îl va aranja pe viață. Și nu va fi o renovare a unui bloculeț de patru etaje cu o serie de apartamente închiriate unor mărunte firme la început de drum sau unor întreprinzători care abia trăiesc de pe o zi pe alta. Are în minte ceva mai mare, mai important – o clădire aflată deja pe hartă – și crede că va reuși dacă va vinde apartamentul direct de sub picioarele ei. Apartamentul lor de pe malul lacului, cu priveliște largă, cu încăperile spațioase și podeaua din bambus, cu garderoba din dormitorul mare, cu mobilierul mozaicat, cu aplicații de oțel inox și cafetiera încastrată din bucătărie! Sigur, ce contează femeia albă, de vârstă mijlocie, și câinele golden retriever încă tânăr care locuiesc acolo? Într-o clipă au și dispărut!

Când îi telefonează Dean ceva mai târziu, se simte suficient de nesăbuită încât să răspundă.

– Dean, îmi pare rău că nu ți-am răspuns la apeluri și nu te-am sunat. Nu mă îndoiesc că știi cum e.

– Știu cum e, replică el. Știu foarte bine cum e.

– Îmi dau seama cât îți este de greu, Dean. M-am tot gândit la tine.

– Ei, și *eu* m-am gândit la tine. Îmi spun mereu că nu numai eu am primit o lovitură, că și Jodi a încasat-o urât. Mă rog, știi la ce mă refer. Nu poate fi foarte plăcut nici pentru tine.

– Nu, n-a fost deloc plăcut.

– Știu, știu. La asta m-am tot gândit și am vrut să te sun, să-ți spun că îmi pare rău pentru tine și că nu ești singură. Suntem amândoi implicați și-ți sunt alături.

– Drăguț din partea ta, Dean, să te gândești la mine când ai și tu atâtea pe cap.

– Nu, nu, protestează el. Chiar am vrut să păstrăm legătura. Ești chiar persoana cu care aveam nevoie să vorbesc. Bine, știi cum e. Să încerc să discut cu fiica mea. Mă bucur că mama ei nu mai trăiește ca să vadă cum își irosește viața.

– Sunt sigură că mama ei ar fi foarte îndurerată, spune Jodi.

– Natasha a fost întotdeauna o fată cuminte și chestia e că nici nu trebuie să facă asta. Nu cred că înțelege că poate pur și simplu să renunțe. Are nevoie de cineva care să vorbească rațional cu ea. O femeie, înțelegi? Pe mine nu mă ascultă. Cineva care a cunoscut-o pe mama ei. Cineva ca tine. Cred că tu chiar ai putea avea o influență asupra ei.

– Mă flatezi, Dean.

– Ai auzit că a devansat data nunții? Pentru a doua sâmbătă din decembrie. Mama naibii! Vrea s-o conduc eu la altar. Poți că crezi una ca asta? Mai degrabă aș vrea s-o văd fierbând într-un cazan cu ulei.

– Nu-i adevărat, exagerezi.

– Tu ai discutat cu Todd despre asta? De ce crezi că mă tot sună? Ce mai avem să ne spunem unul altuia? Treizeci de ani de prietenie, și el îi aruncă la gunoi! Îți spun eu, ar putea anula și mâine toată afacerea și n-ar mai conta deloc. E prea târziu. A depășit o limită. Sunt sigur că și tu gândești la fel.

Dean se pricepe grozav să vorbească și ar putea susține singur toată conversația, fără ea. Un mare atu pentru un agent de vânzări, fără îndoială. Ține-ți clientul sub control; nu-i lăsa timp să gândească independent.

– Ascultă, Jodi, ce-ar fi să-ți fac cinste cu un pahar? Sau mai bine să te invit la un prânz? Trebuie să fim alături, să împărțim povara, să ne susținem reciproc. Ce-ai zice dacă aș veni mâine să te iau? Putem alege mâncare chinezească.

Nu vrea doar să-și plângă de milă împreună; are un plan în legătură cu ea. E ciudat cum își închipuie că ea, tocmai ea, ar putea avea un impact asupra Natashei. Într-un fel, e înduioșător. Nu-i poate purta pică pentru asta. Dar prânzul cu el ar fi o greșeală.

EL

E în Porsche și se îndreaptă spre nord, spre Illinois Center, pe Michigan Avenue. Sala de fitness a devenit un fel de refugiu, unica digresiune care-i e permisă pe drumul de la birou spre casă, și a început să petreacă mai multe ore antrenându-se, chiar dacă n-are chef și chiar și atunci când jinduiește după ceva de băut. Ca acum. Discuția cu Jodi l-a destabilizat. Nu pricepe deloc care e problema ei. Oare își închipuie c-o s-o susțină cât mai are de trăit, în timp ce el și familia lui vor trăi de azi pe mâine? La urma urmei, nu încearcă s-o jupoaie! I-a oferit tot ce se află deja în apartament! Are cumva idee cât valorează asta?!

Se gândește s-o sune din nou, dar ajunge să vorbească cu Harry.

– Ce ți-a venit să-i trimiți lui Jodi scrisoarea aia? Voiam să discut eu întâi cu ea. Așa stabiliserăm.

– Probabil că Daphne i-a telefonat, îi explică avocatul. O să-i spun eu câteva!

– Da, bine, dă vina pe asistentă. Ideea e că Jodi e acum oficial cătrănită și clocotește. La naiba, Harry, nu crezi că am și așa destule probleme?

– Să-ți spun eu ceva, Todd. S-ar fi enervat oricum, indiferent de felul în care ar fi aflat.

– Ei bine, asta n-o vom putea ști niciodată, nu-i așa?

– Tu gândește-te doar la obiectivul nostru. Important e să rezolvăm lucrurile și nu avem timp prea mult.

Probabil că are dreptate, probabil că nu contează modul în care ar fi aflat, dar înștiințarea de evacuare pare o cruzime inutilă. Și îi creează lui o imagine negativă. De insensibil. Și lipsit de scrupule. Dar ce-i făcut e făcut, și poate că tot răul e spre bine, fiindcă el chiar are nevoie s-o scoată de acolo. Natasha îl întreabă în fiecare zi dacă Jodi a plecat și ce are de gând să facă dacă ea refuză. O scenă urâtă e ultimul lucru pe care și-l dorește. Ca Jodi să se încuie în apartament, poliția să-i spargă ușa și s-o târască afară din clădire. Nu l-ar ierta niciodată pentru asta.

Dar poate că pur și simplu are nevoie de timp să se obișnuiască cu ideea. Mai presus de orice, Jodi e o fire practică. Dă-i o săptămână sau două și o să-și găsească ea ceva drăguț de închiriat, unde să se stabilească și să se simtă ca acasă. N-o să fie undeva central, ținând cont de venitul ei. Va trebui să se mute în suburbii, poate în Skokie sau Evanston – cel puțin până când își reintră în mână cu cabinetul și începe să consulte pacienți cu normă întreagă. I-ar face bine să-și ia profesia mai în serios, să se ia *pe sine însăși* mai în serios. Poate o să-și ia chiar o slujbă adevărată, să-și exploateze educația primită. S-ar descurca într-o corporație și ar face bani frumoși.

Oriunde s-ar stabili însă, speră c-o să-l primească pe la ea, poate chiar în mod regulat. Câteodată, când își permite, îi simte acut lipsa, îi lipsesc mâncărurile gătite de ea și simțul ei practic, lejeritatea și

confortul vieții lor împreună. Poate că vremea e cea care-l face nostalgic. Toamna poate fi superbă, dar și amenințătoare – cu umbre prelungi, vânturi reci, frunze care cad, iminența înghețului. Nu vrea să se ia de Natasha, dar traiul acasă nu mai e cum era odinioară, iar dezordinea e cea mai mică problemă. Natashei pare să-i priască de minune haosul: vecinii care-și lasă copiii la ei, oaspeți care apar la cină, televizorul urlând chiar și când ea învață. Iar după ce se va naște copilul, o să fie și mai rău.

A dat drumul la căldură în mașină și a direcționat jetul de aer spre parbriz, ca să împiedice aburirea, iar radioul e potrivit pe un post de știri. Vocea crainicului e joasă și catifelată, liniștitoare în ciuda cuvintelor rostite – știri despre calamitățile zilei. Abia a trecut de ora cinci și deja se întunecă. Zilele scurte sunt greu de suportat dacă locuiești la țară, dar orașul își generează propria lumină, un miraj strălucitor în toate culorile curcubeului. Văzut din spațiu, ar semăna cu o cupolă scânteietoare – câmpul de forță al vastului oraș în care trăiește el. De când se știe străbate străzile astea și fiecare bucată de asfalt, fiecă clădire îi sunt cunoscute. Când era mai tânăr îi plăcea să viseze că totul îi aparține, că orașul e al lui – străzile, construcțiile, generatoarele electrice, sistemul de purificare a apei, chiar și canalizarea – întreaga infrastructură. Chiar și acum, când merge pe stradă sau când intră la Blackie's ori la Crowne Plaza, are impresia că el ține frâiele.

Cât îi place să ruleze așa, ascultând muzică, bătând orașul, privindu-i viața stradală! Când ești la tine-n mașină, ești în lumea ta personală, dar și în lumea mare, în ambele concomitent. Îi place să și mănânce în mașină, și de obicei ține în torpedo o pungă cu alune sărate sau bomboane din lemn-dulce. Asta nu diferă, trebuie să recunoască, de obiceiul tatălui său de a se închide în subsolul casei cu sticla lui de vin și cu tranzistorul. Fiecare își are tronul lui,

jilțul propriu (pentru tatăl lui, ăsta era un fotoliu hărtănit) care îl plasează în centrul universului și în care stă ca un mai-mare peste tot. Uneori, când e în mașină, chiar începe să se simtă ca tatăl lui, își amintește pregnant de el. Felul în care obișnuia, de exemplu, să încline din cap, ca o încuviințare abia perceptibilă adresată nimănui în particular. Și Todd face asta uneori – dă din cap spre un curent de aer sau spre traficul în derulare.

EA

Stă în biroul Barbarei Phelps, diplomată în drept, avocata pe care i-o recomandase prietena ei, Ellen. Barbara e scundă și trecută bine de o vârstă, probabil pe la vreo șaptezeci și ceva de ani, are părul vopsit cu henna, sprâncene trasate cu creionul și încheieturi subțiri la mâini. Taiorul îi atârnă pe trupul firav, dar se ținea dreaptă ca un stâlp. Din câte i-a povestit Ellen, Barbara și-a luat licența în drept pe vremea în care asta era o raritate pentru femei, și și-a dedicat cariera unui singur țel: să transforme femeile măritate, nefericite și dependente în foste soții eliberate și autonome – o confrerie a divorțatelor prospere.

Birourile ei, situate la un etaj superior al clădirii Loop, sunt mobilate cu piese Bauhaus incomode și tablouri în stil expresionist abstract care sugerează, în termeni de dolari cheltuiți, forța feminină pe care și-a clădit afacerea. A invitat-o pe Jodi să se așeze într-un scaun Wassily și i-a pus câteva întrebări preliminare. Acum, în vreme ce-și face vânt cu înștiințarea ei de evacuare, îi explică răbdătoare că a fost o fraieră refuzând să se mărite cu

Todd când a avut ocazia, fiindcă în momentul ăsta are tot atâta drept la apartament cât are o târlă de pisici.

– În lipsa unui certificat de căsătorie, n-ai dreptul la nimic din ce-i aparține lui. Te are la degetul mic, draga mea. Niciun judecător n-o să-ți dea ție câștig de cauză. În statul ăsta nu e recunoscut parteneriatul civil.

Jodi are impresia că Barbara n-a reușit să înțeleagă bine situația ei.

– I-am fost soție timp de douăzeci de ani, protestează ea. Tot ce avem am construit împreună. N-are cum să mă *oblige* să mă mut. Dacă refuz, ce poate să-mi facă?

Barbara clatină din cap.

– Nu ai niciun drept legal să te afli acolo. Dacă ignori legea, nu faci decât să înrăutățești lucrurile pentru tine. Conform celui mai probabil scenariu, o să te trezești în stradă cu aproape nimic altceva decât hainele de pe tine. Și totul se va petrece în fața vecinilor. Nu-ți recomand așa ceva.

– I-am ținut gospodăria, insistă Jodi. Am gătit, am făcut curat, am avut grijă de el. Nu mă poate da afară doar pentru că mă consideră o piedică.

– Ba poate. Și, după câte se pare, o va face.

Jodi se străduiește să asimileze situația. Dar nu are niciun sens, nu corespunde noțiunii ei de justiție. O clipă mai târziu însă, înțelege unde bate Barbara.

– Bine, spune ea. E apartamentul *lui*.

– Exact. E apartamentul *lui*.

– Dar va trebui să mă susțină material.

– De ce?

– Fiindcă așa a făcut întotdeauna. A fost înțelegerea noastră.

– Dimpotrivă, replică Barbara. Conform legilor din Illinois, nu ești îndreptățită la niciun fel de susținere. Dar la general vorbind, nu ești într-o situație teribilă. Ai permisiunea lui verbală să iei din casă

tot ce dorești. Dacă a fost sincer în privința asta, eviți certurile pe tema bunurilor din gospodărie și durerea de a-ți pierde posesiunile. Deci... îți păstrezi și demnitatea, și lucrurile.

Când se gândește, în drum spre casă, Jodi nu vede situația așa. Cum își păstrează demnitatea dacă-i permite s-o dea afară, cu sau fără lucruri? S-au coalizat toți împotriva ei – Todd, Harry, chiar și Barbara Phelps, care ar trebui să-i țină partea. Ceea ce fac ei o fi legal, dar nu e nici pe departe uman.

Când ajunge acasă, își scoate mantoul, pantofii și se așază pe canapea. Nu obișnuiește să doarmă după-amiaza, dar acum se simte ca un pietroi care se afundă într-o apă nămolosă. Când se trezește, cerul dincolo de fereastră și-a pierdut culoarea și a învăluit încăperea în semiîntuneric. Se ridică, își schimbă taiorul Valentino și-i dă câinelui să mănânce. Uitându-se la el cum hăpăie, își dorește să aibă și ea măcar jumătate din apetitul lui. Fără chef, stă în ușa deschisă a frigiderului și-i cercetează conținutul. Într-un târziu, scoate votca din congelator, își toarnă puțin într-un pahar și adaugă un strop de apă tonică. În mod normal nu bea de una singură, dar asta este o ocazie specială, care cere un soi de celebrare. Întotdeauna a fost o femeie independentă, care se descurcă bine, dar azi viața i-a fost zdruncinată, și s-a dovedit că pentru asta a fost suficient doar un mic brânci, un șut delicat; atât de precară fusese poziția ei. Două decenii în care crezuse că viața îi este asigurată, iar acum a constatat că tot timpul a atârnat de un fir de ață. Încă de când s-a mutat împreună cu Todd a trăit într-o psihoză iluzională – asta-i tot ce poate spune. Și-a clădit viața pe o premisă greșită, pe un vis. Persoana care credea ea că e n-a existat de fapt niciodată.

Dă pe gât băutura și-și toarnă alta, de această dată fără apă tonică. Treizeci de zile. Atât i s-a acordat. Treizeci de zile ca să se extragă din prezentul ei, așa cum extragi o țeapă din deget. La asta s-a ajuns. A fost redusă la statutul de corp străin în propriul mediu intim.

Cunoaște femei care au trecut prin ceva similar și nici una dintre ele nu poate fi considerată un model de urmat. Femeile astea, între care se numără și prietena ei Ellen, nu au ieșit din situația respectivă deloc mai înțelepte, nu au izbutit să-și recupereze anii pierduți sau să-și refacă situația. Și totuși, multe dintre ele o duc mai bine decât o va duce ea. Majoritatea au izbutit cel puțin să-și păstreze casele.

Adlerienii și-ar freca mâinile de încântare văzând halul în care a dat-o-n bară. Din modul de viață al unui om, ei se pricep de minune să scoată la lumină ce e greșit, logica lui strâmbă și supozițiile naive. Ce privilegii și ce oportunități a avut și cum le-a irosit pe toate! Fiindcă a crezut că e de la sine înțeles că viața o să fie bună cu ea, că nu are nevoie să privească în viitor sau să-și ia măsuri de prevedere. A fost o formă de aroganță; acum își dă seama de asta. Dacă Gerard Hartmann ar fi remarcat lucrul ăsta pe vremea în care era clienta lui, ar fi corectat-o imediat. Da, foarte probabil că Gerard ar fi salvat-o de ea însăși dacă ea i-ar fi permis, dacă ar fi rămas mai departe alături de el. Gerard era priceput și avea în privința ei un instinct anume – în ciuda faptului că ea părea să nu aibă probleme și că n-avea nevoie de serviciile lui (cel puțin după părerea ei).

Dar asta nu înseamnă că ședințele cu el au fost o risipă de timp. Odată ce au ajuns la relația cu Ryan, Jodi și-a dat seama că aici era o problemă care trebuia rezolvată. Și procesul n-a fost nici măcar foarte dureros. Gerard știa ce face, avea cunoștințele și abilitățile necesare și o intuiție extraordinară. Era totodată unul dintre cei mai blânzi și mai cordiali „anchetatori“.

Gerard: Despre accesele lui Ryan... Ai pomenit de coșmaruri și răni autoprovocate. Care era mai exact problema?

Jodi: În unele nopți se trezea țipând. Țipa și lovea cu picioarele și nu se liniștea. Alteori se mușca până când îi dădea sângele – de braț sau de partea moale a palmei.

Gerard: A fost dus la medic pentru asta?

Jodi: Trebuie să-l fi dus. Așa e de crezut.

Gerard: Știi dacă i s-a pus vreun diagnostic și i s-a recomandat un tratament?

Jodi: N-a fost niciodată etichetat ca având o boală mintală, dacă la asta te referi. Era doar o fază. În cele din urmă i-a trecut.

Gerard: Când Ryan avea asemenea atacuri, cum le gestionau părinții voștri?

Jodi: Eu le gestionam. Era treaba *mea*.

Gerard: Dar cum a devenit treaba *ta*?

Jodi: Părinții mei nu făceau decât să înrăutățească lucrurile. Tata aplica metoda disciplinării, iar mama... se învârtea pe acolo și-și frângea mâinile neajutorată.

Gerard: Părinții tăi ți-au cerut să intervii sau a fost ideea ta?

Jodi: Cred că inițial a fost ideea mea, iar după un timp ei au considerat pur și simplu că mă ocup eu.

Gerard: Și tu cum ai primit situația?

Jodi: Oh, foarte bine. Ryan se liniștea. Mama se liniștea. Tata se calma. Și totul revenea la normal.

Gerard: Și ce simțai față de convingerea lor că tu te descurci, că asta era treaba ta?

Jodi: Cred că ar trebui să spun că mă simțeam excelent. Eram doar un copil, și iată-mi încredințate atâta autoritate și responsabilitate. Cred că mă făcea să mă simt puternică. În mod cert a avut un efect asupra imaginii mele de sine și, firește, mi-a influențat decizia în alegerea unei profesii. Faptul că eu eram cea care putea să-l liniștească pe Ryan.

Gerard: Ai menționat responsabilitatea. Cum te simțai având responsabilitatea stării de bine a fratelui tău? După cum ai spus, erai doar un copil.

Jodi: Îl iubeam pe Ryan. Ajutorul pe care i-l acordam devenise pentru mine o a doua natură. Nu stăteam să mă gândesc la asta.

Gerard: Și acest simț al responsabilității față de Ryan s-a perpetuat și în viața adultă?

Jodi: Adică dacă mă mai simt responsabilă pentru Ryan, care acum e matur? Pentru Ryan, care nu e implicat într-o relație intimă, nu are o slujbă propriu-zisă și nu vorbește cu aproape niciunul dintre membrii familiei? Și care dă cu tifla obiectivelor fundamentale în viață, în viziunea lui Adler? Dacă mă simt responsabilă pentru acest Ryan?

Gerard: Da.

Jodi: Nu mă așteptam să mă întrebi așa ceva. Păi, cred că da. Sigur. Normal că mă simt responsabilă pentru el. La un anumit nivel, bănuiesc.

Gerard: De ce crezi că simți asta?

Jodi: Tu n-ai simți la fel? Sau oricine altcineva? Date fiind circumstanțele.

Gerard: Și cum ai descrie tu circumstanțele?

Jodi: Mă rog, poate ceea ce simt nu e chiar responsabilitate. Să spunem, mai degrabă, îngrijorare. Aș vrea să-l pot ajuta, dar n-am cum. El nu mă lasă.

Gerard: Care crezi că e motivul îngrijorării?

Jodi: Vreau să fie fericit. Vreau să se simtă împlinit. Când va fi bătrân și va privi înapoi, la viața lui, vreau să simtă că a făcut alegeri bune, că nu și-a irosit oportunitățile, că a avut un țel pe care l-a urmărit și a realizat ceva.

Gerard: Hai să vorbim despre țelul *tău*, țelul îngrijorării tale.

Jodi: La ce te referi?

- Gerard:** Ce s-ar întâmpla dacă nu ți-ai mai face griji pentru Ryan?
- Jodi:** Crezi că e o problemă faptul că-mi fac griji?
- Gerard:** Cărui scop crezi tu că servește îngrijorarea asta a ta?
- Jodi:** Dar are nevoie îngrijorarea de un scop anume?
- Gerard:** Crezi că pe Ryan îl ajută faptul că tu-ți faci griji pentru el?
- Jodi:** Bine. *Touché*. Am priceput. Înțeleg ce vrei să spui. Sigur că nu-l ajută pe *el*; mă ajută pe *mine*. Atât timp cât mă îngrijoresc pentru el, simt că fac un efort cel puțin, că nu l-am abandonat.
- Gerard:** Crezi că așa ai simți dacă nu ți-ai mai face griji? Că l-ai abandonat?
- Jodi:** Probabil că da.
- Gerard:** Și ce altceva ai mai simți?
- Jodi:** Aș simți, probabil, că am întrerupt conexiunea dintre noi. Nu m-aș mai simți legată de el. Fiindcă, gândește-te puțin, realitatea e că îl văd foarte rar și nu am nicio modalitate de a păstra legătura cu el. Și atunci, dacă nu mă îngrijoresc, care mai e conexiunea dintre noi?
- Gerard:** Deci, când îți faci griji pentru Ryan, simți că ai o legătură cu el. Iar dacă nu te-ai mai îngrijora, dacă ai pierde acel sentiment al conexiunii... ce s-ar întâmpla atunci?
- Jodi:** M-aș îngrijora pentru lipsa conexiunii. Cred că asta sună ridicol.
- Gerard:** Nu e ridicol. Dar poate că există alte modalități, mai bune, de a păstra vie legătura cu Ryan în sufletul tău.
- Jodi:** De exemplu?
- Gerard:** Aș vrea să te gândești tu la asta. Să zicem că e tema ta pentru acasă.

EL

Natasha îl sună când e în drum spre sală. Îl vrea acasă până la șapte și să aducă niște vin pentru cină. Asta-i Natasha lui! Jodi nu i-a cerut niciodată să facă vreo cumpărătură de ultim moment. Nu că l-ar deranja să ia vinul; ce îl supără e modul în care i-o cere, de parcă așa ar fi de așteptat, de parcă ea e șefa. Unde e diviziunea muncii, asta ar vrea el să știe. Fiindcă nu face curățenie în casă și nici măcar nu gătește. În clipa în care îl vede intrând pe ușă, îl și pune la treabă în bucătărie.

Iese de pe Michigan pe Adams și se întoarce la vinăria din Printers Row. Magazinul e aglomerat, iar la casă e coadă. Când termină, e deja târziu pentru ora de la sală, așa că decide să se ducă mai bine la o bere. A trecut mult prea mult de când a stat într-un bar și a băut o bere.

La început nu l-a deranjat chiar atât de mult că stă mereu cu ochii pe el. Ținând seama că are jumătate din vârsta lui și un apetit sexual exacerbat, purtarea ei i-a dat o siguranță în plus. Dar

lucrurile astea nu pot continua la infinit. Iar acum situația s-a schimbat. Acum e însărcinată și nu iese nicăieri.

O să se oprească la una mică și asta e. Cel puțin va fi acasă la timp pentru cină. O să-l miroasă și o să facă scandal, dar n-o să fie atât de rău cum a fost când s-a întors la trei dimineață, după vizita la Jodi. Natasha nu l-a crezut când i-a spus că a fost tot timpul cu Harry, deși după părerea lui, așa cum i-a spus-o, povestea a fost cât se poate de plauzibilă.

– Am stat la bar până la ora închiderii și pe urmă ne-am dus la unul care ține deschis toată noaptea și am mâncat ouă cu șuncă.

– Ai fost împreună cu Jodi! a ripostat ea, ca o clarvăzătoare.

Până la urmă, l-a silit să recunoască. Dar a văzut-o pe Jodi doar în treacăt, a precizat el, și înainte de întâlnirea cu Harry, nu după. Asta explicase, cel puțin, hainele pe care le adusese cu el. Și n-ar fi simțit nevoia să se ascundă de ea, adăugase apoi, dacă nu l-ar ține în lesă atât din scurt.

Când ajunge la Drake, se așază pe un scaun la bar, cu senzația că s-a întors acasă. Îi place lemnul lustruit și pielea, crepusculul electric, șirurile sclipitoare de sticle și pahare, zumzetul vocilor și ghionturile pentru puțin spațiu în plus, prima înghițitură prelungă din halba spumoasă pe care amicul lui, barmanul, i-a pus-o în față. Își reglează antenele pentru saluturile și întâlnirile din jurul lui, pentru senzația de eliberare și de vaste posibilități care apare când oamenii pleacă de la serviciu și se instalează pentru primul pahar al zilei, pentru feromonii care plutesc în aer, pentru valurile de râs și conversații, speranțe și așteptări.

Așezat pe scaunul lui după o absență atât de îndelungată, e copleșit de o duioasă abnegație, de o venerație pentru acest sanctuar primitiv cu dotările și ritualurile lui desuete, cu shakerele și paharele lui, cu ceapa murată și feliile de lămâie, cu suporturile de pahare deosebite, câte un tip pentru fiecare sortiment de

băutură, cu congregația sa de obișnuiți ai locului și cu preotul laic care oficiază străvechile rituri în spatele barului. Îi amintește de biserica la care obișnuia să meargă împreună cu mama lui, care i-a dat o educație religioasă romano-catolică sau așa a încercat. N-a putut niciodată să înțeleagă chestia cu bătrânelul din cer, dar a fost fermecat de la bun început de mistica și de strălucirea ritualurilor – procesiunile solemne, sutanele colorate, cădelnița fumegândă, imnurile și rugăciunile. Îi plăcea ideea că ceva anume putea fi binecuvântat și astfel schimbat în esența sa: vinul, apa, dar și oamenii. Și uneori visa la tabernacol, la caseta mică și ornată în care era păstrată misterioasa cuminecătură. Avea o afinitate pentru extaz și mister, iar acum, la Drake, se simțea la fel. Și mântuirea era aproape aici, la îndemână. Fiecare dintre noi e un canal de transmitere a propriilor adevăruri fundamentale. Fiindcă în viața asta nu dispunem cu adevărat decât de forța aceea primară care ne animă zi după zi – propria noastră autoritate neprefăcută, neînfrânată, atotprezentă și innăscută. Forța vieții este duhul sfânt din fiecare dintre noi.

Acea prezență interioară fusese pregnantă în el în anii copilăriei, când învățase să facă distincția între el însuși și părinții săi, când se desprinsese de ei și descoperise lumea largă, animat de fiorul acestei descoperiri, și apoi mai târziu, când își croise un drum în afaceri și își conștientizase puterea și perfecțiunea, când o întâlnise pe Jodi și, prin ea, substanța comuniunii. E un îndrăgostit care iubește lumea și, când e în formă, lumea îl iubește pe el. Așa vrea să trăiască fiecă clipă a fiecărei zile. Vrea totul pe tavă. Vrea să privească misterul în ochi, să fie un participant, un implicat, nu un observator plin de regrete.

Unii oameni văd lucrurile altfel. Jodi, de pildă. Dar nu poți să-ți trăiești viața după regulile altora. Și Jodi chiar îl admiră. Îi admiră succesul, abilitatea de a realiza tot ce-și propune, de a-și

împlini visurile. Iar lui îi place să fie admirat de ea. Această admirație a ei l-a susținut și i-a dat curaj în decursul anilor, și odată cu ea a căpătat o anume disciplină, suficientă cât să-l tempereze puțin, să-l mențină pe calea cea bună. Ar fi reușit și fără ea, dar cu ea a beneficiat de acest prețios impuls. Nu orice bărbat a fost astfel iubit. Chiar și dragostea mamei lui a fost compromisă – afectată de sentimentul ei de vinovăție, ba chiar ușor știrbită de loialitatea față de tatăl lui.

Ce mult a însemnat Jodi în viața lui! Zilele trăite împreună, cuvintele rostite, emoțiile simțite, o istorie acumulată, o semnificație uriașă. Viața lui cu Jodi este o comoară prețioasă, închisă într-un buzunar și păstrată în inima lui. Nu e vina ei că nu l-a putut salva de el însuși. Iar lucrul de care se teme el acum este că gaura aceea neagră se va deschide din nou. Uneori îi simte atracția. În ultima vreme, tărâmul promis e ambiguu, nedefinit. Așa că trebuie să devină oportunist și să profite de ce poate. În penumbra barului într-o după-amiază sau într-o seară ploioasă, când asfaltul e un fluviu de reflexii. În privirea plină de dorință a unei femei sau în goliciunea ei copleșitoare. La urma urmei, dragostea e indivizibilă. Dacă iubești pe cineva mai mult nu înseamnă că iubești pe altcineva mai puțin. Credința nu e un dat teoretic, e ceva ce porți în tine însuși.

Își scoate sacoul și-l așază pe spătarul scaunului. Mai e poate o jumătate de oră până când Natasha va începe să trepideze și încă una până la vremea cinei. Comandă un burger la a doua halbă de bere și-l înfulecă din două sau trei înghițituri, dar cu berea nu se grăbește. Nu e o sugativă, ca tatăl lui. Nu e nici o jigodie rea și egoistă, nici măcar când își pune deoparte mai mult decât ar trebui. Să stea așa la o bere – e o răsplată destul de mică după o zi de lucru, una bine muncită și binemeritată. El are grijă de cei din jur. Și își vede de afacere. Tot spre deosebire de tatăl lui. Bătrânul era o calamitate – lucru demonstrat și de faptul că nimeni n-a venit la

înmormântarea lui. Bine cel puțin că mama lui a mai avut câțiva ani după ce a rămas văduvă.

Amintindu-și de Natasha, își pipăie telefonul din buzunar. Dacă îl sună, o să-l încerce să-i spună ceva drăguț. Au fost în ultimul timp prea multe certuri și prea puțin din distracția și tandrețea vremurilor trecute. Natasha e nesigură pe ea. Asta e problema. Ar trebui să ia lecții de la Jodi, care niciodată n-a încercat să-i conducă lui viața și n-a căutat ceartă.

Când ea sună, el a terminat deja al doilea burger și, înainte să răspundă, ajută ultimul duminic cu o dușcă zdravănă de bere.

– Parcă ai fi într-un bar, spune ea.

– M-am oprit la un pahar în drum spre casă.

– Nu te-ai dus la sală?

– N-am mai avut timp.

– Și ești la bar de când ai plecat de la birou?

– Doar știi cât de mult te iubesc! răspunde el.

– Nu despre asta era vorba.

– Ba cred că da. Ești minunată și te iubesc și asta contează.

– Dacă m-ai iubi, ai fi aici. Avem invitați la cină. Ai uitat?

Vocea ei pare gata să se spargă.

– Încearcă să te liniștești, îi recomandă el. Beau și eu un pahar doar.

– Mai e cineva cu tine?

– Nu. Sunt singur.

– Bănuiesc că ai uitat să iei vinul.

– Ba deloc.

– L-ai luat?

– Da, l-am luat.

– Vreau să vii acasă acum.

– Bine, dacă vrei să vin acasă, vin acasă.

– Aștept la telefon până când plătești. Ai plătit?

- Nu, dar plătesc dacă așa vrei.
- Vreau să-ți achiți nota. Aștept la telefon.
- Acum o fac. Acum achit nota.

Îi face semn barmanului și își scoate portofelul.

- Să-mi spui când ai plătit, insistă ea.

Todd achită nota și bea ce a mai rămas în halbă.

- Bun, spune apoi. Am plătit și acum plec.

- Te-ai ridicat în picioare?

– Da, m-am ridicat în picioare, răspunde el, coborând de pe scaun. Acum merg spre ieșire.

- Vorbeai cu cineva.

- Da, vorbeam cu barmanul.

- Ce i-ai zis?

- Să păstreze restul.

- Ai ieșit din bar?

- Da, am ieșit din bar. Acum închid.

- Vreau să vii direct acasă.

- Închid acum.

EA

N-a mai ieșit din apartament de opt zile. N-ar fi crezut că e posibil, dar toate nevoile i-au fost ușor împlinite. Pentru necesitățile zilnice – câte ceva de mâncare, articole de toaletă, DVD-uri și altele asemenea – poate face cumpărături online. Portarul îi aduce corespondența la ușă, iar cel care plimbă câinele vine acum de trei ori pe zi, dimineața, la prânz și seara. În cea mai mare parte, are deja la îndemână tot ce-i trebuie, fiindcă îi place să cumpere în cantități mari și să-și facă stocuri. Și totuși, faptul că-și petrece tot timpul în casă se simte. În lipsa activităților din lumea externă, pe care se bazează pentru stimularea necesară, viața de zi cu zi a căpătat o atmosferă de vis. Are impresia că realitatea pălește. Și faptul că are prea puține de făcut scurtează și mai mult zilele de toamnă, și așa compactate. Cu atât de puține jaloane și cu un simț redus al timpului care curge prin intermediul locurilor și al evenimentelor, orele de lumină par a dispărea într-o clipită. Soarele răsare, soarele apune și între aceste două momente nu se întâmplă

mai nimic. Noapțile, pe de altă parte, sunt infinit de lungi, în ciuda pustiului lor dezolant.

În singurătatea ei, a început să deruleze în minte posibile evenimente viitoare, scenariu care o înspăimântă tot mai tare pe măsură ce zăbovește asupra lor. Se gândește la un raid ca acelea pe care le-a văzut în filmele de război, cu malaci în uniformă spărgându-i ușa și târând-o afară în miez de noapte. Se imaginează trădată de una dintre persoanele cărora le deschide ușa în mod obișnuit – un client, portarul, băiatul care îl livrează cumpărăturile. În clipele de luciditate, își dă seama că asemenea temeri sunt iraționale. Dacă vor veni s-o dea afară, vor veni în cursul zilei, iar Todd le va da drumul în casă deschizând ușa cu cheia lui. Dar noaptea îi este cel mai frică. Între asfințit și răsărit nu există niciun moment în care se simte în siguranță.

De un lucru are sigur nevoie – de somnifere. Cele care se vând la liber în farmacii nu sunt bune de nimic, iar ca să obțină o rețetă, trebuie să meargă la medic. S-a gândit să încerce pe internet, dar să cumpere pastile online e ca și cum le-ar lua de la colț de stradă. Insomnia n-a fost niciodată o problemă pentru ea în trecut, dar în ultima vreme a devenit atât de gravă, încât a început să-și piardă cunoștința și să vadă dublu. Își dorește acum să fi păstrat somniferele Natashei; nu rezolvase nimic dându-i-le lui Todd.

Sunt momente în care ațipește, dar pe urmă începe să viseze și totul se transformă într-o harababură agitată. Iar când se trezește, îi e și mai rău decât înainte. Fără niște somnifere bune care s-o adoarmă zdravăn, e mai bine să nu ațipească deloc. Din ce în ce mai des se așază la computer în creierii nopții, jucând solitaire joc după joc, sau își mută așternutul pe canapea și se uită la filme. În fosta ei viață, obișnuia să citească înainte de culcare, dar acum nu se poate concentra pentru a citi. O ajută să țină un pahar cu votcă la îndemână și să bea din el în vreme ce orele se scurg. Îi place

gustul aspru, amărui, și felul în care o face să se simtă, ca o păpușă de câlți care ți-a pierdut umplutura.

Dar când vine dimineața, e extenuată și pe jumătate beată. Ca să se pregătească pentru a-și primi clienții, face dușuri lungi și bea o cană mare de cafea, după care se clătește bine în gură cu Listerine. Cu propria securitate astfel amenințată, e esențial să nu-și îndepărteze clienții, și face tot ce poate pentru a păstra aparențele, dar necazurile i s-au întipărit pe față și toți le pot vedea: paloarea cadaverică, mai accentuată decât înainte, pleoapele umflate, cearcănele vineții, fața trasă – semne universale care arată că lucrurile nu merg bine. Și-a consolidat relația cu fardurile, dar fondul de ten și roșul de obraz fac și ele doar ce pot. Niciunul dintre clienții ei n-a rostit un cuvânt, dar probabil că toți își pun întrebări. Cu capacitatea ei de concentrare făcută fărâme, nu-i e ușor să fie prezentă pe parcursul ședințelor și, în plus, a devenit iritabilă. De cele mai multe ori, cu cei mai mulți dintre clienți, e pe punctul să cedeze deja pe la jumătatea consultației.

Acum stă în fața ferestrei și se uită afară. Cerul brăzdat de nori a coborât mult deasupra lacului, scuipând rafale de ploaie ca un animal care se ușurează. Apa, frământată și nămolosă, o duce cu gândul la un canal în fierbere. Asta nu e vina ei. Nimic din toate astea nu e vina ei. Ea a făcut tot ce-a putut ca lucrurile să meargă cu Todd. A fost tolerantă, înțelegătoare și iertătoare. Nu s-a arătat hrăpăreată sau posesivă. Spre deosebire de femeile pe care le vezi la televizor, la *Dr. Phil*, care o iau razna când mocofanul lor calcă pe alături. Oho! Femei din lumea întreagă au avut mult mai mult de tras, de când e lumea. Sufletul pereche – uite o idee drăguță, dar rareori o realitate. Consilierii pe probleme maritale ca dr. Phil ridică ștacheta prea sus, le învață pe femei să aștepte prea multe și sfârșește prin a stârni nemulțumiri. Fiecare dintre noi trăiește singur în sinele său înghesuit, posedat de convingeri adânc înrădăcinate, dorințe

prostești și contradicții nesfârșite – și fie că ne place sau nu, trebuie să le acceptăm la celălalt. Vrei ca bărbatul tău să fie bărbat, sau vrei să-l transformi într-un fătălău? Să nu-ți închipui că le poți avea pe ambele. Ea n-a făcut greșeala asta cu Todd. I-a oferit spațiu suficient, iar el n-a avut nicio nemulțumire în privința asta. Nu e vina ei.

Azi e miercuri și vine Klara la curățenie. Klara e o femeie măritată, cu copii adolescenți, care face menajul part-time ca să sporească veniturile familiei. Vine la unu și petrece patru ore frecând, lustruind, aspirând, schimbând așternuturi și spălând rufe. Obişnuiește să muncească în toate camerele simultan, ceea ce înseamnă că e aproape imposibil să nu-i stai în cale, așa că Jodi a avut grijă întotdeauna să nu fie acasă când vine ea. Sau cel puțin așa proceda mai demult, înainte să se închidă în casă. Astăzi, Klara și-a descuiat singură, ca de obicei, și aproape că s-a speriat când a dat cu ochii de Jodi în bucătărie. E prima dată de luni bune când chiar se întâlnesc.

– Ce faci aici, doamnă Gilbert? a întrebat ea. Sunteți bolnavă?

Rostește cuvintele cu grijă. Vorbește o engleză corectă, dar cu un puternic accent maghiar.

– Sunt bine, mulțumesc. Te rog să continui ca și când n-aș fi aici. Voi încerca să nu-ți stau în drum.

Acum Klara nu-i aici, fiindcă Jodi a trimis-o să facă diverse lucruri. I-a dat un vraf de cecuri pe care să le depună la bancomat și i-a cerut să scoată niște bani și să cumpere o sticlă de Stolichnaya. Ar fi putut s-o roage pe una dintre prietenele ei s-o ajute cu toate astea, dar ar fi însemnat să dea explicații, iar până în momentul de față niciuna dintre ele nu are habar de ultimele evoluții. Și nici nu e nevoie să știe. Nu trebuie să afle, de exemplu, că ea nu e așa cum credea că e, ramura solidă care se îndoaie în vânt, dar nu se rupe, femeia care ia totul în râs și și-a făcut o profesie din a-i ajuta pe alții

să fie mai rezistenți, ca ea. În trecut a fost întotdeauna deschisă cu prietenele, dar asta se întâmpla pe când era stăpână pe situație. Iar faptul că Jodi nu se descurcă nu e unul pe care ele trebuie să-l vadă. În plus, abia dacă poate să recunoască ea însăși, față de sine, uriașul lucru urât care i se întâmplă. În cea mai mare parte a timpului, privește înainte doar până la următorul obstacol al zilei: clientul, lista de cumpărături, privirea curioasă a portarului când îi înmânează corespondența, compromisul pe care îl face între opțiunile de a mânca normal și a nu înghiți nimic.

N-a fost dificil să-și țină prietenele la distanță. Singura care o bate la cap e Alison, care a început s-o sune în fiecare zi. Alison e o prietenă bună; ar putea spune chiar că zilele astea îi e cea mai bună prietenă. E în mod cert singura persoană care încearcă să-i fie alături. Grija ei e înduioșătoare, și nimeni n-ar aprecia-o mai bine decât ea, dar acum trebuie să se concentreze și să-și păstreze energia, să se dedice menținerii casei în condiții intacte.

După ce se întoarce Klara cu banii, votca și chitanța de la bancă, Jodi se închide în biroul ei și se uită la ledul care clipește pe telefon. A văzută că o sună oamenii, dar zilele astea privește cu îndoială apelurile, așa cum ar privi un câine care latră. Cam la fiecare două zile derulează lista apelurilor pierdute și ascultă anumite mesaje. Sunt unele de la Todd, dar nu de la cel pe care îl știe și-l iubește ea. E un alt Todd, iar astăzi acest Todd diferit a sunat-o o dată de pe mobil, dimineață devreme. Ascultă mesajul, dar îi e greu să audă cu tot asediul la care a purces Klara – a dat drumul la aspirator și îl tot lovește de ușa biroului în vreme ce curăță scamele de pe covor și plintele. Își acoperă cealaltă ureche cu palma și încearcă să distingă ce spune Todd, ceva despre un coșmar, și pare necăjit, dar cu tot zgomotul ăsta nu reușește să înțeleagă și, oricum, nici nu are răbdarea necesară și stă să se gândească mai puțin de o jumătate de secundă înainte de a renunța și a șterge mesajul.

EL

E în mașină și se îndreaptă spre sud pe Clark Street, spre Walgreens de la intersecția cu Lake, ca să-și ia rețeta de tablete antimicotice. Un mic pansament fixat cu o bucățiță de leucoplast acoperă locul de la încheietura antebrațului, unde acul i-a înțepat pielea. A lăsat la cabinetul medicului o eprubetă cu sânge care urmează să fie testat pentru toată gama de boli transmisibile sexual, inclusiv sifilis, chlamidia și gonoree, plus HIV. Doctorul Ruben a refuzat să comenteze probabilitatea ca leziunea să fie cauzată de virusul imunodeficienței umane dobândite, despre care Todd crede acum că este mai mare ca niciodată. „Să așteptăm rezultatele“, l-a sfătuit medicul, iar lui i s-a părut că e un semn rău. Acum are de așteptat zile întregi, zile de angoasă și presimțiri sumbre pe care va trebui să le păstreze pentru sine. Sigur că nu poate să-i spună nimic Natashei, care l-a acuzat deja, de mai multe ori, de infidelitate. Ce s-ar întâmpla dacă ar afla despre una ca asta? Ironic e că ea chiar n-are motive să fie suspicioasă. Todd abia dacă s-a mai uitat la vreo femeie de când e cu ea.

Doctorul a avut nevoie de două încercări pentru a-i găsi vena, dar el n-a simțit aproape nimic. Nu-i stătea mintea la ac; era ocupat cu gândurile la HIV, la virusul pe care și-l închipuie ca un glob disco mutant, sclipind și scânteind grotesc – o imagine derivată din ilustrațiile pe care le-a găsit pe internet. Nu poate să nu se întrebe ce minte perversă a reușit să scornească asemenea reprezentări. Cu un diametru de două milionimi de centimetru, virusul e absolut invizibil, mult prea mic pentru toate peticele acelea verzi, roz și portocalii din desen. Ca să-l poți vedea, ai nevoie de un Rolls Royce al microscopelor, unul care să mărească obiectul de o jumătate de milion de ori. Până la un punct, fiind atât de mic, virusul e inofensiv. Doar când se adună în numere mari devine o amenințare. La fel ca furnicile sau albinele – abia când sunt sumedenie încep să-ți dea de furcă. Dar odată ce intră în corpul tău, își face acolo culcușul și se înmulțește pe tăcute, folosindu-ți organismul ca pe o uzină, de-turnându-i resursele naturale ca să autocopieze, stabilindu-și cartierul general, subțindu-ți sângele, transformându-te în personaj SF și gata – uită-te la tine cum îți vezi de treabă fără să ai habar, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, până într-o zi la dentist, când pământul îți fuge de sub picioare.

Și nu, acum nu mai e musai să te ucidă. Azi medicii îl țin sub control cu un soi de cocktail antiretroviral, dar perspectiva rămâne una cutremurătoare. Medicamentele costă o avere și au efecte secundare pe care trebuie să le suporti, și așa ajungi sclavul breslei medicale, ca să nu mai vorbim de ce înseamnă asta pentru viața ta sexuală. Viața *lui* sexuală. Ce ar zice Natasha dacă ar începe să folosească prezervative, mai ales acum, că e însărcinată? Cum i-ar putea explica el vreodată de ce a supus-o unui asemenea risc – nu numai pe ea, ci și copilul? Chiar dacă totul ar decurge bine și amândoi, ea și bebelușul, ar fi sănătoși, probabil că n-ar mai vorbi niciodată cu el. Și apoi mai e și Jodi. Și ei va trebui să-i spună.

Până când va avea el rezultatele, nunta se va fi apropiat la numai câteva zile. Mai întâi rezultatele, apoi nunta, în succesiune rapidă, iar adevărul e că ambele îl înspăimântă la fel de tare. Are impresia, cu privire la fiecare din ele, că lucrurile i-au scăpat din mână. Nu mai știe cine îi conduce lui viața zilele astea, dar în mod cert nu el însuși. Începe să se perceapă ca fiind doar ceva mai mult decât un martor, un observator de pe margine, în timp ce toți ceilalți îi decid soarta.

Când traversează râul, roțile mașinii ating barele podului, și huruitul constant al motorului se transformă într-un tremolo strident. Se oprește la semafor la Wacker și își duce automat mâna între picioare. La naiba, a vrut să-l întrebe pe doctor despre asta! Se simte ca o iritație, dar nu se vede nimic, nici pete, nici bube sau leziuni, nici o roșeață, nici o decolorare, nimic. Apare dintr-odată și îi dă impresia că o armată de miriapode tropotește mărunț pe acolo. Cu cât se scarpină mai mult, cu cât îl mănâncă mai rău, dar îi e imposibil să se oprească din scărpina. În vreme ce traversează intersecția ținând doar o mână pe volan, e apucat de o frenezie de bâțâieli înainte și-napoi. Mașina se clatină și oamenii de pe stradă se întorc să se uite, iar unii dintre ei zâmbesc. Nu e greu de bănuț la ce se gândesc.

Viața lui cu Natasha ar putea fi perfectă, dacă ea n-ar fi atât de insistentă, încercând să-i forțeze mâna. Ca atunci când a rămas însărcinată, sau ca modul în care organizează nunta. În fiecare zi mai invită alți oameni și mai adaugă ceva în meniu sau la decorațiunile pentru mese. De ce mai vrea sparanghel, când are deja amestec de legume? A cheltuit o avere pe aranjamente florale, așa că la ce-i mai trebuie și o sculptură în gheață? Ieri și-a mai luat două domnișoare de onoare, măbind totalul la opt, și cine știe dacă are de gând să se oprească aici? Fiecare domnișoară de onoare primește o rochie, un buchet de prins la corsaj și o pereche de

pantofi. Tot el le plătește coafatul și machiatul. Ar fi trebuit să preia el controlul de la început, să stabilească niște reguli, să instituie anumite limite.

Nu e un tip violent. Nu e ca tatăl lui și niciodată nu va fi ca el. În toți anii lui împreună cu Jodi abia dacă a ridicat vocea. Dar Natasha trebuie să învețe că nu-l poate manipula cum vrea ea, că el nu se lasă bătut la fund nici de ea, nici de vreo altă femeie. Natasha e autoritară, imatură și irațională. De ce trebuia să dea fuga acasă, la tatăl ei, de parcă relația lui cu Dean n-ar fi fost și așa destul de rea?! Și adevărul e că abia dacă a atins-o. O palmă peste ureche nu poate fi considerată agresiune, iar ea nu din cauza asta a căzut. Da, a făcut-o să-și piardă echilibrul pe moment, dar asta numai fiindcă a fost luată prin surprindere. *Ea* l-a atacat *pe el* și tot ea s-a mirat când Todd a ripostat. Asta-i femeia care-ți trebuie ție! Oricum, după ce și-a restabilit echilibrul s-a întors să iasă din cameră și *atunci* s-a împiedicat și a căzut. Da, a fost regretabil, dar câteva secunde mai târziu deja începuse să distorsioneze povestea. Și toate astea fiindcă a rugat-o să fie mai cumpătată!

– Știi că te iubesc, dar te porți nerezonabil.

Asta-i tot ce i-a spus. Nimic mai mult. Iar ea i-a replicat pe tonul acela al ei.

– Nu pot să-mi *dezinvit* domnișoarele de onoare!

– Ar fi trebuit să nu inviți atât de multe de la bun început.

– Ai zis că pot avea tot ce vreau!

– Natasha... Draga mea... Îți îmbraci domnișoarele de onoare în haine Armani.

– Nu pe toate. Două poartă Vera Wang.

– Bine. În regulă. Ia-ți câte domnișoare de onoare vrei. Ia-ți zece. Ia-ți douăzeci. Dar ține bugetul sub trei mii de dolari. Cred că e o sumă rezonabilă.

– Oh, grozav! Acum vrei să ne facem cumpărăturile de la magazinul de cartier! Sau poate că ar trebui să încercăm la haine la mâna a doua!

– Dar n-ar trebui ca tatăl tău să plătească pentru toate astea? Nu tatăl miresei este cel care achită de obicei nota de plată a nunții?

– Încetează, Todd! Nu-ncepe cu asta!

– De ce nu? De ce să fac eu treaba amărâtului de taică-tău? Despre lucrul ăsta n-am discutat niciodată.

– Acum ești imposibil. Nici nu știu de ce mai vorbesc cu tine.

– Sunt sigur că Dean are cel puțin un milion pus deoparte. Casa în care stă e a lui. Pe ce-și cheltuiește banii?

– Nu-l amesteca pe tata în chestia asta! Știi că te urăște.

– Mă urăște atât de tare, încât scapă de cheltuielile cu nunta.

– Credeam că și tu vrei nunta asta. Credeam că e importantă pentru tine!

– Asta nu e nuntă. E un dezmăț al cumpărăturilor!

– Poate că nu vrei să ne căsătorim.

– Acum te porți ca un copil.

– Da, bine, de unde să știu că ești așa un zgârie-brânză?

Discuția începuse la masă și, cu toate că aveau farfuriile încă pline, ea țâșnise în picioare, trântise ușa în urma ei și se închisese în dormitor. El se ridicase și se dusese după ea. Nu putea să înțeleagă de ce se purta așa.

– De ce nu încetezi cu fițele astea de scorpie?

Stătea întinsă pe pat cu fața în jos și, auzindu-l, sărise și se repezise la el ca o pisică, toată numai gheare și dinți. Atunci o lovise.

Nu-l ajută nici faptul că n-a mai dormit bine, că se trezește în fiecare noapte din același nenorocit de coșmar. ăsta-i un lucru cu totul nou pentru el. N-a mai avut niciodată coșmaruri. Rareori visează. Jodi spunea că toată lumea visează, dar el când se trezește

dimineață, ca regulă generală nu-și amintește nimic. Acum însă, n-are un coșmar, îl are pe tata tuturor coșmarurilor. Jodi ar fi impresionată. Mai mult decât atât, ar putea chiar să-l ajute. I-ar spune câte ceva. Jodi discută cu clienții ei despre visele lor și știe să le interpreteze. Chiar trebuie să vorbească cu ea – despre asta și despre alte lucruri. Despre lipsa de control pe care o simte, despre grijiile pentru sănătate și pentru viitor. Prea multe se întâmplă, și prea repede.

În coșmarul acela, aleargă pe bandă, la sală. E o zi ca oricare alta, cu exercițiile obișnuite, și totuși are senzația unei catastrofe iminente. Și deodată scena se schimbă. Sala dispare, banda dispare și ea, iar el e ca un Bugs Bunny, încă alergând, dar suspendat deasupra unui hău, cu picioarele bătându-i în gol, cu brațele fluturându-i ca aripile unei mori de vânt. Mișcarea continuă pare să-l susțină în aer, iar el continuă să dea din picioare și din mâini, înnebunit să se salveze, dar mușchii îi obosesc, forțele îi scad, și știe că n-o mai poate ține mult așa, că e doar o chestiune de timp până ce se va prăbuși ca un pietroi.

EA

Privind acum în urmă, ar vrea să poată spune că a fost doar vina lui Alison, dar știe că, dacă ea n-ar fi intrat în joc, lucrurile nu s-ar fi întâmplat așa. Și nu doar că a acceptat pur și simplu ideea ei; a început chiar să se gudură pe lângă ea, și se detestă mai mult pentru gudurarea asta, ca atunci, în clasa a opta, când se ura fiindcă era cățelușul profesoarei. Și totuși, trebuie să-și acorde circumstanțe atenuante, pentru că era la limită. Izolată, vulnerabilă, distrusă, bea mult și nu mânca mai nimic, încercând să-și mențină controlul, dar în realitate cedând.

Felul în care a pus Alison problema a fost atât de evaziv, încât clopoțelul ei de alarmă n-a sunat nici măcar o dată. De parcă ar fi fost o reparație de rutină în casă, o țeavă spartă sau ceva similar; ori o banală operație, îndepărtarea unui apendice bolnav. Găsește un instalator, caută un chirurg, ieși cu banii – problemă rezolvată. Când a înțeles în sfârșit ce i se propunea, s-a simțit ușurată și recunoscătoare, într-o asemenea măsură, încât aproape că a izbucnit în plâns. Era momentul perfect ca zăgazurile să se rupă și toată

durerea și tristețea să se reverse potop. Dar lacrimile curg rareori în biosfera lui Jodi. Beneficiile unui plâns sănătos îi sunt bine cunoscute – eliberarea emoțiilor acumulate, eliminarea paraziților din sistem – dar pe măsură ce trec anii, constată că îi este tot mai dificil să coboare garda, că devine tot mai obișnuită cu friabilitatea dată de anduranță. Va veni și ziua în care, bănuiește, fisuri fine vor apărea în învelișul ei și vor începe să se ramifice și să se întindă până când va ajunge să semene cu vaza aceea antichizată de pe polița șemineului.

Acum se bucură că Alison a reușit să pătrundă dincolo de carapacea ei ermetică. După atât timp în care n-a gătit și n-a mâncat, i-a făcut plăcere să intre în bucătărie și să pregătească masa pentru amândouă, să se angajeze în activități de rutină precum feliatul și tocatul, în procesul de transformare a legumelor voluminoase în ceva mai cuminte și mai domestic: o grămadă de fășiuțe, o movilă de cubulețe. Bucătăria îi oferă satisfacția unor măsuri exacte și a rezultatelor previzibile, dar în precizia ei există și o alchimie, ceva ce a învățat de la tatăl ei farmacist. În termeni culinari, e alchimia unui procedeu termic, a amestecării sau a zdrobirii într-un mojar. Ceea ce e dur și impenetrabil devine moale și permeabil. Un lichid vâscos sfârșește într-o masă spumoasă. O mână de semințe uscate eliberează o aromă neașteptată, exotică.

Deși e o cină liniștită, acasă, Alison vine complet machiată și poartă tocure cu înalte. Miroase paradiziac, iar brățărilor ei din argint zornăie festiv când ridică brațul să-și aranjeze părul. Jodi n-a văzut-o niciodată altfel. E ca și când de fiecare dată ar fi așteptată ceva mai târziu la o petrecere sau o întâlnire fierbinte. Alison știe să transforme orice într-o ocazie deosebită.

Acceptă un pahar cu vin și-i spune cât de îngrijorată a fost.

– Nu poți să-mi faci una ca asta! Ultima dată când ne-am văzut, dacă-ți mai amintești, când am plecat de la restaurant, abia

dacă te mai țineai pe picioare. Ce, mureai dacă puneai mâna pe telefon să mă suni?

Mustrarea e benignă, iar Jodi nu poate să nu zâmbească. Își iau paharele și se duc în camera de zi, unde panorama cerului, cenușie și bolnăvicioasă toată ziua, a căpătat nuanțe adânci, de un negru-albăstrui. Jodi pășește de colo colo, aprinzând lampadarele și veiozele. Aprinde focul în șemineu și se așază lângă Alison, pe canapea. Pe măsuța de cafea din fața lor e un platou cu sendvișuri pe care l-a pus ea acolo puțin mai devreme: feliuțe de baghetă prăjite unse cu o pastă delicioasă de măsline.

Alison nu știe nimic despre situația ei actuală. Ultimul lucru despre care au discutat a fost sarcina Natashei și posibilitatea ca Todd să se însoare cu ea. Alison habar nu are că – așa cum i-a spus Dean – au stabilit deja data nunții. N-a aflat despre ordinul de evacuare și nici că Jodi s-a închis în casă ca o pustnică. Nu știe ce-a zis Barbara Phelps și nici măcar că ea a vorbit cu un avocat. Jodi a ținut toate astea în sine din convingerea că nici măcar Alison, cea mai indulgentă dintre prietenele ei, n-o va susține în decizia de a-și proteja casa nemaipărăsind-o niciodată.

Dar s-a înșelat în privința ei. Dat fiind domeniul în care lucrează, a văzut multe nedreptăți în viața ei, de la mici frecșuri de zi cu zi (fete obligate să danseze în bătaia aerului condiționat, fete nevoite să-și scoată toată lenjeria de corp pe scenă) până la abuzuri de putere evidente (fete silite să-i întrețină pe amicii patronului, fete puse să le ofere polițiștilor servicii speciale), și nu are o abordare filozofică în privința lor, nu-i dă zor cu „ai intrat în horă, trebuie să joci“ sau cu „urmează calea minimei rezistențe“ ori „lasă-te dusă de val“. Alison a simpatizat întotdeauna cu cei defavorizați și s-a ocupat de problemele altora; nu e însă o moralistă și nu ține să facă ordine în viețile celorlalți; nu-i place să se dea mare și să atragă atenția asupra ei acolo unde muncește. Genul ei e mai degrabă cel

care scurtcircuitază un fir, strecoară ceva într-un pahar cu băutură sau dă un telefon anonim unei mame sau soții. Ba chiar s-a întâmpat odată să profite de purtarea improprie a unui polițist ușurându-l de arma din dotare. Jodi a auzit că Alison poate juca și la mize mari de tot, dar până în seara asta nu și-a închipuit cam ce ar presupune chestia asta.

Se ridică de pe canapea și se așază la masă, unde se delectează cu risotto cu fructe de mare. Alison vorbește despre purtările urâte ale fostului iubit al lui Crystal și despre ordinul de restricție pe care încearcă fata să-l obțină. Pe urmă îi povestește despre disputa dintre Brandy și Suki, care a escaladat într-atât, încât cele două au început să-și rupă reciproc costumele. Jodi ascultă politicoasă, dar gândurile îi sunt mereu distrase. E vina ei, firește, că Alison se concentrează asupra altor persoane când ea, una, a ajuns într-o situație atât de dificilă. Ar vrea acum să i se destăinuiască, să-i spună totul, dar încă ezită. Alison va râde de ea fiindcă s-a izolat așa, fiindcă face ca lucrurile să fie mai grele decât trebuie să fie, deși tot nu poate rezolva nimic.

Dar pe urmă, după cină – după ce și-au tras scaunele în spate, și-au încrucișat picioarele și au trecut de la vin la cafea – Alison o ia prin surprindere când o întreabă:

– Se însoară Todd cu fata aceea?

Și atunci înțelege Jodi din ce aluat e făcută prietena ei, fiindcă pe măsură ce povestea se derulează cu toate detaliile ei umiltoare – mai ales partea în care ea se transformă într-o pustnică jalnică – Alison înclină din cap și încuviințează, și nimeni nu s-ar putea arăta mai înțelegătoare și mai caldă decât ea.

– Procedezi așa cum trebuie, îi spune. Nu poți să-l lași să obțină ce vrea.

– Dar *o să obțină* ce vrea. Iar eu nu pot să fac nimic ca să-l împiedic.

- Greșit! Putem face ca problema să dispară.
- Putem face ca problema *asta* să dispară?
- Fără nicio îndoială.
- Ha-ha! exclamă Jodi. Ar fi drăguț!
- Ție ți se pare că glumesc.
- Știi că nu glumești? Dar cum ar fi posibil? Nici măcar avocata nu m-a putut ajuta.
- E foarte posibil, replică Alison. Avem nevoie doar de puțin timp pentru a aranja lucrurile.
- Așa...
- Cât timp avem la dispoziție?
- Nu înțeleg.
- Știm când se căsătoresc? Fiindcă odată trecut hopul ăsta, opțiunile tale se reduc drastic.
- Vrei să știi data nunții?
- Nu ți-a spus-o prietenul acela al tău, Dean?
- În a doua sâmbătă din decembrie.
- Și azi în ce dată suntem? Bun, cred că ne putem descurca. Unicul lucru pe care trebuie să-l știm sigur e testamentul lui. Atât timp cât tu ești încă beneficiara lui...
- Păi, sunt. Din câte știu eu. Adică e posibil să-și fi schimbat testamentul.

Nu se gândește nicio clipă până acum la testamentul lui Todd. Iar ideea că, fără îndoială, îl va revizui în favoarea soției și a copilului său – dacă nu cumva a și făcut-o deja – e un nou tip de palmă peste față.

– Poate că nu l-a schimbat încă, reia Alison. E foarte posibil să n-o fi făcut. Se însoară, așa că de ce să se obosească acum? Probabil că așa gândește. Fiindcă în clipa în care va fi căsătorit, orice testament anterior va deveni nul și neavenit.

Alison își tot împăturește și despăturește șervetul, netezindu-l, întorcându-l de pe o parte pe alta, îndoiindu-l într-un dreptunghi și apoi într-un pătrat.

– Legea nu se sinchisește. Legea o să te oblighe să faci sluj până când vei pierde totul, inclusiv respectul pentru tine însăși. Am văzut chestia asta întâmplându-se de un milion de ori. Dă-o-ncolo de lege! Un telefon să dau și-ți vei recăpăta viața înapoi.

Aruncând șervetul din mână, își îndreaptă atenția spre celelalte obiecte de pe masă – sfeșnicul, solnița, paharul, ceașca de cafea – aliniindu-le ca pe niște soldați.

Jodi se ridică și ia o sticlă de pe servanță.

– Avem aici un Armagnac cu adevărat bun, spune ea.

Atentă, cu mișcări concentrate și restrânse, toarnă lichidul chihlimbării și-i întinde prietenei ei un pahar.

O revoluție se desfășoară în ea, ca și când experiența de o viață ar putea trece în plan secund în răstimpul unei simple conversații. Ca un șarpe care năpârlește, constată că își leapădă și ea inutila ostilitate, jalnica inocență și sentimentul de noncombat. Ce e însă cel mai frumos e faptul că nu există un moment anume când se vede nevoită să ia o decizie. Nu trebuie să hotărască, de pildă, dacă își poate depăși reticența, dacă se poate înfierbânta suficient de tare, dacă poate face ce e de făcut cu sânge-rece și dacă poate suporta consecințele. Când ești pierdut în deșert, bei apa mocirlită pe care ți-o oferă prietenul tău. Grav bolnav, te lași pe mâna chirurgului. Argumentele pro și contra nu mai contează. Opțiunile s-au epuizat. Miza este acum supraviețuirea.

– Renny e o comoară, spune Alison. O fi el soț detestabil, dar are o agendă beton. Și îmi e dator. Și, firește, nu-i strică un ban în plus. Dar nu-ți face griji, o să-ți ceară un preț cinstit.

Jodi e captivată de această lume alternativă în care problemele ei dispar pur și simplu – nu doar problema imediată a păstrării

intacte a casei, ci și cele de perspectivă: cum s-o pună pe Natasha la locul ei, cum să se descurce cu nesfârșitele zile care o așteaptă și pe care ar trebui să le trăiască în timp ce Todd continuă să doarmă, să mănânce și să preacurvească într-o altă parte a orașului. Lumea fără Todd nu e doar un concept nou, e un *tip* nou de concept, unul care chiar în momentele astea își croiește un traiect neural în interiorul ei, ca o rămă în pământ. Dar adevărata surpriză e Alison. Întotdeauna a plăcut-o, însă acum își dă seama că a subestimat-o mult și o privește deja cu alți ochi.

– Trebuie să fie bani lichizi, continuă Alison. Dar să nu-ți treacă prin minte să-i scoți de la bancă sau să ceri un avans pe cardul de credit. Tranzacțiile de genul ăsta pot fi urmărite. Și dacă vor vedea că ai scos o sumă mare de bani, se vor repezi asupra ta ca o haită de lupi.

Jodi înțelege la cine se referă ea: poliția, judecătorul, jurații, procurorul – întreaga comunitate juridică.

– Oricum, n-am prea mulți bani în bancă, spune ea.

– Vei avea. Dar de ce să nu vinzi ceva? Bijuterii. Unele dintre farafastâcurile astea.

Privirile lor studiază fiecare obiect din încăpere. Figurinele peruvienne din aur, litografia după Matisse, tabloul Rajput în rama lui aurită.

– Și să nu apelezi la un agent. Caută cumpărători pe internet, o sfătuiește Alison mai departe, apoi îi ia mâna și îi cercetează piatra de la inel. Axează-te pe obiectele mici, ușor portabile. Insistă să primești bani lichizi. Va trebui să te miști repede. Și să obții suficient ca să poți plăti și o călătorie undeva. Când va veni momentul, e de dorit să fii departe de aici.

EL

E dimineață, iar el stă la birou. Ambalajul sendvișului cu salată, șuncă și roșii e deja în coșul de gunoi de la piciorul lui stâng, laolaltă cu paharul de carton din care și-a băut prima cafea a zilei. Cafeaua numărul doi e în curs de a fi înghițită. În ciuda cafeinei, se simte istovit, abia își ține ochii deschiși, și totuși e cât se poate de conștient de existența micului animal care fojgăie în mădularul lui. A luat și el din somniferele Natashei, dar n-au avut niciun efect asupra prezenței ăsteia scormonitoare, sâcâitoare și furnicătoare care nu pare a se opri niciodată și nu-l lasă să doarmă profund sau mai mult timp. E o senzație nouă și totuși veche pentru el, acest locatar agitat din interiorul lui. La un moment dat, nu cu mult timp în urmă, credea cu naivitate că Natasha va putea să-i alunge definitiv anxietatea, ca și când dragostea lor ar fi fost un fel de magie menită să-l țină pentru totdeauna în siguranță.

O aude pe Stephanie intrând și se uită la ceas. Secretara lui a avut întotdeauna propria ei interpretare, foarte laxă, în privința programului de lucru, iar în ultima vreme nu mai catadicsește

nici măcar să-și ceară scuze. Pe el îl calcă pe nervi această obișnuință a ei de a-l considera în mod automat un tip amabil și generos. Ar trebui să discute cu ea, să-i explice părerea lui cu privire la punctualitate. Într-o lume mai bună, i-ar putea da chiar un avertisment. Necazul e că, după cum se poartă în ultima vreme, e foarte posibil să plece și să-l lase baltă. E distantă până în pragul obrăzniciei, iar asta are legătură, fără nicio îndoială, cu loialitatea ei față de Jodi.

O aude mișcându-se alături – spală cești în chiuvetă, își ascultă mesajele vocale, dă un telefon. Parfumul ei care amintește de guma de mestecat cu cireșe îi înțepă nărilor, urmat la scurt timp de aroma cafelei proaspăt preparate. Pentru Stephanie, pe care n-o poți vedea vreodată fără o cafea la îndemână, pauza de cafea nu înseamnă nimic. În fiecare săptămână consumă două sau chiar trei pachete de Starbucks premium care îl costă probabil douăzeci de dolari kilogramul, susținând că o cumpără și o prepară pentru tot biroul, uitând faptul că el își bea întreaga doză de cafea zilnică înainte să vină ea la birou dimineața, ceea ce înseamnă că rămân doar Valerie, contabilă de la 202, și Kevin de la imprimanta din subsol să i se alătore la o ceașcă – lucru pe care îl fac cu plăcere în mod regulat. Todd ar trebui să-i taie din salariu nu doar pentru cafea, dar și pentru orele pe care le pierde bârfind cu chiriașii lui.

Se hotărăște să discute cu ea în sensul ăsta, dar când o vede apărând în prag cu cafetiera într-o mână, cu dosarele și notesul în cealaltă, îi e suficient să arunce o privire spre figura ei belicoasă și decide să nu-și forțeze norocul. În plus, atenția îi e distrasă de puloverul ei, unul pe care nu l-a mai văzut până acum. Decolteul dezvăluie mai mult decât de obicei, iar sânii – sfârcurile mai cu seamă – se reliefează sub țesătura moale. Senzațiile imperioase pe care i le stârnește prezența ei zilnică în viața lui îl lasă uneori

secătuit, orbecăind parcă. Stephanie îi e prezentă în gânduri mai mult decât oricare altă femeie.

În vreme ce traversează încăperea și se așază în fața lui, îi spune:

– Nu înțeleg de ce bei lăturile alea de la magazin, când cafeaua pe care o avem aici, la birou, e cea mai bună din câte poți găsi. Cât plătești pentru ea, un dolar jumate, doi dolari ceașca? Să știi că banii se adună.

Simte cum i se urcă sângele la cap, dar își ține gura și lasă clipa să treacă.

– Încă mai girez eu cardurile de credit ale lui Jodi?

– Sigur că da. Nimic nu s-a schimbat.

– Câte sunt?

– Șase. Șapte. Șapte, dacă-l pui la socoteală și pe cel de la Citgo, pe care-l folosești și tu.

– Vreau să-i închizi toate cardurile de credit. Plătește tot și anulează-le.

– Și pe cel de la Citgo?

– Da. Închide tot ce poate ea să acceseze. Asigură-te că nu-ți scapă niciunul.

Ea ezită, cu pixul deasupra hârtiei.

– Ce e? întrebă el.

– Sper că ai de gând să-i spui și ei.

– O să afle ea cât de curând.

Stephanie își pleacă privirea fără să răspundă, însă el îi simte dezaprobară, afișată limpede în poziția umerilor și în modul în care-și înclină capul. Atâta pagubă! Sfidarea ei nu-l afectează atât de mult pe cât și-ar dori ea. Mai bine și-ar vedea de treburile ei. El trebuie să întoarcă foaia cu Jodi, să-i arate că zilele ei de huzur pe banii lui s-au dus, că nu glumește și că e cât se poate de serios.

Când întrevederea s-a încheiat, iar ea își strânge dosarele, Todd îi spune:

– Sper că e de la sine înțeles că tot ce se întâmplă în biroul ăsta e strict confidențial.

Așteaptă un răspuns, dar nu primește niciunul.

După ce Stephanie iese și închide ușa în urma ei, se ridică și pășește prin birou cu pumnii strânși și cu un mers ciudat, făcând tot posibilul să reziste unei porniri aproape irezistibile, dar rezistența i se spulberă în mai puțin de un minut și lasă în loc un acces de scărpinat frenetic și isteric. Parcă ar avea electrozi prinși de testicule sau un fir electric sfărâindu-i în pantaloni. Bietul lui penis ar putea lumina lumea întreagă. Și chiar cu toată suferința asta, tot îi e rușine – rușine că nu se poate stăpâni, că nu-și poate ține mâinile departe de mădular, de parcă ar fi un vagabond bătrân plin de păduchi. Dar nu ăsta e cel mai rău lucru. Cel mai rău lucru e spaima care îi însoțește frenezia scărpinatului. Dacă nu-i mai trece niciodată? Dacă nu numai că nu se vindecă, dar se agravează și se răspândește și nu-l mai lasă deloc să doarmă, să mănânce și să facă orice altceva decât să se scarpine? Dacă va trebui să se ducă la spital? Și chiar și așa, cum vor putea să-l ajute acolo altfel decât să-i bandajeze mâinile, să-l lege de pat sau să-i inducă o comă artificială?

Cealaltă componentă a terorii pe care o simte este gândul că nimic din toate astea nu s-ar întâmpla dacă n-ar exista o boală mai gravă, cum ar fi SIDA, pe care o are, fără îndoială. Trebuie să accepte situația, fiindcă a înțeles acum că HIV e singura explicație plauzibilă pentru leziunea aceea. Când sistemul imunitar dă rateuri, e ca atunci când țevile se usucă – nimic nu le mai spală și nu le mai lubrifică, iar în locurile umede și întunecate încep să crească chestii – ciuperci, de exemplu. În biologie, ciupercile formează o clasă în sine, un tărâm al putreziciunii și descompunerii, un loc propice pentru drojdii și mucegaiuri și spori și tot soiul de alte

lucruri care se dezvoltă în lipsa luminii, ca un basm care a luat o întorsătură urâtă. *În împărăția ciupercilor trăia odată o mică pată alburie pe nume Aftă, care și-a făcut căsuța în gura lui...*

Întinde mâna după tabletele antimicotice din sertarul biroului, scoate una din tub, o pune în gură și o ține într-o parte, în interiorul obrazului, dar știe că e doar o soluție temporară în cel mai bun caz, că nu-i vindecă boala care i-a permis doamnei Aftă să-și facă domiciliul acolo, nu insuflă mucoaselor lui o nouă energie, nu-i revigorează sistemul imunitar și nu-i oprește mâncărimea asta diabolică. Să fie oare o pedeapsă pentru ce-i face lui Jodi? Dacă ar fi catolic, dacă ar respecta preceptele, s-ar putea duce să se spovedească și să-l roage pe Dumnezeu să-l ierte. Și ar face-o, fiindcă îi pare rău, chiar îi pare, dar cum altfel și-ar mai putea continua viața? Ce schimbări ar putea să facă și să aducă lucrurile pe calea cea dreaptă? N-o poate părăsi pe Natasha acum, că e însărcinată, și să țină două case nu-i permit mijloacele financiare. Încearcă să-și trăiască viața pe cât de bine reușește, vrea să procedeze așa cum e corect și, da, a făcut unele greșeli, dar nimeni n-ar putea spune că nu e un om bun, că e lipsit de conștiință, că nu încearcă să facă tot posibilul. E un tip generos, la naiba! Doar că nu e atât de bogat pe cât se pare că-și închipuie toată lumea. Și-n plus, e un om responsabil, cu o fire bună – nu poartă pică, nu omoară insectele, cheltuiește bani pe articole de toaletă care economisesc apa, cu toate că marile industrii din țara asta irosesc în fiecare zi mai multă apă decât economisește el toată viața cu cosmeticele lui.

Își încetinește mersul agitat, se oprește, își încleștează mâinile la spate, își ține răsuflarea, așteaptă și îndură. Iluzia, speranța falsă, ți-o dă ideea că, dacă te scarpini, mâncărimea trece. Nu așa stau lucrurile în mod normal? Numai că asta nu-i o mâncărime normală, și numai rezistând va scăpa de ea și va trece puntea spre calm și

spre o minte sănătoasă. Uite! Vezi? Deja se domolește, devenind un freamăt slab, ca vibrația stinsă a unui instrument cu coarde, ca tremurul unei frunze, ca torsul unei pisicuțe. Dar ăsta-i momentul în care iluzia revine în forță, ideea că e doar o mâncărime ușoară care trebuie scărpănată, și nevoia de a o scărpina devine imperioasă. Stă în genunchi acum, cu capul plecat, cu lacrimile picurându-i pe pardoseala din granit, implorând de la Dumnezeii tăria de a rezista. Și pe urmă deodată, fără să facă el nimic, a dispărut, s-a oprit la fel cum a început, brusc și pe neașteptate.

Se ridică simțindu-se ca o fantomă, își trece mâna prin păr, respiră trăgând aerul în abdomen, dă ocol încăperii, revine la birou și ia telefonul s-o sune pe Natasha.

Criza în care au ajuns... E dispus să accepte că totul e din cauza lui. Trebuie să se relaxeze și să-și lărgască perspectiva. Fiindcă zilele astea tinde să-l ignore tocmai pe fiul lui. Sigur că e prezent mereu sub forma abdomenului umflat și al deselor schimbări de dispoziție ale mamei lui, dar el trebuie să se gândească la fiul lui ca persoană, individul unic, cu degete la mâini și la picioare și cu cocoșelul (microscopic, ce-i drept) pe care i l-a dat Dumnezeu și pe care l-a văzut cu ochii lui în imaginea grăunțoasă și mișcătoare, în alb și negru, la ecografie. Ar fi fost mulțumit și cu o fată – nu e momentul acum să fie chițibușar – dar ideea e că va avea băiat, iar acest fiu reprezintă viitorul, impulsul spre înainte, paradoxul a cărui naștere va pune capăt agitației și zbaterilor. Fiul lui, când va veni, îi va pune pe toți în genunchi.

Iar Natasha va fi altfel când va avea un copil de care să îngrijească. Preocupările ei vor trece de la el la bebelușul neajutorat. Todd așteaptă clipa aceea, dar până atunci poate să facă cel puțin un efort să fie mai tolerant și mai înțelegător, fiindcă Natasha chiar nu se poate stăpâni. E un vulcan de hormoni în fierbere, cu instincte

dezlănțuite care o împing să caute cel mai bun cuib și drepturi exclusive asupra masculului care-i asigură existența. Poate că starea ei de acum e o formă de nebunie, dar ultimul lucru pe care-l vrea el e s-o obstrucționeze în vreun fel, dat fiind că obiectivul ei e și obiectivul lui. Faptul că a încercat să-și impună drepturile de om liber a fost prematur, și acum își dă seama de asta. Ceea ce trebuie să facă este să-i spună că o iubește și s-o roage să se întoarcă acasă.

EA

Găsirea unor cumpărători online e mai simplă decât și-ar fi închipuit. Există o piață înfloritoare pentru obiectele pe care le vinde ea; de fapt, lumea se înghesuie să-și stabilească o întâlnire cu ea la Institutul de Artă sau la Crystal Gardens și să scoată banii pentru produsele ei. Pentru a-și rezolva problemele, trebuie să-și lase casa nesupravegheată, dar nu are încotro și se dovedește că aceste ieșiri o încântă la nebunie, savurează vântul rece care-i aduce lacrimi în ochi, mirosul de mâncare ce răzbate din bucătăriile restaurantelor, imaginea necunoscuților care forfotesc în spațiile publice, nesățioși la fel ca ea după orice fel de stimul senzorial.

Inițial a existat o dificultate cu autentificarea. În e-mailurile pe care le-a primit ca răspuns la anunțurile ei apăreau comentarii de genul: „Îmi place inelul, dar de unde știu că nu e un fals?“ „Tabloul ar putea fi o reproducere“. „Dacă apare vreo problemă? Îmi puteți da numărul dumneavoastră?“ Dar a constatat că mulți alți oameni nu sunt preocupați de așa ceva. Poate că sunt bijutieri ori experți de un fel sau altul. Jodi nu știe, pentru că nu pune asemenea întrebări.

Să-și dea adresa de e-mail, să se întâlnească față în față cu clienții – astea sunt riscuri pe care nu le poate evita, dar compensează îmbrăcându-se cu un hanorac vechi și o căciulă din lână care a fost a lui Todd. Semideghizarea îi conferă un plus de dramatism. În timp ce zăbovește lângă pictura lui Magritte, *În pragul libertății*, la etajul trei al secției de artă modernă, așteptându-l pe un tip cu mustață pe oală, sau stă pe o bancă lângă arteziana înaltă, privind în jur după o femeie cu mănuși roșii din piele, se percepe ca pe o persoană care joacă un rol, un personaj pe scenă. Actoria asta e o diversiune. Tot ce are ea de făcut e să ia banii; nu trebuie să se gândească la ceea ce va face cu ei. Și când se întoarce acasă, îi pune alături de teancul tot mai mare din servieta Louis Vuitton din piele neagră – un cadou pentru Todd, pe care el nu a folosit-o niciodată – încântată de suma strânsă.

Se așteaptă ca Alison să ceară să-i depună într-un cont, dar sfârșește prin a-i da toți banii în mână. Așa vrea Alison și acum Alison e cea mai bună prietenă a ei. Și oricum, banii nu înseamnă nimic. Ar putea la fel de bine să fie bancnote de jucărie, de la Monopoly. Iar la obiectele în schimbul cărora i-a obținut nu se gândește nicio clipă. Undeva pe drum și-au pierdut atractivitatea pentru ea, au devenit lipsite de interes, importante doar din punctul de vedere al puterii de cumpărare. Și-a pierdut chiar și aprecierea pentru servietă, cu excepția faptului că e un recipient pentru fondurile strânse. După ce o plătește pe Alison, aruncă servieta fără să stea pe gânduri.

Acum, că știe cum să facă rost de bani lichizi, e mai puțin îngrijorată pentru viitorul imediat – un lucru bun, după cum se dovedește, fiindcă la o zi după ce încheie afacerea cu Alison, o sună Stephanie și-i spune:

– Am vrut să vă anunț, doamnă Gilbert... mi-am zis că trebuie să aflați... că vă anulează cardurile de credit.

– Înțeleg, răspunde Jodi. Așa deci. Chiar le anulează?

– Da. Pe toate, confirmă Stephanie, vorbind pe un ton scăzut și apăsător, așa cum fac oamenii când împărtășesc un secret. M-am gândit că e bine să vă avertizez, să nu fiți luată pe nepregătite. Vă rog să nu-i spuneți că v-am sunat.

Pe neașteptate, toate astea încep să i se pară amuzante. Nu i-a trecut încă prin minte lui Todd că și ea poate intra în joc. În orice caz, are un card de credit al ei – ca o ironie, e cel pe care l-a folosit în general ca să-i cumpere lui cadouri. Servieta Louis Vuitton, spre exemplu, deși n-a fost unul dintre darurile cu adevărat extravagante. Într-un an, de ziua lui, i-a cumpărat un cal și lecții de echitație. A fost așa, o idee a ei. S-a gândit că-i oferă astfel o pauză de la lucru, o ocazie de a ieși la aer și a face mișcare. La început, el a fost captivat, dar sigur că n-a ținut.

Când închide telefonul, schițează un mic dans al exaltării, dar entuziasmul îi pierde la un moment dat și în urma lui rămâne doar meschinăria anulării cardurilor, pe lângă magnitudinea planului pe care l-a pus în mișcare, indescritibilul eveniment viitor pe care l-a antamat și pentru care a plătit. Voci din ea însăși îi spun să-și reconsidere gestul cât mai are încă timp, dar e prinsă deja de un sentiment al destinului care-și urmează drumul, o reticență în a-și urma propriii pași înapoi. Undeva într-un ungher îndepărtat al minții e ideea că a depășit o limită, că ar trebui să caute ajutor, și se gândește la Gerard... Ar putea să apeleze la el. Dar își alungă imediat gândul. Gerard s-a pensionat, fără îndoială, și s-a mutat probabil în Florida sau Mexic, și, în plus, ce ar mai putea face pentru ea acum? Ar fi trebuit să continue să-l vadă când a avut ocazia, ar fi trebuit să meargă mai departe cu terapia, s-o lase să ajungă la sfârșitul ei firesc.

Gerard era priceput în munca lui; de asta nu s-a îndoit niciodată. Gerard a fost cel care i-a deschis ochii cu privire la Ryan,

a ajutat-o să recunoască realitatea, i-a anihilat obiceiul de a contesta faptele. Doar datorită lui Gerard a acceptat ea într-un final că Ryan își va trăi viața așa cum consideră de cuviință, că alegerile îi aparțin lui, că tot ceea ce voia ea pentru el – siguranță materială, dezvoltare personală – erau ambiții meritorii, dar nu ambițiile lui, că presentimentele ei negative despre el aveau la bază judecăți și că a-i judeca pe ceilalți înseamnă să le faci un rău intenționat. Respectarea diferențelor, a înțeles ea, presupune mai mult decât simpla toleranță; înseamnă să renunți la perspectiva ta îngustă și rigidă, la presupunerea implicită că tu ai dreptate și ceilalți greșesc, că lumea ar fi un loc mai bun dacă toți ceilalți ar gândi la fel ca tine.

A meritat elogii, și Gerard nu s-a arătat zgârcit cu ele. I-a apreciat disponibilitatea și perspicacitatea, a lăudat-o pentru că a avut voință și a făcut schimbările necesare. A fost un progres neașteptat, dat fiind că înainte de a începe lucrul cu Gerard nu considerase că are o problemă; în mintea ei, problema era Ryan.

Cu această reușită în repertoriu, Jodi și Gerard continuaseră cu o nouă energie. Vorbeau neîncetat despre copilăria ei, despre cum se simțise fiind fată între doi băieți, despre faptul că părinții așteptaseră mai puține de la ea și despre felul în care le contrazisese această așteptare excelând la școală și demonstrându-și valoarea atât în plan profesional, cât și în familie. Nu puteau nega că avea în ea un filon competitiv. Discutaseră și despre trăsăturile pe care le moștenise de la fiecare dintre părinți: de la mama ei, dragostea pentru viața casnică; de la tată, abordarea meticuloasă și metodică. Era produsul familiei de origine într-o măsură mai mare decât își închipuise vreodată.

Ședințele erau antrenante, chiar plăcute, dar începuse la un moment dat să creadă că revelațiile privind relația cu Ryan constituiseră apoteoza activității ei cu Gerard și că nu mai rămăsese de realizat nimic important. Și devenise nerăbdătoare, ba chiar

puțin plictisită, și-i spusese lui Gerard că are impresia că-i irosește timpul. În sinea ei, începuse să se teamă că este superficială, că-i lipsește o profunzime reală, îi lipsește substanța. Ajunsese să-și dorească aproape să fi avut o copilărie oribilă, un tată abuziv, o mamă alcoolică. Ce n-ar fi dat în unele zile pentru un trecut marcat de depresie sau anxietate, de o tulburare alimentară, de respect de sine scăzut, de fluctuații de dispoziție și de atacuri de panică. Dacă s-ar fi bâlbâit sau ar fi simțit nevoia compulsivă să se spele pe mâini întruna! Nici măcar nu era genul care tot amână lucrurile. Pe măsură ce săptămânile treceau, stagnarea ei devenise subiect de glume. Intra pe ușa cabinetului și spunea: „Doctore, iubesc viața și sunt fericită. Ce-ar trebui să fac?” Iar Gerard răspundea: „Nu-ți face griji. Te vindec eu!”

Și apoi a venit punctul de cotitură.

Nu părea o zi în mod deosebit favorabilă, una care să aducă cu sine vreo speranță de progres. Dincolo de ferestrele cabinetului era primăvară, copacii înfloriseră, dar înăuntru Jodi purta un cardigan peste pulover, ca să se apere de aerul condiționat, iar Gerard nu părea tocmai în apele lui, fiind oarecum nefocalizat. Săreau de la un subiect la altul, incapabili să ajungă la ceva semnificativ și, pe măsură ce ședința se apropia de sfârșit, lucrurile lânzezeau. Ea își închipuise că ajunseseră la final. Că era timpul să plece acasă. Dar apoi, într-un brav efort de ultim moment, Gerard o întrebase despre vise.

Jodi: Doar obișnuitul zgomot alb.

Gerard: Definește „zgomot alb“.

Jodi: Știi la ce mă refer. (Enervată că îi puna o asemenea întrebare, când ea folosea de atâta vreme sintagma respectivă.)

Gerard: Mai explică-mi. Dă-mi un exemplu.

Jodi: Păi, uite, sunt la o petrecere și vorbesc cu persoane pe care nu le cunosc. Îmi zăresc imaginea într-o oglindă și observ că sunt pe jumătate dezbrăcată, dar nu simt nicio emoție în privința asta. Pe urmă sunt acasă la părinții mei și caut ceva, dar nu-mi amintesc ce. Nici în vis nu părea ceva important. Chestii de genul ăsta. Zgomot alb.

Gerard: (Tăcere.)

Jodi: Îmi pare rău. Chiar am făcut un efort.

Gerard: Știu.

Jodi: (Tăcere.)

Gerard: Atunci, asta e.

Jodi: Cred că da.

Gerard: (Tăcere.)

Jodi: Stai puțin. L-am visat pe Darrell.

Gerard: L-ai visat pe Darrell?

Jodi: Am uitat complet și mi-am amintit abia în clipa asta.

Gerard: Povestește-mi.

Jodi: Darrell venise în vizită la mine. Și când a ajuns, eu îmi notam un vis, visul lui Darrell. Era visul lui, dar eu îl visasem pentru el. Aveam un caiet plin cu visele lui Darrell, încă din copilăria lui; le visasem eu pentru el și le notasem.

Gerard: Spune mai departe.

Jodi: Asta e. L-am întrebat dacă-și amintește vreunul dintre ele, dar el nu era interesat și nu voia să vorbească despre ele și pe urmă a plecat.

Gerard: Și tu ce simțeai în tot timpul ăsta?

Jodi: Frică. Eram speriată.

Gerard: Ce anume te speriasă?

Jodi: Toată situația aceea. Îmi dădea fiori.

Gerard: Dar pe urmă ai uitat visul. Când te-am întrebat adineauri despre vise, ai spus că e doar zgomot alb.

Jodi: Cred că mi l-am scos din minte.

Gerard: Ai mai simțit și altceva? Altceva decât frică?

Jodi: Nu tocmai. Nu. Eram speriată. Cu adevărat înspăimântată.

Gerard: De ceva anume?

Jodi: Speriată pentru Darrell, cred. Era ca și când l-aș fi ținut eu în viață sau cam așa ceva, dar el era secătuit, complet apatic. Era ceva înfricoșător în toate astea. Faptul că el nu participa la propriile vise. De parcă ar fi fost absent. De parcă n-ar fi existat.

Gerard: Și tu făceai asta în numele lui.

Jodi: Da.

Gerard: Și o făceai fiindcă...?

Jodi: Fiindcă îl iubeam.

Gerard: În vis simțeai dragostea pentru el?

Jodi: Da, o simțeam.

Gerard: Deci, în vis erai speriată, dar simțeai și dragostea pentru el.

Jodi: Da.

Rămăseseră tăcuți o vreme, după care Gerard se uitase la ceas și spusese:

– Vom reveni la asta săptămâna viitoare. Aș vrea să notezi visul cât mai detaliat posibil și să-l aduci cu tine data următoare. Asta-i tema ta pentru acasă.

Se ridicase să plece, își scosese cardiganul și îl pusese în sacoșă, își luase jacheta de pe umeraș și-i mulțumise lui Gerard în drum spre ușă. Se dusese la lift și apăsase butonul pentru coborâre. Așteptând, se uitase la ușile liftului, la picioarele ei în botine Doc Martens, la

modelul de pe covor – un desen geometric în portocaliu și albastru la o scară atât de mică încât efectul general era o nuanță aproape uniformă de bej. Și simțise un vârtej caustic iscându-se în ea, nezăgăzuit, de parcă în interiorul ei n-ar fi fost altceva decât un pustiu dezolant. Se gândise să coboare pe scări, dar ceva îi dădea impresia că e ținută locului, ca și când covorul și tălpile ghetelor ei fuzionaseră, ca o grefă de piele. Și chiar în vreme ce stătea acolo știa că nu mai era cale de întoarcere, că vremurile simple de până în urmă cu doar câteva momente erau duse de acum. Nu aveau să mai existe clipe în care va sta alături de Gerard, întrebându-se despre ce să vorbească. Nu vor mai fi glume despre copilăria ei perfectă. Visul fusese recuperat și amintirea odată cu el, inevitabil, ca un șir de cutii de conserve legate în spatele unei mașini nuptiale, iar acum nu mai putea inversa procesul, nu-și mai putea închide mintea în fața imaginilor, să le reabsoarbă în țesătura uitării.

Amintirea își suportase bine anii în care zăcuse îngropată și se întorsese intactă, neafectată, în toată amploarea ei dimensională, parte a istoriei ei de viață, însoțită de analogii ei viscerali – gusturi, mirosuri, senzații – voltajul real. Era o amintire nevizuală însă, învăluită în întuneric, ceea ce o îndeamnă să creadă că faptele re-memorate s-au petrecut noaptea. Ori asta, ori fetița care fusese ea atunci își ținuse ferm ochii închiși, decisese de la început să blocheze chinuitorul aflux senzorial. Inițial, explozia din interiorul ei fusese toată numai durere și spaimă, dar mai târziu învățase trucul cedării, înțelesese că abandonul și capitularea erau modalitățile ei de retragere, biletul ei de ieșire. Unica speranță pe care o nutrea acum era că fusese poate complice, că jucase un rol în ceea ce se întâmplase, fiindcă dacă așa ar sta lucrurile, poate că încă ar fi posibil să-l iubească și nimic n-ar trebui să se schimbe. Dar ea avusese doar șase ani pe când Darrell avusese doisprezece și nu vedea cum ar fi putut fi greșeala ei.

EL

Natasha s-a întors acasă, dar nu l-a iertat. Din multe puncte de vedere, lucrurile au revenit la normal – stau împreună la masă, ea învață, el face curat, oaspeții vin și pleacă – dar a început să se dezbrace în baie și să adoarmă înainte să vină el în pat, și i-a impus o interdicție strictă, ceea ce-i pune lui la încercare bunăvoința, și continuă să abuzeze de răbdarea lui vorbind întruna despre decorațiuni și dispunerea invitațiilor, ca să nu mai pomenim de cărucioare și scăunele de mașină, lucruri care nu au, niciunul, nicio legătură cu dragostea dintre ei sau cu iubirea pentru fiul lor – al cărui nume, apropo, a devenit subiect de intense dezbateri cu toate prietenele ei și cu toți vecinii. Și nu se va opri până ce nu va ajunge la ultima pagină din jumătatea masculină a volumului enciclopedic intitulat *Un secol de prenume pentru copii în țările de limbă engleză*. Refuză să accepte că nume precum Herschel sau Roscoe nu merită nici măcar luate în discuție și nu vrea să taie nici Clarence, nici Ambrose de pe lista provizorie tot mai lungă. Bilețele cu nume ca Chauncey și Montgomery sunt lipite pe oglinda din baie și reordonate pe măsură

ce unul sau altul crește sau scade în importanță. „Nu poți refuza un nume doar fiindcă ție nu-ți place“, declară ea, absurd.

Și vine un moment seara – când cina s-a încheiat și apartamentul s-a transformat într-un fel de dulap supraîncălzit colcăind de oaspeți nedoriți și mirosuri stătute – când singurul lucru la care se mai poate gândi e să se arunce pe fereastră. Ar fi bine dacă ar exista cineva cu care să poată vorbi, așa cum vorbea cu Jodi. Dar ea nu mai acceptă să discute cu el acum, iar cu amicii lui e doar o fanfaronadă și, oricum, timpul petrecut cu ei i-a fost scurtat. „Dacă vrei să te vezi cu ei, Todd, de ce nu-i inviți la cină?“

Îi e dor să vină seara acasă și să plimbe câinele pe malul lacului – un interludiu care îi alunga grijile zilei și îl ajuta să se pregătească pentru somn. În toiul nopții, când orașul tace adormit, ar rătăci de-a lungul țărmului și s-ar simți singur în sălbătăcie, ar asculta răsuflarea apei, suspinele și foșnetele ei, s-ar pleca sub cupola imensă a cerului, cu infinitele sale meandre coborând până la linia orizontului. În nopțile senine ar zări Ursa Mare și Steaua Polară. Cândva recunoștea constelațiile Orion, Cassiopeea, Pegas și atâtea altele, iar când era foarte întunecat, fără lună, ar căuta Calea Lactee. Când era copil visa la o mare de stele, iar el să fie în mijlocul lor, nu într-o navă spațială, ci plutind liber, înotând printre ele, un miliard de trilioane de punctișoare luminoase care trosneau și scânteiau pe pielea lui ca niște flăcări reci.

Atâtea clipe de plăcută contemplare fuseseră năpădite de altele și aproape uitate. Sunetul pe care-l aude când e liniște perfectă, un șuierat... lui i se pare că e presiunea atmosferică. În copilărie își închipuia că totul, dar absolut totul emite un zgomot... numai că el nu-l putea auzi. Toamna, când frunzele își schimbă culoarea, un sunet pentru cele care se îngălbenesc și altul pentru cele care ruginesc. Iarna, zăpada care cade. Mugurii care răsar primăvara. Norii plutind pe cer. Păsările prinse în zborul lor și umbra plutind pe sub

ele, pe sol. Îi place să fie în acord cu lucrurile așa cum sunt ele, să ființeze în lume în ritm cu muzica ei. Iar atunci când îi reușește, are puterea să facă și să devină orice. Unii oameni numesc asta noroc.

Nu mai are rost acum să-și limiteze băutura la orele serii, și a început să caute barurile în pauza de prânz. Noua lui descoperire este un local din Humboldt Park, un liman retras, cu clienți fideli care beau bere ieftină și joacă domino sau biliard la o masă veche într-un colț din spate – un loc în care aerul n-a mai fost primenit de pe la 1980, dacă judeci după izul lui. Îi place în primul rând fiindcă nimeni dintre cei pe care-i știe el n-ar călca vreodată acolo. Un spaniol bătrâior cu o pălărie boțită, proprietarul, își petrece zilele pe un scaun la casa de marcat, iar restul activității – turnat în pahare și servit – îi revine unei singure chelnerițe. Când a intrat prima dată aici, săptămâna trecută, și-a zis că ia una mică și pleacă repede, dar a renunțat la idee în clipa în care a văzut-o. De atunci s-a întors în fiecare zi și s-a așezat la masa de lângă tonomat, cu spatele la zid și fața spre sală.

Azi se concentrează să-i urmărească mișcările – pe ascuns, dar cu precizie de GPS. Îi știe în orice clipă poziția, direcția, viteza și programul opririlor. În vreme ce străbate sala de colo colo, ai zice că e surdă și oarbă după câtă atenție îi dă, dar semnalele pe care le emite răsună ca niște clopote de biserică, chemându-l la adorare.

Felul în care arată – slabă, cu părul pleștit și obrajii supți – îl trimite cu gândul la un copil subnutrit. Are trunchiul lung, cu pieptul plat, abdomenul tras înăuntru și oasele șoldurilor reliefate. Picioarele îi sunt ca niște bețe. Sprâncenele, nepensate. În orele pe care și le-a petrecut aici, dacă au schimbat zece cuvinte. Are un aer mediteraneean, dar vorbește fără accent. Glasul îi e lipsit de inflexiuni și cuvintele i se înșiră fără pauză, de parcă nu are suficientă energie pentru a le rosti. Și niciodată nu se uită la el.

– Spune-mi cum te cheamă, îi cere el în vreme ce ea aşteaptă să-i ia comanda.

A tot vrut s-o întrebe şi a amânat, văzându-i indiferenţa. Dar acum nu mai e un străin aici. E deja un client vechi, iar ea s-a obişnuit cu el. Când vine vorba despre femei, are priceperea unui geambaş.

– Ilona, răspunde ea şi privirea i se opreşte pentru scurt timp pe chipul lui, poate pentru prima dată.

Ar vrea să-i spună că e senzaţională, extraordinară. Totul în ea arată că nu ştie asta. El simte povara timpului irosit, o presiune fără sens, dar care-l împinge de la spate. Ceea ce i-ar plăcea să facă e s-o atragă în closetul bărbaţilor şi să încuie uşa. Ceea ce poate să facă e s-o întrebe la ce oră iese din tură, s-o ducă la un restaurant bun şi s-o impresioneze aruncând nişte bani în stânga şi-n dreapta. Tuturor femeilor le plac banii. Orice femeie îţi cade în poală dacă cheltuieşti suficienţi bani cu ea. Indiferent ce s-ar scrie în cărţi, banul e cel care îi dă ghes femeii.

Fata îşi mută greutatea pe piciorul drept, scoţând un şold în faţă. Privirea îi e fixată pe ceva în partea din faţă a sălii.

– O halbă şi o tărie, cere el.

Practic, e singurul lucru pe care i l-a spus vreodată. Chelneriţa dă să plece.

– Ilona!

Ea se întoarce.

L-au năpădit sudorile. O fierbinţeală înţepătoare i se răspândeşte în piept şi-i arde fruntea.

– Când aveam zece ani, începe el, l-am văzut pe tata rupându-i braţul mamei. I l-a tras la spate şi i l-a răsucit până când s-a frânt. Era braţul stâng. „Ca să mai poţi munci încă“, i-a explicat el. Şi tot timpul s-a uitat drept la mine. N-o să uit niciodată expresia de pe faţa lui. De parcă îmi arăta ceva, de parcă-mi făcea o demonstraţie. Mă învăţa ceva.

O privește în timp ce-i vorbește și-și șterge fruntea cu mâneca.

– Mi-am jurat că nu voi fi niciodată ca el. Întotdeauna am respectat femeile din viața mea. Nu spun că sunt un sfânt, dar am iubit mult femeile. Când am crescut suficient, mi-am luat mama de acolo. Am avut grijă de ea până în ziua în care a murit.

Se detestă pentru discursul ăsta. Nu e altceva decât o tactică jalnică de a-i cerși simpatia, un truc ieftin. Nu e prima dată când îi servește unei femei povestea asta, sau o versiune a ei. Nu că ar fi în mod fundamental falsă; un adevăr emoțional există totuși în ea. Și chiar înainte ca el să termine, ea s-a mai apropiat cu un pas și o lumină i-a apărut în priviri. E greu de spus dacă i-a stârnit simpatie sau dispreț. Dar încă nu i-a adus nici măcar prima băutură pe ziua respectivă, iar asta trebuie să fie în avantajul lui. Doar nu e cine știe ce bețivan care-și varsă mațele pe podea, vreun amărât cu gura mare plângându-și singur de milă! Pe lângă că e treaz, e mult deasupra tuturor bărbaților pe care-i va întâlni ea vreodată în spelunca asta. Și se bazează pe faptul că nu e beat – ca și pe ghetetele din piele de vițel, pe tunsoarea stilată și pe Rolexul Milgauss care-i sclipește la încheietura mâinii stângi – ca s-o facă să înțeleagă.

– Nu știu de ce-ți spun ție toate astea, declară el.

Din nou ea se întoarce să plece și din nou el o strigă.

– Încerc cu disperare să-ți atrag atenția. Dar, îmi pare rău. Sunt sigur că auzi povești lacrimogene cât e ziua de lungă, și meriți ceva mult mai bun – un bărbat capabil să uite de el însuși și să se concentreze asupra ta. Să te răsfete. Să-ți aducă flori și daruri. Să-ți maseze picioarele când vii acasă de la slujbă. *Dovlășelu' meu, șăzi tăită ziulica pe chișerele șelea, iar acu' ti dor și-s umflăte.* De cineva care să aibă grijă de ratații care încearcă să te agațe când tu muncești. *Stoi blând și-i zi lu' Boris că-l tăbârcim pă tipu' ăla de păr și-l dăm afar', cum facem la noi, în Sovietki Saiuz.*

Pe neașteptate, ea începe să râdă, obișnuita ei privire pierdută lăsând în loc o flatantă explozie de soare, iar odată cu acest moment, lucrurile între ei au căpătat o notă subtil diferită. Înainte să plece, a acceptat deja să iasă împreună la prânz în ziua ei liberă, ceea ce înseamnă cu două zile înainte să ia el rezultatele analizei și cu cinci înainte de nuntă. Ar fi preferat s-o scoată la cină, dar deocamdată cel puțin, cu interdicția care i-a fost impusă, cina iese din discuție. Odată ce fiul său se va fi născut, va avea el grijă să facă niște schimbări acasă. Va stabili câteva reguli de bază și viața lui va reveni la normal. Furișatul ăsta nu e în stilul lui și nu așa vrea să trăiască. Trebuie să fie stăpân pe sine din nou, așa cum era când locuia cu Jodi.

Sunt prea mulți ani de când n-a mai fost el însuși. Ca atunci când e asaltat de scene din copilărie. Mama lui făcând gogoși într-o dimineață de sâmbătă, aplecată deasupra vasului cu ulei clocotind, prăjind o serie după alta, în timp ce el stă la masă și le mănâncă pe cele care s-au răcit deja. Pentru a-i face pe plac mamei lui, înghite mai multe decât ar vrea, continuă să mănânce și după ce s-a săturat și chiar când simte că i se face rău. Amintirea asta îi stârnește emoții amestecate, la fel ca toate amintirile despre mama lui. Felul în care se întindea în pat lângă el seara, la culcare, și-i mângâia fruntea până când adormea. Felul în care își umezea degetul în gură ca să-i șteargă ceva de pe obraz, chiar și când crescuse suficient de mare. Atingerea ei iubitoare, marcată de mirosul de usturoi de pe mâini. Felul îl care lui îi plăcea și-i displăcea în același timp. Îl enervează faptul că asemenea scene au început în ultima vreme să-i cotopească mintea, de parcă s-ar fi deschis undeva o ușă anterior închisă. Nu-l interesează amintirile astea, care n-au niciun rost. Printre toate celelalte frici care i se strecoară în suflet e și teama că devine moale, că își pierde duritatea.

EA

Oricând, în orice zi, cel puțin zece conferințe pe teme de psihologie se desfășoară undeva în lume. Asta îi vine imediat în minte când Alison îi sugerează să plece din oraș. În anii ei de carieră profesională a participat la un singur astfel de eveniment, o conferință despre comunicare, organizată cu câțiva ani în urmă la Geneva. Își amintește cât de încântată a fost, cât de ușor i s-a părut să discute cu oamenii, ce sentiment de camaraderie a avut – vorbitori interesanți, veniți din toate colțurile lumii, plăcerea de a ieși la masă cu oameni necunoscuți, într-o țară străină. Se întorsese cu o nouă energie de abordare a clienților și își ajustase modul în care interacționa cu ei, observându-le mai bine limbajul corporal și cuvintele folosite și reflectându-le înapoi, ca o modalitate de a crea o conexiune cu ei.

Intenționase mult timp să repete experiența, dar până acum nu reușise. Loialitatea față de Todd fusese o parte a motivului – cine avea să aibă grijă de el cât era ea plecată? Dar asta fusese doar o preocupare de suprafață; bazele reale fuseseră, fără îndoială, mai

seci. Posesivitate. Paranoia. O reticență în a-i lăsa mai lungă decât era deja. Toate erau sentimente familiare, și cu toate că în cea mai mare parte rămăseseră sub nivelul conștiinței de zi cu zi, jucaseră fără îndoială un rol în ezitățile ei de a pleca de acasă.

Acum avusese de ales între o conferință cu tema „Gestionarea furiei” în orașul istoric Winchester din sudul Angliei și una intitulată „Emoții, stres și vârsta a treia” în înșoritul Jacksonville din Florida. Era mai interesată în gestionarea furiei, fiindcă nu avusese niciodată ocazia să o studieze. Cu o conferință la activ și niște lecturi suplimentare, putea lucra cu clienți care aveau nevoie de ajutor în domeniul respectiv. Dar după ce verificase buletinul meteo și discutasese cu agentul de turism despre problemele de preț, optase pentru „Emoții, stres și vârsta a treia”, atrasă de perspectiva palmierilor și a brizei tropicale.

Așa se face că se află acum într-o cameră de hotel din Jacksonville și se trezește în bâzâitul insistent al telefonului de pe noptieră. În cameră e întuneric, nicio rază de lumină nu se vede nicăieri, nici măcar în jurul draperiilor sau pe sub ușă. Se răsucesce pe o parte ca să se uite la ceasul digital, cu cifrele lui de un verde toxic. Încă nu e ora șase. Mai e cel puțin o oră până la răsărit.

De când a ajuns, alaltăieri, nu s-a gândit nicio clipă la motivul pentru care e aici sau la ce s-ar putea întâmpla acasă. E ușor să uiți în lumea asta a conferinței, deloc complicată și nesolicitantă, o lume în care viața reală se retrage lăsând loc unor nenumărate diversii și atracții. Sălile de lectură sunt scăldate în lumină naturală, ușile către curtea interioară dau spre grădini înflorite, iar când iese din clădire își poate ridica fața spre soare, trăgând în piept aerul oceanului. Tot ce are de făcut este să stea comod într-un scaun capitonat și să asculte prezentări interesante, să se alăture mulțimii în restaurant la prânz și să se îmbrace pentru cina în oraș. Nu are un trecut comun cu nimeni de aici. Situația și starea ei nu

au nicio relevanță. Pentru toți cei din jur, e ca și când ea tocmai ar fi aterizat de pe o altă planetă sau s-ar fi materializat brusc la conferință.

Sunetul telefonului nu-și are locul în imaginea asta. Închide ochii și așteaptă să înceteze. Când în cameră se așterne din nou liniștea, răsuflă lung, încet, ca un oftat, și încearcă să adoarmă la loc, dar somnul nu se mai apropie de ea acum, atât de agitată îi e mintea absorbită de vis, atât de plină de scene stranii, tulburătoare – oameni mulți, lumini strălucitoare, cineva care aleargă. Nu se poate să fi trecut mai mult de câteva minute până când telefonul începe să sune iar. În visul ei, bâzâitul lui jos și imperios e hohotul de plâns al cuiva – până ce o trezește pe deplin. Clipind inutil în întuneric, se ridică din pat și bâjbâie încercând să ajungă la baie.

Mai târziu, când își mănâncă micul dejun în restaurantul hotelului cu un grup de colegi, cineva se apropie din spate și o atinge pe umăr. Este unul dintre organizatorii conferinței, o femeie prietenoasă care a avut grijă să se prezinte tuturor, uneori chiar în mod repetat.

– Vă caută cineva la telefon, îi spune ea. Puteți vorbi din hol.

EL

În ultimele trei zile și jumătate, mintea lui a măcinat gânduri în forma Ilonei, iar gândurile în forma Ilonei au conturat tipare de forma Ilonei, ca pilitura de fier într-un câmp magnetic. Cele trei zile și jumătate au fost vineri, sâmbătă, duminică și dimineața de luni – zile în care a neglijat să-i spună Natashei că o iubește, a luat-o la cumpărături într-o stare de spirit neplăcută, a refuzat s-o ajute la treburile din casă, a dat gata un bax de douăsprezece doze de bere și s-a masturbat de fiecare dată când a făcut duș. În aceste câteva zile scurte, candida Ilona a atins o culme a atractivității erotice în imaginația lui nesățioasă. Ținta unor proiecții mentale atroce, femeia a dobândit un statut de alter ego al său feminin, perechea lui din toate punctele de vedere, elementul pozitiv al negativului său și negativul pozitivului lui, piesa din mozaic care îi întregeste viața. Chiar și el recunoaște validitatea jalnică a viselor sale, dar numai în clipele de luciditate, pe care le alungă cu hotărâre.

Restaurantul de pe South Dearborn, unde Ilona a acceptat să-l întâlnească, este intim și elegant. Își imaginează cum li se vor

înnoda privirile când ea va ridica paharul la buze, o vede mestecând bucățelele mici de carne scumpă. Ea n-a gustat niciodată o stridie proaspătă, nu are idee ce poate face o sticlă de vin cu adevărat bun, Todd nu se îndoiește de asta, la fel cum știe că, odată instruită, va deveni insașiabilă, dependentă de tot ce are el de oferit. Când iese din birou și se apropie de parcare, își umflă pieptul, încrezător. Nu-i trece prin minte că i-ar putea trage clapa, că e foarte posibil să aibă deja pe cineva în viața ei, că l-a mirosit bine, și-a dat seama ce face, s-a răzgândit. Dimpotrivă, i se pare că se îndreaptă spre un punct de cotitură în viața lui, spre o întâlnire care va schimba totul din temelii. Deși ea nu știe încă, Ilona e aleasa, cea care îl va salva din nebunia în care a avut ghinionul să ajungă. Ilona – slabă, nedescoperită, credulă ca un copil, timidă ca o pisică, fără să-și bănuiască frumusețea și forța – Ilona e răspunsul la toate problemele lui. Își zornăie cheile de la mașină și râde tare, suflând un nor de abur în aerul rece. Numără deja minutele, făcând din propriile gesturi o coregrafie deliberată. Urcă în mașină și pornește motorul, dă drumul ștergătoarelor de parbriz și așteaptă să înlătore pojghița de gheață, înaintează spre stradă și înjură traficul. Își verifică dinții în retrovizor. Pune semnalizarea de dreapta. Înghite o tabletă.

Se simte remarcabil de bine, așa cum nu s-a mai simțit de săptămâni. Leziunea aproape că i-a dispărut, accesele de mâncărime s-au diminuat, iar el își face mai puține griji pentru rezultatul analizei. La început a fost chiar speriat, parcă ieșit din minți o zi sau două, dar acum și-a regăsit stăpânirea de sine. Ambalând motorul, dă drumul radioului și prinde primele acorduri din *Unchained Melody*. N-are cum să reziste valului de nostalgie pe care i-l stârnește muzica tânguioasă și vocea de tenor a lui Bobby Hatfield. Se gândește la o fată pe care a cunoscut-o în școală, își amintește mirosul părului ei, aroma de lămâiță a gelului ei ieftin care îl înnebunea. Poate că de ea îi e dor; cine poate ști? Își dă seama că limitele se estompează și

dispar, limitele care despart trecutul de prezent, cele care o deosebesc pe Ilona de Natasha și de Jodi și de fata din școală. Și apoi cântecul se sfârșește, iar el e din nou în mașină, rulând spre Roosevelt, în nord.

Rămâne pe banda de lângă trotuar și frânează la un semafor. Mașina din față e un Ferrari, aerodinamic și foarte jos, captivant și seducător. E copleșit de dorința fierbinte să aibă el automobilul acela, un jind pățimaș să fie transferat ca prin magie la volanul lui, în scaunul șoferului. Porsche-ul său, pe care l-a iubit întotdeauna, i se pare o mașină conservatoare, ternă, chiar pedantă, alegerea unui om care și-a pierdut pasiunea. Cum se poate așa ceva? Când s-a schimbat el atât de mult?

Momentul aproape că a sosit. Au mai rămas doar câteva secunde. Dacă ar ști, nu le-ar irosi pe hotărâri pe care nu le va împlini niciodată – ideea de a-și schimba mașina, de a renunța la hârb, de a se elibera. Credea că Natasha i-a redat tinerețea, dar acum înțelege. Femeile care încep să creadă că ești proprietatea lor și obligațiile care pot strivi un om. În viață trebuie să te miști mereu. Trebuie să te miști repede, pentru ca ele să nu te intuiască.

Când vine primul impact, i se pare că e o piatră. Cineva a aruncat cu o piatră prin geamul lateral. Sunetul îi explodează în urechea stângă și fragmente de sticlă îi împrășcă obrazul.

– Ce mama dracului? exclamă cu glas tare.

Își atinge fața în timp ce întoarce capul ca să se uite. Vede gaura mică și rotundă, cu haloul ei de sticlă spartă, și-și spune că probabil a fost împușcat, deși nu simte nicio durere. Privirea i se defocalizează, iar mașina care așteaptă alături de a lui la semafor îi năvălește în câmpul vizual. Înregistrează geamul coborât, capul cu șapcă din lână, privirea pătrunzătoare, explozia armei. Nu-l cunoaște pe tip, dar nicio întrebare nu i se conturează în minte.

Nu e adevărat ce vor spune – că n-a văzut-o venind, că n-a știu ce l-a lovit. Dar se petrece foarte repede. Imagini fugitive îi invadează ecranul mintal: doar pentru atâta moarte mai are el timp. Paradoxal, în acest moment augmentat, în care fiul lui nenăscut ar fi trebuit să fie cel mai important, copilul pe care nu-l cunoaște și pe care nu-l va întâlni niciodată contează pentru el mai puțin decât toți ceilalți. Mama lui iubitoare și chiar tatăl lui anormal. Cliff și Harry, cei mai buni amici ai lui. Natasha, care-i apare ca un copil, ținându-l de mână pe tatăl ei; Natasha și Dean, supraviețuitori amândoi. Chiar mai fascinantă e imaginea Ilonei așteptând la restaurant, dezamăgirea ei crescând cu fiecă minit, fără nimeni în jur care să i-o atenueze. Și Jodi, așa cum era în ziua în care s-a întors el de la țară, tolănită sub cerul liber. Dar acum pentru el nu mai există alegeri. Timpul atârână suspendat... și totuși e pe punctul de a se sfârși. Moartea ar trebui să fie o seducere, nu un viol. Încă un minit dacă i-ar fi dat și ar putea face atât de multe! Chiar și celor vinovați li se permite să dea un telefon, să trimită un mesaj. Cât de viu se simte, cât de tare strălucește, ca un fitil aprins, ca o petardă gata să explodeze. Ce n-ar da pentru încă un minit, un singur minit banal lipit într-o doară la finalul vieții lui.

1925-1926
1927-1928

PARTEA A DOUA

EA

– Jodi Brett la telefon, spune ea, ținând receptorul de parcă ar fi un șobolan mort.

Vocea unui despot i se adresează, clară și amenințătoare de parcă ar bubui dintr-un difuzor, în hol. Sună de la poliție, o înștiințează el. Și se teme că are vești proaste. O întreabă dacă stă jos.

De fapt, stă cât se poate de vertical, cu spatele drept, picioarele lipite, soldurile într-un precis unghi drept față de biroul de la recepție, privind fără să vadă lumina care pătrunde prin ușile de sticlă ale hotelului. Nu înțelege ce contează dacă stă jos sau nu și nu are răbdare cu precauțiile lui afișate. Dacă i-ar fi păsat de binele ei, așa cum pretinde, n-ar fi sunat-o în toiul nopții, ca să-i strice somnul.

Încearcă să-i scurteze preambulul.

– Eram la masă. Ce doriți să-mi spuneți?

El tot nu vorbește clar.

– Înțeleg că participați la o conferință.

Are vocea groasă, cultivată. Jodi aproape că poate vedea cuvintele rostogolindu-i-se de pe limbă, fiecare o lipitoare grasă, care i se târăște în ureche.

– Da, răspunde ea. E vreo problemă?

– Doamnă Brett, este neapărată nevoie să vă întoarceți acasă imediat.

Acum vine sunetul numelui lui Todd, mare și moale când îi iese de pe buzele unsuroase, iar acum o imagine vertiginoasă de lapte scurs dintr-o găleată, o imagine care nu transmite nimic, dar e densă, plină de greață și de o senzație de rotire. Când pleoapele i se deschid, are capul sprijinit pe o pernă și o sumedenie de chipuri plutesc deasupra ei. Se simte pierdută și năucă în vreme ce atâtea guri cloncănesc și murmură îngrijorate. Dar când e luată de brațe și ridicată în picioare, își vine rapid în fire și încă o dată privește în față realitatea zdrobitoare. Realitatea numărul unu: Todd e mort. Pe care se străduiește s-o asimileze chiar în timp ce își dă seama de realitatea numărul doi: vinovăția ei este atât de evidentă, încât poliția din Chicago a pornit deja pe urmele ei. Nu se îndoiește nicio clipă că, în secunda în care va coborî din avion pe aeroportul O'Hare, autoritățile vor fi acolo, așteptând-o. Va fi arestată, poate încătușată, dusă și închisă în cine știe ce parte abjectă a orașului, acolo unde o fi închisoarea.

Date fiind aceste certitudini, i se pare surprinzător că nu simte impulsul să fugă. Să închirieze o mașină, să plece în goană, să găsească o frontieră pe care s-o traverseze, să se piardă în anonim. Are instincte de porumbel călător, care se întoarce mereu acasă. Deși n-o așteaptă nimic altceva decât pericole, nu poate renunța la tot ce știe și iubește. Cel mult ar vrea să mai aștepte câteva zile, să savureze încă un pahar de vin la restaurantul de pe plajă, să se bucure încă puțin de căldura tropicală și de aerul înmiresmat. E o perspectivă care o încântă, dar care nu va deveni

realitate. O vor înnebuni cu telefoanele sau, și mai rău, vor trimite pe cineva s-o escorteze acasă.

După ce îl liniștește pe detectivul care aștepta la telefon, după ce o caută pe organizatoarea conferinței ca să-i spună că are un deces în familie și după ce femeia își exprimă condoleanțele și promite că va căuta o modalitate de a-i rambursa parțial cheltuielile, Jodi urcă în camera ei să reprogrameze zborul, s-o avertizeze pe bona câinelui și să-și facă bagajele.

Când avionul aterizează, fulgi de zăpadă plutesc în luminile de pe pistă și însuflețesc cerul nocturn. Poartă încă rochia fără mâneci și sandalele cu talpă ortopedică pe care și le-a pus cândva demult, dimineață, dar a avut prevederea să-și ia și un pardesiu. În cursul zborului și-a înghițit doza de tonic cu votcă, iar starea de spirit i-a variat ciclic și în tăcere de la tristețe la disperare și la sfidare. Acum, pășind în tunelul de debarcare, trăgându-și valiza după ea, se agață de un fragil aer de cutezanță. N-a fost reținută când au coborât ceilalți pasageri; până acum nu se vede în jur niciun om în uniformă. Înțelege că e doar o chestiune de timp, dar deocamdată totul decurge mai bine decât s-ar fi așteptat, și după ce-și ia bagajele fără nicio problemă, o adiere de speranță se simte vag în pâcla nenorocirii.

Cu pardesiul pe umeri, dar picioarele goale, iese din aeroport în noaptea înghețată și se așază la rând să ia un taxi. Drumul până acasă e lipsit de evenimente deosebite. Intră în clădire și traversează holul, urcă în lift și așteaptă să ajungă la etajul ei, scoate cheia din geantă. Se aude un singur lătrat sonor de dincolo de ușă, și o clipă mai târziu e asaltată de patruzeci de kilograme

de bucurie nestăpănită. Bona câinelui, pe de altă parte, îi aruncă o privire și izbucnește în lacrimi, copleșită de vestea tragediei. Jodi o plătește și își ia la revedere de la ea. E bine să fie din nou acasă, în siguranță, și se simte încurajată de norocul pe care-l are.

Odată ce starea de spirit i s-a îmbunătățit, mintea i se mai limpezește un pic. Începe să înțeleagă că dacă poliția n-a reținut-o nu poate să însemne decât un singur lucru – că situația nu este atât de sumbră cum crezuse ea, că solicitarea lor de a se întoarce acasă a fost doar o chestiune de rutină, de procedură. Și sărbătorește asta cu un nou tonic cu votcă și, de la micul dejun, are pentru prima dată poftă să mănânce ceva. Bona câinelui a lăsat niște carne în frigider și Jodi își face cu ea un sendviș, adăugând murături și muștar iute. Cu hrană în organism, starea de spirit i se îmbunătățește. Își pune o pereche de blugi și își prepară un ibric de cafea. Constată că are o curiozitate intensă privind modul în care a murit Todd. Nici chiar în avion nu s-a putut împiedica să facă speculații în sensul ăsta, repetându-și în minte discuția de la telefon, încercând să-și amintească exact cuvintele pe care le-a folosit polițistul ca să-i dea vestea. „S-a produs un deces... un asasinat... a fost o crimă... Îmi pare rău să vă anunț că a fost o crimă... Mă tem că nu există nicio îndoială... Probele nu lasă loc de îndoială.“ N-a spus nimic clar, nimic care s-o ajute să oprească speculațiile astea febrile. Dar în vreme ce pășește prin apartament așezând lucrurile la locul lor, observă ediția de dimineață a ziarului *Tribune* pe măsuta de cafea.

Articolul e mai mare decât ar fi bănuț ea, începând pe prima pagină și continuând pe următoarele două. Nu-și închipuise că asasinarea unui mărunț dezvoltator imobiliar ar putea fi un

subiect de interes pentru publicul larg, dar reporterii o folosesc pentru a-și expune părerile, scriind de zor despre traficul de droguri și despre criza armelor de foc. Sunt o sumedenie de speculații aiurite – de pildă, că a fost doar un atac la întâmplare, al unor adolescenți sub influența amfetaminelor. O altă teorie se referă la mafie. Lăsând la o parte supozițiile, cazul este descris în detaliu.

Un bărbat a fost împușcat în mașina sa, ieri după-amiază, în vreme ce aștepta la un semafor pe South Loop, în Chicago. Victima a fost identificată ca Todd Jeremy Gilbert, un om de afaceri în vârstă de patruzeci și șase de ani, care a fost împușcat în cap în jurul orei 12.45, în intersecția dintre Michigan și Roosevelt. În conformitate cu spusele martorilor oculari, un vehicul a oprit pe banda de alături și una sau mai multe persoane înarmate au deschis focul. Poliția încearcă să obțină o descriere a vehiculului în cauză. În urma focurilor de armă, automobilul victimei a rulat în intersecție, s-a lovit de o bordură și s-a oprit. Șoferul a fost găsit prăbușit peste volan. Niciun trecător nu a fost rănit.

Se gândește la traficul de la ora amiezii, la izolarea permisă de cele două mașini, la factorii care rămân neelucidați. „Una sau mai multe persoane înarmate“, scrie în articol. Nici măcar numărul lor nu este cert. Dar trebuie să fi fost doi oameni, unul care să conducă mașina și altul care să tragă – nu mai mulți, fiindcă un al treilea ar fi fost inutil, iar banii nu erau prea mulți. N-are de unde să știe dacă unul dintre ei a fost sau nu Renny. Are

impresia totuși că omul preferă să rămână cu mâinile curate, iar Alison pomenea ceva despre angajați. În orice caz, imaginea ei mentală este una vagă. Nu l-a întâlnit niciodată pe Renny, nu l-a văzut nici măcar într-o fotografie.

Ceea ce o frapază este potrivirea temporală. O mașină stă la semafor, și de la geamul ei sunt trase focuri de armă. În ciuda locului cât se poate de public – o intersecție mare, la ora pauzei de prânz – mașina dispare înainte ca trecătorii să-și dea seama ce s-a întâmplat. Asta e clar, fiindcă altfel poliția ar avea descrierea ei. Jodi se gândește la asta. Disparația atât de promptă a fost posibilă doar dacă lumina semaforului s-a schimbat în verde exact în momentul împușcăturilor. Probabil că asta au așteptat. Cu arma pregătită, cu secunde scurgându-se, au așteptat exact momentul în care culoarea s-a schimbat, ca să poată demara, traversând intersecția.

Trebuie să parcurgă totul pas cu pas, să reconstruiască în imaginație evenimentul cutremurător, fenomenal, pe care încă nu-l poate accepta. Și-l imaginează plecând de la birou, mergând spre parcare, urcându-se în Porsche și pornind spre nord, pe Michigan. E pe banda din dreapta când se oprește la semafor. Trebuie să fie pe banda din dreapta, fiindcă atacatorul nu poate să stea decât pe locul pasagerului, în mașina de lângă el. Aproape de țintă și cu un unghi bun de tragere. Fără a-și asuma vreun risc inutil.

Să spunem că Todd și atacatorii, stând alături, sunt primii la semafor. Todd habar n-are de nimic. Nu bănuiește că a devenit o țintă, nu știe că e-n pericol. Cei doi bărbați, pe de altă parte, nu au un plan bătut în cuie; improvizează, așteaptă momentul

potrivit, ocazia perfectă. Dacă e necesar, vor cobori din mașină și își vor urmări prada pe jos, dar dacă totul decurge bine, nu se va ajunge la asta. Cu cât vor rezolva treaba mai repede, cu atât mai curând se vor putea duce acasă, să-și primească banii.

Doar printr-un joc pur al șansei, o șansă determinată exclusiv de trafic, poate fi prins la semafor, și tot printr-un joc al șansei locul de lângă el, pe cealaltă bandă, e liber. Odată ajunși în dreptul lui, atacatorii nu ratează prilejul. Se uită în jur și știu că trebuie să aibă o cale liberă de fugă. Îndată ce-și vor îndeplini misiunea, vor trebui să se miște repede, așa că privesc și așteaptă. Urmăresc mașinile și pietonii care traversează prin fața lor și așteaptă ca traficul să se rărească. Stau cu ochii pe lumina verde a semaforului și așteaptă să se schimbe în portocaliu. Privesc mașinile care cotesc la stânga intrând în intersecție și așteaptă mai departe, ca niște mercenari nesăbuiți, pe jumătate smintiți, ce sunt. În cele din urmă, cel care nu conduce mașina, trăgătorul, ochește cu arma întinsă pe geamul deschis al portierei.

Câte focuri a tras? În articol nu se precizează, dar felul în care e formulat textul, fraza aceea cu „una sau mai multe persoane înarmate au deschis focul“ sugerează o rafală. Primul glonț și-a atins oare ținta? Sau a avut Todd o clipă în care a realizat pericolul, în care s-a întrebat ce se întâmplă și de ce? Constată acum că își dorește foarte mult ca el să fi apucat să-și dea seama. Asta e dorința ei. Ca el să fi perceput adevărul, să fi înțeles că ea a pus totul la cale, să fi priceput că el e de vină pentru ce i se petrece. Dar se îndoiește că Todd se gândise la ea, fiindcă, din câte știa el, nu-i stătea ei în fire să i se opună. Jodi a lui nu era în stare să facă una ca asta.

Așa cum nu-i stă în fire, se duce la culcare fără să aranjeze mai întâi lucrurile prin casă. Vasele sunt în chiuvetă nespălate, iar

valiza ei a rămas în hol, nedeschisă. Somnul e reacția implicită determinată de suprasolicitare, dar odată ce primul strat al extenuării s-a dus, Jodi revine la suprafață, cu ochii deschiși. Lumina din jur dezvăluie formele întunecate ale mobilierului și localizarea ușilor și a ferestrelor, dar imaginile lor nu izbutesc să se coaguleze în ceva recognoscibil. Ziua, locul, circumstanțele vieții ei au pierit undeva, de parcă mintea ei ar fi un pahar golit de apă. Așteaptă și, când își revine, bănuiește că momentul de pierdere este o complicație cauzată de schimbarea fusului orar, agravată de dorința ei de a se întoarce în timp și a-și reconsidera alegerile.

Sentimentul de siguranță și optimism pe care l-a avut după ce a citit articolul din ziar – faptul că nici mașina și nici făptașii nu au fost identificați – e înlocuit acum de conștientizarea târzie a faptului că, fiind fosta soție a victimei, este în mod automat suspectul principal, iar situația va fi și mai rea dacă numele ei apare în testamentul lui Todd. I se pare uluitor că nu se gândise la asta înainte – în timp ce puneă totul la cale împreună cu Alison, în timp ce-și golea casa de bunuri și fugea la tropice. Parcă ar fi fost într-un fel de transă, o stare hipnotică autoindusă, o stupoare cauzată de propria dorință. S-a panicat când a primit apelul telefonic în Florida, dar aia n-a fost nimic. De *aia* poți să scapi dormind și înecându-te în băutură. Dar *asta*, ceea ce simte acum, e ceva dur și înțepător, ca atunci când îți revine sângele în picioarele amortite, de parcă cineva ar fi scuturat-o și i-ar fi acidulat sângele.

Todd era un copil din multe puncte de vedere, un caz de dezvoltare psihosexuală întreruptă, în termeni freudieni, un țânc

de cinci ani cu o fixație falică, preocupat de dominația sexuală, îndrăgostit încă de propria mamă, transpunându-și dorințele asupra tuturor femeilor – o veritabilă întruchipare a complexului oedipian. Freud n-a însuflețit-o niciodată, dar el chiar știa cum să mortifice un om. Să zicem doar că Todd nu era înclinat spre autoanaliză și că în general nu-și conștientiza propriile defecte. Deși adevărul e că nu le pune la inimă nici pe ale celorlalți. Era un tip iertător. Dar asta nu-l absolvă în niciun caz de greșeală. I-ar plăcea să creadă că, mort fiind, va fi obligat să privească lucrurile în față, că reflectă chiar în aceste momente la relele comise, în purgatoriu sau în altă parte. Dar nu-și poate alunga senzația că, într-un fel sau altul, el a izbutit să se eschiveze, că a manipulat lucrurile astfel încât să scape cu fața curată, la fel ca întotdeauna.

Când aude ciocănitul în ușă, dimineață, își bea cafeaua și citește ziarul. Articolul de azi, redus la o singură coloană, nu oferă informații noi. Încă udă după duș, îmbrăcată cu un halat din prosop și cu șosete albe din bumbac în picioare, își spune că după ce termină cafeaua – care, speră ea, îi va alunga durerea de cap – se va întoarce în pat și va recupera somnul pierdut noaptea trecută, când a stat trează cu mintea funcționându-i frenetic. Nu are clienți programați și nicio obligație, dat fiind că ar trebui să se afle încă în Florida, la conferință. Nu știe cine bate la ușă, dar probabil că e portarul sau unul dintre vecini. Oricine altcineva ar trebui s-o sune la interfon. Sau așa presupune ea, uitând că poliția se bucură de privilegii speciale și poate intra oriunde poștește.

Detectivul, care are spre patruzeci de ani, e un tip solid, cu fața pătrată și ochii de culoarea pământului, străjuți de sprâncene

drepte și groase, ca trasate cu creionul. Pe sub palton, pe care-l ține descheiat, are un costum maro, o cămașă bleu și o cravată cu o dungă diagonală simplă și bine reliefată. Încă înainte de a-i remarca verigheta, l-a catalogat ca pe un familist – un bărbat cu trei sau patru copii sub doisprezece ani și cu o soție încântată de securitatea pe care, fără îndoială, i-o oferă el.

– Domnișoara Jodi Brett? întreabă nou-venitul.

Ea încuviințează.

Omul își scoate portofelul, îl deschide și i-l pune în fața ochilor, ca să-i poată vedea legitimația.

– Detectiv sergent John Skinner. Vă deranjează dacă intru?

Ea face un pas în lateral, iar el trece pragul în hol și închide ușa în urma lui.

– Regret să vă deranjez la o oră atât de matinală, spune el, văzându-i halatul de baie. Dacă-mi permiteți, aș vrea să-mi exprim condoleanțele. Știu cât de afectată ați fost când ați primit vestea. Este neplăcut faptul că a trebuit să se întâmple așa... la telefon. Noi am luat legătura cu colegii din Jacksonville, dar au existat unele încurcături.

– Cu dumneavoastră am vorbit atunci?

– Nu, doamnă. Ați vorbit cu sergentul Davey. Dar el mi-a spus despre extrema dumneavoastră tulburare.

Îi trece prin minte fugar gândul că leșinul acela i-a atras o anume doză de simpatie și că ar putea fi chiar explicația pentru excesiva lui politețe de acum. Îl invită în casă și pășește înaintea lui în camera de zi, luminată spectaculos de soarele dimineții. Apropiindu-se de fereastră, detectivul constată:

– Cred că priveliștea vă bucură mult.

– Ne bucură. Sau ne bucura, adaugă ea și glasul îi tremură, dar se adună și continuă: Îmi place perspectiva pe care o avem și îi plăcea și lui Todd. E unul dintre motivele principale pentru care am ales apartamentul, care nu e la fel de mare ca unele dintre cele pe care le-am...

Își lasă fraza în aer, brusc stânjenită de privilegiul de care se bucură ea și gândindu-se la chițimia pe care și-o permite el probabil din salariul lui de polițist, mai ales dacă are trei sau patru copii.

- Vă pot oferi o cafea? îl întreabă.
- Ei, dacă nu vă deranjează prea tare.
- Deloc. Este deja preparată.
- Neagră e perfect.

Când se întoarce, îi întinde lui cafetiera și se scuză:

- Dacă-mi acordați câteva minute, pun ceva pe mine.

Refugierea în dormitor îi oferă un respiro scurt, dar mult dorit. Palmele îi sunt umede, părul îi atârână și se simte murdară, cu toate că abia a făcut duș. Dacă ar fi stat să-și imagineze vizita unui polițist, în niciun caz n-ar fi arătat așa. În primul rând, ar fi fost doi – nu patrulează ei în mod obișnuit în perechi? Și ar fi luat-o din scurt, exploatând faptul că e neîmbrăcată pentru a o împiedica să-și adune gândurile și folosind schimbul de replici ca pe o armă. Asta, cel puțin, i-ar fi dat curaj și ar fi determinat-o să ridice garda. Dar așa... un polițist singur, cu o atitudine exagerat de rezervată... ce-ar putea să însemne?

Revine în camera de zi îmbrăcată cu pantaloni călcați la dungă și o bluză curată. Și-a pus puțină culoare în obraji și și-a pieptănat părul pe spate. Detectivul, care stă la fereastră și privește

afară, se întoarce când intră ea. Deși n-a făcut niciun zgomot, a zărit-o cu coada ochiului. Se așază amândoi, ea pe canapea, el pe un scaun în fața ei.

– Știu că vestea a venit ca o bombă, începe el. Într-o lume perfectă, v-am acorda suficient timp pentru a vă reveni înainte de a da buzna peste dumneavoastră, dar trebuie să începem cercetările fără nicio întârziere. Dispunem de foarte puține date și, cu fiecare oră care trece, pista se răcește și mai mult. Sunt convins că înțelegeți cu ce ne confruntăm.

Și ridică mâinile, cu palmele în sus, într-o implorare mută.

– Chiar dacă nu vă dați seama, reia detectivul, este posibil să dețineți informații care ne-ar putea ajuta în anchetă. Detalii despre viața victimei, date despre activitățile sale în zilele și săptămânile anterioare crimei... toate acestea pot fi esențiale pentru a elucida cele întâmplate. Un lucru pe care l-a spus sau l-a făcut, și pe care l-ați ignorat la momentul respectiv, s-ar putea dovedi o piesă importantă a mozaicului. Nu pot să subliniez suficient cât de prețios ar fi ajutorul dumneavoastră în soluționarea cazului. Sunteți extrem de importantă pentru noi și așa aș vrea să vă considerați la rândul dumneavoastră.

Spre dezamăgirea ei, constată că nu poate să-l privească în ochi. Vinovăția ei trebuie să fie perfect vizibilă pentru un om ca el, un bărbat puternic, cu o bogată experiență la activ. Altfel, de ce ar tot pisa-o cu toate aiurelile astea despre valoarea și importanța ei?

– Îmi pare rău, dar v-am uitat numele, spune ea.

El repetă – detectiv sergent Skinner –, însă chiar în clipa în care el vorbește, Jodi uită din nou, gândindu-se la el ca fiind un familist.

– Cât despre problema asta cu amestecul în treburile dumneavoastră... continuă el. Credeți-mă, aș vrea să existe o altă posibilitate. Cineva moare, abia ai timp să te dezmeticești și iată că venim noi și vă cerem să dezgropați amintiri care nu pot fi decât dure-roase după un timp atât de scurt.

Glasul lui are o notă silențioasă, cadențată, care o calcă pe nervi. E afabil, echilibrat, sigur pe el, ca o pisică mângâindu-și prada. Se uită la degetele lui pătrătoase cu unghiile manichiurate, la dunga aceea virtuoasă de pe cravată, la lobii urechilor care se arcuiesc armonios pe lateralele capului, fără nicio cută în plus.

– Asta e cea mai dificilă parte a meseriei noastre, pentru oricine, spune el. Ne place la fel de puțin ca și dumneavoastră. Încercăm să fim cât mai delicați posibil, dar oamenii se simt deseori jigniți, și cine-i poate învinovați?

Simte că-i e frig și cald în același timp: capul îi frige, extremitățile îi sunt înghețate. În orice clipă ar putea izbucni în râs. Se ridică de pe canapea și caută în dulăpior după un pachet de Marlboro despre care știe că-i acolo. Ea nu fumează, dar acum i se pare o idee bună.

– Vă pot oferi una? îl întreabă pe bărbatul familist, întinzând pachetul spre el.

El refuză. Ea găsește un chibrit și își aprinde o țigară. Ultima dată a fumat cu vreo douăzeci de ani în urmă, sau mai mult, când era în școală încă, dar trage adânc în piept acum. Și, firește, camera începe să se învârtască. Așteaptă să-i treacă și se întoarce pe canapea, cu țigara într-o mână și ținând în cealaltă scrumiera suvenir de la Mont Saint Michel, pe care a păstrat-o fiindcă are un aer vesel.

– Despre relația dumneavoastră cu decedatul, începe el, vorbind prin norul de fum. Dacă vrei să-mi dai câteva lămuriri.

Ar vrea să-i spună adevărul, că decedatul era o persoană pe care abia dacă o cunoștea – sau că nu era omul pe care credea ea că-l știe. Dar în loc de asta îi spune că au trăit împreună douăzeci de ani. El se concentrează pe afirmația ei și extrage din ea fiecare strop de posibilă semnificație, întrebând-o de ce nu s-au căsătorit, dacă asta a contat sau nu pentru ea, cum s-a simțit când el a plecat de acasă, dacă și-a dat seama dinainte că o va părăsi. E grotesc de curios cu privire la faptul că n-au avut niciun copil; în lumea lui, asta trebuie să însemne ceva. Vrea să știe dacă o cunoaște pe logodnica lui Todd, femeia împreună cu care trăia când a murit. Când ea crede că, în sfârșit, a terminat, el revine și o ia de la capăt din nou. Care sunt circumstanțele care au dus la plecarea lui? S-a mai întâlnit sau a mai vorbit cu el de atunci? A luat legătura cu un avocat? Știe că Todd urma să devină tată?

Și continuă tot așa, cu întrebări mereu mai indiscrete, aplecându-se în scaun acum, grav și cu un aer intens. Află astfel despre munca ei, că lucrează part-time de acasă, că s-a dus în Florida ca să participe la o conferință.

– E păcat, doamnă, că ați fost nevoită să vă întoarceți tocmai din Florida, spune el. Ați reușit să scăpați de frigul de aici și pe urmă s-a întâmplat una ca asta! Ce fel de conferință era... dacă nu vă deranjează întrebarea?

Ea mai trage un fum din chiștoc și strânge pleoapele din cauza fumului, cu lacrimi în ochi. Amețeala dată de primul aflux de nicotină și dioxid de carbon a fost înlocuită acum de o tensiune în piept.

– Era o conferință despre stres și vârsta a treia, răspunde ea.
Pentru profesioniștii din domeniul sănătății mintale.

– Ați avut un motiv special pentru a participa? Ați fost invitată să susțineți o prelegere, de exemplu?

– Nu eram printre vorbitori.

– Luați parte în mod regulat la astfel de evenimente?

– Nu în mod *regulat*.

– Dar cât de des?

– Nu știu. Când apare ceva important pentru activitatea mea.

– Când ați participat ultima dată la o conferință, înainte de aceasta din Florida?

– Trebuie să mă gândesc puțin.

– Nu vă grăbiți.

– A fost o conferință în Geneva, poate acum doi sau trei ani.

Cred că a trecut ceva timp de atunci.

Deși nu vrea, râde ca o scuză.

– În ce fel a fost acea conferință de la Geneva importantă pentru munca dumneavoastră?

– Tema ei era comunicarea. Este un domeniu esențial pentru orice psiholog.

– Deci, ultima conferință înaintea celei din Florida a avut ca temă comunicarea și s-a desfășurat la Geneva cu doi sau trei ani în urmă. Am înțeles corect?

– Poate că a fost cu patru ani în urmă.

– Așa deci. Să spunem patru ani, atunci?

Știe unde vrea el să ajungă. Faptul că a fost plecată din oraș exact în perioada asta e puțin cam prea convenabil, prea la momentul oportun. În ciuda articolului din ziar cu adolescenții

drogați și crima organizată, detectivul ăsta știe exact cu ce are de-a face, și marele semn de exclamare e alibiul ei perfect, impenetrabil, care lucrează acum împotriva ei și de care în orice caz nici n-ar fi avut nevoie, fiindcă nimeni n-avea s-o bănuiască de implicare într-un atac armat pe drumurile publice. Faptul că a fost un ucigaș plătit ar fi evident chiar și pentru un copil de zece ani.

– Oh, la naiba, de unde să știu eu?! Poate că a fost cu *cinci* ani în urmă. Cum credeți că-mi pot aminti așa ceva într-un moment ca ăsta?

– Haideți, doamnă, încercați să vă liniștiți, intervine el cu un calm imperturbabil. Știu cât de greu trebuie să vă fie, dar așa cum am spus și mai înainte, uneori se întâmplă ca o informație aparent nesemnificativă să fie de fapt un indiciu important. Nu putem trece cu vederea nimic. Îmi pare rău că trebuie să treceți prin așa ceva, sincer îmi pare rău, dar rezolvarea cazului este și în interesul dumneavoastră.

Aerul din cameră i se pare atât de rarefiat, de sufocant, încât se teme că va leșina. Se gândește să se ridice să deschidă o fereastră, dar în loc de asta ia un număr din *Architectural Digest* din teancul de reviste de pe măsuta de cafea și-l folosește pentru a-și face vânt cu el. Între timp, detectivul lansează alte întrebări directe. „Ce venit aveți? Ce venit avea decedatul? V-a mai dat ceva bani după ce a plecat? Care e valoarea totală a proprietății lui? Cunoașteți prevederile testamentului său?” Și tot n-a terminat. Se mai interesează de părinții și de prietenii ei și le notează numele. Dar nu și pe al lui Alison. Despre ea nu a pomenit.

Când se ridică în sfârșit în picioare, se întoarce încă o dată spre fereastră și observă norii adunați deasupra lacului.

– Cirostratus, constată el. Se pregătește o ninsoare.

Privește și ea pâcla alburie. Acum omul vrea să mai stea și să discute despre vreme. Pe urmă o să se invite singur la masa de prânz. Jodi pășește intenționat spre hol, astfel că el nu are de ales decât s-o urmeze. În drum spre ușă îi întinde cartea lui de vizită și o sfătuiește:

– Sunați-mă dacă vă mai amintiți ceva, orice. Așa cum spuneam, contăm pe ajutorul dumneavoastră. Putem soluționa crimele doar dacă oamenii vorbesc cu noi. Sunați-mă chiar dacă vi se pare că nu e ceva important. Lăsați-mă pe mine să decid. Aveți numărul meu aici.

Citește paginile cu decese din *Tribune* și la un moment dat găsește anunțul. E scurt, numai câteva rânduri, și se încheie cu detaliile despre ceremonia funebră. Nu spune nimic despre felul în care a murit, iar ea, Jodi, nu e menționată. Natasha, cea care a scris, fără îndoială, anunțul, s-a afișat pe sine și fătul ei ca principali îndoliați. „Todd Jeremy Gilbert, antreprenor în vârstă de 46 de ani, e plâns de iubitoarea sa viitoare soție și de fiul lor încă nenăscut.“ Cei douăzeci de ani pe care Jodi i-a petrecut cu el, grija și atenția ei, devotamentul și îngăduința ei n-au fost considerate demne de expunere publică, în vreme ce el însuși e expedit rapid, în propriul necrolog, ca un simplu „antreprenor“. Natasha trebuie să-i fi știut povestea – că a pornit de jos, că s-a ridicat prin propriile puteri și prin muncă îndârjită. Todd a fost prin excelență omul autorealizat. Dacă exista un moment și un loc în care să-i acorde această recunoaștere, fără îndoială necrologul era.

Încă nu s-a hotărât dacă va participa sau nu la ceremonia funerară. Își ține clienții la distanță, doarme mult și stă mai mult în casă. Poate că în perioada ei de izolare s-a obișnuit să nu mai iasă, și poate că are de asemenea nevoie de o perioadă în care să se regăsească. Are pierderi de memorie, uitând pentru clipe îndelungi că el o părăsise. Nici chiar moartea lui nu e o realitate bine stabilită în mintea ei. Părți din ea însăși nu par conștiente de pieirea lui – sau poate că doar refuză să creadă. O dată, în vreme ce plutește prin cețurile dintre somn și trezie, hotărăște să-l sune și să-l întrebe de-a dreptul dacă e mort sau trăiește. „Spune-mi adevărul“, are de gând să-i ceară. „Trebuie să știi!“

Nu o singură dată visează că el a revenit la viață. În general, totul e foarte prozaic. Stau amândoi la masă, iar ea spune: „Credeam că ești mort“, iar el răspunde: „Am fost mort, dar nu mai sunt“. Sau e în lift împreună cu un necunoscut și necunoscutul se dovedește a fi el. Și întotdeauna are un sentiment de ușurare. Ceva fusese oribil, cumplit de rău, dar acum totul e bine și viața poate reveni la normal. Derivele astea intermitente sunt cele care o determină să se hotărască în cele din urmă pentru înmormântare. Deși n-o încântă să apară în public ca soția părăsită și oricât ar vrea să-și poată păstra mândria intactă, are nevoie de o încheiere. Are nevoie să învețe că Todd e mort.

Moartea lui ar putea fi mai ușor de acceptat dacă n-ar fi fost atât de cruntă. Felul în care s-a întâmplat a afectat-o profund. Când o sună prietenele ei, vorbește obsesiv despre asta – despre execuția publică grotescă – și pe măsură ce trece timpul, fascinația ei pentru detalii devine tot mai puternică, în loc să scadă. Simte

nevoia să dezgroape fiece amănunt sordid, nu obosește niciodată să tot împungă și să scormonească leșul lui și așa hărtănit. Are senzația că rezultatul ar trebui să fie unul mai cuprinzător decât e. Că ar trebui să devină ceva semnificativ, un fel de nesfânt graal sau o forță inversă pe care s-o folosească pentru a se proteja, dar faptele scandaloase rămân inerte și într-un fel neglijabile în comparație cu realitatea atotcopleșitoare a absenței lui. Incapabilă să împărtășească altora adevărul, e nevoită să recurgă la fraze convenționale precum: „Nu pot să cred că s-a întâmplat“ și „Mi se pare imposibil“.

Detectivul familist a fost la părinții ei, i-a asaltat cu întrebări. O mângâie indignarea lor de clan, iritarea lor la ideea că onestitatea și decența ei ar fi puse la îndoială, obiecțiile lor provocate de iscodirea vieții ei personale. La fel ca întotdeauna, părinții ei vorbesc cu ea în același timp, tatăl de sus, din dormitor, iar mama de la telefonul din bucătărie. Știu amândoi, desigur, ce avea Todd în minte înainte să moară și cu toate că nu spun clar că a meritat-o, e evident că asta gândesc. I se pare înduioșător că ei au făcut așa o voltă-n vânt în favoarea ei, luând o poziție fermă împotriva lui.

Familistul le-a vizitat și pe prietenele ei care și ele îi țin partea.

Corinne i-a spus: „Majoritatea crimelor sunt comise de o persoană cunoscută victimei și în nouăzeci la sută din cazuri vinovatul e soțul sau soția supraviețuitoare, ori fostul, așa că ei *trebuie* să te verifice. Nu-ți face griji, e doar o chestiune de rutină“.

Ellen i-a spus: „Nu mă-ndoiesc că ai fi vrut să-l omori și Dumnezeu știe că *ar fi trebuit* s-o faci. Privește lucrurile așa: altcineva l-a ucis pentru tine“.

June i-a spus: „I-am zis detectivului că nu tu ai făcut-o“.

Prietena cu care ar vrea cel mai mult să vorbească e Alison, dar ea nu răspunde și nici n-o sună înapoi. Nu știe ce poate să însemne asta. Nu-i vine în minte niciun motiv pentru care Alison ar putea fi supărată pe ea. Nu poate fi o problemă de bani; și-a primit suma. Ea n-a fost sigură că e bine să plătească suma întreagă în avans, dar Alison a promis să i-o dea lui Renny în tranșe potrivite. „Nu-ți face griji“, a liniștit-o ea, „o să-i dau jumătate, sau poate nici atât – suficient cât să-și asigure oamenii – și restul pe urmă, după ce face treaba“. Poate că Alison e doar precaută. Poate că vrea să evite orice contact până când se liniștesc lucrurile. Dar dacă asta e, putea să i-o fi spus de la început.

Cu o zi înainte de înmormântare, se duce pe Oak Street, unde sunt cele mai bune magazine și ai la dispoziție parcare cu valet, ca să-și cumpere un taior, un mantou și o pălărie, toate negre. Știe că nu e obligatoriu să te îmbraci în negru la o înmormântare, dar vrea să facă asta, vrea să le arate tuturor ce fel de om e, să le arate că, în ciuda ultimei indiscreții a lui Todd, ea are suficientă clasă ca să-i acorde un ultim respect cuvenit. Când se întoarce acasă cu pachetele, primește un telefon de la Cliff York.

– Cum te descurci? întreabă el.

E un apel neașteptat. Cliff era un element fix în viața lui Todd, dar rareori s-a întâmplat să-l întâlnească sau să stea de vorbă cu el. Acum se gândește că moartea lui Todd trebuie să fi fost o lovitură pentru el.

– Sunt bine, spune ea. Cred că e greu și pentru tine.

– Mi se pare incredibil. Mulți dintre noi nu și-au revenit încă.

Prin „mulți dintre noi“ ea înțelege că se referă la echipa de

constructori, din care fac parte oameni care au un trecut comun cu Todd și Cliff deopotrivă.

– Știu, replică ea. Nici nu pare posibil.

– Cred că suntem încă șocați cu toții. Dar uite ce-i, am vrut să te întreb despre înmormântare. Sper că ai de gând să vii și știu că unii dintre băieți se gândesc la tine și... ei bine, dacă aș putea spune ceva în favoarea lui Todd... a făcut unele greșeli și unele lucruri idioate, s-a băgat singur într-o încurcătură urâtă și nu vreau să-i găesc eu scuze, dar ceea ce s-a întâmplat... lucrurile au scăpat pur și simplu de sub control. S-a pomenit amestecat până peste cap înainte să-și dea seama ce l-a lovit. Sper că nu crezi că depășesc o limită spunându-ți asta, dar el a vorbit foarte frumos despre tine până la sfârșit. Sincer, să știi. Cred că se simțea puțin rătăcit, avea impresia că-i scapă lucrurile din mână. Cred că dacă ar fi avut o șansă să se întoarcă la tine și să readucă lucrurile la normal, n-ar fi ratat-o.

În vreme ce el îi spune toate astea, ea se gândește la ordinul de evacuare. Cliff probabil că nu știe despre el. De ce i-ar fi spus Todd ce se întâmplă cu adevărat, când jumătățile de adevăr îi asigurau simpatia tuturor? Dar e frumos din partea lui să sune. Chiar vrea să-i arate că e de partea ei, Jodi înțelege asta și-i e recunoscătoare pentru efortul pe care-l face.

– Mă bucur că ai sunat, Cliff. Chiar am de gând să vin la înmormântare, așa că ne vom vedea acolo.

Dar el are altceva în minte. Vrea să discute despre afaceri.

– N-aș vrea să-ți mai îngreunez și eu povara, dar trebuie să-ți spun că momentul nu putea fi mai prost. Clădirea de apartamente... încă vreo două săptămâni și era gata. Atât de aproape

eram. Iar acum lucrările s-au oprit și nici nu vreau să mă gândesc cât timp vor rămâne așa dacă nu facem ceva în privința asta. Deci mă gândeam că – poate după înmormântare – nu te-ar deranja să ne întâlnim. Putem să vorbim, să analizăm câteva detalii, să reglăm facturile neachitate și, eventual, să găsim o modalitate de a continua.

Înțelege că ăsta e adevăratul motiv pentru care a sunat-o. Nu că n-ar fi vorbit serios înainte, dar principalul lucru care-l preocupă e faptul că Todd îi datorează bani și că proiectul stagnează.

– Aș vrea să te pot ajuta, răspunde ea, dar și eu sunt cam în aceeași situație cu tine. Poate că ar trebui să vorbești cu Natasha.

El rămâne tăcut vreo două secunde, dar pe urmă revine în forță.

– Todd nu te-a scos din testament, dacă asta credeai. Intenționa să aibă grijă de Natasha și de copil, desigur, dar avea de gând să aștepte până după nuntă. I se părea că așa e mai bine, după cum funcționează legile. Dar nu. Tu ești în siguranță. Din punctul de vedere al banilor, Natasha e scoasă din scenă.

Ceremonia funerară are loc la Cimitirul și Crematoriul Montrose, în partea de nord-vest. June și Corinne au venit să-i fie alături. Când o sună la interfon, ea stă în fața oglinzii din hol, analizând efectul pălăriei micuțe, negre ca tăciunele. Decorată doar cu un pământuf de voal negru, e o pălărie discretă – foarte funebră, foarte văduvă, foarte à la Jackie Kennedy.

Ea, June și Corinne intră în capelă împreună și toate capetele se întorc. Iau loc pe undeva pe la mijlocul sălii. Sicriul, așezat pe un postament lângă altar, e închis – slavă Domnului!

Se străduiește ea să accepte faptul că e mort, dar nu e deloc interesată să vadă și dovada.

Protejată între prietenele ei, e mulțumită că a decis să vină, e mulțumită că sala se umple, e mulțumită pentru Todd, că lumea se adună să-și ia adio de la el. Mulțimea, decorul, recuzita, toate îi amintesc de celelalte înmormântări la care a participat, iar asemănarea are un efect liniștitor asupra ei: oameni care se strâng împreună cu un scop comun solemn, atmosfera meditativă și totuși teatrală, florile în aranjamentele lor rigide, mirosul nostalgic de lemn vechi, lumina zilei filtrată prin ferestrele cu vitralii, aerul umed și rece, foșnetul plin de sine al mulțimii și tăcerea care se așterne când pastorul se apropie de amvon. Chiar și predica i se pare familiară, cătuși de puțin adaptată la identitatea decedatului. Odată morți, toți suntem la fel, marcați de un numitor comun omenesc guvernat de un cadru scriptural.

Căci moartea e capătul tuturor durerilor, al necazurilor, încercărilor, regretelor și temerilor.

Țărâna se întoarce în țărâna din care a venit, iar duhul se ridică spre Domnul, care l-a creat.

Gol am venit din pântecul mamei mele și gol mă voi întoarce. Domnul a dat, Domnul a luat. Fie numele Domnului binecuvântat.

Nu mai e chiar atât de mulțumită când predica amintește de situația lui Todd, ca viitor mire și tată, inestimabilul cap de familie răpit în ajunul cununiei. Dar preotul nu-i poate oferi decât puțină alinare preaiubitei lui mirese.

În toate, tu să aduci mulțumiri. Recunoștința privește dincolo de suprafața lucrurilor. Ea este o adâncă și copleșitoare acceptare a faptului că binele există chiar și în cele mai grele momente ale vieții.

Exodul, când serviciul funebru se încheie, decurge conform protocolului, persoanele din primele rânduri ieșind întâi, urmate de celelalte, într-o procesiune sobră și demnă. Jodi nu s-a întâlnit niciodată până acum cu ediția adultă a Natashei, dar fata maturizată nu e dificil de identificat când trece prin fața ei cu bărbia ridicată și ochii plecați. Lăsând la o parte faptul că e mai înaltă și i-au dispărut codițele, arată cam la fel; trăsăturile ei aveau acel aer senzual și plin încă din copilărie. Este însoțită de un grup de prietene, fete de vârsta ei care o înconjoară protector. Dean nu se zărește pe nicăieri, iar Jodi oricum nu s-ar fi așteptat să apară.

Cadavrul rămâne pe locul lui, urmând ca în scurt timp să fie luat și incinerat. Afară, oamenii se întrețin, schimbând formule de politețe. Toată lumea simte ușurarea pe care o aduce aerul rece, presiunea socială și iminenta fugă spre parcare. Harry LeGroot se oprește în fața ei și, fără urmă de jenă, își exprimă condoleanțele. Alții se așază la rând în spatele lui. Agentul imobiliar al lui Todd, un omuleț care vorbește prea repede. Cliff și Heather York, el arătând spilcuit în costumul lui la două rânduri. Diversi profesioniști care o cunosc ca soția lui Todd. Toți îi spun cât de cumplit e și cât de rău le pare. Apare și Stephanie, flancată de chiriași, și întreabă ce se va întâmpla cu clădirea de birouri. Îi spune că sunt facturi de plătit, iar ea nu are drept de semnătură pe cecuri. Se întreabă dacă ar trebui să stea în continuare și să încerce să se ocupe de lucruri. Își face griji pentru salariul ei.

Toate acestea îi fac bine. A fost o decizie bună să vină aici și să-și arate chipul. Are senzația că se întâmplă ceva convenit și adecvat. Prin moartea lui Todd, a fost repusă în postura ei de drept, ca soție și moștenitoare a lui. Asumându-și noua autoritate – autoritate pe care i-o conferă mulțimea și ocazia – îi spune lui Stephanie că va analiza situația și o va căuta ea. Îi este recunoscătoare secretarei pentru pontul privind anularea cardurilor de credit și pentru că o scutise astfel de rușinea de a se pomeni într-un magazin că nu are cu ce-și plăti cumpărăturile. Nu era nevoie ca Stephanie să-și pună pielea pe băț așa cum a făcut-o.

Elogiile funebre sunt rostite pe drumul spre casă, în mașină. Corinne e cea care le începe, spunând că Todd ar fi fost mulțumit de felul în care au ieșit lucrurile.

– A fost foarte multă lume. Erau persoane care stăteau chiar și în spate.

– Mulți oameni pe care nu i-am recunoscut, constată Jodi. Probabil tipi cu care a lucrat el. Poate și câțiva valeți de parcare băgăcioși, care au citit anunțul din ziar.

– Unii dintre cei de acolo trebuie să fi fost rude, e de părere June.

– Todd nu avea nicio rudă.

– Niciuna?

– Poate un văr sau doi pe undeva. Dar eu nu-i știu.

– Dar rudele *tale*?

– Le-am convins să nu vină. N-a fost chiar atât de greu.

– Crezi că Natasha a făcut aranjamentele? întreabă Corinne.

– Așa îmi închipui. Totul a fost cam strident, după părerea mea. Mi-a fost oarecum jenă pentru Todd.

– Dar ce nu ți s-a părut în regulă?

– A fost făcut, evident, cu economie. Știi cum e. A avut un sicriu închis, ca să nu plătească pentru îmbălsămare. A optat pentru incinerare ca să nu cumpere un sicriu. Todd nu voia să fie incinerat; voia să fie îngropat. Și cred că i-ar fi plăcut și o slujbă catolică.

– Nu știam că Todd era catolic, spune June.

– Nu era catolic *practicant*. Dar a fost *crescut* în credința catolică.

– Bănuiesc că sicriul a fost închiriat, intervine Corinne. Cred că așa se procedează la incinerări.

– În mod cert a fost închiriat, subliniază Jodi.

– Mă întreb dacă era și el acolo, o întrerupe June. Știi cum se zice, că morții asistă la propriile înmormântări. Că plutesc prin încăpere, se uită la cei care participă și ascultă ce se spune despre ei.

– Todd și-ar fi dorit cu disperare ceva mai bun.

– Cred că Natasha îi va primi cenușa, presupune Corinne.

– E bine-venită s-o ia, răspunde Jodi.

– Ai vorbit cu ea cât de cât?

– Nu, din fericire. A păstrat distanța.

– Știa ea că trebuie să stea departe de tine.

– Ce ar fi putut să vrea să-mi spună acum, că nu mai are cu ce să se împăuneze?

– E grozav că lucrurile se aranjează în favoarea ta, continuă Corinne. În privința testamentului, vreau să zic. Mă bucur mult pentru tine, Jodi. După atâtea prin câte ai trecut, chiar meriți asta.

– Necunoscute sunt căile Domnului, intervine June.

După înmormântare, viața își reia ritmul normal. A revenit la plimbările de dimineață cu câinele, la exercițiile fizice, la clienți și la cinele cu prietenele. Dar echilibrul și siguranța ei de sine obișnuite s-au dus. Nu mai trăiește liniștită în lumea ei și odată cu trecerea zilelor, începe să se simtă îngrozită de ceea ce a făcut, incapabilă să înțeleagă cum s-a putut întâmpla așa ceva. În fiecare dimineață când se trezește, are o scurtă perioadă de absență înainte să-și amintească, două sau trei secunde de calm înainte să o lovească, și întotdeauna lovitura vine la fel: ca o știre-bombă de ultimă oră. Timpul trece, dar faptele refuză să pălească.

Simte că, ucigându-l pe el, a ucis și părți din ea însăși. Dar undeva în adâncul inimii știe că acele părți au murit cu multă vreme în urmă – părțile naive și credule, sincere și entuziaste. Locuri prin care odinioară viața curgea în forță și-au pierdut aflusul de sânge și au devenit pete moarte în țesutul ei sufletesc, doborâte de o formă de necroză care a invadat spațiul acela care nu era nici ea, nici el, ci terenul dintre ei, relația în sine. Ai crede că ea, psiholog fiind, ar fi putut opri totul, ar fi găsit o cale de a se salva pe sine, de a-i salva pe amândoi, dar procesul a fost unul subtil, insidios, abia perceptibil. S-a petrecut așa cum se întâmplă cu fața când îmbătrânești: în fiecare zi te uiți în oglindă și în fiecare zi treci mai departe fără să remarci diferența.

Niciodată nu a înțeles ce rost ar fi avut să se certe cu un om care oricum nu s-ar fi schimbat. Acceptarea este considerată un lucru bun – *Dă-mi înțelepciunea să accept lucrurile pe care nu le pot schimba*. Compromisul, la fel, așa cum ar spune fiecare terapeut specializat în probleme de cuplu. Dar costul era unul mare – atenuarea așteptărilor, slăbirea spiritului, resemnarea care ajunge să

înlocuiască entuziasmul, cinismul care sugrumă speranța. Dezintegrarea care se produce nevăzută și neînfrănată.

Și apoi, mai sunt problemele de ordin practic. În primul rând, acum trebuie să se descurce financiar de una singură. Consultațiile îi aduc suficienți bani cât să acopere costurile casei, iar pentru celelalte poate continua să vândă diverse nimicuri, dar la un moment dat va rămâne și fără ele, iar facturile o vor copleși. O fi ea moștenitoarea de drept a lui Todd, însă e departe de a fi în siguranță. Oricât s-ar strădui, nu-și poate alunga sentimentul că zidurile se strâng în jurul ei. Familistul caută cu conștiinciozitate dovezile care o vor distruge, discutând cu toți cunoscuții ei, urmărind-o ca un copoi bine dresat. Prietenele au sunat-o să-i spună asta. La fel ca ei, omul li se pare exasperant de metodic și pervers de politicos. June, Corinne și Ellen sunt de aceeași părere în privința asta. Încă n-a primit nicio veste de la Alison, ceea ce nu înseamnă însă că ea a fost trecută cu vederea. Familistul are el modalitățile lui de a scoate lucrurile la iveală. A venit chiar și la înmormântare, și a stat de unul singur într-o margine. A zâmbit când i-a prins privirea, doar așa, ca să-i dea de știre că n-a uitat-o, că e cu ochii pe ea, că se va întoarce cu alte întrebări sau cu aceleași. În caz că-și închipuia cumva că a scăpat cu fața curată.

Amintindu-și de promisiunea făcută lui Stephanie, îi telefonează lui Harry LeGroot și-i cere detalii despre averea lui Todd. El îi propune să se întâlnească la prânz. Ea nu e tocmai dornică, dar odată ce se așează amândoi la masă, la Blackie's, Harry inițiază procesul de a o atrage de partea lui. Îi pare rău pentru înștiințarea de evacuare; n-a avut de ales decât să urmeze instrucțiunile clientului său. Înțelege că Todd nu era un tip comod,

cu care era ușor să conviețuiești. El unul îl îndemna mereu să se stabilească odată și să petreacă mai mult timp acasă. Aventurile sunt pentru bărbații cu soții urâte sau relații anoste, pe când Jodi e frumoasă și realizată. Nu trebuia ca Todd să se poarte așa cum a făcut-o; avea el o latură nestăpânită, pe care nu și-o putea controla. Todd era un rebel, un nonconformist, mereu în căutarea unui ideal iluzoriu și nedefinit. Oricât ar fi obținut și orice ar fi realizat, tot nu avea să-i fie de ajuns.

Așa vorbește Harry, iar Jodi se înmoaie treptat. Harry e fermecător, convingător și priceput. Specializările lui sunt dreptul familiei și cel imobiliar, două domenii în care ea are mare nevoie de ajutor. Harry nu numai că e de partea ei, dar se arată și optimist în privința perspectivelor pe care le are. Dar Jodi trebuie să se pregătească de bătălie. Deși este numită în testament ca executor și unic beneficiar, și cu toate că testamentul e legal și bine întocmit, Natasha Kovacs va pretinde, fără îndoială, ceva pentru ea și pentru copilul ei nenăscut. Va susține că decedatul intenționa să-și schimbe testamentul după ce se vor fi căsătorit. Iar pretenția ei nu va fi chiar iluzorie. Dar Harry mai văzuse el lucruri din astea și nu are încredere într-o femeie care se încurcă cu un bărbat mai vârstnic. Dumnezeu știe că e cinic aici – a fost perpelit la foc mic de cam multe soții tinerele – dar nu l-ar mira să afle că Natasha mai avea și alți iubiți pe lângă răposat.

– Vom vedea, spune el în cele din urmă.

Nu are de ce să-și facă griji nici în eventualitatea că paternitatea lui Todd se confirmă. Își poate permite să fie generoasă. Un acord pentru susținerea materială a copilului nu va înghiți mult din averea ei.

Harry e nerăbdător să acționeze în numele ei. Va înainta o solicitare de autentificare a testamentului. Se va ocupa de o procură. Va începe să pregătească dosarul. Și, în conformitate cu dorințele lui Jodi, va lua legătura cu Stephanie și va aranja să i se păstreze postul.

În fiecare zi așteaptă ca familistul să revină, se pomeniște așteptând, în ciuda hotărârii ferme de a și-l scoate din minte. Dar următoarea lui mișcare este una neașteptată. Când se aude ciocănitul în ușă – după-amiaza devreme, când Jodi își scrie lista de cumpărături – iar ea cedează inevitabilului și deschide, bărbatul care stă în prag nu e el, ci un coleg pe care l-a trimis în locul lui, un coleg slab ca o joardă, care nu poate avea mai multe de treizeci de ani, dar care îi arată legitimația și-i spune că e detectiv Cineva-nu-mai-știu-cum. Omul are ochi de psihopat, un albastru decolorat cu pupilele ca niște gămălii și două semiluni sub irisuri. Trece pe lângă ea și intră în camera de zi neinvitat. La fel ca toată lumea, se duce la fereastră să admire priveliștea, fapt care-i oferă ei posibilitatea momentană de a-i vedea spatele în jacheta de nailon și blugii negri. Picioare fusiforme, fund fusiform, umeri căzuți, cap mare. Dar nu rămâne mult la fereastră.

– Mizz Brett, începe el. Jodi.

E agitat, cu mici spasme. Dă ocol încăperii, luând obiecte și punându-le la loc. Scrumiera de la Mont Saint Michel, un pressepapier millefiori, un teanc de DVD-uri. Îi răsfoiește exemplarul din *American Psychologist*. Fără a ridica privirea, spune:

– Despre crima aceea a fostului. Soț. Avem câteva lucruri. De discutat.

Vorbește întrerupt, de parcă nu se poate concentra pe ceea ce vrea să spună. Are o voce de contralto răgușit, care i se îneacă parcă în gât. Ochii i se mișcă neîncetat pe suprafețele plate ale feței – faruri de avertizare pentru cei încrezători.

Îl invită să ia loc, făcând semn spre fotoliul pe care stătuse familistul. El se așază pentru o clipă pe brațul fotoliului, după care se ridică și începe din nou să se plimbe. Agitația asta a lui e deconcertantă. Dar poate că acesta-i e rostul. Așezându-se pe canapea, ea exclamă, cu un aer de protest:

– Un alt detectiv a fost aici săptămâna trecută. Și am răspuns la *multe* întrebări.

– N-aș vrea să vă deranjez fără. Un motiv bun, spune el.

Și o cercetează cu o insolență studiată, reflectată în mocasinii cu model de leopard, în unghiile manichiurate, în bărbia lui ascuțită. Când ochii lui îi întâlnesc din nou pe ai ei, omul continuă:

– Avem o nouă informație peste care am dat. Nu cred că i-ați menționat-o colegului meu. Detectiv Skinner. Și noi. Ne întrebam. Știți cum.

Se duce la fereastră și se întoarce cu spatele spre ea și cu fața spre încăpere.

– Puteți confirma că decedatul. Domnul Todd Jeremy Gilbert. Fostul dumneavoastră. La data morții inițiasse proceduri de evacuare împotriva dumneavoastră? Că era în curs de a vă da afară cu acte în regulă? De pe această proprietate. Acest apartament. Al cărui unic și de drept proprietar. Era. Puteți confirma acest lucru, mizz Brett? Jodi?

Vorbește atât de repede, încât se înțelege cu greu ce spune, dar se oprește după fiecare cocoloș de cuvinte și umple pauzele

mutându-și greutatea de pe un picior pe altul, privind în jur, pipăind suprafețele pe care le are la îndemână. Profilat pe fundalul cerului, stă într-o explozie de lumină care aproape că o orbește. Nu-i poate distinge trăsăturile, nu-i vede ochii. Cum a reușit să facă asta? S-o pună în dezavantaj pe propriul ei teren. Ar trebui să se ridice și să tragă draperiile sau să se mute pe un alt scaun. Una dintre țigările acelea i-ar prinde bine acum.

– Da, răspunde ea. Încerca să mă evacueze.

– Dar tu nu aveai de gând să pleci. Nu voiai să pleci și știai că nu ești nevoită să pleci fiindcă aveai. Alte idei. Îți făcusei tu. Propriile planuri. Dacă el nu mai era prin zonă ca să scoată un ordin. Judecătoresc, să zicem. Atunci n-ar mai fi fost nicio evacuare. Așa e, mizz Brett? Jodi? Și uite că ești aici. Încă ești aici. Ceea ce demonstrează ideea ta.

– Este ideea dumneavoastră, precizează ea.

– Și nu doar că n-ar mai fi fost. Nicio evacuare. Dar l-ai fi și moștenit. Atâta vreme cât era scos din joc înainte de căsătoria cu mizz Kovacs. Înainte să apuce. Să-și schimbe testamentul. Momentul era esențial. Înainte să te poată evacua. Înainte să se poată însura cu cealaltă. Femeie.

Vinovăția se lipește de ea ca rochia aceea Dior mulată pe care o cumpărase anul trecut la licitație. Poate o crede o javră răsfățată gata mai degrabă să ucidă decât să renunțe la micile ei plăceri, dar adevărul e că are un dezvoltat simț al economiei. Contrar impresiei pe care cu siguranță și-a format-o despre ea, nu s-a născut într-o familie bogată și n-a crescut în lux. În primii ei ani cu Todd, când el nu avea bani, ea era cea care știa să se descurce, găsind locuri de unde să mai taie câte puțin. Chiar se

străduise să învețe să gătească. Polițaiul psihopat s-ar mira să afle asta despre ea. Ar trebui să încerce porcul ei sotat cu mirodenii și varză acră. Sau gnocchi cu sos de trufe.

El așteaptă un răspuns din partea ei, dar Jodi nu spune nimic. Reacția ei obișnuită când e încolțită sau terorizată e tăcerea. În clipa în care deschizi gura să te aperi, al lor ești. Ți-au pus frâul. Știe asta în mod intuitiv, întotdeauna a știut-o.

O crede vinovată, Jodi își dă seama, și i-ar plăcea să-și concretizeze convingerea arestând-o. Dar dacă ar avea de gând s-o aresteze, n-ar mai pierde vremea cu toată intimidarea asta. Ce nu pricepe el este că ea nu intenționează să cedeze; dacă o crede o țintă ușoară, ar face bine să se mai gândească puțin. Nu e deloc genul care mărturisește. În loc s-o istovească sau s-o frângă, interogatoriul o amorțește. Cu cât el vorbește mai mult, cu atât mai amorțită devine ea.

– Să-ți zic eu ceva, reia detectivul. Nu poți să-l moștenești pe tipul pe care. L-ai ucis. Poate că nu știai asta. Mizz Brett. Jodi.

Are senzația că el e undeva departe, de cealaltă parte a unui abis, un țănc răutăcios care aruncă cu bețe și pietre. Are o țintă bună, dar proiectilele lui își pierd forța până când ajung la ea și-i cad la picioare. Poate că el simte asta. S-a pus din nou în mișcare, venind de la fereastră și oprindu-se în fața ei. Acum îi vede clar chipul – ochii plutind în orbite, buzele răsfrânte ușor disprețuitor.

– Orice ai face, stai locului, spune el. Vei mai auzi de noi în viitorul foarte. Apropiat.

Cu această împunsătură finală, se târâie până la ușă și iese singur. Ea așteaptă o clipă, după care se ridică și încearcă să

respire. Din câte i se pare ei, niciun gram de oxigen nu-i ajunge în plămâni.

În zilele care urmează, se simte prizonieră în tirania așteptării. Timpul e presurizat, o forță cu un impact greu de suportat; i se pare că e prinsă și stoarsă de fiecă secundă nemiloasă. Mâncarea nu mai are gust, și la un moment dat renunță să mai mănânce. Ora zilnică de fitness îi secătuiește și puțină energie rămasă, așa că n-o mai face nici pe ea. Chiar și alcoolul și-a pierdut atractivitatea, dar continuă să-l folosească în scop medicinal, recunoscătoare pentru efectele lui sedative. Incapabilă să aibă grijă de ea însăși, își îndreaptă atenția spre câine, pregătindu-i meniuri speciale și luându-l la plimbări lungi. Ca pentru a-i compensa apatia, poftele îi sunt mai intense decât oricând.

O impresionează faptul că viața curge în jurul ei neschimbată, că oamenii au posibilitatea de a da tot ce pot în fiecare zi, își pot umple existența cu entuziasm. Și îi respectă pentru asta. Au și ei problemele lor la fel ca toată lumea, știe bine, dar într-un fel sau altul izbutesc să se mențină la suprafață. În comparație cu ea, chiar și clienții ei sunt mai bine. Cel puțin ei și-au lăsat câte o porțiță deschisă pentru a merge mai departe și pentru alternativele de mai târziu. Chiar dacă Miss Piggy își savurează existența secretă, dacă judecătorul își împarte loialitățile, dacă fiul risipitor și Mary Mary refuză să intre în joc, dacă Cenușăreasa cerșește atenție, dacă Tristul Sack nu-și poate accepta limitările, dacă Bergman nu renunță la visul ei și nici Jane Doe la căsnicie – fiecare dintre ei se descurcă totuși mai bine decât ea.

Tot ce știe și tot ce-și imaginează despre viața în închisoare îi gravitează în minte, un caleidoscop de perspective vulgare și

amenințări evidente. Izolată, fără nimeni în care să se încreadă, s-a dat bătută, a căzut pradă unei mentalități apocaliptice distructive. Procesul se va transforma într-un spectacol public; fiecare detaliu al vieții ei împreună cu Todd va fi pus pe tavă pentru toți. Iar pe urmă, când agitația se va fi sfârșit, iar atenția oamenilor se va fi îndreptat spre alte subiecte, de fapt la mult timp după asta, ea va fi tot închisă, dându-și la schimb piureul de cartofi pentru o aspirină sau un ruj de buze și făcând lucruri de nedescris pentru a supraviețui.

Când familistul îi bate la ușă, îl întâmpină cu un pahar în mână și cu un început de reacție. Își simte stomacul în gură, de parcă ar fi într-un lift în cădere bruscă. Se lasă pradă unui soi de degradant de servilism laș, care este însă temperat de o vagă iritare. E surprinsă că o parte din ea încă mai luptă.

– Iertați-mi deranjul, spune el pășind în hol.

Amurgul coboară și camera ei de zi e un puț al umbrelor. Aprinde o veioză și mărește flacăra în șemineu. Se așază pe locurile lor dinainte – ea pe canapea, el pe fotoliu – de parcă prima lui vizită a fost o repetiție, iar acum au ajuns la momentul real.

– Vă pot oferi ceva de băut, domnule detectiv? Regret, dar nu-mi pot aminti numele dumneavoastră.

A început cu o votcă cu gheață la masa de prânz și, cu toate că mintea îi e cât se poate de limpede, cuvintele i se ciocnesc când i se rostogolesc de pe buze.

– Skinner. Vă mulțumesc, dar va trebui să refuz băutura, oricât mi-ar plăcea să vă țin companie.

Uitase de curtoazia asta a lui ineptă. A venit s-o aresteze, dar o va face politicos.

– Îmi închipui că nu v-a fost deloc ușor în ultima vreme, reia el. Vă rog să mă credeți când spun că n-aș vrea să vă sporesc și eu durerea. Știu că și colegul meu a fost aici și îmi pare rău că am fost nevoiți să vă supunem la toate aceste interviuri repetate. Dar, așa cum știți, principala noastră prioritate este să-i găsim pe cei vinovați și să-i arestăm.

Se apropie acum de momentul în care îi va pune cătușele și o va lua cu el. De asta a venit, deși ținând seama de aparenta lui simpatie, poate că o va scuti de cătușe și îi va lipsi pe vecini de un veritabil spectacol. E bine că are câteva pahare la bord. Intestinele i se revoltă, dar ar fi mult mai rău dacă ar fi complet trează. Să-și umple deci din nou paharul cât mai are timp.

– Ideea e că ne-am conturat cazul și e unul destul de solid, spune el. La început ne-am lovit de câteva obstacole. Ni s-a părut greu de crezut că așa ceva se poate întâmpla fără să existe cineva care să poată identifica mașina. Dar până la urmă ne-am dat seama.

Nu-i explică și cum anume și-au dat seama, iar ea nu întreabă. Când se ridică și se împleticește spre bucătărie, el ridică glasul ca să acopere în primul rând distanța dintre ei și apoi zgomotul cuburilor de gheață în frapieră. Până la urmă, ajunge practic să strige.

– În mod normal, desigur, rudele și prietenii victimei se simt ușurați când operăm o arestare. Dar uneori vestea e rău primită, chiar deranjantă. Totul depinde de identitatea suspectului. Iar în acest caz se întâmplă ca suspectul să fie cineva foarte apropiat de victimă.

Nici nu-i vine să creadă cât bate apa-n piuă. Cum poți să fii polițist dacă nu ești în stare nici măcar să arestezi pe cineva?!

Stând în fața barului, aruncă în chiuvetă ce a mai rămas în pahar înainte să-l umple iar și se întreabă cum va fi să se trezească mahmură în închisoare.

– Problema e că n-aș vrea să citiți în ziar despre asta înainte să vă spunem noi, continuă el și coboară brusc vocea când ea vine și se așază din nou pe canapea, cu o băutură proaspătă în mână. Înțeleg că-l cunoașteți de ceva vreme pe Dean Kovacs.

– Pe cine?

El își drege glasul și ridică o sprânceană.

– Dean Kovacs. Nu vă este vechi prieten?

– Dar ce legătură are Dean?

– Asta încerc să vă explic. L-am reținut.

– Doar nu vreți să spuneți că l-ați arestat pe Dean Kovacs!

– Îmi pare rău. Știam că va fi un șoc. Dacă-mi permiteți, doamnă, sunteți foarte palidă.

– Nu Dean l-a ucis pe Todd!

– Aveți dreptate, desigur, în sensul că nu el a apăsât pe trăgaci. Dar i-a angajat pe cei care au făcut-o. V-ar fi de ajutor dacă ați bea puțină cafea. Sau ce ziceți de un pahar cu apă?

– Dean, spune ea. Bănuiți că Dean l-a ucis pe Todd.

– Dacă nu vă supărați, Miss Brett, vă aduc un pahar cu apă. Vă rog, nu încercați să vă ridicați.

Se simte de parcă ar fi privit direct în soare. S-a privit pe sine însăși ca fiind deosebită de toți ceilalți care comit crime, s-a considerat aparte, supusă unei justiții superioare, dar adevărul e că n-a făcut decât să-și distrugă ochii într-o uluitoare paradă de vanitate și orgoliu. Gândurile i-au fost simpliste și egocentrice, aiurelile unui copil într-o fază de dezvoltare narcisistă, preempatică.

A făcut supoziții, mult prea multe. A presupus, de exemplu, că ea s-a aflat mereu în centru, și că posibilitățile și probabilitățile s-au rotit mereu numai și numai în jurul ei. A presupus că jocul în care s-a implicat are reguli stricte, că opera pe un teren cunoscut, unde permise sunt doar anumite rezultate.

Se întâmplă că ea, Jodi, îl place pe Dean Kovacs. E un tip relativ drăguț, chiar dacă puțin derutat. În mod cert, nu are nimic împotriva lui. Poate că este ea puțin dezorientată zilele astea, nu tocmai în cea mai bună formă, dar are principiile ei, nu e o depravată. Nu asta a vrut, să vadă distrus un om nevinovat din cauza faptelor ei, și nu va putea trăi mai departe cu o asemenea povară.

Naiba să-l ia! La naiba cu Dean! Ce a zis sau ce a făcut ca să-și atragă așa ceva, ce fanion a fluturat ca să stârnească atenția poliției în acest fel? Familistul nu vrea să-i spună nimic.

— Mă tem că nu vă pot da niciun detaliu deocamdată, Miss Brett. Îmi pare foarte rău, dar nu pot dezvălui această informație. Nu acum.

Situația e oribilă. Întorsătura asta absurdă, care strică totul! Ce-a căutat Dean să se amestece așa în treburile ei personale?! N-a avut el niciodată prea multă minte. E un băgăcios și un gură-mare. Aproape că-i vine să-l lase să putrezească în închisoare. Aproape. Aproape.

Își pune o jachetă și ia câinele la o plimbare pe malul lacului, pe o fâșie de plajă în crepusculul iminent. Cerul e o îngrămădire grea și turbulentă de nori întunecați ridicându-se la orizont. Un vânt tăios frământă apa și șuieră pe țărm. Starea care coboară asupra ei este una familiară, sentimentul că plutește în derivă într-o existență pustie. Acesta e nucleul ei gol, nefericitul loc al

adevărului ei fundamental, un domeniu pe care-l ascunde sub perdeaua optimismului și-l îngroapă în etapele vieții de zi cu zi. Aici trăiește Jodi, acea Jodi care știe că înflorim și progresăm doar în măsura în care ne putem manipula propriile circumstanțe. Acea Jodi e rareori văzută. Dar Alison a văzut-o și i-a exploatat prezența. Deci, puține lucruri sunt așa cum par.

Casa ei, când se întoarce, i se pare deodată bârlogul unui animal respingător. Klara a fost chiar alaltăieri și a făcut curățenia obișnuită, dar ceea ce a rămas nedereticat este amplificat în imaginația ei fecundă. Duhoarea este cea care o izbește de cum intră, de cafea măcinată și fructe prea coapte, iar apoi, oriunde se uită e murdărie – mizerie la scurgerea chiuvetelor, mucegai între plăcile de gresie. Trece la treabă cu o găleată și cârpe, cu buretele de sârmă și o periută de dinți. Folosește dezinfectant pentru a freca gresia, scurgerile și coșurile de gunoi. Trece dintr-o cameră în alta adunând obiecte – fotografii, veioze, sfeșnice, figurine, opritoare de uși și semne de carte – pe care le așază în mijloc, pe foi de ziar, pentru a le curăța. Își dă seama chiar în timp ce robotește că de fapt casa e curată-lună, că acest sentiment al unei misiuni de îndeplinit e născocit de mintea ei, pentru a-i da iluzia că deține controlul și că îndreaptă cumva lucrurile.

Până când e gata să se culce, s-a hotărât deja. Dimineată se va preda. Va fi ușor. Tot ce trebuie să facă e să-i dea familistului un telefon – încă mai are cartea lui de vizită – și să-i spună despre înțelegerea ei cu Alison. Ce se va întâmpla pe urmă va depinde doar de poliție, de avocați, de judecător și de jurați. Vor proceda cu ea așa cum vor crede ei de cuviință. Justiția va fi în mâinile lor, iar ea va scăpa de povară, nu va mai fi ea cea responsabilă. Își formulează planul într-un acces de conștientizare a inevitabilului.

La asta s-a ajuns și se simte aproape bucuroasă acum, aproape ușurată. Cel puțin se va elibera de dubii și de frică.

Iar până atunci se va putea gândi la reacția familistului. Fie și numai pentru asta și tot merită, să-l lovească în vanitatea aceea a lui cu lustru.

Dar doarme prost, trezindu-se des, iar în timpul nopții agitația îi sporește și se răspândește. Dimineață, un foc îi arde în piept și gât, capul îi e prins într-o menghină, iar mușchii îi sunt ferfeniți. În ciuda transpirației care-i curge prin toți porii, un vânt înghețat îi răscolește sângele. Ba își trage păturile pe ea, ba le azvârle într-o parte, până când e silită să coboare din pat de răsuflarea câinelui pe obrazul ei și de icnetele pe care le scoate atunci când vrea să i se dea atenție. Cu mâna umedă și lipicioasă, ia telefonul și își anulează toate programările din cursul dimineții. O sună și pe bona câinelui, care acceptă să vină și să-l ia de pe capul ei, iar pe urmă îi telefonează și fetei care îl plimbă și-i spune că Freud va sta toată ziua cu bona. Cele două apeluri o storc de puteri. Când se trezește din nou, e întuneric afară, iar câinele a plecat. E leoarcă de transpirație, încurcată în așternuturile umede. Trebuie să facă un efort ca să se ridice în picioare. Se duce la baie, ia o gură de apă, se apleacă deasupra closetului și vomită puțină bilă. Se întoarce în pat și se culcă în partea cealaltă.

Timpul trece. Observă că e lumină afară și apoi întuneric iar. Își amintește că a auzit telefonul țărâind și pe cineva sunând la interfon. Se întreabă dacă e weekend, dar poate că sfârșitul de săptămână a venit și s-a dus deja. Revine pe jumătatea ei de pat, care acum s-a uscat, și își dorește să-i aducă cineva un pahar cu bere de ghimber sau o înghețată de portocale. Asta îi dădea mama

ei când era bolnavă, în copilărie, deși niciodată n-a zăcut în pat prea mult. Fetița care a fost ea era rezistentă. Pe atunci credea că numai lucruri bune i se vor întâmpla în viață. Asta fusese făgăduiala, iar când apăruse Todd, avusese și dovada. Todd era un om care avea visuri și voința de a și le împlini. La început fuseseră atât de îndrăgostiți unul de celălalt, atât de încrezători în locul lor în marea schemă a lucrurilor. Nu știa pe vremea aceea că viața se pricepe să te încolțească. Îți faci alegerile când ești prea tânăr ca să le înțelegi implicațiile, și cu fiecare nouă alegere, domeniul posibilităților se îngustează. Te hotărăști pentru o carieră și toate celelalte sunt pierdute pentru tine. Te decizi pentru un partener de viață și te angajezi să nu iubești niciun altul.

Când ațipește, visează necunoscuți, bărbați și femei pe care nu-i știe și care-i spun lucruri pe care nu le aude sau nu le înțelege. Se scoală, prăjește o felie de pâine, o unge cu unt, îi dă drumul în coșul de gunoi și se întoarce în pat. Acum e în Florida și susține o prelegere despre tulburările alimentare. Cineva a murit din cauza unei supradoze de somnifere. Alison e însărcinată, iar ea, Jodi, e într-un fel responsabilă pentru asta. Se târâie prin beznă, înoată împotriva curentului, cade într-un abis și se chinuiește să iasă. Ea și Todd locuiesc în vechiul lor cămin, micul apartament în care au fost atât de fericiți la început. Sortează acum tot felul de bunuri și obiecte din casă, punându-le unul câte unul în cutii, dar sunt mult prea multe, iar firma de mutări îi bate la ușă. Scena se schimbă și Todd spune că se însoară cu Miss Piggy. Și speră că pe ea n-o deranjează. Când se trezește, se simte cumplit de singură. Gustul pe care-l are în gură îi amintește de șoareci.

Așa cum a bănuț ea tot timpul, în mod cert are niște insecte care-i viețuiesc în păr. Scutură din cap, dar gândăniile se țin bine,

fericite în cuibușorul splendid pe care și l-au făcut din buclele ei umede și în scalpul unsuros. Probabil că le place asta, grăsimea și sudoarea, mirosul ei rânced. Un loc perfect în care să-și depună ouăle grețose și să-și crească puii scârboși.

În a cincea zi de boală, Klara o găsește zăcând pe pat ca o frunză suflată de vânt, încovrigată și imponderabilă. E culcată pe partea dreaptă, cu umerii și capul răsucite spre stânga – lipite de pătura făcută ghem – îmbrăcată cu un tricou mult prea mare, tras într-o parte la piept.

Klara rămâne în prag, șovăind între îngrijorare și ideea că doamna s-a culcat pur și simplu ceva mai târziu aseară. E tentată să închisă ușa și să treacă la treabă. Femeia a fost întotdeauna palidă și slabă, un specimen jalnic, după părerea ei. Însă chiar și în penumbra din dormitor, Klara poate vedea că e totuși ceva în neregulă. Pielea doamnei Gilbert are o nuanță albăstruie, iar ochii duși în fundul capului nu pot fi puși nici pe seama celei mai rele mähmureli.

– Doamnă Gilbert? Vă simțiți bine?

Pășește în cameră și se oprește la picioarele patului. S-a întâmplat ceva cu părul doamnei Gilbert. Frumosul ei păr lung a dispărut, ciopârțit cu securea, parcă. Ceea ce a mai rămas, o încâlceală jalnică, e lipit de cap în smocuri umede. Asta, mai mult decât orice, i se pare teribil. Se apleacă și pune o mână pe încheietura ei.

– Doamnă Gilbert! Vă rog, treziți-vă!

Îi scutură brațul energic. Ochii se deschid și un fior cutremură trupul cu aer spectral. Klara îi dă drumul și își face cruce. Iese în grabă din dormitor și se duce la telefon.

Mai târziu, după ce ambulanța a venit și a plecat, Klara intră în baie și găsește părul dispărut – o masă moale și întunecată îngrămădită pe pardoseală. Azvârlită într-un colț e foarfeca de croitorie vinovată pentru distrugere.

Stă în pat în capul oaselor, rezemată de câteva perne. Lumina palidă a zilei se revarsă prin fereastră, subliniind fiecare detaliu al salonului puțin încăpător: ștampila de la spălătorie ca o pată neagră pe cearșaful ei întors, țesătura moale a păturii albastre, pereții în culoarea mentei cu petice decolorate, ghiveciul cu poinsettia de pe noptieră, crinii punctați de pe pervazul ferestrei, al căror parfum dulce, de putregai, i-a invadat visele.

Plosca a dispărut, la fel ca tuburile de perfuzie. Ieri, înainte de micul dejun, a făcut prima ei călătorie solo la baie. Și-a găsit acolo periuța de dinți, peria de păr și diverse alte obiecte de toaletă într-un săculeț cu fermoar lângă chiuvetă. Nu știe cine i le-a adus și nici cine i-a oferit ghiveciul și florile. Oameni au venit și au plecat tot timpul. La început abia dacă era conștientă de prezența lor. Se trezea și vedea pe cineva stând lângă pat sau așezat pe scaunul din colț, după care adormea iar și nu mai știa nimic.

Una dintre asistente, cea cu strungăreață, abia ce a venit să-i ia temperatura și s-o certe.

– Știți dumneavoastră, Miss Brett, că atunci când ați fost adusă am crezut că vă vom pierde? De ce ați stat până ce ați ajuns într-o asemenea stare de deshidratare? Ar trebui să știți că, dacă aveți gripă, trebuie să beți multe lichide. Ar fi trebuit să spuneți cuiva că sunteți bolnavă. Prietenii dumneavoastră au fost foarte îngrijorați, cu toții. Oricare dintre ei ar fi fost gata să aibă grijă de dumneavoastră, să vă aducă niște suc, să vă ajute să vă spălați părul.

Are încă un șoc de câte ori se uită în oglindă. Nu-și aduce aminte când a mânuit foarfeca și nu-și dă seama ce gânduri trebuie să-i fi trecut atunci prin cap. Ce-și amintește e satisfacția pe care o simțise când își văzuse părul pe podea, știind că era separat acum, că nu mai era parte din ea, nu mai era prins de ființa ei. Toate amintirile ei din perioada bolii sunt dezlănate, ca asta. Dar știe că mulți oameni au tot încercat să ia legătura cu ea. Își aduce aminte de telefoane sunând, interfonul bâzâind, bătăi în ușă, mesaje și conversații – mai ales cea cu doctorul Ruben, care îi spunea cât de rău îi pare pentru Todd, cum n-ar vrea s-o tulbure într-un asemenea moment, dar că are ceva să-i spună, ceva ce-i va da liniște măcar într-o privință.

În ce privință nu trebuie să-și mai facă ea griji? Încearcă să-și amintească. Ideea îi plutește undeva la o margine a minții, ca un fragment de melodie. Și apoi îl vede parcă pe doctorul Ruben în halatul lui alb, ușor adus de spate, rostind cuvintele. „Rezultatele analizei.“ De asta îi telefonase. Rezultatele analizei lui Todd ieșiseră negative. Un mesaj de dincolo de mormânt. Todd murise sănătos, lăsându-și femeile neinfectate. O grijă în minus.

Din fericire, asistenta plecase și o lăsase în pace.

Simte nevoia să închidă ochii și să se gândească la Harry LeGroot, care a venit după prânz să-i aducă unele vești.

– Așa deci, te-ai întors printre noi, i-a spus el așezându-se pe marginea patului și mirosind a lumea de afară – tutun, aer proaspăt, stofă umedă – cu fața roșcovană, cu părul ca o cască argintie. I-a povestit despre telefonul primit de la Stephanie, care fusese anunțată de Klara, care încercase să ia legătura cu Todd.

– Din câte știa Klara, Todd era bine și sănătos. Cred că n-a citit articolele din ziar, iar tu nu i-ai spus și ei.

Harry găsisse asta cam ciudat, judecând după felul în care o privise, dar nu mai insistase. Și nici n-o întrebase ceva despre păr. Principalul motiv al vizitei sale, după cum îi spusese, era s-o înștiințeze că fuseseră găsiți atacatorii.

– Atacatorii, repetase el, văzându-i privirea perplexă. Făptașii. Doi au fost. Au fost reținuți preventiv.

Nu-i plăcea felul în care îi vorbea – răbdător, precaut, dându-i vestea în cel mai delicat mod posibil. Asta nu putea însemna decât că cei doi vorbiseră și că poliția pusese totul cap la cap.

– Cei doi au confirmat ceea ce noi știam deja, continuase Harry. Că Dean Kovacs i-a angajat și i-a plătit pentru asta.

Ce tot spunea acolo? Și de ce zâmbea? Părea că deruta ei îl distrează. Poate că voia s-o păcălească, s-o determine să mărturisească. Firește. De asta a venit la spital, când mai putea aștepta o zi sau două și s-o primească la birou. Dar venise s-o prindă cât era dezorientată, sub influența medicamentelor. Ea însă plănuise oricum să recunoască – asta fusese intenția ei tot timpul – și deja ar fi făcut-o dacă n-ar fi fost boala asta. Nu era nevoie s-o amăgească pentru a scoate adevărul de la ea.

Dar Harry își dăduse drumul deja, intrase bine în subiect și vorbea cu elan, povestindu-i că făptașii erau doi infractori din oraș, cu caziere lungi cât brațul ei, care îl identificaseră pe Dean ca fiind cel care îi angajase, însă nimeni nu era nevoit să-i creadă pe cuvânt, fiindcă existau o sumedenie de dovezi care le susțineau afirmațiile.

– Convorbiri telefonice. Tranzacții bancare. Kovacs a fost un prost. A lăsat în urmă o pistă de hârtii lungă de un kilometru.

Și continuase spunându-i că cei doi amărâți își susțineau cu încăpățănare nevinovăția, insistând sus și tare că nu făcuseră ce

li se ceruse. Fuseseră angajați de Dean ca să facă treaba? Da. O făcuseră? Nu. Când îi povestise asta, râsese în hohote, plesnindu-se singur peste genunchi. Întotdeauna îl amuzase grozav, îi spusese el, ce minciuni pot scorni infractorii în disperarea de a scăpa cu fața curată. Nici chiar atunci când erau prinși asupra faptei, tot nu voiau să recunoască nimic, absolut nimic.

Pe măsură ce-i revin forțele fizice, își regăsește și acuitatea mentală. La început nu știe ce să creadă despre grațierea care i-a fost acordată, despre detaliul tehnic care i-a dat viața înapoi. Și „detaliu tehnic“ este expresia potrivită. Ea nu e genul care să atribuie asemenea lucruri unei puteri superioare care veghează asupra ei. N-ar putea zice că nu crede în Dumnezeu, dar n-are niciun motiv să-și închipuie că Dumnezeu ar interveni în favoarea ei și nu într-a lui Dean. Dacă El ar fi judecătorul, ar trebui să-i găsească pe amândoi la fel de vinovați.

Îi revine în minte acum conversația telefonică pe care a avut-o cu Dean. Toată furia și frustrarea aceea! În momentul respectiv nu i s-a părut nimic suspect. I s-a părut că omul voia pur și simplu să se descarce. La urma urmei, e cel mai vechi prieten al lui Todd... cum ar fi putut să-l ia în serios? Dar după cum se vede, există în el profunzimi pe care nu le-ar fi bănuit niciodată. Fără nicio îndoială, l-a subestimat. Dar pe de altă parte, ea neavând copii, e de înțeles oarecum că a trecut cu vederea imperativul părintesc, compulsia de a-și apăra vlăstarul cu orice preț. Și nefiind bărbat, nu poate înțelege pe deplin nici poziția de macho pe care o adoptase Dean și care, neîndoielnic, jucase un rol în devierea lui, împingându-l să ducă lucrurile prea departe.

Înclină să creadă că oamenii lui Dean sunt într-adevăr vinovații, că insistențele lor de nevinovăție sunt doar ceea ce a spus Harry – o încercare disperată de a se salva. Dar ce arată asta despre Alison? E posibil ca ea să nu fi fost de încredere, să nu fi intenționat nicio clipă să-și respecte angajamentul. Sau poate că a cedat pur și simplu la vederea atâtor bani. La fel de posibil este ca Alison să-l fi plătit pe Renny, iar el să-și fi pus coada pe spinare. Pe de altă parte, se poate ca și Alison și Renny să-și fi îndeplinit partea lor din înțelegere și să fi făcut lucrul pentru care au fost plătiți. Sau cel puțin au avut de gând să-l facă. Jodi preferă totuși să aibă o părere bună despre ei. Nu tinde să se îndoiască nici de sinceritatea lui Alison, nici de zelul lui Renny pentru misiunea lui. Dar ea nu poate decât să facă presupuneri și supoziții, fiindcă adevărul nu va fi niciodată cunoscut și, în plus, într-un caz ca ăsta, adevărul e un concept relativ, complex și neclar. Singurul lucru pe care îl știe cu certitudine, unicul pe care se poate baza, e că nu-și va primi banii înapoi. Dacă tot voia să știe de ce o evită Alison, ei bine, poate că ăsta e răspunsul.

Odată ce a ieșit din spital, o zi sau două mai târziu, când izbutește să-și adune forța necesară pentru a se confrunta cu ledul clipind al telefonului, găsește printre celelalte mesaje unul de la fratele ei, Ryan. Ca de obicei, n-a mai ținut legătura cu ea și nu știe nimic din ce s-a petrecut în ultima vreme; vrea doar să vadă ce mai face, s-a tot gândit la ea și va mai suna el. ăsta-i Ryan! Îi pare rău că n-a putut vorbi cu el, dar a învățat de mult timp să păstreze proporțiile în privința lui și să nu se dea de ceasul morții pentru aparițiile și disparițiile lui. Mulțumită lui Gerard Hartmann, desigur.

E ciudat cum știe viața să-ți ofere darurile astea neașteptate. S-a dus la Gerard în primul rând ca parte a pregătirii ei profesionale, dar nu poate nega faptul că în cursul ședințelor cu el s-a privit cu adevărat pe sine însăși și a descoperit lucruri importante despre ea – de pildă, extraordinara ei abilitate de a închide ochii la ceea ce nu vrea să vadă, să uite ce nu vrea să știe, să-și scoată din minte un lucru și să nu se mai gândească niciodată la el. Pe scurt, să-și trăiască viața ca și cum anumite evenimente nu s-ar fi întâmplat niciodată.

Fiecare psihiatru știe că nu evenimentul în sine contează, ci felul în care reacționezi la el. Ia zece persoane oarecare, expune-le pe toate la același test al vieții și fiecare dintre ele îl va îmbrăca într-o abundență de semnificații și detalii strict personale. Jodi e persoana care nu s-a mai gândit niciodată la evenimentul respectiv. Niciodată. Nici măcar o dată. Ceea ce i s-a întâmplat ei în locul acela îndepărtat al copilăriei poate fi considerat fără niciun dubiu pe deplin uitat, lăsat în urmă, defunct, ca și dispărut. Sau așa ar putea crede ea, dacă n-ar fi studiat psihologia. În cele din urmă trebuie să accepte un adevăr: chiar dacă ai uitat, nu înseamnă că nu s-a întâmplat.

Fila întoarsă nu e complet albă: nu mai poți pretinde să fii persoana care erai înainte; inocența ta nu mai există, pentru a fi recuperată. Experiența pe care ai trăit-o poate fi nedorită, poate să nu fie altceva decât vătămare și irosire, dar experiența aceea are substanță, e concretă, dictatorială, trăiește în trecutul tău și îți afectează prezentul, orice ai încerca tu să faci în privința ei. Borcanul acela de murături pe care l-ai aruncat cu ani în urmă a ajuns poate la groapa de gunoi, dar încă există acolo, undeva. Poate că s-a spart, poate că e mici fărâme, însă nu a dispărut. Poate că l-ai uitat, dar uitarea nu e decât o obișnuință.

În această analogie, groapa de gunoi e inconștientul. Nu inconștientul colectiv, ci inconștientul personal – inconștientul acela propriu, particular, idiosincrazic, în care fiecăare articol e inscripționat cu numele tău și ștampilat cu numărul tău, inconștientul din care articolele pot năvăli asupra ta pe neașteptate – ca acela care s-a repezit la ea în ziua în care aștepta liftul după ce i-a povestit lui Gerard visul cu Darrell. Spre lauda ei, iar asta spune multe despre prezența ei de spirit, nu a subestimat valoarea evenimentului ca studiu de caz în psihologie. De fapt, a înțeles totul într-o fracțiune de secundă: inconștientul nu este doar un termen teoretic dintr-o carte, nu e doar o paradigmă inventată sau un capriciu supraevaluat, ci e la fel de real ca nasul din mijlocul feței, la fel de real ca un borcan de murături. În conformitate cu Jung, tot ce rezidă în inconștient își caută o exprimare exterioară; o situație interioară care nu este conștientizată se va manifesta prin evenimente externe, sub chipul destinului. Filozoful grec Heraclit a lansat o idee similară când a spus că, în plan uman, caracterul este destinul.

Cât de mulțumit ar fi Gerard să afle că visul ei i-a reaprins această importantă amintire din anii copilăriei. Aici, cel puțin, există ceva substanță pentru el, iar Gerard se apropiase de asta, simțise că ceva anume așteaptă în culise, înaintase cu răbdare și fermitate, de parcă ar fi anticipat exact acest moment, exact căderea acestei securi. Se miră ce indicii o fi prins el, și i-ar plăcea să-l fi întrebat pe el, dar după cum s-a dovedit, nu i s-a destăinuit niciodată lui Gerard, a decis să n-o facă. A păstrat secretul pentru ea și nu l-a pomenit niciodată, preferând să-l închidă într-o cutie ferecată și să-l priveze așa de oxigen. A fost o alegere pe care a considerat-o ca fiind prerogativa ei și chiar ca servindu-i interesele. Educația ei profesională îi spunea că asemenea lucruri trebuie

exprimate, dar în ansamblu ea rămăsese aceeași persoană, iar copilăria îi era încă o sursă de amintiri plăcute. În trusa de lucru a vieții nu există procentaje de sută la sută, iar unul de nouăzeci și nouă la sută e cu adevărat providențial. Unicul lucru pe care îl avusese de făcut fusese să rezolve situația cu acel unu la sută oribil, să găsească o modalitate de a-l ține sub control.

Brusc, încetase orice legătură cu fratele ei mai mare și de atunci, în decursul deceniilor, îl evitase cu desăvârșire, se oțelise în fața insistențelor și îmbierilor lui, îl dăduse la o parte fără milă. El știe de ce; n-a fost niciodată nevoie de explicații. Ce i-a făcut el a fost de scurtă durată – o gafă juvenilă, un spasm adolescentin – dar unele lucruri nu trebuie iertate niciodată.

Și nici *pe ea însăși* nu se va ierta vreodată. Părinții ei n-au știut nimic, de asta e sigură; n-ar fi acceptat un asemenea comportament la unul dintre copiii lor, iar Jodi nu-i va învinovăți niciodată. Ea ar fi fost cea care ar fi trebuit să-l oprească înainte să treacă la Ryan – și știe fără nicio umbră de îndoială că a trecut. Coșmarurile lui Ryan au început efectiv peste noapte. Crizele lui erau spectaculoase și fără precedent. Fusese un copil atât de cuminte! Poate că adolescentul Darrell îl considerase pe fratele cel mic un risc mai puțin important. Poate că n-a făcut altceva decât să-și exploateze opțiunile. Sau poate că n-a fost nimic în capul lui și totul a depins de glande. Oricare ar fi adevărul, faptul fusese consumat, iar Ryan cel de astăzi, adultul, retezase la fel ca Jodi orice legătură cu Darrell și niciodată nu-i pomenea numele când vorbeau.

Pactul ei nerostit cu Ryan prevedea că niciunul din ei nu se va mai întoarce vreodată acolo, nu va scoate la lumină relicvele, nu va dezgropa lucrurile urâte. Perspectiva ei asupra copilăriei lui Ryan și asupra a ce-și amintește el sau nu... ăsta e teritoriu

interzis, nul și neavenit, o istorie uitată, un trecut neasumat. Uitarea o fi ea doar o obișnuință, dar îți aduce liniște sufletească, și mai presus de toate, Ryan trebuie să aibă pace sufletească, trebuie să fie ținut în siguranță, trebuie să i se permită să aștearnă peste tăcere experiențe noi.

Cât despre ea, în fiecare dimineață când se trezește îi mulțumește unui Dumnezeu în care n-ar putea spune că nu crede. Deși nu-i poate atribui salvarea ei, are nevoie de acest debușeu al recunoștinței. Libertatea de care se bucură este un dar inestimabil – faptul că se poate deștepta în fiecare zi în splendida ei casă, poate să meargă desculță pe covoarele groase și moi, poate să tragă perdelele de mătase și în pentru a privi orizontul, poate să bea un latte preparat cu cafea franțuzească, poate să iasă la plimbare cu câinele. Și e perfect conștientă – nu uită niciodată, nici măcar pentru o clipă – că de fapt și-a pierdut dreptul asupra lor. Recunoștința e o bomboană tare, care nu i se dizolvă în gură.

Îi este recunoscătoare și lui Harry, care lucrează din greu în beneficiul ei. A stabilit deja o dată pentru dezbateră moștenirii și a pregătit hârtiile pe care trebuie ea să le semneze. I-a spus că Natasha contestă testamentul, dar el e sigur că vor rezolva situația înainte să ajungă la judecată. Cu bebelușul care se va naște în primăvară și cu procesul până la care nu mai e mult, Natasha are destule pe cap. Și în orice caz ea, Jodi, își permite să fie generoasă. Vor fi bani suficienți odată ce clădirea de birouri și blocul cu apartamente vor fi vândute. Stephanie o va ajuta în privința asta, iar când serviciile ei nu vor mai fi necesare, Jodi îi va putea oferi o compensație decentă pentru concediere. Din punct de vedere financiar, pentru Cliff va fi cel mai greu, fiindcă Todd era de departe cel mai bun client al lui. Dar Cliff se pricepe la ceea ce face, așa că vor apărea noi clienți.

Recunoaște schimbările din ea însăși. O mai mare maleabilitate, o coborâre cu picioarele pe pământ și, pe fondul lor, un mai pregnant sentiment de înrudire cu clienții ei. Odată ce a înțeles că și ea a fost lacomă și obstinată, oarbă și inflexibilă, că a fost în aceeași barcă cu ei tot timpul, nu poate decât să le fie recunoscătoare pentru loialitatea și amabilitatea lor. I-au acceptat absențele, întrebând-o de sănătate. Judecătorul i-a adus flori, iar Bergman i-a făcut o plăcintă. Chiar așa.

Dar cu adevărat surprinzător e faptul că toți, chiar și rebela Mary Mary, opun mai puțină rezistență și fac eforturi mai mari ca să lucreze cu ea. Un anume curent i-a molipsit și pe ei, o lejeritate și o disponibilitate. Un asentiment de a-și asuma responsabilitatea și de merge mai departe este vizibil în atitudinea lor colectivă, și totul începe de la atitudine – adică de la perspectiva, de la convingerile, de la povestea pe care ți-o spui ție însuși, așa cum preciza Adler. Este evident că schimbările petrecute în ea însăși îi afectează și pe clienții ei, așa că acum nu poate să nu ia în calcul posibilitatea ca natura umană să fie, de fapt, mai maleabilă decât crezuse ea anterior. Faptul că monstruosul ei delict are darul de a-i atenua scepticismul e un paradox pe care nu poate să nu-l remarce.

I se pare ciudat când se gândește că, dispărut fiind Todd, un copil al lui va trăi pe această lume în anii care vor urma. Îl va recunoaște oare dacă va trece pe stradă pe lângă el? Vor fi trăsăturile lui Todd suprapuse pe înfățișarea fiului lui sau va exista măcar un semn – un gest, ceva în postura lui? Se întreabă dacă Natasha îi va spune băiatului adevărul despre familia lui, dacă îl va duce să-și viziteze bunicul în închisoare. În locul ei, Jodi ar fi tentată probabil să îngroape toată afacerea asta urâtă, să nu pomenească un cuvânt despre ea, să inventeze ceva pentru a explica

absența lui Dean, sau mai bine să uite complet de el, ca și când ar fi murit la rândul lui, dat fiind că a-l ierta i-ar fi imposibil.

În orice caz, povestea are de fapt în centru doi bărbați, prieteni din copilărie, unul mort și altul ca și mort. O femeie tânără ca Natasha n-are de ce să tragă după ea indecisul lor conflict, n-are de ce să se împovăreze ea cu karma lor negativă. Dacă are un dram de minte, își va găsi un alt soț, pe cineva care să-i dea fiului lui Todd un nume nou. Oricum, oamenii fac prea mare caz de legăturile de sânge. Dar Natasha e probabil una dintre acele persoane care țin morțiș la adevăr, așa cum sunt mulți astăzi. Spune-i copilului de unde provine – doar are dreptul să știe! Pentru Jodi însă, estomparea adevărului nu pune probleme deosebite. Are și asta avantajele ei și, în orice caz, e mai bine ca unele lucruri să rămână neexamineate. Nu e nevoie să privești realitatea în față, dacă există o alternativă mai comodă, mai îngăduitoare. Nu e nevoie de toată încrâncenarea asta înverșunată.

SUSAN HARRISON (1948-2013) a fost o scriitoare și artistă canadiană, care s-a făcut cunoscută sub numele A. S. A. Harrison. A locuit la Toronto. A publicat câteva cărți de nonfecțiune. Primul ei roman, *Soția tăcută*, a apărut în 2013 și a fost primit cu entuziasm deopotrivă de critica literară și de marele public. La puțin timp de la apariția cărții, autoarea a murit de cancer, la vârsta de 65 de ani.

Jodi și Todd se află într-un moment de cumpănă al relației lor. Totul e în pericol, inclusiv viața prosperă pe care o duc în locuința lor din Chicago. Chiar dacă nu sunt căsătoriți, sunt împreună de peste douăzeci de ani. El este un antreprenor bogat, iar ea, psihoterapeută.

Romanul este un thriller psihologic despre căsnicie și crimă, rutină și nevoia de nou, despre disoluția unei relații, relatat alternativ din perspectiva celor două personaje principale.

*Un roman negru savuros, mai inteligent, mai profund
și mai pătrunzător decât altele de același gen.*

MACLEAN'S

editura rao

ISBN 978-606-609-748-2

9 786066 097482

www.rao.ro

www.raobooks.com